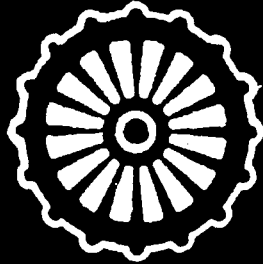

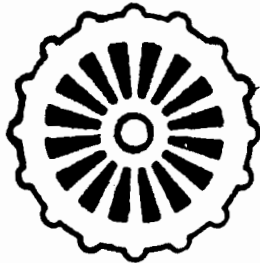
බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා 32

සුත්‍රානන්තරපිටකයෙහි

ජාතකපාලි

තදනීය භාගය

සූත්‍රානන්තරපිටකයෙහි

26 වන ග්‍රන්ථය

කුද්දගත්සභියේ දෙලොස්වැනි වූ

ජාතකපාලී

තෘතීය භාගය

එක්සත් අමරපුර නිකායික මහාසංඝසභාවේ සභාපති
මඩිනේ සිරි පඤ්ඤාසීහාභිධාන

මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් කළ

සිංහල අනුවාදය

සතර කෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සංඝනායක ධුරන්ධර
මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිවේණාධිපති රාජනීය පණ්ඩිත

ශ්‍රී ධර්මසූක්ක රෙවත

කරනමපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර

නායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින්

පාඨශොධන පුඵක වූ කළ විශේෂ සංස්කරණයෙන් යුක්ත යි.

ශ්‍රී බු: ව: 2550

රාජ්‍ය ව: 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 32

The Twenty-sixth Book in the

Suttanta-Pitaka

Khuddaka-Nikāya (9)

26

JĀTAKA PĀLI (III)

With the Sinhala translation by

Venerable Siri Madihe Paññāsīha

Mahānāyaka Thera

The President of United Amarapura Nikāyika Mahā Sanghasabhā

&

The Special Edition by

Venerable Pandit Sri Dharmaskandha Rewata

Karahampitigoda Sumanasāra

Nāyaka Thera

The Principal of Sri Rewata Pirivena Makadawara &

The Chief High Priest of The Province of Four Korals

සුභානාපිටකේ බුද්දකනිකායේ

ජාතකපාලි

තනියා භාෂා

සුත්‍රානාපිටකයෙහි කුදුගත්ඝණියේ

ජාතකපාලි

කෘතිය භාෂා

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xv
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xvii
සමකීර්ත නිරූපණය	xix
සංඥාපනය	xxi-xxvii
පාළි භෝධිය	xxix
විසය සූචි	xxxi-xxxii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-487
ගාථාදීපාදනුක්කමණිකා	489-535
සඤ්ඤානාමානුක්කමණිකා	537-541
විසෙසපදනුක්කමණිකා	543-557
ශොධාසථාන දැරියන්	559
බුද්ධිජයනති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	561

සංස්කාරක නිවේදනය

නිලෝගුරු සම්මාසම්බුද්ධන් බුද්ධත්වයට පැමිණ දම්සක් පවත්වා ආරම්භ කළ පයඝාතී ගාසනය පරිනිවෘත්තමඤ්චකය දක්වා දිව්‍යමනුෂ්‍යාදී අනන්ත අපරිමාණ සක්වර්ගයට ලොවීලොවුතුරු හිතසුව සාධමින් ආකාශ-ගඛනාප්‍රවාහයක් සෙයින් අවිච්ඡිකත වැ පැවැත්තේ යැ. මලස්නෙකු හුයෙන් නො ගොතා දු මල් රැසක් සෙයින් සමමුඛ වැ තුබූ වතුරාසිනි-සහසුසංඛ්‍යාත ධර්මසකන්ධය මහාකාශ්‍යප සඹ්වරාදී සංගීතිකාරක මහතෙර-වරුන් විසින් ග්‍රහණධාරණාදියෙහි සෞකයඝ්‍ය පිණිස ධර්මවිනය විසින් නිකායාදී විසින් සංග්‍රහ කොට සංගීත විය. (සංගීතිකථා මහාවග්‍ග-ප්‍රකාශනායෙන් දන්තේ යැ.)

තවද ත්‍රිපිටකධර්මයෙහි අංගවශයෙන් කළ බෙදීමක් ද ඇත. ඒ වූකලී “ඉධ පන භික්ඛවෙ ඵකචෙව කුලපුත්තා ධම්මං පරියාපුණතති: සුත්තං ගෙයං වෙය්‍යාකරණං ගාථං උදනං ඉතිවුක්ඛකං ජාතකං අබ්භුත-ධම්මං වෙදලලං” යි බුදුරදුන් විසින් මැ අලගද්දපමසුත්‍රාදියෙහි වදළ ධර්ම අංගවශයෙන් නවවැදැරුම් වන පරිදි බුදුන් විසින් මැ වදරනලද්දේය. සංගීතිකාරක තෙරවරුන් විසින් මේ නවංගයෙහි උදන ඉතිවුක්ඛක ජාතක යන අංගත්‍රය වෙන වෙන ග්‍රන්ථ වශයෙන් කුදුගත්සභි-යෙහි ලා සංගීත වූව ද ඉතිරි අංග සය ත්‍රිපිටකයෙහි ඒ ඒ තැනින් ලක්ෂණවශයෙන් නභාගතයුතු වෙයි. ජාතක වූකලී බුදුරජාණන්වහන්සේ ජීවමාන ව වැඩහුන් පත්සාළිස් හවුරුද්ද මුළුල්ලෙහි ඒ ඒ කාරණයට පැමිණ වදරනලද අපණණක ජාතකාදී පන්සියපනසක් පමණ වූ බොධිසත්‍යාපදනගේ යැ. එහෙයින් ජාතකකථා බුද්ධචරිතයෙහි ලා සංග්‍රහ වෙති. එහි ජාතකගාථා හා අතීත කථාව ද බුදුරදුන් විසින් මැ වදරනලද්දේ ය. සිංහල ජනතාවගේ බෞද්ධසංස්කෘතිය ගොඩනඟා-ලීමෙහි ලා ජාතකකථායෙන් ලැබුණු පිටිවහල ද අසීමිත වෙයි. ජාතක-දෙශනාව පිළිබඳ වැ අන්‍යත් කියැයුතු දෑ මෙහි සංඥාපනයෙන් දන්තේ යැ.

දෙදහස්පන්සියවැනි බුද්ධජයන්ති පුජාත්සවය අනුසාරණය කරනු සඳහා ලංකාබෞද්ධමණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කළ සත්කායඝ්‍යන් කෙරෙහි අතිශයින් අර්ථවහ වූයේ ත්‍රිපිටකධර්මය සියබසට නභා මුද්‍රණය කරවාලීම යැ. එහි ජාතකපාළි සිංහල පරිවර්තනය සඳහා ආරාධිත වූවාහු අමරපුර මහාසංඝසභාවේ වර්මාන සභාපතිධුරුඤ්ඤ මඩ්දේ සිරි පඤ්ඤාසීහාභිධාන මහානායකසඹ්වරයන් වහන්සේ යි. උන්වහන්සේ විසින් යථාකාලයෙහි කරනලද සිංහල පරිවර්තනය පාඨශෝධනපුච්ඡික වැ ත්‍රිපිටක සමෘද්ධ-මණ්ඩලය මගින් සංස්කාරණය කළයුතු විය. විශේෂයෙන් ජාතකපරිවර්තන සංස්කාරණය ත්‍රිපිටකයෙහි විසාරද බුද්ධිප්‍රභා ඇති හිඟුලේ මාකධිවර ශ්‍රී රෙවත පරිවෙණාධිපති රාජකීය පණ්ඩිත කරඹපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමන-

සාරාභිධාන සතරකෝරළ මහදිශායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් සිදුකරන ලද්දේ ය. වෙස්සන්තර ජාතක අනුවාදය උන්වහන්සේ විසින් අමුතු වැ ලියන ලද්දේ ය.

බුද්ධජයන්තී ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලායෙහි මෙම ජාතකපාළි තෘතීයභාගය 32වැනි ග්‍රන්ථය වශයෙන් සලකනලද්දේ ය. සුත්‍රානන්තරපිටකයෙහි සවිසිවන ග්‍රන්ථය යි. මෙහි ද ධර්මවේණිනට ඵලවත් වූ ගාථාදීපාද, සංඥානාම හා විශේෂපදයනුදු සුවිගත කොට ඇත. තවද කවිග්‍රන්ථය වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් පද්‍යබන්ධවශයෙන් දෙශනා කළ ජාතකගාථා සදහස්තවසියපහක් (6905) පමණ වෙති. එයින් ගාථා දෙදහස්දෙසියඅටලොසක් (2218) ප්‍රථම භාගයෙහි ද, දෙදහස්එක්සියඑකක් ද්විතීයභාගයෙහි ද, මේ තෘතීයභාගයෙහි දෙදහස්පන්සියසයාසුවක් (2586) ද ඇතුළත් වෙත්.

ලංකා බෞද්ධමණ්ඩලය මගින් ආරබ්ධ වූ, ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය වතීමාන ශ්‍රීලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපතිතුමන් පත් ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ අනුග්‍රහයෙන් සිදුවන බව ආශීර්වාදමුඛයෙන් පවසමහ. ශ්‍රද්ධා පුච්ඡන වැ ධර්මප්‍රකාශනය මෙහෙයවන සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය තන්පත් ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් ද මෙහි ලා විශේෂයෙන් ප්‍රයුක්ත වැ ක්‍රියා කරන සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලෙකම් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ද ප්‍රශංසා පෙරවූ කොට සඳහන් කරමහ. එසේ ම සඳුම් ප්‍රවතීනයට උපසන්නක වන නිසර මුද්‍රණාලයාධිකාරීතුමා ඇතුළු සේවක මණ්ඩලය ද, ත්‍රිපිටකසමපාදක මණ්ඩලයට උපකාරී වැ ක්‍රියා කරන කොළඹ මහානායක වාරිකාරාමයේ නියුක්ත වූ ඇම්. ඒ. ආර්. සමරසිංහ මහතා ද කෘතඥතායෙන් සඳහන් කරමහ. ශාසනායුච්චනයට කාරණ වැ පවත්නා මේ සන්කායාභයට අනුබල දෙන හැම සුධිහු සුබභාගී වෙන්වා'යි ආශංසනය කරමහ.

මේ වගට ශාසනෝදයකාරී:

ලබුගම ලඩකානඤ්ඤ
 මහානායකසථවිර
 ත්‍රිපිටක සමපාදකමණ්ඩලයේ
 ප්‍රධාන සංස්කාරක.

2529
 1986 දෙසැම්බර් මස 20 වැනි දින
 ප්‍රවචනෝදය පිරිවෙන්නි දී යැ.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක:

අඟමහාපණ්ඩිත, බළන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති:

අභංගම විද්‍යාවන්‍යුපරිචේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීශවරාවාය්‍ය, සාහිත්‍ය වක්‍රවර්ති, රාජකීය පණ්ඩිත, කෝදගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණ-ලඬකායෙහි ප්‍රධාන සඛකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක:

මොල්ලිගොඩ ප්‍රචචනෝදය පරිචේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලඬකාර විලල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාගීශවර, සාහිත්‍යවක්‍රවර්ති රාජකීය පණ්ඩිත ලඬගම ශ්‍රී ලඬකානන්දහිධාන—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධම් මහාසඛකසභායෙහි මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක:

කිරුළපන පූර්වාරාමයෙහි හා නාරාහේන්පිට අභයාරාමයෙහි අධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලෝක—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධම් මහාසඛකසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද රාජකීය පණ්ඩිත, වෙඩරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධම් මහාසඛකසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ, මාකඩවර ශ්‍රී රෙච්ච පරිචේණාධිපති, සතරකෝරළ මහ-දිසාවේ ප්‍රධාන සංඝනායකධුරුඤ්චර රාජකීය පණ්ඩිත කරහම්පිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ කිඹිරිගස්සායේ අශ්‍රේණාරාමාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලඬකාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධශ්‍රාවක ධර්මපීඨයෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාවාය්‍ය, ශාස්ත්‍රවාය්‍ය රාජකීය පණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකවාය්‍ය, රයිගම් කෝරළයේ ප්‍රධාන සංඝනායකධුරුඤ්චර ලඬුවේ ශ්‍රී ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

ලේකම්:

කොළඹ බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල—කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සංඝ-නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

- සී.මු. - සිහලකබරමුද්දිත ජාතකපාළි
- අට්ඨකථා - සිහලකබර මුද්දිත ජාතකට්ඨකථා
- ම.ජ.සං - මරමුච්ඡවස්සංගීතියා සොධිත ජාතකපාළි
- සඟා. - ත්‍යාගකබරමුද්දිත ජාතකපාළි
- වි. - විදුරුපොල විහාරෙ තාලපණ්ණ පොත්තං

සංඥාපන

සුභනන්තපිටකාගත ආභවච්ඡාසිතයෙහි නොයෙක් තැනැ වැදූ සිටුනා “සො ධම්මං පරියාපුණාති සුභතං ගෙයාං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උදනං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අධ්‍යුත ධම්මං වෙදලං” යන නවාංග ශාසනා ශාසනයෙහි සන්වැනි අධ්‍යය “ජාතක” නම් වෙයි.

අප මහ බෝසත් සුමෙධ නමින් වැ දිවකුරු බුදුන් වෙතැ බුදුබවට නියත විවරණ ලැබැගෙනැ සාරාසැකි කප්පුවහසක් මුළුල්-ලෙහි දස පැරැමදම් පුරනුව නොයෙක් කෙළසුවහස් ජාතියෙහි පුරුදු කළ බෝසත් සිරිත් පවසන කථා අතුරෙන් ධරමාන බුදුන් දවස් දඹදිවහි ඒ ඒ තත්හි පහළ වූ ඒ ඒ කරුණට පැමිණැ අර්ධමොපසංභිත කොට වදළ පාරමිධම් ප්‍රකාශක වූ ‘අපණ්ණක’ ජාතක පටන් ‘වෙස්සන්තර’ ජාතක හිමි කොට ඇති කථා පන්සිය පනසක් පමණ වූ ආභවච්ඡාසිතය ජාතක නමින් වෙසෙසා හඳුන්-වනු ලැබේ.

බුදුකනිකායාගත අවශේෂ ග්‍රන්ථයන් සෙයින් මැ ‘ජාතකපාළි’ ද ධරමාන බුදුන් දවස්හි මැ සබ්බාහිත වැ ‘ජාතකභාණක’ ගණයෙහි පඨන පඨන විසින් පැවැත්තේ යැ. ඒ පිළිබඳ නිදනකථා අතීතකථා සහිත අටකතා ද එහි මැ පවත්වාගෙනැ එනලද යැ. බුදුන් දවසැ වාස කළ ‘ජාතකභාණක’ තෙර කෙනකුන් ගැනැ පපඤ්ඤදනී මජ්ඣිමනිකාය අටකථායෙහි සඳහන් කරති. මහාකාශ්‍යප මහරහතුන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ පන්සියක් කමිණාසුවයන් විසින් ග්‍රහණධාරණ පහසුව තකා එකක දුකාදි විසින් සංග්‍රහ කොට සංගීතියට නභන ලදී.

එහි එකෙකි ගාථායෙන් යුත් කථා සංග්‍රහය එකක නිපාත යැ ගාථා දෙක බැවින් ඇති කථාසංග්‍රහය දුකනිපාත යැ ආදී විසින් සංඛ්‍යා පිළිවෙළින් තෙරසකය (13) තෙක් නිපාත සංග්‍රහ වෙයි. ඉක්බිති අසමාන සංඛ්‍යා සහිත ගාථා සංග්‍රහය ‘පකිණ්ණකනිපාත’යි නම් කරන ලද්දේ යැ. එතන් සිට විස්සන් විසිනවයන් අතර වූ සංඛ්‍යා සහිත ගාථාසංග්‍රහ ‘විසති නිපාත’ යැ තිස්සන් තිස්නවයන් අතර වූ ගාථාසංග්‍රහ ‘තිස්සනිපාත’ යැ ආදී විසින් ‘අසිතිනිපාත’ යැ තෙක් දසකයෙන් වැඩිහිය නිපාත ද නම කොට අවසන්හි එන ජාතක දසය ‘මහානිපාත’ නමින් සංග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ. ජාතකපාළියෙහි සියලු ගාථා 6905 කි.

ජාතක සංඛ්‍යා: ‘පන්සිය පනස් ජාතක’යි ව්‍යවහාරයෙහි ජාතක සංඛ්‍යාව 550 කි. මෙරට පළ වැ ඇති ජාතක ගණන 547 කි. ජාතකපාළියෙහි නො දක්නා තවද ජාතක ග්‍රන්ථාන්තරයෙහි දක්නා ලැබෙයි. ‘ධම්මසොණඛ ජාතක’ ද නිකායාන්තර ‘ජාතක-මාලායෙහි දක්නා ‘ව්‍යාඪි ජාතක’ ද ජාතක පාළියෙහි නැත.

වුළුනිදෙදස 'පොසාල' සුභනනිදෙදසයෙහි "භගවා පඤ්චජාතකසතානි භාසනොතා අතතනො ච පරෙසං ච අතීතං ආදීසති" යන තන්හි ජාතක පන්සියක් සඳහන් වෙයි. සුමධංල විලාසිනී දීඝනිකායට්ඨකථායෙහි "අපණ්ණක ජාතකාදීනි පඤ්ඤසාධිකානි පඤ්ඤ ජාතක සතානි ජාතකන්තී වෙදිතඛං" යි පන්සිය පනස් ජාතක ගැනැ සඳහන් කරති.

සුභනනනිපටකයෙහි 'වරියාපිටක' ද පාරමීධර්ම සැකෙවින් දැක්වෙන ජාතක සංග්‍රහයෙකි. එහි දන, සීල, නෙකඛමම, අධිධාන සම්ම, මෙත්තා, උපෙක්ඛා යන පාරමීවයභාවන් දක්වනු පිණිස ජාතක පන්සියක් (35) සංග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ. බෞද්ධ සංඝකෘත ග්‍රන්ථ අතුරෙහි 'ආයඨගුර'යන්ගේ 'ජාතකමාලා' නම් ග්‍රන්ථය වරියාපිටක ඇසුරින් රචිත වෙයි. ග්‍රන්ථ දෙකේ මඟ වශයෙන් අසමානතා ද ඇත. එහි ජාතක සංඛ්‍යාව සුභිසෙකි.

එකක දුක ආදී නිපාතයන්හි සඳහන් වනුයේ ජාතකකථායෙහි වස්තුවක් පමණි. මතු මතු නිපාතයන්හි අනුක්‍රමයෙන් කථා පුවත වර්ධනය වෙමින් අනාවරණ වෙයි. එහි කථාව අටුවා බලා මැ දකියුතු වෙයි. අටුවා කථා ද බුදුන් හමියෙහි මැ වාචනාවට නැගී ඇදුරොල්ලි පැවැතූ ආයේ යැ. එ 'බුදු කැලී අටුවා'යි පස්වැනි කසුප් භෙරප් ධම්පියා අටුවා සන්තයෙහි ලා කියයි. දම්පෙනෙවි සැරියුත් මහරහත්තෙරණුවෝ වුළුනිදෙදසයෙහි ලා "භගවා පඤ්ඤ ජාතකසතානි භාසනොතා අතතනො ච පරෙසං ච අතීතං ආදීසති" බුදුහු පන්සියක් ජාතක වදුරමින් තලින් වහන්සේගේ ද මෙරලාගේ ද අතීතය වදුරකි යි දක්වති.

මහානිපාතපාළියෙහි කථාපුවත සපුරා දැක්වෙයි. අසීති නිපාතයෙහි එන කුණාල ජාතකය ගඳුස පදුස මිශ්‍ර වෙයි. පදුසඛණ්ඩ මැඩැගෙනැ ගඳුසඛණ්ඩ නැගීසිටීම එහි දක්නා විශේෂයෙකි. කවිතායෙන් අනුන වූ උත්කලිකාප්‍රාය රමණීය රචනාවක් වූ එහි ගඳුසඛණ්ඩයන්හි දෙසනා පාළියෙහි දක්නා සරල සුගමනාව නො පැනෙයි. සුධිත්ගේ විමර්ශනය යොමු වියැයුතු තැනෙකි. කුණාල ජාතක වනවර්ණනායෙහි හා වෙස්සන්තර ජාතක හිමවත් වැනුමෙහි දක්නා විවිධ වෘක්ෂලතා හා පශුපකෂිත්‍ර ත්‍රිපිටකයෙහි අන්තැනෙකැ හමු නො වෙති. සුධාමොජන කුණාල වැනි ජාතක කිහිපයක මිස සෙසු ජාතකයන්හි කථා සමොධානයක් ජාතකපාළියෙහි නැත.

කථාසාහිත්‍යය: පුද්ගල වර්ත විවරණය මානවසමාජ සංස්කරණයට අත්‍යන්තොපකාරී වන බැවින් කථාසාහිත්‍යයට විශ්වසාහිත්‍යයෙහි උස් තැනක් හිමි වෙයි. මහර්ෂි වාල්මීකීන්ගේ 'රාමායණ' මහර්ෂි ව්‍යාසයන්ගේ 'මහාභාරත' ගුණාචාර්යන්ගේ 'වෘහත්කථා' ඇසුරින් කළ ඤෙමෙන්ද්‍රයන්ගේ 'කථාසර්ත්සාගර' විෂ්ණුගමීන්ගේ 'පඤ්ඤන්ත්‍ර' 'රීෂොප්ගේ උපමා කථා' 'අරාබි-නියොල්ලාස' ආදී විශ්වකීර්තියට පත් කථාසංග්‍රහ ජාතකකථා

හමුයෙහි පසුබා සිටී. පුරුෂාර්ථ සමාදාන සාමථාර්යයෙන් ආස්වාදි ජාතක කථා එහැම පසුබා සනාතන ස්වරූපයෙන් ඉදිරියෙහි සිටී. වස්තු සංඛ්‍යා අතින් ජාතක සංග්‍රහ පෙරට එයි. ජාතක සංඛ්‍යාව පන්සිය පනසක් වුව ද එකෙකි කථාවක් පිළිබඳ වචනාන නිදන කථාවකුදු ඇති බැවින් කථා සංඛ්‍යාව අධිගුණ වෙයි. උච්ඡ්‍ය-ජාතක, කුණාලජාතක ආදී අතුරු කථායෙන් සැදුණු ජාතක ද ඇති බැවින් අන්‍යාන්ත කථා සංඛ්‍යාව තවද වැඩියයි. හැම කථාවක් මැ සමකාලීන සමාජයෙන් පැනැනැගුණු කරුණක් මුල් කොට දෙසන ලද වන බැවින් ජාතකකථා මූලධර්මයන් භාරත සමාජයෙහි සැබෑ තතු පිළිබිඹු වන කැටපතක් බඳු වෙයි. එයින් තත්කාලීන භාරත සමාජයෙහි සාමාජික, ආර්ථික, සාමයික, ආධ්‍යාත්මික හා දේශපාලන තතු මැනවින් අනාවරණ වෙයි.

සිංහල සංස්කෘතිය හා ජාතක: සිංහල සංස්කෘතිය ජාතක කථායෙන් පෝෂණය වූවකි. දඹදිව බෞද්ධයනට වඩා හෙළදිව බෞද්ධයෝ ජාතක කථා කෙරෙහි ඉමහත් හක්තෘදරයක් දැක්වූහ. සිංහල උච්ඡ්‍ය උච්ඡ්‍යයන් වර්තවර්ධනයට ආදර්ශ කොට ගත්තේ ජාතක කථායෙහි එන බෝසත් සිරිත යැ, ඔහු කෙතෙහි කම්-හලෙහි දවසේ කටයුතු නිමවා ගෙට පැමිණැ විවේක කාලයෙහි ජාතක කථාවක් ගීතවත් වැ කියවා හෝ කියවනු අසා ආස්වාද විඳි වෙහෙස නිවාගෙනැ සිතකය සතපාගත්හ. 'පොතේ බණ පිරිම'යි ජනවහරෙහි පළට වූ විහාරස්ථානයෙහි දවරැසැ අබණ්ඩ වැ පවත්වා ලන මාසික ජෙත්‍රමාසික ජාතක දේශනාවට ලද අවසරයෙහි සවන් දෙමින් ආස්වාද විඳිමින් බෝසත් සිරිත් උගනිති. තුමු ද එය අනුකරණය කෙරෙමින් සුවර්තයට නැමෙති. ඉල්ලිය සුධාහොජන ආදී ජාතක අසා මසුරුමල හැරැසියති. දිසිති කොසල වැනි ජාතක අසා ටෙවරය දුරු කෙරෙහි. ක්‍ෂාන්තිවාද ආදී ජාතක අසා ඉවසීම පුරුදු කෙරෙහි. මහාධම්මපාල ආදී ජාතක අසා ප්‍රාණසාතයෙන් වළකිති. වෙසතුරුද අසා පරිත්‍යාගයට නැමෙති. දෙවධම්ම ජාතක අසා හිරිඔතප් වඩති. ලොහකුමභි වැනි ජාතක අසා පරදර සමාගමයෙන් දුරු වෙති. සදකිදුරු ද අසා පතිවත රකිති. වෙතිය කකකාර වැනි ජාතක අසා මුසවායෙන් වෙන් වෙති. හදසට ආදී ජාතක අසා රහමෙරින් දුරු වෙති. නඤ්චිශාල ජාතක අසා පරුෂවචන හැරැසියති. තිත්තර ජාතක අසා සම්ඵපුලා-පයෙන් වළකිති. මාතඛග ජාතක අසා කුලමාන දුරුකි. මහිලාමුඛ ජාතක අසා අසත්සමාගමයෙන් දුරු වෙති. මාතුපොස්ක සාලිකෙදර ආදී ජාතක ශ්‍රවණයෙන් මාපිය උච්චානට නැමෙති. කුණාල නලිනී ආදී ජාතක අසා ස්ත්‍රී ලෝලාය හැරැසියති. චුල්ලසෙට්ඨි ජාතක අසා ධනොපායන ක්‍රමොපක්‍රම උගනිති. හුරිදත්ත ජාතක අසා සිල්පුරති. මුවදෙවද අසා පස්කම්භි ගිප්‍රඛට හැරැසියති. අපණ්ණක ජාතක අසා විමසුම් ක්‍රවණ වඩති. වණ්ණපථ ජාතක අසා විපතෙහි නො පසුබැස දිරිවඩා ඉන් මිදෙන සැටි උගනිති. වට්ටක ජාතක අසා සමගිබලය වටහති. දෙදහස් වසරකට අධික

කාලයක් සිංහල ජාතිය අපරාධීන වැ පැවත්මට හේතු වූයේ ජාතක කථායෙන් නැඟුණු සිංහල සංස්කෘතියෙහි මහිමය මැ යි.

හෙළකලා: ජාතක කථායෙහි අගය වටහාගත් හෙළදිවි වැසියෝ ඒවා නොයෙක් අයුරින් ජනවහරට පත් කළහ. චිත්‍රයෙහි කැටයමෙහි බෝසත් සිරිත් පිළිබිඹු කොට දැක්වූහ. එමඟින් අකුරු නොදන්නෝ ද බෝසත් සිරිත් උගත්හ. දුටුගැමුණු මහරජු රුවන්මැලියා ධාතුගර්භය ජාතක කථා චිත්‍රයෙන් සැරසූ සැටි මහාවංශයෙහි සඳහන් වෙයි. 5 වැනි සියවසේ අනුරපුර දළදා පෙරහැර ගමන් ලඟ දෙපසැ සැරසූ ජාතක කථා පන්සියයකැ පමණ චිත්‍ර තමා දුටු බව චීන දේශාටක පාභියන් තම දේශාටන වාකියෙහි සඳහන් කරයි. පොළොන්නරු ත්‍රිවංක පිළිමගෙයි අදිනා ලද ජාතක චිත්‍ර දැනුණු දැකියැහෙයි. පිළිමගේ බිත්ති ජාතක චිත්‍රයෙන් සැරසීමේ සිරිත අද දක්වා අඛණ්ඩ වැ පවතී. වන්දනාවට එන වැඩිහිටියෝ බිතුසිතුවම් බලා කුහුලින් ප්‍රශ්න නඟන කුඩා දරුවනට ජාතක කථා හඳුන්වා දෙති. බහතෝරන අවධියෙහි පටන් ඔහු ජාතක කථා උගනිති.

සිංහල සාහිත්‍ය පෝෂණය වූයේ ද ජාතක කථායෙනි. සංදේශ කාව්‍ය හැර පොසු සිංහල පද්‍යකාව්‍යයට වස්තු වූයේ ජාතක කථායෙකි. “පෙදෙන් බුදුසිරිතැ”යි සේන මහරජ පද්‍යයෙන් බුදුසිරිත කියන්නට සියබස් ලකරෙහිලා උවදෙස් දෙයි. එ මතු නො වැ සිංහල පඩිවරුන් ගද්‍යකාව්‍යය සැරසීමට යොදාගත්තේ ද ජාතක කථා යි. විද්‍යා චක්‍රවර්තීන්ගේ ‘දහම්සරණ’ ගුරුළුගෝමීන්ගේ ‘අමාවතුර’ බුද්ධපුත්‍ර තෙරණුවන්ගේ ‘පුජාවලී’ ජාතක කථායෙන් සරසන ලද ගද්‍යකාව්‍යයෝ යි. ප්‍රෞඪ ඉතිහාසයක් හිමි වූ අභිමානවත් සිංහල ජාතියක් බිහි වූයේ ජාතක කථායෙන් පරිපෝෂිත වූ සිංහල සංස්කෘතියෙනි.

පරිවාර ග්‍රන්ථ:

බුදුකැලි අටුවා: පාළි ගාථායෙහි අරුත් වටහාගැනීම පිණිස එයට නිදන වූ වකිමාන කථාවක් සවිස්තර ජාතක කථාවක් ගාථායෙහි ගැබ වූ ධර්මාර්ථක් බුදුරජුන් වෙතින් මැ අසා බරාගත් ජාතක භාණකයෝ ‘ජාතකට්ඨ කථා’ නමින් වාචනාවට නඟා ඇදුරු පරපුරෙහි පවත්වා ගෙනැ ආහ. ඒ යැ ‘බුදුකැලි අටුවා’ නම්.

ලක්බුදු සසුන් පිහිටුවීමෙන් පසු අනුබුදු මිනිසු මහරහතුන් වහන්සේ විසින් ඇදුරොල්ලි ආ පාළි අවධකථා සිංහල භික්ෂූන් ලවා හෙළබසට අරවන ලදු වැ ‘මහ අටුවා’ නමින් පළට වූ හෙළටුවායෙහි ඇතුළු වැ මහාවිහාරවංශයෙහි පවත්වන ලද්දේ යැ. වළගම් අබා මහරජු දවසැ ආලෝක විහාරයේදී එතෙක් වාචනා-මාර්ගයෙහි පැවැති අටුවා ග්‍රන්ථාරූඪ කරන ලද්දේ යැ. යළි

මහනාම රජු දවසැ දඹදිවැ මහාබෝධි විහාරයෙන් පැමිණි මහාසාමික තෙරණුවන් විසින් සිංහල නො දත් විදේශීය බෞද්ධ-යන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා මගධභාෂාවට නභන ලදී.

ගැටපද: ජාතකපාළියෙහි ගණධීපද ලිහිල් කෙරෙමින් පෙළබසිනුයු හෙළ බසිනුයු ගැටපද ලියන ලදී. පාළි ගණධීපද හුදෙක් 'ගණධීපද' නමින් මැ ව්‍යවහාර කරන ලදී. සිංහල ගණධීපද තුනෙන් විය. 'වූළගණධීපද' 'මජ්ඣිම ගණධීපද' 'මහාගණධීපද කියා යි. දෙමළ බසින් ලියන ලද ජාතක ගැට පදයෙක් ද තුඩු බව පෙනෙ යි. 'දෙමළ ජාතක ගැටපදයෙහි 'දෙණධිමා' 'පටහම්' යි කිහු යනු වෙන් සිරිරහල් මාහිමියෝ පඤ්චිකාප්‍රදීපයෙහි කියති.

ජාතක අටුවා ගැටපද: හෙළටුවා නැසීමෙන් පසු ජාතක කථා බලාගතයුතු වූයේ පාළි ජාතකටකථායෙනි. එහි අරුත් වටහා ගැනීමට ද උපකාරයක් අවශ්‍ය විය. එය සඳහා පොළොන්නරු අවධියෙහි විසූ කිසියම් පඬිවරයකු විසින් ලියන ලද ජාතක අටුවා ගැටපදයක් පළ වූ ඇත.

සත්‍ය: ගැටපද ලියන ලද්දේ පාළියෙහි අකුරකුරෙහි එන දුර්බෝධ වචන විවරණ කිරීම සඳහා පමණි. පසු කල්හි අරුත් වටහා ගැනීමේ පහසුව සඳහා ජාතක පෙළට සන්ත ලියන ලදී. පොළොන්නරු අවධියෙහි විසූ කිසියම් පඬිවරයකු විසින් වෙස්සන්තර ජාතකය ගෙනැ 'වෙසතුරුද සන්ත' ලියන ලදී. දඹදෙණි අවධියේ දී 'රාජමුරාරි' නම් පඬිවරයකු විසින් මුල පටන් දසක නිපාතය අවසනට සන්තයක් ලියන ලදී. එ මෙකල 'රාජමුරාරි සන්ත' නමින් පළ වූ ඇත. තවද කිසිවකු විසින් මහානිපාතයෙහි පළමු ජාතක අට සඳහා ලියන ලද සන්තයක් 'අටදසන්ත' නමින් පළ වූ ඇත.

සිංහල අනුවාද: ජාතක කථා ශ්‍රවණයට සිංහල බෞද්ධයා මහත් අභිරුචියක් දක්වීය. හෙළටුවා නැසී යෑම නිසා මගධ භාෂාව නොදත් සිංහල බෞද්ධයාට ජාතක කථා දැනගැනීමට පහසු මහක් අවශ්‍ය විය. මේ සඳහා ජාතක කථා අනුක්‍රමයෙන් සියබසට නභන ලද බව පෙනෙයි. එහි ලා උවසු උවැසියන් ඉමහත් බැනියෙන් කඳුළු සලමින් කන් දෙන වෙස්සන්තර ජාතකය විද්‍යා වක්‍රවර්තීන් අතින් සියබසට නැඟී බුක්සරණට එක් විය. අනතුරු වූ භාසායෙන් ඔපලා ප්‍රඤාමහිමිය හෙලි කොට වීර රසය කුළුගැන්වී ඇති උමච්ඤජාතකය 'උමංද' නමින් කිසියම් පඬිවරයකු විසින් සියබසට නභන ලද්දේ යැ. ඉක්බිති අනුක්‍රම-යෙන් සියබසට නැගුණු ජාතක වෙන්කොට දක්වීම අපහසු වුවද ජාතක අනුවාද කරණය සම්පූර්ණ කළ කුරුනාගල සතරවන පැරැකුම්බා අවධිය වන විට තවද ජාතක බොහෝ ගණනක් සියබසට නැඟී තිබූ බවනම් සිතියැහැකියැ. පැරැකුම්බා රජු දවසැ වොළිය තෙරණුවන්ගේ පුරොගාමිත්වයෙන් සම්පූර්ණ වූ 'පන්සිය

පනස් ජාතක පොත්' විමසා බලත් මැ ඒ ඒ කථාවන්හි භාෂා විෂමතාව කුරුනාගල අවධියට පළමු ජාතක කථා සැලැකියැයුතු සංඛ්‍යාවක් සියබසට නැඟී තුබූ බව පළ කරයි. අප රට විහාර පුස්තකාලයන්හි ඇති පුස්තකොළ පොත් අතුරෙහි ඉතා වැඩි පිටපත් සංඛ්‍යාව ලැබෙනුයේ ජාතක පොතකි. එයින් ජාතක කථා ඇසීමට සිංහල බෞද්ධයා දැක්වූ අභිරුචිය මැනවින් හෙලිවේ.

විශේෂ ශබ්ද ප්‍රයෝග: ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ අතුරෙහි ථේරගාථා, ථේරිගාථා, සුඤ්ඤානිපාත වැනි ග්‍රන්ථ කිහිපයක මිස සෙසු ග්‍රන්ථයන්හි දක්නට නොලැබෙන විශේෂ ශබ්ද ප්‍රයෝග ජාතක පොතෙහි දක්නා ලැබේ. මාගධ ව්‍යාකරණ ශාස්ත්‍රයෙහි නෛරුක්තික විධියෙහි ඇතුළුවන ප්‍රාකෘත ලක්ෂණයෙන් යුත් ශබ්ද ප්‍රයෝග ජාතක භාෂායෙහි බහුල වූ හමු වෙයි. ඔවුනතුරෙහි ප්‍රයෝග කිහිපයක් පහත දක්වනු ලැබෙයි.

වියඟ්‍ය: පාළියෙහි සුලභ වූ 'ව්‍යඟ්‍ය' ශබ්දයෙහි 'වියඟ්‍ය' යන රූපාන්තරය ජාතකපාළියෙහි ඇත. විසුක්ක වර්ණ මධ්‍යයෙහි 'ය' කාර පර නිමිත්තෙන් 'ඉ' කාරාගම වූ තැනි 'වියඟ්‍යරාජස්ස' 'වියඟ්‍යා' 'වියාකරොති' යනු එබඳු ප්‍රයෝග යි.

සුවාමී: සංස්කෘත 'සවාමී' ශබ්දය පාළියෙහි 'සාමී'යි සිටියි. ජාතකපාළියෙහි යථොක්ත ශබ්දයෙහි 'සුවාමී' යන රූපාන්තරයක් ලැබේ. විසුක්ක වර්ණ මැද 'ව' කාර නිමිත්තෙන් 'උ' කාරාගම වූ සිද්ධියි. 'සුවාමීනි' 'සුවාමීනො' යනු එහි ප්‍රයෝග යි.

අයිර: සංස්කෘත 'ආයඤ්ඤ' ශබ්දය පාළියෙහි අරිය' යි සිටී. එය ජාතකපාළියෙහි වර්ණ විපයභාසයෙන් 'අයිර' කියා සිටී එසේ මැ 'අරියො' යනු 'අයිරො'යි දක්නා ලැබේ.

ව්‍යමනිතො: සංස්කෘත 'විමනිත' යනු පාළියෙහි 'විමනිත යනු-වෙන් සිටී. ජාතකයෙහි යථොක්ත ශබ්දයාගේ 'ව' කාරයට 'ඉ' කාරයට 'ය' කාරාදෙශ වූ 'ව්‍යමනිතො' යි සිටී. 'ව්‍යමනිත මානසො' 'ව්‍යමනිත' යනු එබඳු තවත් ප්‍රයෝග යි

මිහිත: සංස්කෘතයෙහි 'මිහිත'යි තුබූ තැනැ වර්ණ විපයභාස වූ 'ස' කාරයට 'මී' කාරාදෙශ වූ විසුක්ක වර්ණ මැද 'ඉ' කාරාගම වූ 'මිහිත'යි සිද්ධ යැ. 'මිහිතපුබ්බො' 'මිහිතපුබ්බො' යනු එහි ප්‍රයෝග යි.

සුවිමනිතා: සංස්කෘතයෙහි 'සුවිමනිතා'යි සිටුනා තැනැ වර්ණ විපයභාස වූ 'ස' කාරයට 'හ' කාරාදෙශයෙන් 'සුවිමනිතා' කියා වෙයි. 'කාවමනමයා' යනුද එබඳු ප්‍රයෝගයෙකි.

අනුප්: සංස්කෘතයෙහි 'ආනවජ' යනු මාගධී භාෂායෙහි විෂමාක්ෂර සම වැ 'අනතජ' කියා සිටී. එහි 'න' හට 'නු' කාරා දෙස වැ 'අනුජ' කියා සිටී. 'අනුජ' යනු ද මෙසේ මැ සිඳා සි.

ලාපුනි: 'අලාපුනි' යි තුබු නැනැ ජනෙහේතියෙන් ආදිලොප වැ 'ලාපුනි' යි සිදු වූ සේ වියරණ ඇදුරෝ කියති. එසේ වතුද 'අපිධාන' යනු 'පිධාන' යි ද 'අපිලකින' යනු 'පිලකින' යි ද සිටුනා සේ ජනෙහේත රහිත වැ ද ආදිලොප වියැහැකි බව පෙනේ. 'නක් වරද' ආදීන් සිංහලයෙහි මේ ලක්ෂණය සුලභ වැ දක්නා ලැබේ.

විහරෙමු: ප්‍රාකෘත භාෂා විෂයෙහි උඤ්ඤ පුරුෂ 'මී,ම' දෙකට 'මු' කාර වෙයි. 'විහරාමී' විහරාම' යනු 'විහරෙමු' කියා වේ. ජාතක පාළියෙහි මේ ප්‍රයෝග බහුල වැ දක්නා ලැබෙයි. පසෙසමු, වසෙමු, උපාසෙමු දකෙබමු, දදෙමු, දජෙජමු, ජඤ්ඤමු, අනුසාසෙමු යනු එබඳු ප්‍රයෝග යි.

කුමි: 'කර' ධාතුවෙහි වච්චාන උඤ්ඤපුරුෂ එකවචන ආබ්‍යාතය කරොමී, කියා පාළියෙහි සිටී. ජාතකපාළියෙහි 'කුමි' යන රූපාන්තරයක් ද ඇත. එ වූකලී සංස්කෘත 'කුර්මී' යනු විෂමාක්ෂර සම වැ ප්‍රාකෘතයට නැඟිගිය සැටි යි.

මෙහි දක්වන ලද්දේ ජාතකපාළියෙහි සුලභ වූ විශේෂ ශබ්ද ප්‍රයෝග අතුරින් කිහිප නැනෙකි. සෙස්ස ධීමතන්ගේ විමර්ශනයට යොමු වේවා!

වීරං තිඨාතු සාසනං

රේවත පිරිවෙන,
මාකඩවර,
හිඟුල.
86. 12. 26

කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර
හිඟුල, මාකඩවර, රේවත පරිවෙණාධිපති,
සතර කෝරළ මහදිසාවේ
ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිර

**THE PALI ALPHABET
IN SINHALA CHARACTERS
VOWELS**

අ ෙ   ආ ෙ   ඉ ෙ   ඊ ෙ   උ ෙ   ඌ ෙ   එ ෙ   ඔ ෙ

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa		
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa		
	ටṭa	ඨṭha	ඳḍa	පḍha	ඹṃa		
	තta	ථtha	දḍa	ධdha	නna		
	පpa	ඵpha	ඞba	භbha	මma		
යya	රra	ලla	චva	ඝsa	හha	ළla	ආṃ
කka	කාkā	කීki	කීkī	කුku	කුkū	කෙkē	කොkaō
ඛkha	ඛාkhā	ඛීkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛුkhū	ඛෙkhē	ඛොkhō
ගga	ගාgā	ගීgi	ගීgī	ගුgu	ගුgū	ගෙgē	ගොgō

CONJUNCT-CONSONANTS

කකkka	ඤඤṅṅa	ත්‍රtra	ඡෙඡmpha
කඛkkha	ඡභභha	දදdda	ඔ, ඔ mba
කභkha	ඤඤcca	දඳddha	මෙ mba
කිkri	ඤඡ ඡඡcha	දුදdra	මෙ mma
කචkva	ඤඡ ඡඡja	ආ, ආ dva	මෙ mha
කභkha	ඤඣඣjha	ධධdhva	යය, යයyya
කඛkha	චචṭṭa	නනnta	ඤඤya
ගගgga	ධ, ධ ṭṭha	ඡඡntha	ලලla
ගඝggha	ධධḍḍa	ඤඤnda	ලාලya
ඞඞṅṅa	ධධḍḍha	ඤඤndha	ලාලha
ගුggra	ඡඡඡඡṃṃa	නනanna	චච vha
ඞඞṅṅa	ඡඡචචṭṭa	නනnha	ඤඤssa
ඞඞṅṅha	ඡඡඞඞṭṭha	පපppa	ඡඡsma
චචcca	ඡඡ, චච ḍḍa	ඡඡppha	ඡඡsva
චචcca	නනnta	ඞඞbba	ඡඡhma
චචcca	නනnta	ඞඞbbha	චච vha
ඡඡjja	නනnta	බ්‍රbra	ළළha
ඡඡjjha		මෙ mpa	

ආ ෙ   ආ ෙ   ආ ෙ   උ ෙ   උ ෙ   ට ෙ

ජාතක පාලි

තනියො භාෂා

විසයසූචි

මහානිපාතො

		පිටුවකො
1.	මූලපකඛ ජාතකං	2-23
2.	මහාජනක ජාතකං	24-55
3.	සාම ජාතකං	56-79
4.	නිමි ජාතකං	78-115
	1. නිරයකණේඛා	99
	2. විමානකණේඛා	111
5.	බණ්ඩභාල ජාතකං	116-147
6.	භූරිදහන ජාතකං	148-189
	1. නගරකණේඛා	151
	2. වනයපවෙසකණේඛා	155
	3. කීළනකණේඛා	159
	4. නගරපවෙසනකණේඛා	167
	5. සුභගකණේඛා	171
	6. යඤ්ඤභෙදවාදකණේඛා	187
7.	මහානාරදකසෂප ජාතකං	188-225
8.	විධුර ජාතකං	226-293
	1. දෙහළකකණේඛා	241
	2. මණ්ඩකණේඛා	247
	3. අකඛකණේඛා	251
	4. රාජවසතීකණේඛා	263
	5. අනාරපෙය්‍යාලො	269
	6. සාධුනරධම්මකණේඛා	275
	7. කාලාගිරිකණේඛා	277

විසය සූචි

			පිටුවකො
9. උමුඟ ජාතකං	..	..	294-353
1. සකතදරකපඤ්ඤා	..	..	295
2. ගඳුහපඤ්ඤා	..	..	30
3. කකණ්ඨකපඤ්ඤා	..	..	31
4. සිරිකාලකණ්ඨපඤ්ඤා	..	..	2,
5. මෙණ්ඩකපඤ්ඤා	..	..	99,
6. සිරිමන්දපඤ්ඤා	..	..	305
7. ජනනපථපඤ්ඤා	..	..	305
8. බජ්ජාතකපඤ්ඤා	..	..	307
9. භූරිපඤ්ඤා	..	..	309
10. දෙවතාපුත්තපඤ්ඤා	..	..	31
11. පඤ්ඤාපඤ්ඤා	..	..	315
12. මහාඋච්චගාකණ්ඨා	..	..	347
13. දකරකඛසපඤ්ඤා	..	..	353
10. මහාවෙසසනාර ජාතකං	..	..	354-487
1. දසවරගාරා	..	..	357
2. හිමවනාවණ්ණනා	..	..	369
3. දනකණ්ඨා	..	..	391
4. ජූජකපඛං	..	..	409
5. වූළවනවණ්ණනා	..	..	415
6. මහාවනවණ්ණනා	..	..	427
7. කුමාරපඛං	..	..	443
8. මඤ්ඤිපඛං	..	..	457
9. සසඤ්ඤාපඛං	..	..	463
10. මහාරාජපඛං	..	..	475
11. ජකඛනනිසපඛං	..	..	479

සුභගතනිපිටකේ-වූදදකනිකාසේ

ජාතකපාලි

තනියොහාගො

ජාතකපාලි

(තතියො භාගො)

නමො කසස භගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස.

මධ්‍යන්තපාටො

1. මූලපකට්ඨකං.

- 4320. මා පණ්ඩිතියං¹ විභාවය ඛාලමතො භව සබ්බපාණිනං,
සන්ධො ජනො² තං ඔච්චනායතු එවං තව අපො භව්සසති.
- 4321. කරොමී තෙ තං වචනං යං මං භණ්ඨි දෙවතෙ,
අක්කාමාසි මෙ අමම භිතකාමාසි දෙවතෙ.
- 4322. කීන්ත්‍රසන්තරමානොව කාසුං ඛණ්ඨි සාරථී,
පුට්ඨො මෙ සමම අක්කාමී කීං කාසුයා කර්සසයි.
- 4323. රඤ්ඤ චූගො ව පකෙඛා ව පුඤ්ඤා ජාතො අවෙතසො,
සොමඤ් රඤ්ඤ සමජ්ඣට්ඨො³ පුඤ්ඤං මෙ නිබ්ඤ්ඤං⁴ වතෙ.
- 4324. න ඛධිරො න මූගොසමී න පකෙඛා නපි පඩ්ඞලො,⁵
අධමමං සාරථී කඨිරා මඤ්ඤි තං නිබ්ඤ්ඤං වතෙ.
- 4325. උරු බාහු ව මෙ පසස භාසිතඤ්ඤි සුඤ්ඤානී මෙ,
අධමමං සාරථී කඨිරා මඤ්ඤි තං නිබ්ඤ්ඤං වතෙ.
- 4326. දෙවතාත්‍රයි ගන්ධබ්බො ආදු⁶ සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
කො වා තං කසස වා පුඤ්ඤා කථං ජානෙමු තං මයං.
- 4327. නමඤ්ඤි දෙවො න ගන්ධබ්බො නපි⁷ සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
කාසිරඤ්ඤො අභං පුඤ්ඤා යං කාසුයා ත්ඨිසඤ්ඤයි.

- 1. පණ්ඩිතියං-මජ්ඣං, සා, වී.
- 2. කඤ්ජනො-මජ්ඣං, සා.
- 3. සමජ්ඣට්ඨො-මජ්ඣං, සා.
- 4. නිබ්ඤ්ඤං-මජ්ඣං, සා.
- 5. විකලො-සා. විකලො-මජ්ඣං.
- 6. අදු-මජ්ඣං.
- 7. නාපි නමඤ්ඤි-මජ්ඣං, සා.

4 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4328. තසස රඤ්ඤා අභං පුඤ්ඤා යං නං සමුප්පිවසි,¹
අධම්මං සාරථී කසිරා මං වෙ නං නිබ්ඤං වනෙ.
4329. යසස රුකඛසස ජායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
න තස්ස සාධං භඤ්ඤාය මිත්තදුභො² හි පාපකො.
4330. යථා රුකෙධා තථා රාජා යථා සාධා තථා අභං,
යථා ජායුපගො පොසො එවං නිමසි සාරථී;
අධම්මං සාරථී කසිරා මඤ්ඤා නං නිබ්ඤං³ වනෙ.
4331. පඤ්ඤාහෙකධා⁴ භවති විපවුඤ්ඤා⁵ සකාසරා,⁶
බහු නං උප්පිවතී යො මිත්තානං න දුභතී⁷
4332. යං යං ජනපදං යාති නිගමෙ රාජධානියො,⁸
සබ්බසු පුප්පිතො භොති යො මිත්තානං න දුභතී.
4333. නාසස වොරා පසභනති නාතිමඤ්ඤති⁹ බ්ඤ්ඤො,
සබ්බෙ අමීතෙත තරති යො මිත්තානං න දුභතී.
4334. අඤ්ඤාදො¹⁰ සසරං එති සභාය¹¹ පටිනැදිතො,
ඤ්ඤානං උත්තමො භොති යො මිත්තානං න දුභතී.
4335. සකකඤ්ඤා සකකතො භොති ගරු භොති සගාරවො,¹²
විඤ්ඤානිඤ්ඤානො භොති යො මිත්තානං න දුභතී.
4336. පුප්පිකො උභතෙ පුප්පං වැදුකො පටිවැදුනං,
යසො කිත්තිඤ්ඤා පපෙසාති යො මිත්තානං න දුභතී.
4337. අඤ්ඤා යථා පජ්ජති දෙවතාව විරොචති,
සිරියා අජභිතො භොති යො මිත්තානං න දුභතී.

---

1. සමුප්පිවසි-මඡසං.
2. මිත්තදුභො-මඡසං. ථී.
3. නිබ්ඤං-මඡසං.
4. පඤ්ඤා - මඡසං.
5. විපවුඤ්ඤා
6. සකකසරා - මඡසං. සා.
7. න දුභතී - මඡසං.
8. රාජධානියො - මඡසං.
9. නාතිමඤ්ඤති - මඡසං.
10. අඤ්ඤා - මඡසං.
11. සභායං - මඡසං.
12. ගරුකො භොති ගාරවො - මඡසං.

6 ජාත්‍යන්තර-මහානිපාතො

4338. ගාවො තක්‍ෂ පජායනති බෙතො වුක්ඛං වීරුහති,
වුක්ඛානං ඵලමයනාති¹ යො මිත්තානං න දුහති.
4339. දරිතො පබ්බතාතො² වා රුක්ඛාතො³ පතීතො නරො,
වුක්ඛො පතිට්ඨං ලහති යො මිත්තානං න දුහති.
4340. වීරුලහමුලසන්තානං නිග්‍රොධමිච්ච මාලුතො,
අමිත්තා නපසහනති යො මිත්තානං න දුහති.
4341. එහි තං පටිනෙක්ඝාමී රාජපුත්ත සකං සරං,
රජං කාරෙහි හද්දනො කිං අරඤ්ඤ කරිස්සයි.
4342. අලං මෙ තෙන රජෙජන ඤාතකෙහි⁴ ධනෙන වා,
යං මෙ අධම්මචරියාය රජං ලබෙථ⁵ සාරථී.
4343. පුණ්ණපක්ඛං පලබ්භෙහි⁶ රාජපුත්ත ඉතො ගතො,
පිතා මාතා ච මෙ දජ්ජං රාජපුත්ත තඨී ගතෙ.
4344. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
තෙපි අත්තමනා දජ්ජං රාජපුත්ත තඨී ගතෙ.
4345. හස්ථාරුහා⁷ අණ්කලයා රචිකා පතතිකාරකා,
තෙපි දජ්ජං පතීතා මෙ රාජපුත්ත තඨී ගතෙ.
4346. බහු⁸ ජාතපද වඤ්ඤා නෙගමා ච සමාගතා,
ලපායනාති මෙ දජ්ජං රාජපුත්ත තඨී ගතෙ.
4347. පිතුමාතු වහං වනො රට්ඨස්ස නිගමස්ස ච,
අථො සක්ඛාකුමාරානං නඤී මඤං සකං සරං.
4348. අනුඤ්ඤාතො අහං මනාසා සඤ්ඤාතො පිතරා අහං,
ඵකො අරඤ්ඤා පබ්බජිතො න කාමෙ අභිපජ්ජෙය.
4349. අපි අත්ථමානානං ඵලාසාව සමීජ්ඣති,
වීජක්ඛබ්බමචරියොස්ඨ ඵං ජානාහි සාරථී.

---

1. වුක්ඛාන ඵල - මජ්ඣ.
 2. පබ්බතො - මජ්ඣ.
 3. රුක්ඛිතො - මජ්ඣ.
 4. ඤාතකෙත - මජ්ඣ., සා.
 5. ලභෙර - මජ්ඣ.
 6. මං පලාභෙහි - සා., මං ලාභෙහි
 7. රොහා - මජ්ඣ., වී.
 8. බහුතාධිකාරො - මජ්ඣ., සා.

8 ජාත්‍යන්තර-මහානිපාතො

4350. අපි අතරමානානං සමච්ඡදා වීජනිති,
වීජකඛ්‍යමච්චරියොසමි නිකඛිතො අකුතොභයො.
4351. එවං වග්ගකථො¹ සතො වීජසඤ්චවනො වසි,²
කසමා³ පිකුච්ච මාකුච්ච සතභිකො න භණි තද.
4352. නාභං අසඤ්ඤා⁴ පකොඛා න ඛධිරො අසොතනා,
නාභං අජීවිතා⁵ මුගො මා මං මුගමධාරසි.
4353. පුරිමං සරාමභං ජාතිං යඤ්ච රජ්ජමකාරසිං,
කාරසිඤ්චා තභිං රජ්ජං පාපඤ්චා නිරයං භුසං.
4354. වීජනිකොච්ච වසොනාති තභිං රජ්ජමකාරසිං,
අසිනිවසසසභසොනාති නිරයමභි අපච්චිසං.⁶
4355. කසස රජ්ජසභං භීතො මා මං රජ්ජාභිසෙවසුං,
තඤ්චා පිකුච්ච⁷ මාකුච්ච සතභිකො න භණි තද.
4356. උච්චධෙඤ මං නිසිදෙඤා පිතා අඤ්චාසාසනි,
අකං භනථ ඛඤ්ච එකං ඛාරාපනච්චිකං⁸
අකං සුලසමිං අපෙච්ච⁹ ඉච්චසමඤ්චාසනි.
4357. තඤ්චාභං¹⁰ එරුසං සුඤ්චා වාචායො සමුදිරිතා,
අමුගො මුගච්චෙණ්ණෙන අපකොඛා¹¹ පකඛසමච්චතො
සකො මුගකච්චසමිං අච්චාභං සමපරිපඤ්චතො.
4358. කසිරකො පරිතකො තකො දුකොඛන සංසුතං,
කො තං ජීවිතමාගමම වෙරං කසිරාථ කෙනචි.
4359. පඤ්ඤාය ව අලාභෙන ධම්මසා ව අදසසනා,
කො තං ජීවිතමාගමම වෙරං කසිරාථ කෙනචි.
4360. අපි අතරමානානං එලාසාව සමිඤ්ඤිති,
වීජකඛ්‍යමච්චරියොසමි එවං ජානාභි සාරචි.

---

1. වග්ගකතො - මජ්ඣං.
2. වචනොච සො - මජ්ඣං. සා.
3. කසමා - චී.
4. අසඤ්ඤා - මජ්ඣං. සා.
5. අජීවිතා - මජ්ඣං.
6. අපච්චසිං - සා. අපච්චසිං - චී.
7. පිකුච්ච මාකුච්ච - මජ්ඣං. සා.
8. ඛාරා - මජ්ඣං. සා.
9. උපෙච්ච - මජ්ඣං. උපෙච්ච - සා.
10. තඤ්චාභං - මජ්ඣං. තඤ්චාභං - සා. අච්චච - චී.
11. අපකොඛා - මජ්ඣං.

10 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4361. අපි අතරමානානං සමදෙසො විපව්ඨි,
විපකකඛ්ඛමච්චරියොසම් නිකඛනොනා අකුතොභයො.

4362. අහමපි පබ්බජිසාමී රාජපුත්ත තවභනිකෙ,
අව්ඤ්ඤ මං හදුනොන පබ්බජ්ජා මම රුච්චිති.

4363. රථං නියාදයිකාන අනණො එහි සාරථී,
අනණසාස හි පබ්බජ්ජා එතං ඉසිහි වණ්ණිතං.

4364. යදෙව ත්‍යාහං වචනං අකරං හදුමස්සු නෙ,
තදෙව මෙ කං වචනං යාවිතො කතතුමරහසි.

4365. ඉධෙව තාව අච්ඡස්ස යාව රාජානමානසෙ,
අපෙච නෙ පිතා දිස්වා පතීතො සුමනො සියා.

4366. කරොමී නෙ තං වචනං යං මං හණසි සාරථී,
අහමපි දච්ඡකාමොසම් පිතරං මෙ ඉධාගතං.

4367. එහි සමම නිවතතසසු කුසලං වජ්ජාසි ඤාතිනං,
මාතරං පිතරං මඤ්ඤං වුතොනො වජ්ජාසි වජුතං.

4368. තස්ස පාදෙ ගහෙකාන කකා ව නං පදකඛිණං,
සාරථී රථමාරුඤ්ඤා රාජආරං උපාගමී.

4369. සුඤ්ඤං මාතා රථං දිස්වා එකං සාරථීමාගතං,
අසසුපුණ්ණෙහි නෙතෙහි රොදනහී නං උදිකඛිති.

4370. අයං සො සාරථී එති නිහනකාන මමත්‍රජං,
නිහනො නුන මෙ පුතොනො පථව්‍යා භූමිවද්ධනො.

4371. අමිත්තා නුන නජුතනී පතීතා නුන වෙරිතො,
ආගතං සාරථීං දිස්වා නිහනකාන¹ මමත්‍රජං.

4372. සුඤ්ඤං මාතා රථං දිස්වා එකං සාරථීමාගතං,
අසසුපුණ්ණෙහි නෙතෙහි රොදනහී පරිපුච්ඡති.²

1. නිහනකා මෙ අත්‍රජං - මජ්ඣං.
2. රොදනහී නං පරිපුච්ඡති - මජ්ඣං.

12 ජාත්‍යන්තර-මහානිපාතො

4373. කිනතු මුගො කිනතු පකෙඛා කිනතු සො වීදුපි තද,
නිහඤ්ඤමානො භුමියා තං මෙ අකඛාහි සාරජී.
4374. කථං භජෙත්ති පාදෙහි මුගො පකෙඛා විචජ්ඨි,
නිහඤ්ඤමානො භුමියා තං මෙ අකඛාහි පුච්ඡිතො.
4375. අකඛිසං තෙ¹ අභං අයොග දජ්ජාසි අභයං මම,
යං මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා රාජපුත්තසං සනතිකෙ.
4376. අභයං සම්ම තෙ දම්මි අභිකො භණ්ණ සාරජී,
යං තෙ සුතං වා දිට්ඨං වා රාජපුත්තසං සනතිකෙ.
4377. න සො මුගො න සො පකෙඛා විසංචධ්වචනොව සො
රජ්ජාසං කිර සො භිකො අකරී² ආලයෙ ඛුථු.
4378. පුරිමං සරති සො ජාතිං යඤ්ඤ රජ්ජමකාරඨි,
කාරඨිකො තභිං රජ්ජං පාපඤ්ඤ නිරයං භුසං.
4379. විසතිකෙඤ්ඤ ච වසසානි තභිං රජ්ජමකාරඨි,
අසිති වසස සහසසානි නිරයමිති අපච්චි සො.³
4380. තසං රජ්ජසං සො භිකො මා මං රජ්ජාහිසෙවසුං,⁴
තසමා පිතුච්ච මාතුච්ච⁵ සනතිකෙ න භණ්ණි⁶ තද.
4381. අඛපච්චිඛ සම්පකො ආරොහපරිණාහවා,
විසංචධ්වචනො පඤ්ඤා මනෙහ සභ්භසං තිට්ඨති.
4382. සචෙ ඤං දඤ්ඤකාමාසි⁷ රාජපුත්තං තච්චුරං,
ඵහි තං පාපධිසසාමී යඤ්ඤ සම්මති තෙමීයො.
4383. සොජයනතු රචෙ අසෙස කච්ඡං නාගාන⁸ ඛජිච්ච,
උදිරයනතු සඛ්ඛපණවා වදනතු⁹ ඵකපොකඛරා.
4384. නදනතු භෙරි සනකඤ්ඤා වග්ගං වදනු දුදුහි,
නෙගමා ච මං අනෙවනතු ගච්ඡං පුත්තනිවෙදකො.¹⁰

1. අකඛිසං - මජ්ඣ. සං.
2. විසංචධ්ව - මජ්ඣ.
3. අකරා - මජ්ඣ. සං.
4. අපච්චි - මජ්ඣ.
5. රජ්ජාහිසෙවසුං - මජ්ඣ.
6. පිතුච්ච මාතුච්ච.
7. නහණ්ණ - මජ්ඣ.
8. කාමොසි - මජ්ඣ.
9. රාජපුත්තං - මජ්ඣ. සං.
10. නාගානි - මජ්ඣ. සං.
11. වග්ගවාදනතු - මජ්ඣ.
12. නිවාදකො - මජ්ඣ.

4385. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව මුහමණා,
 බිප්පං යානානි යොජෙනතු ගව්ඡං පුඤ්ඤනිවෙදකො.
4386. හත්ථාරොහා අභිකට්ඨා රථිකා පනතිකාරකා,
 බිප්පං යානානි යොජෙනතු ගව්ඡං පුඤ්ඤනිවෙදකො.
4387. සමාගතා ජාතපද නෙගමා ව සමාගතා,
 බිප්පං යානානි යොජෙනතු ගව්ඡං පුඤ්ඤනිවෙදකො.
4388. අසෙස ව සාරථී යුක්තෙ සිකුච්චෙ සීසවාහනෙ,
 රාජඥාරං උපාගඤ්ජං යුක්තා දෙව ඉමෙ හයා.
4389. ධුලා ජවෙන භායනති කිසා භායනති ටාමුනා,¹
 කිසෙ ධුලෙ විචජෙජචා සංසට්ඨා යොජිතා හයා.
4390. තතො රාජා තරමානො යුක්තමාරුඤ්ඤ සඤ්ඤා,
 ඉත්ථාගාරං අජ්ඣාභාසි² සබ්බාව අනුයාථ මං.
4391. වාළච්ඡනිමුණ්ඨිසං බග්ගං ජනං ව පණ්ඩරං,
 උපාදිරථමාරුඤ්ඤ සුච්ඡෙණ්ණන³ අලඛකතො.⁴
4392. තතො ව රාජා පායාසි පුරකඛචාන⁵ සාරථී,
 බිප්පමෙව උපාගඤ්ජි යත් සමුච්ඡි තෙමියො.
4393. තඤ්ඤ දිසවාන ආයනං ජලනතමීව තෙජසා,
 බන්තසඛකපරිබ්බුලහං⁶ තෙමියො එතදමුචි.
4394. කච්චිනු⁷ තාත කුසලං කච්චි තාත අනාමයං,
 කච්චිනු රාජකඤ්ඤයො අරොගා මඤ්ඤ මාතරො.
4395. කුසලඤ්ඤව මෙ පුඤ්ඤ අථො පුඤ්ඤ අනාමයං,
 සබ්බාව⁸ රාජකඤ්ඤයො අරොගා කුඤ්ඤ මාතරො.
4396. කච්චිසස මජ්ජපො⁹ තාත කච්චි තෙ පුරමප්පියං,
 කච්චි සමෙව ව ධමෙව ව දනෙ තෙ රමති මනො.

1. ටාමසා - සයා. කාමුනා - මජ්ජ.
 2. අභාසථ - මජ්ජ. අජ්ඣාභාසිත් - වී.
 3. සුච්ඡෙණ්ඨි - මජ්ජ.
 4. අලඛකතා - මජ්ජ. සයා.
 5. පුරකඛචාන - මජ්ජ. සයා.
 6. පරිබ්බුලහං - මජ්ජ.
 7. කච්චිනු - මජ්ජ.
 8. සබ්බා ව - මජ්ජ.
 9. කච්චි අමජ්ජපො - මජ්ජ. සයා.

4397. අමුජ්ජපො අභං පුක්ඛ අපො මෙ සුරමප්පියං,
අපො සචෙව ව ධජෙච ව දුතෙ මෙ රමතී මනො.
4398. කච්චි අරොගං යොනනං තෙ කච්චි උහනි¹ වාහනං,
කච්චි තෙ ව්‍යාධියො නත්ථි සරිරසසුපතාපනා.
4399. අපො අරොගං යොග්ගං මෙ අපො උහනි වාහනං,
අපො මෙ ව්‍යාධියො නත්ථි සරිරසසුපතාපනා.²
4400. කච්චි අනතා ව තෙ ඒතා මජ්ඣෙකං ව බහලා කච්,
කොට්ඨාගාරඤ්ඤි කොසඤ්ඤි කච්චි තෙ පටිසඤ්ඤං.³
4401. අපො අනතා ව මෙ ඒතා මජ්ඣෙකං ව බහලා මම,
කොට්ඨාගාරඤ්ඤි කොසඤ්ඤි සබ්බං මෙ පටිසඤ්ඤං.
4402. ස්වාගතං තෙ මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
පතිට්ඨාපෙනතු පලලව්‍යං යත්ථ රාජා නිසක්කති.
4403. ඉදංව තෙ නිසික්ඛසස නියතෙ පණ්ණසඤ්ඤං,⁴
එතො උදකමාදය පාදෙ පඤ්ඤාලයනතු තෙ.
4404. ඉදංව පණ්ණං මඤ්ඤං රත්ථං රාජ අලොඤ්ඤං,
පරිභුඤ්ඤං මහාරාජ පාහුතො මෙසි ආගතො.
4405. න වාහං⁵ පණ්ණං භුඤ්ඤාමි න භෙතං මඤ්ඤං භොජනං,
සාලිනං ඔදනං භුඤ්ඤං සුචිං⁶ මංසුපසෙවනං.
4406. අච්චරකං මං පටිභාති එකකමපි රභොගතං,
එදීසං භුඤ්ඤාමානානං කෙන වඤ්ඤං පසීදති.
4407. එකො රාජ නිපජ්ජාමි නියතෙ පණ්ණසඤ්ඤං,
තාය මෙ එකසෙය්‍යාය රාජ වඤ්ඤං පසීදති.
4408. න චෙ⁷ නෙත්තිංසබ්බා මෙ රාජරක්ඛා උපට්ඨිතා,
තාය මෙ සුබසෙය්‍යාය රාජ වඤ්ඤං පසීදති.

1. වාහනී - මජ්ඣ. සං. වී.
2. තාපියා - මජ්ඣ. සං.
3. සතඤ්ඤං - මජ්ඣ.
4. සතඤ්ඤං - මජ්ඣ. වී.
5. නවාහං - මජ්ඣ.
6. සුචි - මජ්ඣ. සං.
7. නච - මජ්ඣ.

- 4409. අතීතං නානුයොවාමී නපපජපමනාගතං,
පච්චුඤ්ඤෙන යාපෙමී තෙන චණ්ණො පසීදති.
- 4410. අනාගතපපජපාය අතීතසසානුයොවනා,
එතෙන බාලා සුසසනති නලොච හරිතො ලුතො.
- 4411. හසාණිකං රජාණිකං අසෙස පතති ච වමමීනො,
නිවෙසනානි රමමානි අහං පුත්ත දදමී තෙ.
- 4412. ඉසාගාරමෙ තෙ දමම සබ්බාලබ්බරා භුසිතං,
තා පුත්ත පටිපජ්ජසු කිං නො රාජා හවිසසසි.
- 4413. කුසලා නවවගීතසස සිකඛිතා චතුරිකීයො,
කාමෙ නං රමයිසසනති කිං අරඤ්ඤ කරිසසසි.
- 4414. පටිරාජුභි තෙ කඤ්ඤ ආනයිසසං අලබ්බතා,
තාසු පුත්තෙ ජනෙකාන අථ පච්ඡා පබ්බජිසසසි.
- 4415. සුචා ච දහරො වාසි පයමුප්පතනිතො සුසු,
රජං කාමරති හදදතො කිං අරඤ්ඤ කරිසසසි.
- 4416. සුචා චරෙ බුහමචරියං බුහමචාරී සුචා සියා,
දහරසස හි පබ්බජ්ජා එතං ඉසිති චණ්ණිතං.
- 4417. සුචා චරෙ බුහමචරියං බුහමචාරී සුචා සියා,
බුහමචරියං චරිසසාමී නාහං රජෙජනමකීකො.
- 4418. පසසාමී වොහං දහරං අමම තාත වදං නරං,¹
කිච්ඡා ලඤ්ඤං පියං පුත්තං අපපකාච ජරං මතං.
- 4419. පසසාමී වොහං දහරිං කුමාරිං චාරු දසසනං,
නලවංසකළීරංච පලුග්ගං ජීවිතකඛයෙ.

1. වදනරං - මජ්ඣං, සා. 8.

- 4420. දහරාසි හි වියනති නරා ච අථ නාරියො,
නක්ඛ කො විසසයෙ පොසො දහරොඡ්ඡිති ජීවිතෙ.
- 4421. යසස රත්තා විචසනෙ ආයුං අප්පතරං සියා,
අප්පොදකෙච මච්ඡානං කිනත්තු කොමාරකං තභිං.
- 4422. නිච්චමඛ්ඛාහතො ලොකො නිච්චඤ්ඤා පරිචාරිතො,
අමොසාසු චජනතිසු කිං මං රජෙජන සිඤ්ඤිසි.
- 4423. කෙනමඛ්ඛාහතො ලොකො කෙන ච පරිචාරිතො,
කායො අමොසා ගච්ඡන්ති තං මෙ අකකාහි පුච්ඡිතො.
- 4424. මඤ්ඤාඛ්ඛාහතො ලොකො ජරාය පරිචාරිතො,
රත්තො අමොසා ගච්ඡන්ති එචං ජානාහි ඛක්ඛිය.
- 4425. යථාපි තතෙන විතතෙ¹ යං යදෙවුපචියති,
අප්පකං හොති චෙතඛං එචං මච්චාන ජීවිතං.
- 4426. යථා චාරිචහො පුරො ගච්ඡන්තුපනිචක්කති,²
එචමායු මත්තුසසානං ගච්ඡන්තුපනිචක්කති.
- 4427. යථා චාරිචහො පුරො චහෙ රුක්ඛපකුලජෙ,³
එචං ජරාය මරණෙන දුක්ඛතො වත පාණිතො.⁴
- 4428. හත්ථාණිකං රථාණිකං අසෙස පතති ච වලීචිතො,
නිච්චසනානි රමමානි අහං පුත්ත දදමි තෙ.
- 4429. ඉත්ථාගාරමපී තෙ දමමි සබ්බාලබ්බාරහුසිතං,
තා පුත්ත පටිපජ්ජස්ස ඤං නො රාජා හවිසසසි.
- 4430. කුසලා නච්චගිතස්ස සිකඛිතා චතුරිත්ථියො,
කාමෙ තං රමසිසසනති කිං අරකෙඤ්ඤ කට්ඨසසසි.

---

1. විතතෙ - මජ්ඣිම. සූ. 2.
 2. ගච්ඡං කුප්පිවනති - මජ්ඣිම. ගච්ඡං න පරිවරතති - සූ. 2.
 3. රුක්ඛපකුලජෙ.
 4. සබ්බපාණිතො - මජ්ඣිම. සූ. 2.

22 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

- 4431. පච්චරාජුභි තෙ කඤ්ඤා ආනයිසාං අලඛකතා,
තාසු පුතො ජනෙනාන අථ පච්චා පබ්බජිසාසි.
- 4432. සුචා ච දහරො වාසි පටමුප්පන්තො සුසු,
රජං කාරෙභි භගුනො කිං අරඤ්ඤා කරිසාසි.
- 4433. කොට්ඨාගාරඤ්ඤා කොසඤ්ඤා වාහනානි බලානි ච,
නිවෙසනානි රමනානි අභං පුතො දදමි තෙ.
- 4434. ගොමණ්ඩලපරිබ්බලෙහා දසිසංඛපුරකකිනො,
රජං කාරෙභි භගුනො කිං අරඤ්ඤා කරිසාසි.
- 4435. කිං ධනො යං ජියෙථ කිං භරියාය මරිසානි,
කිං යොබ්බනොන විණෙණො යං ජරා අභිභෙසානි.¹
- 4436. තඤ්ඤා කා නඤ්ඤා කා බිඬධා කා රතී කා ධනෙසනා,²
කිං මෙ පුතොනි දරෙභි රාජ මුක්ඛොසමී බජ්ඣනා.
- 4437. ඥානං එවං පජානාමි මඤ්ඤා මෙ නප්පමජ්ජනී,
අනාතකෙනාධිපතකසායා කා රතී කා ධනෙසනා.
- 4438. එලානමිච්ච පකකානං නිච්චං පතනො භයං,
එවං ජානානමච්චානං නිච්චං මරණො භයං.
- 4439. සායමෙකෙ න දිසානති³ පානො දිට්ඨා බහුජ්ජනා,
පානො එකෙ න දිසානති සායං දිට්ඨා බහුජ්ජනා.
- 4440. අපජ්ජව කිච්චං ආතපං⁴ කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
නභි නො සංඛාරං තෙන මහාසෙනො මඤ්ඤානා.
- 4441. චොරා ධනසා පඤ්ඤානි රාජ මුක්ඛොසමී බජ්ඣනා,
එභි රාජ නිවත්තඤ්ඤා නාභං රජ්ජනමජ්ජිකොනී.

මුග්ගපබ්බජාතකං පටමං.

---

1. යං ජරායාභිභවති - මජ්ඣං. සං.
2. ධනෙසනා - මජ්ඣං. සං.
3. පසානති - චී.
4. ආතප - මජ්ඣං.

2. මහාජනකපාතකං

- 4442. කොයං මජ්ඣෙකං සමුද්දසමිං අපසසං තීරමායුතෙ,
කං¹ කං අසඵවසං ඤාතං ඵචං වායමසෙ භුසං.
- 4443. නිසමම චතතං ලොකස්ස වායාමස්ස ච දෙවතෙ,
තස්මා මජ්ඣෙකං සමුද්දසමිං අපසසං තීරමායුතෙ.
- 4444. ගමභීරෙ අපභමෙය්‍යසමිං තීරං යස්ස න දිස්සති,
මොසො තෙ පුරිස වායාමො අපුඤ්ච මරිස්සයි.
- 4445. අනාණො ඤාතීනං භොති දෙවානං පිතුතො² ච සො,
කරං පුරිසකිච්චාති න ච පච්ඡානුතප්පති.
- 4446. අපාරනෙය්‍යං යං කමමිං අඵලං කීලමථුද්දයං,
තස්මිං කො වායමෙනෙඤා ලෙඛු යස්සාභිනිප්පතං.³
- 4447. අපාරනෙය්‍යං අච්චනතං යො විදිකානු දෙවතෙ,
න රකෙඛි අත්තනො පාණං ජඤ්ඤා ජො යදි⁴ භාපයෙ.
- 4448. අධිප්පාය ඵලං ඵතෙ අසමිං ලොකසමි දෙවතෙ,
පයොජයතාති කමමාති තාති ඉජ්ඣතාති වා න වා.
- 4449. සන්දිලිකං කමමඵලං නනු පස්සයි දෙවතෙ,
සන්ධා අඤ්ඤා තරාමහං තඤ්චි පස්සාමි සතතිකෙ.
- 4450. යො අහං වායමිස්සාමි යථාසත්තං යථාබලං,
ගච්ඡං පාරං සමුද්දසස්ස කාසං⁵ පුරිසකාරිටං.
- 4451. යො කං ඵචං ගතෙ ඔසෙ අපුඤ්චෙය්‍ය මහණ්ණ්ණචෙ,
ධම්මවායාමෙසමපනෙතා කමමනා⁶ නාවසීදයි,
යො කං තඤ්ච භව්ඡාගී යස්මිං තෙ⁷ තීරනො මනො.

- 1. කිං - මජ්ඣං. ස්‍යා.
- 2. පිතුතඤ්ච - මජ්ඣං. ය්‍යා.
- 3. නිසමතං - ස්‍යා.
- 4. යති - මජ්ඣං.
- 5. කසං - මජ්ඣං. ස්‍යා.
- 6. කමමිතා - මජ්ඣං. ස්‍යා.
- 7. තෙ - මජ්ඣං.

4452. සුරියුග්ගමනෙ නිධි අපො ඕනමනෙ නිධි,
අනෙතා නිධි බහි නිධි න අනෙතා න බහි නිධි.

4453. ආරොහනෙ මහානිධි අපො ඔරොහනෙ නිධි,
වතුරො ව මහාසාලා සමන්තා යොජනෙ නිධි.

4454. දන්තගෙග්ග සු මහානිධි වාලගෙග්ග ව මෙඛුකෙ,
රුක්ඛගෙග්ග මහානිධි යොළසෙතෙ මහානිධි
සහස්සජාමො පලලබ්බො සිවලාරාධනෙත ව.

4455. ආසිංසෙපෙව පුරියො¹ න නිබ්බිදෙදයා පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අනන්තං යථා ඉච්ඡං තථා අහු.

4456. ආසිංසෙපෙව පුරියො න නිබ්බිදෙදයා පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අනන්තං උදකා ඵලමුඛතං.

4457. වායමෙපෙව පුරියො න නිබ්බිදෙදයා පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අනන්තං යථා ඉච්ඡං තථා අහු.

4458. වායමෙපෙව පුරියො න නිබ්බිදෙදයා පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අනන්තං උදකා ඵලමුඛතං.

4459. දුන්ඛුපනීතොපි නරො සපපෙඤ්ඤ,
ආසං න ඡිදෙදයා සුඛාගමාය,
බහු හි එසසා අහිතා හිතා ව
අවිතකකිතා මච්චුමුඛබ්බජනී².

4460. අවිතකිතච්චි හටති විතකිතච්චි විනසසනි,
න හි විතතාමයා හොගා ඉක්ඛියා පුරියසස වා.

4461. අපුරාණං³ චත හො රාජා සබ්බභුතෙවො දියම්පති,
නාජජ නචෙචි නිසාමෙති න ගීතෙ කුරුතෙ මනො.

4462. න මීගෙ නපි උයාතෙ නපි හංසෙ උදිකකිති,
මුත්තාව කුණ්ඩමාසිතො න අසුමනුසාසති.

1. ආසිංසෙපො පුරියො - මජ්ඣ. 2.
2. මච්චුමුඛජනී - මජ්ඣ. 3.
3. අපොරාණං - මජ්ඣ. සෂ. ව.

4463. සුඛකාමා රහොඝීලා වධබන්ධා උපාරතා,¹
 කෙසනනු² අජජ ආරාමෙ දහරා වුඬා ව අච්ඡරෙ.
4464. අතිකුසනතචනරා ධිරා නමො තෙසං මහෙසිනං,
 යෙ උසසුකමිහි ලොකමිහි වීචරනති අනුසසුකා.
4465. තෙ ඡෙඤා මනුනො ජාලං තං තං මායාවිනො දලහං,
 ජීනකාලයතනා³ ගච්ඡනති නො තෙසං ගතිමාපයෙ.
4466. කදහං මීරීලං චීනං වීසාලං සබ්බතොපහං,⁴
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු⁵ හවිසසති.
4467. කදහං මීරීලං චීනං විහතං භාගයො මීනං,
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවිසසති.
4468. කදහං මීරීලං චීනං බහුපාකාරතොරණං,*
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවිසසති.
4469. කදහං මීරීලං චීනං දලහමච්චාලකොධධිකං,
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවිසසති.
4470. කදහං මීරීලං චීනං සුවිහතං මහාපථං,
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවිසසති.
4471. කදහං මීරීලං චීනං සුවිහතංගාරාපණං,
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවිසසති.
4472. කදහං මීරීලං චීනං ගවාසසරථපිළිකං,
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවිසසති.
4473. කදහං මීරීලං චීනං ආරාමචනමාලිනි,
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවිසසති.

---

1. අපාරතා - මජ්ඣ. සං. උපාරතා - සි. පු.
 2. කසනනු - මජ්ඣ. සං.
 3. සකුලයනතා - මජ්ඣ. සං.
 4. පබ්බතො පහං - මජ්ඣ.
 5. කදසසු - මජ්ඣ.
 * බහුපාකාරතොරණං - බහුල අධිකරා (සේ. වී. 43 පිට 7 කාණ්ඩය)

4474. කදහං මිච්චං චීනං උය්‍යානචනමාලිනිං,
පභාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු¹ හවිසසති.
4475. කදහං මිච්චං චීනං පාසාදචනමාලිනිං,
පභාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
4476. කදහං මිච්චං චීනං තිපුරං² රාජබ්‍රහ්මිනිං,
මාපිතං සොමනසෙසන වෙදෙහෙන යසස්සිනා
පභාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
4477. කදහං වෙදෙහෙ³ චීනෙ නිවිතෙ ධම්මරකඛිතෙ,
පභාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
4478. කදහං වෙදෙහෙ චීනෙ අපේයො ධම්මරකඛිතෙ,
පභාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
4479. කදහං අනොනපුරං රමමං විහක්ඛං භාගසො මිතං,
පභාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
4480. කදහං අනොනපුරං රමමං සුධාමන්තිකලෙපනං,
පභාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
4481. කදහං අනොනපුරං රමමං සුවිගඤ්චි මනොරමං,
පභාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
4482. කදහං කුටාගාතෙ විහතෙ භාගසො මිතෙ,
පභාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
4483. කදහං කුටාගාතෙ ච සුධාමන්තිකලෙපනෙ,
පභාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
4484. කදහං කුටාගාතෙ ච සුවිගඤ්චි මනොරමෙ,
පභාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
4485. කදහං කුටාගාතෙ ච ලිතෙ ච්ඡන්දනචොසිතෙ,⁴
පභාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.

1. නං කදසු - මජ්ඣ. නං කදසු - සා.

2. නං පුරං - මජ්ඣ.

3. වෙදෙහෙ - මජ්ඣ.

4. භුමිතෙ - මජ්ඣ.

- 4486. කදහං සුවණ්ණපලලට්ඨෙක ගොණකෙ වික්ඛසස්සන්තෙ,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4487. කදහං මණිපලලට්ඨෙක ගොණකෙ වික්ඛසස්සන්තෙ,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4488. කදහං කප්පාසකොසෙය්‍යං බොමකොටුබෙරානි ව,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4489. කදහං පොකුරණියො රමමා වකකවාකුපකුජිතා,¹
මන්දලකෙහි සඤ්ජනා පදුමුපපලකෙහි ව
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදස්සු² හවීසසති.
- 4490. කදහං හක්ඛිගුමෙඛ සබ්බාලධකාරහුසිතෙ,
සුවණ්ණකවෙජ මාතබ්බෙ භෙමකප්පනවාසසෙ.³
- 4491. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි තොමරබ්බකුසපාණිහි,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4492. කදහං අසසගුමෙඛ සබ්බාලධකාරහුසිතෙ,
ආජාතියො ව ජාතියා සිඤ්චෙ සීඝවාහනෙ.
- 4493. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිහි,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4494. කදහං රථසෙණියො සන්තද්ධෙ උස්ඝිතද්ධපේ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලධකාරහුසිතෙ.
- 4495. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහස්සෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4496. කදහං සොවණ්ණරථෙ සන්තද්ධෙ උස්ඝිතද්ධපේ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලධකාරහුසිතෙ.
- 4497. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහස්සෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4498. කදහං සප්ඤ්ඤරථෙ සන්තද්ධෙ උස්ඝිතද්ධපේ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලධකාරහුසිතෙ.
- 4499. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහස්සෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදස්සු හවීසසති.

---

1. වකකවාකුපකුජිතා - මජ්ඣං.
2. තං කදස්සු - මජ්ඣං. කදස්සු - සතා.
3. භෙමකප්පනවාසසෙ - මජ්ඣං.

- 4500. කදහං අසාරථෙ සන්නද්ධෙ උසස්සිතද්ධපෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
- 4501. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසසු හවිසසති.
- 4502. කදහං ඔට්ඨරථෙ සන්නද්ධෙ උසස්සිතද්ධපෙ,
දීපෙ අථෙ පි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
- 4503. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසසු හවිසසති.
- 4504. කදහං ගොණුරථෙ සන්නද්ධෙ උසස්සිතද්ධපෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
- 4505. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසසු හවිසසති.
- 4506. කදහං අජරථෙ සන්නද්ධෙ උසස්සිතද්ධපෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
- 4507. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසසු හවිසසති.
- 4508. කදහං මෙණ්ඛරථෙ සන්නද්ධෙ උසස්සිතද්ධපෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
- 4509. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසසු හවිසසති.
- 4510. කදහං මීගරථෙ¹ සන්නද්ධෙ උසස්සිතද්ධපෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
- 4511. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසසු හවිසසති.
- 4512. කදහං හජාරුතෙ² සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ,
නීලවම්බරෙ³ සුරෙ තොමරඛකුස පාණිනො;
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසසු හවිසසති.

---

1. මීගරථෙව - මජ්ඣ.
2. හජාරුතෙව - මජ්ඣ.
3. නීලවම්බරෙව - මජ්ඣ.

4513. කදහං අසාරුහේ¹ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
නීලවම්බධරෙ සුරෙ ඉලුලියාවාපධාරිනෙ
පහාය පබ්බජි සසාමී නං කදසුභු භවි සසති.
4514. කදහං රථාරුහේ² සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ.
නීලවම්බධරෙ සුරෙ වාපහඤ්ඤා කලාපිනෙ³
පහාය පබ්බජි සසාමී නං කදසුභු භවි සසති.
4515. කදහං ධනුභග්ගෙ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
නීලවම්බධරෙ සුරෙ වාපහඤ්ඤා කලාපිනෙ
පහාය පබ්බජි සසාමී නං කදසුභු භවි සසති.
4516. කදහං රාජපුතෙත්⁴ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
වීතවම්බධරෙ සුරෙ කඤ්ඤානාචච්ඡුධාරිනෙ;
පහාය පබ්බජි සසාමී නං කදසුභු භවි සසති.
4517. කදහං අරියගණෙ වස්ථනෙත්⁵ අලඛකතෙ,
හරිවඤ්ඤාලිතතඛෙත කාසිකුභතමධාරිනෙ;
පහාය පබ්බජි සසාමී නං කදසුභු භවි සසති.
4518. කදහං අම්බවගණෙ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
පිතවම්බධරෙ සුරෙ පුරතො ගච්ඡමාලිනෙ;
පහාය පබ්බජි සසාමී නං කදසුභු භවි සසති.
4519. කද සත්තසතා හරියා සබ්බාලඛකාරභුසිතා,
පහාය පබ්බජි සසාමී නං කදසුභු භවි සසති.
4520. කද සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමච්ඡකම්මා,
පහාය පබ්බජි සසාමී නං කදසුභු භවි සසති.
4521. කද සත්තසතා හරියා අසසවා පියභාණිනී,
පහාය පබ්බජි සසාමී නං කදසුභු භවි සසති.
4522. කද සත්ඵලා කංසං සොචණ්ණං සතරාජිකං,
පහාය පබ්බජි සසාමී නං කදසුභු භවි සසති.

---

1. අසාරුහෙව - මජ්ඣ. සනා.
2. රථාරුහෙව - මජ්ඣ. සනා.
3. කලාපිනො - සනා.
4. වාපහඤ්ඤා - මජ්ඣ.
5. රාජපුතෙව - මජ්ඣ.
6. වීතවතෙත - මජ්ඣ.

- 4523. කදසු මං හස්සිගුමො සබ්බාලොකාරහුසිතා,
සුවණ්ණකව්ඡා මාතඛො භෙමකපපනවාසසා.
- 4524. ආරුළුහා ගාමණියෙහි තොමරංකුසපාණිහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4525. කදසු මං අසසගුමො සබ්බාලොකාරහුසිතා,
ආජාතීයා ච ජාතීයා සිජචවා සීසවාහතා.
- 4526. ආරුළුහා ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4527. කදසු මං රථසෙණියො සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අථොපි වෙය්‍යග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4528. ආරුළුහා ගාමණියෙහි වාපහජෙහි චමේහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4529. කදසු මං සොණ්ණරථා සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අථොපි වෙය්‍යග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4530. ආරුළුහා ගාමණියෙහි වාපහජෙහි චමේහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4531. කදසු මං සජ්ඣුරථා සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අථොපි වෙය්‍යග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4532. ආරුළුහා ගාමණියෙහි වාපහජෙහි චමේහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4533. කදසු මං අසසරථා සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අථොපි වෙය්‍යග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4534. ආරුළුහා ගාමණියෙහි වාපහජෙහි චමේහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4535. කදසු මං ඔට්ඨරථා සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අථොපි වෙය්‍යග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4536. ආරුළුහා ගාමණියෙහි වාපහජෙහි චමේහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.

40 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

- 4537. කදසු මං ගොණරො සතනඤ්ඤා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අලොපි වෙය්‍යඝ්ඤා සබ්බාලඤ්ඤා රහුසිතා.
- 4538. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
- 4539. කදසු මං අජරො සතනඤ්ඤා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අලොපි වෙය්‍යඝ්ඤා සබ්බාලඤ්ඤා රහුසිතා.
- 4540. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
- 4541. කදසු මං මෙණරො සතනඤ්ඤා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අලොපි වෙය්‍යඝ්ඤා සබ්බාලඤ්ඤා රහුසිතා.
- 4542. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
- 4543. කදසු මං මීගරො සතනඤ්ඤා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අලොපි වෙය්‍යඝ්ඤා සබ්බාලඤ්ඤා රහුසිතා.
- 4544. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
- 4545. කදසු මං හජාරුහා සබ්බාලඤ්ඤා රහුසිතා,
නීලවමමධරා සුරා තොමරචතුසපාණිතො;
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
- 4546. කදසු මං අස්සාරුහා සබ්බාලඤ්ඤා රහුසිතා,
නීලවමමධරා සුරා ඉලලියා¹ වාපධාරිතො;
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
- 4547. කදසු මං රොරුහා සබ්බාලඤ්ඤා රහුසිතා,
නීලවමමධරා සුරා වාපහජා කලාපිතො;
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.
- 4548. කදසු මං ධනුග්ගහා සබ්බාලඤ්ඤා රහුසිතා,
නීලවමමධරා සුරා වාපහජා කලාපිතො;
යනතං මං නානුයිස්සන්ති තං කදසු භවිස්සති.

1. ඉඤ්ඤා - සතා.

42 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4549. කදසු මං රාජපුත්තා සංඛාලධාරහුසිතා,
වික්ඛට්ඨධරා සුරා කඤ්ඤානාචේයධාරිනො;
යනාං මං නානුයිසසනති තං කදසු¹ හවිසසති.
4550. කදසු මං අරියගණා වත්ථනතා අලඛනා,
හරිවඤ්ඤාලික්ඛඛයා කාසිකුක්ඛමධාරිනො;
යනාං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4551. කදසු මං අමචචගණා සංඛාලධාරහුසිතා,
පිතවච්චධරා සුරා පුරතො ගච්ඡමාලිති;
යනාං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4552. කදසු මං සත සතා හරියා සංඛාලධාරහුසිතා,
යනාං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4553. කදසු මං සතසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමඡ්ඤ්ඤිමා,
යනාං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4554. කදසු මං සතසතා හරියා අසසවා පියභාණිනී,
යනාං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4555. කදහං පතං ගනෙකාන මුණෙඤා සංඛාලධාරිනො,
පිණ්ඩකාය වරිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4556. කදහං පංසුකුලානං උඡ්ඤ්ඤිතානං මහාපථෙ,
සංඛාලිං ධාරයිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4557. කද සතනාහං මෙසෙ² ඔවච්චො³ අලලච්චරො,
පිණ්ඩකාය වරිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4558. කදහං සංඛාලිං⁴ ධානං රුක්ඛා රුක්ඛං වනා වනං,
අනපපකෙඤා විහරිසසාමි⁵ තං කදසු හවිසසති.
4559. කදහං ගිරිදුග්ගෙසු පභීනභයගෙරවො,
අදුනිචොයා විහරිසසාමි⁶ තං කදසු හවිසසති.

---

1. තං කදසු - මජ්ඣ. කදසු - සා.
2. සංඛාලි - වී. මජ්ඣ.
3. ඔවච්චො - මජ්ඣ. ඔවච්චො - සා.
4. සංඛාලධාරිනො - මජ්ඣ. සංඛාලධාරි - සා.
5. ගම්භීරාමි - මජ්ඣ.
6. ගම්භීරාමි - මජ්ඣ. සා.

44 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4560. කදු වීණංව රුජකො සත්තත්තනීං මනොරමං,
වීතං උජුං කරිසසාමී තං කදුසුභු හවීසසති.
4561. කදුහං රථකාරොව පරිකන්තං උපාහනං,
කාමසංයොජනෙ ඡෙවජං¹ යෙ දිට්ඨො යෙ ච මානුසෙ.
4562. තා ච සත්තසතා හරියා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා,
බාහා පගගග්ගා පසකඤ්ඤං කසමා නො වීජභීසසසි.
4563. තා ච සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමිමා,
බාහා පගගග්ගා පසකඤ්ඤං කසමා නො වීජභීසසසි.
4564. තා ච සත්තසතා හරියා අසසවා පියභාණීනී,
බාහා පගගග්ගා පසකඤ්ඤං කසමා නො වීජභීසසසි.
4565. තා ච සත්තසතා හරියා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා,
භීතො සමපද්දධී² රාජා පබ්බජ්ජාය පුරකඛතො.
4566. තා ච සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමිමා,
භීතො සමපද්දධී රාජා පබ්බජ්ජාය පුරකඛතො.
4567. තා ච සත්තසතා හරියා අසසවා පියභාණීනී,
භීතො සමපද්දධී රාජා පබ්බජ්ජාය පුරකඛතො.
4568. භීතො සතඵලං³ කංසං යොවණ්ණං සතරාජීකං,
අගගභී මත්තිකාපනං⁴ තං දුතියාභීසෙවනං.
4569. වෙසමා අග්ගසමා ජාලා කොසා⁵ ඩිග්ගන්තී භාගයො,
රජතං ජාතරුපඤ්ඤා මුත්තා වෙඵරියා බහුං.
4570. මණයො සබ්බමුත්තා ච වජ්ඣකං⁶ හරිවදුනං,
අජීනං දුන්නහණ්ණඤ්ඤා ලොහං කාලායසං බහු;
ඵභී රාජ නිවන්තසු මා තෙ තං වීතසා⁷ ධනං.

1. ඡෙතා - මජ්ඣං.
2. සමපද්දධී - මජ්ඣං. සමපද්ධී - සා.
3. සතඵලං - මජ්ඣං. සා.
4. මත්තිකං - මජ්ඣං.
5. කොට්ඨා - ඵී.
6. වජ්ඣකං - මජ්ඣං. සා.
7. වීතසා - මජ්ඣං. සා.

- 4571. සුසුඛං වත ජීවම යෙසං නො නත්ථි කිඤ්චිනං,
මීටීලාය¹ ධංගමානාය න මෙ කිඤ්චි අධංගථ.
- 4572. අටචියො සමුප්පන්නා රඨං විද්ධංසයන්ති තං,
එහි රාජ නිවහනංසු මා රඨං චිත්තසා ඉදං.
4573. සුසුඛං වත ජීවම යෙසං නො නත්ථි කිඤ්චිනං,
රඨෙව විලුප්පමානමිති න මෙ කිඤ්චි අචිරථ.²
4574. සුසුඛං වත ජීවම යෙසං නො නත්ථි කිඤ්චිනං,
පිතිහක්ඛා හවීසසාම දෙවා ආහංසරා යථා.
4575. කිමෙකසො මහතො සොසො කා නු භාමෙ කිලීලියා,
සමංකංකඤ්ඤව³ පුට්ඨාම කඤ්ඤො අභිසටො⁴ ජනො.
4576. මමං ඔභාය ගච්ඡන්තං එකෙසො අභිසටො ජනො,
සීමාතිකාමනං යන්තං මුනිමොනස්ස පක්ඛියා;
මිසං නන්දිති ගච්ඡන්තං කිං ජානමනුපුට්ඨසි.
4577. මාසු කිංඤ්ඤං අමඤ්ඤදිජො⁵ සරිරං ධාරයං ඉමං,
අතිරණෙයාමිදං⁶ කමමං බහු ති පරිපඤ්ඤො.
4578. කො නු මෙ පරිපඤ්ඤං මම එවං විහාරිතො,
යො නෙවදිට්ඨෙව නාදිට්ඨෙව කාමානමභිපඤ්ඤො.
4579. නිඤ්ඤං තන්දි විජලිකා අරති හත්තසම්මදෙ,
ආවසන්ති සරිරඨං බහුති පරිපඤ්ඤො⁷.
4580. කල්‍යාණං වත මං හටං බ්‍රාහ්මණමනුසාසසි,
බ්‍රාහ්මණං යෙව⁸ පුට්ඨාමි කොනු කුමසි මාරිසං.

- 1. මීටීලං - මජ්ඣං.
- 2. අභාරථ - මජ්ඣං. අධංගථ මාමෙ කිච්චි අභාරථ - සා.
- 3. භාමෙව කිලියා - මජ්ඣං. කිලියා - සා.
- 4. සමංකං කෙව - මජ්ඣං, සා.
- 5. අභිසටො - මජ්ඣං.
- 6. අමුඤ්ඤව - මජ්ඣං.
- 7. අතිරණෙයා යමිදං බහුති පරිපඤ්ඤො - මජ්ඣං.
- 8. පරිපඤ්ඤො - මජ්ඣං.
- 9. කෙව - චී. මජ්ඣං.

4581. නාරදෙ ඉති මෙ නාමං¹ කසසපො ඉති මං විදු,
හොතො සකාසෙ ආගඤ්ඤිං සාධු සබ්භි සමාගමො.

4582. තසසි තෙ සබ්බො ආනන්දෙ විහාරො උපවත්තතු,
යදුතං තං පරිපුරෙහි බන්ධියා උපසමෙන ව.

4583. පසාරය සන්තන්නඤ්ඤි උන්තන්නඤ්ඤි පසාරය,
කමමං විජජඤ්ඤි ධම්මඤ්ඤි සකකඤ්ඤි පරිබ්බජ.

4584. බහුහතී ව අශෙස ව නගරෙ ජනපදනි ව,
හිතා ජනක පබ්බජිතො කපලෙලු රතිමජ්ඣකිගා.

4585. කච්චිනු තෙ ජනපද² මිහතා මච්චා ව ඤාතකමා,
දුභිං අකංසු³ ජනක කසමා වෙතං⁴ අරුච්චව.

4586. න මිගාජින ජාතුච්ච අහං කඤ්චි කුදවනං,
අධමෙමන ජිනෙ ඤාතිං න වාපි ඤාතයො මමං.

4587. දිසවාන ලොකවත්තනාං බජජනාං කද්දමිකතං,
භඤ්ඤරෙ බජ්ඣරෙ වෙසු යසු සනෙතා පුටුජ්ජනො;
එතාහං උපමං කතා හික්ඛකොසම් මිගාජින.

4588. කොඤු තෙ භගවා සඤ්ඤා කසෙසතං වචනං සුචී
නහි කපං වා විජජං වා පච්චකම්බාය රරෙභහ:
සමණං ආහු වත්තනාං යථා දුක්ඛසංනික්ඛකමො.

4589. න මිගාජින ජාතුච්ච අහං කඤ්චි කුදවනං,
සමණං බ්‍රාහ්මණං වාපි සකකඤ්ඤි අනුපාවිසිං.

---

1. නාමෙන - මජ්ඣ. සං. 2. ජනපද - මජ්ඣ. සං. 3. දුභිමකංසු - මජ්ඣ. සං. 4. තෙ තං. 5. ජාතුච්ච - මජ්ඣ. සං.

4590. මහතා වානුභාවෙන ගච්ඡන්තො සිරියාජලං,
 ගීයමානෙසු ගීතෙසු වජ්ජමානෙසු වග්ගසු;
 තුරියතාළිතසංසුට්ඨං සමච්ඡිතාලසමාහිතෙ.
4591. සමීගාජින මද්දකඛං ඵලං¹ අඛං කිරොච්ඡදං,
 තුජ්ජමානං² මනුසෙසහි ඵලකාමෙහි³ ජත්තුහි.
4592. සො ඛො හන්තං සිරිං හිත්වා ඔරොහිත්වා මීගාජින,
 මූලං අඛෙසුපාගඤ්ඤං ඵලිනො නිපඵලිතස්ස ව.
4593. ඵලං අඛං හතං දිස්වා විඤ්ඤනං⁴ විනලිකතං,
 අපේතං ඉතරං අඛං නිලොභාසං මනොරමං.
4594. ඵචමෙච නුනඤ්ඤපි ඉස්සරෙ බහුකණ්ටකෙ,
 අමීතො නො වධිස්සන්ති යථා අඛො ඵලී හතො.
4595. අජිනමහි හඤ්ඤතෙ දීපි නාගො දනොතහි හඤ්ඤතෙ,
 ධනමහි ධනිනො හන්ති අනිකෙතමසඤ්චං;
 ඵලී අඛො අඵලො ච තෙ සඤ්ඤාරො උභො මම.
4596. සඛෙධා ජනො පච්ඤාසිතො රාජා පඛෙජිතො ඉති,
 හඤ්ඤාභො අභිකට්ඨා රථිකා පත්තකාරිකා.
4597. අස්සාසයිත්වා ජන්තං යපයිත්වා පටිච්ඡදං,
 පුත්තං රජේඤ්ඤං යපෙත්වාන අඵ පච්ඤා පඛෙජිස්සසි.
4598. වන්තා මයා ජානපද මිත්තාමච්චා ව ඤ්ඤකා,
 සන්ති පුත්තා විදෙහානං දිසාච්ච රඬච්චඤ්ඤානො;
 තෙ රජ්ජං කාරයිස්සන්ති මීලීලායං පජාපති.
4599. ඵහි තං අනුසිකඛාමී යං වාක්‍යං මම රුච්චති,
 රජ්ජං තුචං කාරයන්ති පාපං දුච්චරිතං බහුං;
 කායෙන වාචා මනසා යෙන ගඤ්ඤිසි දුගතතිං.

1. බලං අමඛ - මජ්ඣං.
 2. හතමානං - මජ්ඣං, තුජ්ජමානං - සා.
 3. බලකාමෙහි - මජ්ඣං.
 4. විද්දන්තං - මජ්ඣං.

4600. පරදිනනකෙන පරතිවිසිතෙන,
පිණේඛන යාපෙහි සධිරධමෙවො.
4601. යොපි චතුසෝ භත්තකාලෙ න භුඤ්ජේ
අජඤ්චමාරිව¹ බුද්ධය මීයෙ,
න තෙව පිණේඛං ලුටිතං අනරියං.
කුලපුත්තරූපො සප්පරියො න සෙවෙ
තධිදං න සාධු තධිදං න සුච්ඡු
සුනබුච්ඡධංකං භුඤ්ජෙසෙ කං.
4602. න වා පි මෙ සිවලී සො අභකෙඛා
යං හොති වත්තං ගිහිනො සුනඛස්ස වා,
යෙ කෙවි හොගා ඉධ ධම්මලද්ධා
සබ්බො සො භකෙඛා අනවජජාති² වුත්තො.
4603. කුමාරිකේ³ උපසෙතියෙ නිච්චං නිගළ⁴ මණ්ඩිනෙ,
කසමා තෙ එකො භුජො ජනති එකො තෙ න ජනති භුජො,⁵
4604. ඉමසමීං මෙ සමණ හතෝ පටිමුක්කා දුතීධුරා,⁶
සඛිකාතා ජායතෙ සඤ්ඤ දුතියසෙසව සා ගති.
4605. ඉමසමීං මෙ සමණ හතෝ පටිමුක්කො එකනීධුරො,⁶
සො අදුතියො න ජනති මුනිභුතොව තිට්ඨති.
4606. විවාදපසන්නො දුතියො කෙනෙකො විවදිස්සති,
තස්ස තෙ සග්ගකාමස්ස එකත්තමුපරොචතං.
4607. සුණසී⁷ සිවලී ගාථා කුමාරියා පවෙදිකා,
පෙසස්සියා මං ගරහිතො දුතියසෙසව සා ගති.
4608. අයං දෙවධා පථො භද්දෙ අනුච්ඡෙණ්ණා පථාවිහි,
තෙසං කං එකං ගණනාහි අභමෙකං පුනාපරං.
4609. නෙව මං කං “ පති මෙ ” ති මාහං “ හරියා ” ති වා පුන,
ඉමමෙව කථං කථයන්තා වුණං නගරප්‍රාගමුං.

1. අපුත්තමාරිව - මජ්ඣ. අජඤ්චධමාරිව - සා. අකුසුච්ඡමාරිව - ඵ.
2. අනවයෙ - මජ්ඣ.
3. කුමාරියෙ - මජ්ඣ. ඵ.
4. නිකල - මජ්ඣ.
5. දුතීවරා - මජ්ඣ. සා.
6. එකනීවරො - මජ්ඣ.
7. සුණසු - මජ්ඣ.

- 4610. කොට්ඨකේ උසුකාරස්ස හත්තකාලේ උපට්ඨිතේ,
කත්‍ර ච සො උසුකාරො (එකං දණ්ඩං උජුං කතං;)
එකඤ්ච චකඤ්ච නිග්ගහො ජිමහමෙකෙන පෙකකිති.

- 4611. එවං නො සාධු පසසි උසුකාර සුඤ්ඤාති මෙ,
යදෙකං චකඤ්ච නිග්ගහො ජිමහමෙකෙන පෙකකිසි.

- 4612. චීභි සමණ චකඤ්චි විසාලං විය බායති,
අසමපජා පරං¹ ලිඛිං තුප්ප්භාවාය කපපති.

- 4613. එකඤ්ච චකඤ්ච නිග්ගහො ජිමහමෙකෙන පෙකකිනො,
සමපජා පරමං ලිඛිං උජුභාවාය කපපති.

- 4614. විවාදපහෙකා දුතියො කෙනෙකො විචදීස්සති,
තස්ස තෙ සග්ගකාමස්ස එකත්තමුපරොචනං.

- 4615. සුඤ්ඤි සිවලී ගාථා උසුකාරෙණ පචෙදීතා,
පෙසසියා² මං ගරහිජ්ඣො දුතියස්සෙව සා ගති.

- 4616. අයං දෙඛධා පචො හදෙද අනුචිණ්ණො පථාවිභි,
තෙසං කං එකං ගණ්ඨාභි අභමෙනං සුනාපරං.

- 4617. නෙව මං කං “පතී මෙ” ති මාහං “හරියා” ති වා සුත,
මුඤ්ජාවිසිකා³ පවාලනා එකා විහර සිවලී ති.

මහාජනකජාතකං දුතියං.

---

1. පරමං - මජ්ඣං.
 2. පෙසියා - මජ්ඣං.
 3. මුඤ්ජාවෙසිකා - මජ්ඣං.

3. සාමජාතකං

4618. කො නු මං උසුනා විජ්ඣා පමනං උදහාරකං,¹
බහනියො බ්‍රාහ්මණො වෙසෙසා කො මං විද්ධා නිලියසී.²
4619. න මෙ මංසානි ඛජ්ජානි වමෙමනඤ්ඤො න විජ්ජති,
අථ කෙන නු වණේණෙන විද්ධොයාං මං අමඤ්ඤථ.
4620. කො වා කං කසස වා පුතො කථං ජානෙමු තං මයං,
පුට්ඨො මෙ සමම අකබ්භි කිං මං විද්ධා නිලියසී.
4621. රාජාහමසම් කාසීනං පිලියකෙබ්බාති මං විදු,
ලොභා රඨං පහසාන³ මීගමෙසං⁴ වරාමහං.
4622. ඉසසඤ්ඤවසම් කුසලො දුඤ්ඤමෙමාති විසුඤ්ඤො,
නාගොපි මෙ න මුඤ්ඤොයා ආගතො උසුජාතනං.
4623. කිඤ්ඤි කසස වා පුතොසී කථං ජානෙමු තං මයං,
පිතුතො අතතො වාපි නාමගොතං පවෙදය.
4624. නෙසාදපුතො හදුනො සාමො ඉති මං ඤාතොයො,
ආමනාසිංසු ජීවනං ස්වාජේචාහං⁵ ගතො සයෙ.
4625. විද්ධොසම් පුටුසලෙලන සවියෙන යථා මීගො,
සකමති ලොභිතෙ රාජ පසස සෙමී පරිපපුතො.
4626. පට්ඨවමංගතං සලලං පසස විහාමී⁷ ලොභිතං,
ආතුරො ත්‍යානු පුට්ඨාමී කිං මං විද්ධා නිලියසී.

---

1. උදහාරකං - මජ්ඣං.
2. නිලියසී - මජ්ඣං.
3. පහසාන - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. මීගමෙසං - මජ්ඣං.
5. ස්වාජේචාහං - මජ්ඣං.
6. පට්ඨවා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
7. විහාමී - මජ්ඣං, ජිමාමි - ස්‍යා.

4627. අපිනමභි භඤ්ඤානෙ දීපි නාගො දනොති භඤ්ඤාමන,
අථ කෙන නු වණෙණන විදොධයාං මං අමඤ්ඤථ.

4628. මීගො උපට්ඨිතො ආසි ආගතො උසුපාතනං,
නං දීඨවා උඛිඤ්ඤි සාම¹ තෙන කොධො මමාවිසි.

4629. යථො සරාමි අඤ්ඤානං යතො පඤ්ඤාසම් විඤ්ඤනං,
න මං මීගා උඤ්ඤාසනති² අරඤ්ඤා සාපදනිපි.

4630. යතො නිධිං පරිහරිං යතො පඤ්ඤාසම් යොබ්බනං,
න මං මීගා උඤ්ඤාසනති අරඤ්ඤා සාපදනිපි.

4631. භීරු කිම්පුරිසා රාජ පබ්බතෙ ගඤ්ඤාමාදනෙ,
සච්චොදමානා ගච්ඡාම පබ්බතාති වනාති ව;
අථ කෙන නු වණෙණන උත්තසෙ සො මීගො මමං.

4632. න තද්දසා³ මීගො සාම කිත්තාහං අලිකං⁴ භණෙ,
කොධලොභාභිභූතොහං උසුං තෙ නං අවසසජිං.

4633. කුතො නු සමම ආගමම කසස වා පභිතො කුචං,
උදහාරො නදිං ගච්ඡ ආගතො මීගසමමනං.

4634. අඤ්ඤා මානා පිතා මයනං තෙ හරාමි බ්‍රහාවතෙ,
තෙසාහං උදහාරකො⁵ ආගතො මීගසමමනං.

4635. අඤ්ඤා තෙසං උසාමකනං අථ සාහසස ජීවිතං,
උදකසස ව අලාභෙන මඤ්ඤා අඤ්ඤා මරිසසරෙ.

1. උඛිඤ්ඤිසාමි - මඡසං.
2. උඤ්ඤාසනති - මඡසං, සා.
3. න නං තස - මඡසං, සා.
4. අලිකො - මඡසං,
5. උදකං භාණං - මඡසං.

- 4636. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං ලබ්භාහි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ච අමමිං න පසසාමී තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.
- 4637. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං ලබ්භාහි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ච තාතං න පසසාමී තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.
- 4638. සා නුන කපණො අමමා චිරරත්තාය රුච්ඡති,¹
අධිඨරතෙහ ව රතෙහ වා නදීව අවසුච්ඡති.
- 4639. සො නුන කපණො තාතො චිරරත්තාය රුච්ඡති,
අධිඨරතෙහ ව රතෙහ වා නදීව අවසුච්ඡති.
- 4640. උට්ඨානපාරිවරියාය පාදං² සමබාහනසස ව,
“සාම තාතා” ති විලපනතා හිණ්ඩිසසනන්³ බ්‍රහාවතො.
- 4641. ඉදමපි දුතියං සලලං කමෙපති හදයං මම,
යඤ්ච අනෙධි න පසසාමී මඤ්ඤඤ්ඤ හෙසසාමී⁴ ජීවිතං.
- 4642. මා බාළුනං පරිදෙවෙසි සාම කල්‍යාණදසසන,
අහං කමමකරො හුජා හරිසසං තෙ බ්‍රහාවතො.
- 4643. ඉසසතෙව වසමි කුසලො දළහධමෙමාති විසසුතො,
අහං කමමකරො හුජා හරිසසං තෙ බ්‍රහාවතො.
- 4644. මීගානං විසාසමනෙවසං වනමුල ඵලානි ව,
අහං කමමකරො හුජා හරිසසං තෙ බ්‍රහාවතො.

- 1. රුච්ඡති - මජ්ඣ., ස්‍යා., වී.
- 2. පාද - මජ්ඣං.
- 3. හිණ්ඩිසසනති - මජ්ඣං.
- 4. න මෙ හිසසාමී - මජ්ඣං.

4645. කතමං තං වනං සාම යඤ්ච මාතා පිතා කච,
අභං තෙ තථා භරිසසං යථා තෙ අභරී කුචං.

4646. අයං එකපදී රාජ යො යං උසසීසකෙ මම,
ඉතො ගතො අධිකකොසං තඤ්ච තෙසං අගාරකං;
තඤ්ච මාතා පිතා මඤ්ඤං තෙ භරසු ඉතො ගතො.

4647. නමො තෙ කාසිරාජස්සු නමො තෙ කාසිවඩ්ඪන,
අජධා මාතා පිතා මඤ්ඤං තෙ භරසු බුභාවතෙ.

4648. අඤ්ඤාලිං තෙ පග්ගණොමී කාසිරාජ නමස්සු තෙ,
මාතරං පිතරං මඤ්ඤං වුඤ්ඤො චජාසි චඤ්ඤං.

4649. ඉදං චක්ඛාන සො සාමො සුචා කලායාණදාසො,
වුච්ඡිතො වීසචෙගෙන වීසඤ්ඤී සමපජ්ජථ.

4650. ස රාජා පරිදෙවෙසි බහුං කාරුඤ්ඤසංභිතං,
අජරාමරො චභං ආසිං අජෙජතං¹ ඤ්ඤි තො පුරෙ;
සාමං කාලකතං දීඤ්ඤා “නඤ්ච මච්චුසස නාගමො”.

4651. යසු මං පතිමනොති සච්චසෙන සමපසිතො,
ඤ්ඤාජෙචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්ඤී මභිභාසති.

4652. නිරයං නුන ගච්ඡාමී එඤ්ච මෙ නඤ්ච සංසයො,
තද්දතී පකතං පාපං වීරරතාය කිබ්බිසං.

4653. භවනති තසස චක්ඛාරො ගාමෙ කිබ්බිසකාරකො,
අරඤ්ඤා නිමමනුසසමති කො මං චකුමරහති.

1. යඤ්ච - මජ්ඣං.
2. අජාහඤ්ඤාමී - මජ්ඣං, අජෙජතං ඤ්ඤී - සඤ්ඤා.

- 4654. සාරයනති හි කම්මානි ගාමෙ සංගව්ඡ මානවා,
අරථෙඤ්ඤ නිම්මනුසස්මඤ්ඤ කො නු මං සාරධිසස්සති.
- 4655. සා දෙවනා අනතරහිතා පබ්බතෙ ගතඛමාදනො,
රථෙඤ්ඤව අනුකමපාය ඉමා ගාථා අභාසථ.
- 4656. ආගුං කරි මහාරාජ අකරා¹ කම්මද්දකකටං,
අද්දසකා පිතා පුත්තා තයො එකුසුතා හතා.
- 4657. එහි තං අනුසිකකාමී යථා තෙ සුගතී සියා,
ධම්මෙතතෙකි² වනෙ පොස මථෙඤ්ඤිහං සුගතී තයා.
- 4658. ස රාජා පරිදෙවිඤ්ඤා ඛණං කාරුඤ්ඤසංහිතං,
උදකකුම්භමාදය පකකාමී දකඛිණාමුච්චො.
- 4659. කස්ස නු එසො පදසඤ්ඤ මනුසස්සෙස්සව ආගතො,
තෙසො³ සාමස්ස නිගෙසාසො තො නු කම්මසි මාරිස.
- 4660. සහතං හි සාමො වජනි සහතං පාදනි ඤ්ඤතති,⁴
තෙසො සාමස්ස නිගෙසාසො කො නු කම්මසි මාරිස.
- 4661. රාජාහමසමි කාසිතං පිළියකෙඛානි මං වීදු,
ලොභා රධං පහඤ්ඤාන⁵ මිගමෙසං⁶ වරාමහං.
- 4662. ඉස්සතෙච්ච වසමි කුසලො දළභධම්මොති වීසසුතො,
නාගොපි මෙ න මුඤ්ඤියා ආගතො උසුපාතනං.
- 4663. සවාගතතෙතා මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
ඉස්සරොසි අනුපපතො යං ඉධඤ්ඤී පවෙදය.
- 4664. නිද්දකානි පියාලානි මධුකෙ කාසුමාරියො,
එලානි බුද්ධකප්පානි භුඤ්ඤ රාජ වරං වරං.

- 1. අකරි - මජ්ඣ. සං. ව. අකාර - පිචු.
- 2. ධම්මෙත තෙ - මජ්ඣ.
- 3. තො - මජ්ඣ.
- 4. තෙයනී - මජ්ඣ.
- 5. පහිඤ්ඤාන - මජ්ඣ.
- 6. මිගමෙසො - මජ්ඣ.

- 4665. ඉදමි පානීයං සීතං ආහතං ගිරිගඛරා,
තතො පිච මහාරාජ සචෙ කිං අභිකඛබ්බි.
- 4666. නාලං අක්ඛා චනෙ දඬුං කො නු මෙ¹ ඵලමාහරී,
අනක්ඛසොචයං සමමා නිවාපො² මඤ්ඤා ධායති.
- 4667. දහරො යුචා නාතිබ්බා සාමො කලාණදසසනො,
දීසසස කෙසා අසිතා අථො සුනඤ්ඤවෙලලිතා.
- 4668. සො හචෙ ඵලමාහනිා ඉතො ආදු කමණ්ඩුලුං,
නදීං ගතො උදහාරො මඤ්ඤා න දුරමාගතො.
- 4669. අහං තං අචධිං සාමං යො තුඤ්ඤං පරිචාරකො,
යං කුමාරං පච්චෙදථ සාමං කලාණදසසනං.
- 4670. දීසසස කෙසා අසිතා අථො සුනඤ්ඤවෙලලිතා,
තෙසු ලොභිතලිඤ්ඤෙසු සෙති සාමො මයා හතො.
- 4671. කෙන දුකුලමනොති “හතො සාමො”ති වාදිතා,
“හතො සාමො” ති සුඤ්ඤාන හදයං මෙ පච්චෙධති.
- 4672. අසසඤ්ඤව තරුණං පචාලං මාලුතෙරිතං,
“හතො සාමො” ති සුඤ්ඤාන හදයං මෙ පච්චෙධති.
- 4673. පාරිකෙ කාසිරාජයං සො සාමං මීගසමමනෙ,
කොධසා උසුනා විජ්ඣති තසස මා පාපමිච්ඡමො.
- 4674. කිච්ඡා ලඤ්ඤා පියො පුතො යො අක්ඛ අහරී චනෙ,
තං ඵකපුතං සාතිමඤ්ඤ කථං විතං න කොපයෙ.
- 4675. කිච්ඡා ලඤ්ඤා පියො පුතො යො අක්ඛ අහරී චනෙ,
තං ඵකපුතං සාතිමඤ්ඤ අකොධං ආහු පඤ්ඤිතා.

---

1. වො - මජ්ඣං, සනා.
2. නිවාතො - මජ්ඣං.

4676. මා බාලහං පරිදෙවෙථ “හතො සාමා” ති වාදිනා,
අහං කමමකරො හුක්වා හරිස්සාමි බ්‍රහාවනෙ.
4677. ඉසසසෙඨ වසමි කුසලො දළහධමෙමාති විසසුතො,
අහං කමමකරො හුක්වා හරිස්සාමි බ්‍රහාවනෙ.
4678. මීගානං¹ විසාසමනෙවසං වනමුල ඵලානි ව,
අහං කමමකරො හුක්වා හරිස්සාමි බ්‍රහාවනෙ.
4679. නෙස ධමෙමා මහාරාජ නෙතං අමෙහසු කප්පති,
රාජා කුමසි අමනාකං පාදෙ වජ්‍රම නෙ මයං.
4680. ධමමං නෙසාද හණථ කතා අපචිතී තයා,
පිතා කුමසි අමනාකං මාතා කුමසි පාරිකෙ.
4681. නමො තෙ කාසිරාජස්ත්‍රී නමො තෙ කාසිවංචින,
අඤ්ඤිං තෙ පගණ්ණාම යාව සාමානුපාපය.
4682. තස්ස පාදෙ පමජ්ජනා² මුඛඤ්ඤි භුජදසසනං,
සංසුමහමාතා අත්තානං කාලමාගමයාමසෙ.
4683. බ්‍රහා වාලමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිසසති,
යත් සාමො හතො සෙති වජෙව පතීතො ජමා.
4684. බ්‍රහා වාලමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිසසති,
යත් සාමො හතො සෙති සුරියොව පතීතො ජමා.
4685. බ්‍රහා වාලමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිසසති,
යත් සාමො හතො සෙති පංසුනා පතිකුණ්ඨිතො.
4686. බ්‍රහා වාලමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිසසති,
යත් සාමො හතො සෙති ඉධෙව වසථ අසසමෙ.
4687. යදි තත් සහස්සානි සතානි නහුතානි ව,
නෙවමහකාං හයං කොච්චි වනෙ වාලෙසු විජ්ජති,

1. මගානං - මජ්ඣං.

2. පමච්චනා - වී. සමජ්ජනා - මජ්ඣං. සා.

4688. තතො අනානමාදය කාසිරාජා බ්‍රහාවනෙ,
හතෙ ගහෙතො පකකාමී යත් සාමො හතො අහු.
4689. දිසාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණධීතං,
අපච්ඤා බ්‍රහාරණෙඤඤ චන්දංච පතිතං ජමා.
4690. දිසාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණධීතං,
අපච්ඤා බ්‍රහාරණෙඤඤ සුරියංච පතිතං ජමා.
4691. දිසාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණධීතං,
අපච්ඤා බ්‍රහාරණෙඤඤ කරුණං පරිදෙවසුං.
4692. දිසාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණධීතං,
බාහා පගගග්ග පකකන්දුං “අධමො කිර හො” ඉති.
4693. බාළහං බොසි තුවං සුතො සාමකල්‍යාණදස්සන,
යො අජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මහිභාසසි.
4694. බාළහං බොසි තුවං මනො සාමකල්‍යාණදස්සන,
යො අජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මහිභාසසි.
4695. බාළහං බො තං පමනොසී¹ සාම කල්‍යාණදස්සන,
යො අජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මහිභාසසි.
4696. බාළහං බොසි තුවං කුඤ්චා² සාමකල්‍යාණදස්සන,
යො අජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මහිභාසසි.
4697. බාළහං බොසි තුවං දිනො³ සාමකල්‍යාණදස්සන,
යො අජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මහිභාසසි.
4698. බාළහං බො තංසි විමනොසි සාමකල්‍යාණදස්සන,
යො අජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මහිභාසසි.

1. පසුතොසි - මජ්ඣ.
2. පකුච්චොසි - මජ්ඣ.
3. පදිනො - මජ්ඣ.

4699. ජටං වලිතං පඛ්ඤාගතං කොදන්ති සණ්ඨපෙසසති,
සාමො අයං කාලකතො අස්ඛානං පරිවාරකො.
4700. කො වෙ සම්මජ්ජනාදය³ සම්මජ්ජසසති අසසමං,
සාමො අයං කාලකතො අස්ඛානං පරිවාරකො.
4701. කොදන්ති නභාපයිසසති සිතෙත්තූණ්ණොදකෙන් ව,
සාමො අයං කාලකතො අස්ඛානං පරිවාරකො.
4702. කොදන්ති භොජයිසසති චන්ද්‍රිලඵලානි ව,
සාමො අයං කාලකතො අස්ඛානං පරිවාරකො.
4703. දිසවාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඨිතං,
අට්ඨිතො පුත්තසොකෙන් මාතා සච්චමහාසථ:
4704. යෙන සච්චිනයං සාමො ධම්මචාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4705. යෙන සච්චිනයං සාමො බ්‍රහ්මචාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4706. යෙන සච්චිනයං සාමො සම්මචාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4707. යෙන සච්චිනයං සාමො මාතා පෙක්ඛිතරො අහු,
ඵතෙන සච්චවජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4708. යෙන සච්චිනයං සාමො කුලෙ ජෙට්ඨාපචායීකො,
ඵතෙන සච්චවජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4709. යෙන සච්චිනයං සාමො පාණා පියතරො මම,
ඵතෙන සච්චවජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4710. යං කීඤ්ඤිතී කතං පුඤ්ඤං මඤ්ඤං වෙච පිකුච්චි තෙ,
සච්චිනී තෙන කුසලෙන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4711. දිසවාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඨිතං,
අට්ඨිතො පුත්තසොකෙන් පිතා සච්චමහාසථ:

---

1. පංසු - මජ්ඣ.
2. කාලකතො - මජ්ඣ.
3. සම්මජ්ජනාදය - මජ්ඣ.,
4. පිතී - මජ්ඣ.
5. සච්චින - මජ්ඣ.

4712. යෙන සචේතනසං සාමො ධම්මචාරී පුරෙ අහු,
එතෙන සච්චචජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4713. යෙන සචේතනසං සාමො බ්‍රහ්මචාරී පුරෙ අහු,
එතෙන සච්චචජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4714. යෙන සචේතනසං සාමො සච්චවාදී පුරෙ අහු,
එතෙන සච්චචජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4715. යෙන සචේතනසං සාමො මාතෘපෙක්ඛිතරො අහු,
එතෙන සච්චචජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4716. යෙන සචේතනසං සාමො කුලෙ ජෙට්ඨාපචායීකො,
එතෙන සච්චචජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4717. යෙන සචේතනසං සාමො පාණා පියතරො මම,
එතෙන සච්චචජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4718. යං කීඤ්ඤිකී කතං පුඤ්ඤං මයහං ච මාතුයා ච තෙ,
සචේතන තෙන කුසලෙන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4719. සා දෙවතා අනතරහිතා පබ්බතෙ ගන්ධමාදනෙ,
සාමසස අනුකම්පාය ඉමං සච්චමහාසථ.
4720. පබ්බතාහං ගන්ධමාදනෙ වීරරතනනිවාසිනී,
න මෙ පියතරො කොචී අඤ්ඤා සාමා¹ න විජ්ජති.
එතෙන සච්චචජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4721. සබ්බෙ වතා ගන්ධමයා පබ්බතෙ ගන්ධමාදනෙ,
එතෙන සච්චචජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4722. තෙසං ලාලසමානානං බහුං කාරුඤ්ඤසංහිතං,
විසං සාමො සමුට්ඨාසී යුවා කල්‍යාණදසසනො.
4723. සාමො හමසථී හඤ්ඤං වො සොත්ථිනාමිහි සමුට්ඨිතො,
මා බාලාං පරිදෙවෙථ මඤ්ඤනාහිවදෙථ මං.
4724. සවාගතනෙන මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
ඉසසරොසී අනුපතතො යං ඉධස්ථි පචේදය.

1. සාමො - මජ්ඣං, සාමෙන - සතා.

4725. ත්ඤ්ඤානි¹ පියාලානි මධුකො කාසුමාරියො,
ඵලානි බුද්ධකප්පානි භුක්ඤ්ඤ රාජ වරං වරං.
4726. අඤ්ඤ මෙ පාණියං සිතං ආභතං ගිරිගඤ්ඤරා,
තතො පිච මහාරාජ සචෙ ඤං අභිකඛබ්බි.
4727. සමුග්ගාමි පමුග්ගාමි සබ්බා මුග්ගනති මෙ දිසා,
පෙනං තං සාම අද්දකනිං² කොනු ඤං සාම ජීවිසි.
4728. අපි ජීවං මහාරාජ පුරිසං ගාලුභවෙදනං,
උපනිතමනසඛතපං ජීවනං මඤ්ඤකො මතං.
4729. අපි ජීවං මහාරාජ පුරිසං ගාලුභවෙදනං,
තං නිරොධගතං සනතං ජීවනං මඤ්ඤකො මතං.
4730. යො මාතරං වා පිතරං වා මච්චො ධම්මොන පොසති,
දෙවාපි නං නිකිච්ඡනති මාතාපෙක්ඛි හරං ජනං³
4731. යො මාතරං වා පිතරං වා මච්චො ධම්මොන පොසති,
ඉධ චෙච නං පසංසනති පෙචච සග්ගෙ ච මොදති.
4732. ඵස භියොගා පමුග්ගාමි සබ්බා මුග්ගනති මෙදිසා,
සරණං තං සාම ගච්ඡාමි ත්ඤ්ඤ මෙ සරණං හවි.
4733. ධම්මං වර මහාරාජ මාතාපිතුසු ඛක්ඛිය,
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
4734. ධම්මං වර මහාරාජ පුත්තදරෙසු ඛක්ඛිය,
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
4735. ධම්මං වර මහාරාජ මිත්තාමච්චෙවසු ඛක්ඛිය,
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
4736. ධම්මං වර මහාරාජ වාහනෙසු බලෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.

1. ත්ඤ්ඤානිනිපි පායො
2. මෙදකනි - මජ්ඣං.
3. නරං - මජ්ඣං, සඤා.

- 4737. ධම්මං වර මහාරාජ ගාමෙසු නිගමෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සභං ගමිසසයි.
- 4738. ධම්මං වර මහාරාජ රටෙඨසු ජනපදෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සභං ගමිසසයි.
- 4739. ධම්මං වර මහාරාජ සමණධ්‍රාහමණෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සභං ගමිසසයි.
- 4740. ධම්මං වර මහාරාජ මිගපකඨිසු බන්ධිය,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සභං ගමිසසයි.
- 4741. ධම්මං වර මහාරාජ ධම්මො විණේණො සුධාවහො,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සභං ගමිසසයි.
- 4742. ධම්මං වර මහාරාජ ධම්මො විණේණො සුධාවහො,
ඉධ ධම්මං වරිකාන ස ඉඤ්ඤො දෙවා සබ්බමකා;
සුචිණේණන දිවං පතො මා ධම්මං රාජ පමාදෙති.

සාමජාතකං තතියං.

4. නිමිජාතකං

- 4743. අවෙජරං වත ලොකසමී උපපජ්ජන්ති විචකඛණා,
යද අහු නිමිජාතා පඤ්ඤා කුසලජීකො.
- 4744. රාජා සබ්බවිදෙහානං අද දනං අරිඤ්ඤො,
තස්ස නං දදතො දනං සබ්බකප්පා උදපජ්ජථ.
දනං වා බ්‍රහ්මචරියං වා කතමංසු මහජලං.
- 4745. තස්ස සබ්බකප්පමඤ්ඤාය මසවා දෙවකුඤ්ඤරො,
සහ සස්සනෙතො පාතුරහු විණේණන නිහතං තමං.

- 4746. ස ලොමහට්ඨො මනුජ්ජෙ වාසවං අවවා නිමි,
දෙවනානුසි ගන්ධබ්බො ආඝ සකො පුරිඤ්ඤො.
- 4747. න ච මෙ නාදිසො විභේෂණ දිට්ඨො වා යදි වා සුතො,
ආවිකඛ මෙ කං හද්දන්ත කපං ජානෙමු තං මයං.
- 4748. ස ලොමහට්ඨො ඤ්ඤාන වාසවො අවවා නිමි,
සකොහමසම් දෙවිඤ්ඤ ආගතොසම් තවතතිකො.
- 4749. අලොමහට්ඨො මනුජ්ජෙ පුච්ඡ පඤ්ඤං යදිච්ඡයි.¹
සො ච තෙන කතොකාසො වාසවං අවවා නිමි.
- 4750. පුච්ඡාමි තං මහාබාහු සබ්බභූතානම්ඤ්ඤර,
දනා වා බුහමචරියං වා කතමංසු මහජල්ලං.
- 4751. සො පුට්ඨො නරදෙවෙන වාසවො අවවා නිමි,
විපාකං බුහමචරියසස ජාතං අඤ්ඤාසජානතො.
- 4752. භීතෙන බුහමචරියෙන බන්ධියෙ උපපජ්ජති,
මජ්ඣමෙන ච දෙවතං උත්තමෙන විසුජ්ඣති.
- 4753. නහෙනෙ සුලභා කායා යාවයොගෙන කෙනවි,
යෙ කායෙ උපපජ්ජති අනාගාරා තපසසිතො.
- 4754. දුදිපො සාගරො සෙලො මුච්චිඤ්ඤ හරීරසො,
උසිතරො² අවධිකො ච අසාකො ච පුටුජ්ජනො,
- 4755. එතෙ විඤ්ඤ ච රාජානො බන්ධියා බ්‍රාහ්මණා බහු,
පුටු ය ඤ්ඤං යජ්ඣාන පෙතං තෙ නාතිවන්තිසුං.
- 4756. යෙ වෙ අදුතියා න රමනම් එකිකා
විවෙකජං යෙ න ලහනම් පිතිං,
කිඤ්ඤාපි තෙ ඉඤ්ඤමානහොගා
තෙ වෙ පරාධිනසුඛා වරාකා.

---

1. යම්ච්ඡයි - මජ්ඣ.
2. උසිතරො - මජ්ඣ. උසිතරො - වී.

4757. අද්ධා ඉමෙ¹ අවනතිංසු අනාගරා තපස්සිනො,
සත්ථසයො යාමිහනු සොමයාගො² මනොඡවො,
4758. සමුදෙඤ්ඤා මාසො භරතො ව³ ඉසිකාලිකරකඛියො,⁴
අංගිරසො කසපො ව කිසවච්චො අතිත්ති ව.⁵
4759. උත්තරෙන නදී සීදු ගමභීරා දුරතිකකමා,
නළකඛිවණණා ජොතනභී සදු කඤ්ඤාපබබ්බතා.
4760. පරුළුභකච්චා තගරා රුළුභකච්චා වනා නගා,
තත්තාසු දසසහස්සානි පොරාණා ඉසයො පුරෙ.
4761. අභං සෙට්ඨෙසම් දනෙන සංයමෙන දමෙන ව,
අනුත්තරං වතං කතා පකීරවාථී සමාභිතෙ.
4762. ජාතිමනතං අජවචං ව අභමුජ්ජගතං නරං,
අතිවෙලං නමසසීසසං කමච්චෙත්ථු භී මාතියා.⁶
4763. සබ්බෙ වණණා අධම්මෙට්ඨා පතනති නිරයං අධො,
සබ්බෙ වණණා නිරුජ්ඣන්ති⁷ වරීඤා ධම්මෙත්තමං.
4764. ඉදං වඤ්ඤා මසවා දෙවරාජා සුජමංති,
වෙදෙභං අනුසාසිඤ්ඤා සග්ගකායං අපකඛමී.
4765. ඉමං හොනොතා නිසාමෙඨ යාවනොතඤ්ඤා සමාගතා,
ධම්මිකානං මනුස්සානං වණණං උච්චාවචං බහුං.
4766. යථා අයං නිමීරාජා පණ්ඩිතො කුසලඤ්ඤො,
රාජා සබ්බවීදෙහානං අදු දනං අරිඤ්ඤො.
4767. තස්ස නං දදොතො දනං සබ්බාභජො උදපජ්ජඨ,
දනං වා බ්‍රහ්මචරියං වා කතමංසු මහපථලං.

---

1. අථ ඉමෙ - මජ්ඣ.
2. සොමයාගො - මජ්ඣ.
3. භරදෙ ව. - මජ්ඣ.
4. ඉසිකාලපුරකමනො - මජ්ඣ.
5. අකනභී ව. - මජ්ඣ.
6. මාණවා - මජ්ඣ.
7. විසුජ්ඣන්ති - වී. මජ්ඣ.

4768. අබ්භූතො වත ලොකසමිං උපපජ්ජි ලොමහංසනො,
දිබ්බො රථො පාතුරහු වෙදෙහස්ස යසස්සිනො.

4769. දෙවපුත්තො මහිද්ධිකො මාතලී දෙවසාරජී,
නිමනනයිසු රාජානං වෙදෙහං මිටීලග්ගහං.

4770. එහිමං රථමාරුග්ග රාජසෙට්ඨ දිසමපති,
දෙවා දස්සනකාමා නෙ තාවතීංසා සඉඤ්ඤා.
සරමානා හී නෙ දෙවා සුධම්මායං සමච්ඡරෙ.

4771. තතො ච රාජා තරමානො වෙදෙහො මිටීලග්ගහො,
ආසනා වුට්ඨභීනාන පමුබ්බො රථමාරුහී.

4772. අහිරුළුහං රථං දිබ්බං මාතලී එතදබ්බි'
කෙන තං නෙමි මග්ගෙන රාජසෙට්ඨ දිසමපති.
යෙන වා පාපකම්මනා පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා.

4773. උභයෙනෙව මං නෙහි මාතලී දෙවසාරජී,
යෙන වා පාපකම්මනා පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා.

4774. කෙන තං පඨමං නෙමි රාජසෙට්ඨ දිසමපති,
යෙන වා පාපකම්මනා පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා.

4775. නිරයෙ¹ තාව පසසාමි ආවාසෙ² පාපකම්මිනං,
යානානි ලුඤ්ඤමානං දුස්සිලානං ච යා ගති.

4776. දසෙසසි මාතලී රඤ්ඤෙ දුග්ගං වෙතරණිං නදිං,
කුච්ඡනි³ ඛාරසංයුක්තං තතං අනේසිච්චමං.

1. නිරයං - මජ්ඣං.
2. ආවාසං - මජ්ඣං.
3. කුච්ඡනං - මජ්ඣං.

4777. නිමි හවෙ මාතලිං අජ්ඣාභාසථ
 දිස්වා ජනං පතමානං වීදුග්ගෙ,
 හයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිස්වා
 පුච්ඡාමි තං මාතලිං දෙවසාරථී.
 ඉමෙ තු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා වෙතරණිං¹ පතනති.
4778. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලිං දෙවසාරථී,
 විපාකං පාප කම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.²
4779. යෙ දුබ්බලෙ බලවනොතා ජීවලොකෙ
 හිංසෙනති රොසෙනති සුපාපධම්මා,
 තෙ ලුඤ්ඤම්මා පසවෙඤ්ඤා පාපං
 තෙ වෙ ජනා වෙතරණිං පතනති.
4780. සාමා ව යොණා සබ්බා ව ගිජ්ඣා
 කාකොළසඛ්ඛා ව අදෙනති හෙරවා;
 හයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිස්වා
 පුච්ඡාමි තං මාතලිං දෙවසාරථී
 ඉමෙ තු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යයිමං ජනං³ කාකොළා අදෙනති.
4781. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලිං දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4782. යෙ කෙවි මෙ මච්ඡරිනො කදරියා
 පරිභාසකා සම්මුඛාභමණානං
 හිංසෙනති රොසෙනති සුපාපධම්මා,
 තෙ ලුඤ්ඤම්මා පසවෙඤ්ඤා පාපං
 තයිමං ජනං කාකොළා අදෙනති.
4783. සජොතිභූතා පඨවිං කමනති
 තතෙති බ්බෙති ව පොථයනති
 හයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිස්වා,
 පුච්ඡාමි තං මාතලිං දෙවසාරථී
 ඉමෙ තු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා බ්බෙහතා සයනති.
4784. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලිං දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.

1. වෙතරණිං - මජ්ඣං.
 2. අකඛාසි - මජ්ඣං. ස්ථා.
 3. යෙ මෙ ජනෙ - මජ්ඣං. ස්ථා.

- 4785. යෙ ජීවලොකසමීං සුපාපධම්මිනො
 නරඤ්ච නාරිඤ්ච අපාපධම්මං;
 හිංසෙනති රොසෙනති සුපාපධම්මො
 තෙ උද්දකම්මො පසවෙඤ්චා¹ පාපං
 තෙමෙ ජනා ඛන්ධිහතා සයනති.

- 4786. අඛ්ඤාරකාසුං අපරෙ ටුතනති
 නරා රුද්දනතා පරිද්ධභිගහතා;
 හයං හි මං විද්දති සුත දිස්වා
 පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
 ඉමෙ නු චෙචා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා අඛ්ඤාරකාසුං ටුතනති.²

- 4787. තසස පුට්ඨො වියාකාසී මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්ඛාසජානතො.

- 4788. යෙ කෙචි පුගායතනසසි හෙතු
 සක්ඛිං කරිඤ්චා ඉණං ජාපයනති;
 තෙ ජාපයිඤ්චා ජනතං ජනිද්ද
 තෙ උද්දකම්මො පසවෙඤ්චා පාපං
 තෙමෙ ජනා අඛ්ඤාරකාසුං ටුතනති

- 4789. සජොතිභුතා ජලිතා පදිත්තා
 පදිසසති මහති ලොහකුම්භී;
 හයං හි මං විද්දති සුත දිස්වා
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී
 යෙමෙ ජනා අචංසිරා ලොහකුම්භිං පතනති.

- 4790. තසස පුට්ඨො වියාකාසී මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්ඛාසජානතො.

- 4791. යෙ සීලවං සමණං බ්‍රාහ්මණං වා
 හිංසෙනති රොසෙනති³ සුපාපධම්මිනො;
 තෙ උද්දකම්මො පසවෙඤ්චා පාපං
 තෙමෙ ජනා (අචංසිරා) ලොහකුම්භිං පතනති.

---

1. පසවෙඤ්චා - මජ්ඣං.
 2. සුතනති - මජ්ඣං.
 3. හිංසනති රොසනති - මජ්ඣං.

4792. ඌඤ්ඤිතති ගීවං අථ වෙය්යිකා¹
 උඤ්ඤාදකසමීං පකිලෙද්ධිකා;
 භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිස්වා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා ලුත්තසිරා² සයනති.
4793. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4794. යෙ ථීවලොකසමීං සුපාපධම්මේනො
 පකඛි ගහෙකාන විභෙය්යිකානි
 තෙ භෙය්යිකා³ සකුණං ජනිඤ්ඤ
 තෙ ලුද්දකම්මො පසචෙකා පාපං
 තෙමෙ ජනා ලුත්තසිරා සයනති.
4795. පහුත⁴ තොයා අනිධාතකුලා⁵
 නදී අයං සඤ්ඤි සුපඤ්ඤා;
 සම්මාහිතභ්‍යා මනුජා පිචතති
 පිචතඤ්ඤා⁶ තෙසං භුසං භොති පානි.
4796. භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිස්වා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 පිචතඤ්ඤා⁶ තෙසං භුසං භොති පානි.
4797. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4798. යෙ සුද්ධධ්‍යානං පලාපෙන⁷ මිසසං
 අසුද්ධකම්මො කඛිනො දදතති,
 සම්මාහිතභ්‍යානං පිපාසිතානං
 පිචතඤ්ඤා තෙසං භුසං භොති පානි.

---

1. අවිභෙය්යිකා - මජ්ඣං.
 2. ලුත්තසිරා - මජ්ඣං.
 3. විභෙය්යිකා - මජ්ඣං.
 4. පහුත - මජ්ඣං.
 5. අනිධාතකුලා - මජ්ඣං.
 6. පිචතඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 7. පලාපෙන - මජ්ඣං සහ. වී.

4799. උසුහි සත්තිච්ච නොමරෙහි
 දුභයානි පසසානි තුදකති කඤ්ඤං,
 භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
 පුච්ඡාමී තං මාතලි දෙවසාරථී
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා සත්තිභතා සයන්ති.
4800. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකමමානං ජානං අකකාසජානතො.
4801. යෙ ජීවලොකස්මිං අසාධුකම්මනො,
 අදිතතමාදය කරොන්ති ජීවිකං,
 ධනාදාදා ධනං රජනං ජාතරූපං
 අපෙළකං වාපි පසුං මහීසං¹
 නෙ ලුද්දකමමා පසචෙඤ්ඤා පාපං
 තෙමෙ ජනා සත්තිභතා සයන්ති.
4802. ථීවාය බඤ්ඤා කිසස ඉමෙ පුනෙනෙ
 අඤ්ඤා විකන්තා² බිලකතා පුනෙනෙ
 භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
 පුච්ඡාමී තං මාතලි දෙවසාරථී,
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා බිලකතා සයන්ති.
4803. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙව සාරථී,
 විපාකං පාපකමමානං ජානං අකකාසජානතො.
4804. ඔරබ්භිකා සුකරිකා ච මච්ඡිකා
 පසුං මහීසඤ්ඤා අපෙළකඤ්ඤා
 භන්ඤාන සුනෙසු පසාරධිංසු
 නෙ ලුද්දකමමා පසචෙඤ්ඤා පාපං.
 තෙමෙ ජනා බිලකතා සයන්ති.
4805. රහදෙ අයං මුත්තකරීසපුරො
 දුග්ගාඤ්ඤාදා අසුචි පුතී වායනී
 බුද්ධං පරෙතා මනුජා අදෙනති³
 භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
 පුච්ඡාමී තං මාතලි දෙවසාරථී.
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා මුත්තකරීසභකකා.

1. මහීසං - මජ්ඣං.
 2. විකන්තා - මජ්ඣං.
 3. බුද්ධං - මජ්ඣං.
 4. විචන්ති - අධිකරා

4806. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
වීපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4807. යෙ කෙච්චි මෙ කාරණිකා වීරොසකා
පරෙසං භිංසාය සද්ධ නිව්ඨා
නෙ ලුඤ්ඤමමා පසචෙජා පාපං
මීඤ්ඤනො මීළභමදෙනභී ඛාලා
රහදො අයං ලොභිතපුබ්බසුරො
දුග්ගඤ්ඤරූපො අසුචී පුත්ති වායති.
4808. සම්මාහිතභ්තා මනුජා පිවනති
භයං භි මං විඤ්ඤති සුත දීඝවා,
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා ලොභිතපුබ්බභක්ඛා.
4809. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
වීපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4810. යෙ මාතරං වා පිතරං වා ජීවලොකෙ
පාරාජිකා අරහතො භතභතී,
නෙ ලුඤ්ඤමමා පසචෙජා පාපං
නෙමෙ ජනා ලොභිතපුබ්බභක්ඛා.
4811. ජීව්හඤ්ඤ පසස ඛලියෙන වීද්ධං
විභනං යථා සඤ්ඤාසනෙන වම්මං;
එඤ්ඤති මච්ඡාව ඵලමහි බිත්තා
මුඤ්ඤති ඛෙළං රුද්ධානා කිමෙතෙ.
4812. භයං භි මං විඤ්ඤති සුත දීඝවා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා වඤ්ඤාසනා සයනති.
4813. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
වීපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4814. යෙ කෙච්චි සජානගතා මනුසසා
අඤ්ඤාන අඤ්ඤං කයං භාපයනති¹
කුට්ඨෙන කුට්ඨං ධනලොභහෙතු,
ජනගං යථා වාරිවරං වධාය.

1. කලං භාපයනති - මජ්ඣ.

4815. න හි කුටකාරිසස හවනති තාණා
සකෙහි කමෙමහි පුරකකිතසස,¹
තෙ පුද්දකමමා පසවෙඤා පාපං
තෙ මෙ ජනා වඩාසසනා සයනති.

4816. නරියො² ඉමා සමපරිභිනතගනනා
පභගඤා කන්දනති භුජෙ දුජචවා,
සමමකඛිතා ලොභිතපුබ්බලිකනා
ගාවො යථා ආසානතෙ චිකනනා³
තා භුමිභාගසමීං සද නිබානා
බන්ධානිවක්කනති සජොතිභුතා,

4817. භයං හි මං වින්දති සුත දිසවා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමා නු නරියො කිමකංසු පාපං
යා භුමිභාගසමීං සද නිබානා
බන්ධානිවක්කනති සජොතිභුතා.

4818. තසස පුටෙඨා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකමොනං ජානං අකඛාසජානතො.

4819. කොලිනියායො⁴ ඉධ ජීවලොකෙ
අසුඤ්ඤා අසනං අචාරුං⁵
තා දික්ඛරුපා⁶ පතිවිපසභාය,
අසුඤ්ඤං අචාරුං රතිබිඬ්ඨභෙතු
තා ජීවලොකසමීං රමාපඤ්ඤා
බන්ධානිවක්කනති සජොතිභුතා.

4820. පාදෙ ගභෙඤා කිසස ඉමෙ පුනෙකෙ
අචංසිරා නරකෙ පාතයනති.
භයං හි මං වින්දති සුත දිසවා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මචවා කිමකංසු පාපං
යෙ මෙ ජනා අචංසිරා නරකෙ පාතයනති.

---

1. පුරකකිතසස - මජ්ඣං.
2. නාරියො - මජ්ඣං.
3. චිකනනා - මජ්ඣං.
4. කොලිනියායො - මජ්ඣං. යා.
5. අචාරුං - මජ්ඣං.
6. කික්ඛරුපා - මජ්ඣං.

4821. තසස පුටෙඨා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකබ්බසජානතො.

4822. යෙ ජීවලොකසමිං අසාධුකම්මිනො
පරසස දුරානි අනික්ඛමනති,
තෙ තාදිසා උභතමභණ්ඩපේනා
තෙ මෙ ජනා අවංසිරා නරකෙ පාතයනති.

4123. තෙ වසසපුගානි බහුනි තත්ථ
නිරයෙ දුක්ඛං වෙදනං වෙදයනති,
නති පාපකාරිසස භවනති තාණා
සකෙහි කමෙමහි පුරකඛතසස
තෙ ලුද්දකම්මා පසවේනා පාපං.
තෙ මෙ ජනා අවංසිරා නරකෙ පාතයනති.

4824. උච්චාවචාමෙ විවිධා උපක්ඛමා
නිරයෙසු දිසසනති සුසොරරූපා
භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී.
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙ මෙ ජනා අධිමනතා දුක්ඛා තිබ්බා
බරා කටුකා වෙදනා වෙදයනති.

4825. තසස පුටෙඨා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකබ්බසජානතො.

4826. යෙ ජීවලොකසමිං සුපාපදිට්ඨිනො
විසසාසකම්මානි කරොනති මොහා;
පරක්ඛ දිට්ඨිසු සමාදපෙනති
තෙ පාපදිට්ඨි පසවේනා' පාපං
තෙ මෙ ජනා අධිමනතා දුක්ඛා තිබ්බා
බරා කටුකා වෙදනා වෙදයනති.

4827. විදිතානි තෙ මහාරාජ ආවාසං පාපකම්මනං,
ඨානානි ලුද්දකම්මානං දුසසිලානක්ඛ යා ගති;
උය්‍යාහිදනි රාජීසි දෙවරාජසස සනතිකෙ.

නිරයකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

1. පසවේනාන - මජ්ඣං.

- 4828. පඤ්චුපං දිසසන්දං විමානං
මාලා පිළිකා සයනසස මජ්ඣෙකි,
තස්සච්ඡති නාරි මහානුභාවා
උච්චාවචං ඉද්ධිං විකුබ්බමානා.
- 4829. විතතී හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමී නං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු නාරි කිමකාසි සාධුං
යා මොදති සග්ගපතො විමානෙ.
- 4830. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අකබ්බසජානතො.
- 4831. යදි තෙ සුතා බීරණි ජීවලොකෙ
ආමාය දසී අහු බ්‍රාහ්මණසස,
සා පතතකාලං අතිථී විදිකා
මාතාව පුතං සකිමාහිනඤ්ඤි.
සඤ්ඤමො සංවිභාගා ච
සා විමානසමිං මොදති,
- 4832. දද්දලලමානා ආභෙනති¹ විමානා සතත නිමමිතා,
තස්ස යකෙඛා මහිඤ්ඤිකො සබ්බාහරණභුසිතො
සමන්තා අනුපරියාති නාරිගණපුරකබ්බතො.
- 4833. විතතී හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමී නං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මජ්ඣො කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතො විමානෙ.
- 4834. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අකබ්බසජානතො.
- 4835. සොණදිවෙනො ගහපති එස දනපතී අහු,
එස පබ්බජිතුද්දිසස විභාරෙ සතත කාරධි.
- 4836. සකභවචං තෙ උපට්ඨාසි හිකබ්බො තස්ස වාසිකෙ,
අච්ඡාදනඤ්ඤි භතතඤ්ඤි සෙනාසනපදිපියං;
ආදසි උජුභුතෙසු විපසනෙතත වෙනසා.
- 4837. වාතුද්දසිං පඤ්ඤදසිං යාව පකබ්බස අට්ඨමිං,
පාවිභාරියපකබ්බඤ්ඤි අට්ඨබ්බසුසමාගතං²

---

1. ආභෙනති - මජ්ඣං.
2. අට්ඨබ්බං සුසමාහිතං - මජ්ඣං, සභා.

4838. උපොසථං ව උපවසි සද සිලෙසු සංවුනො,
සංයමො සංවිභාගො ව සො විමානසමි මොදති.

4839. පභාසති ඉදං ව්‍යමභං ඵලිකාසු සුනිමමිතං.
නාරිවරගණාකිණ්ණං කුටාගාරවරොචිතං
උපෙතං අනඛපානෙහි න වදගීතෙහි වුභසං.

4840. විතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමා නු නාරියො කිමකංසු සාධුං
යා මොදරෙ සග්ගපතතා විමානො.

4841. තසස පුටෙධා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජාතං අනඛාසජානතො.

4842. යා කාවී නාරියො ඉධ ජීවලොකෙ
සිලවතියො¹ උපාසිකා,
දතේ රතා නිච්චපසඤ්ඤාවිතතා
සචේච්චී ධීතා උපොසථෙ අප්පමනතා.
සංයමා සංවිභාගා ව තා විමානසමි මොදරෙ.

4843. පභාසති ඉදං ව්‍යමභං වෙඨරියාසු නිමමිතං,
උපෙතං භුමිභාගෙහි විහතං භාගසො මිතං.

4844. ආලබ්ඛො මුත්ඛො ව නවදගීතා සුචාදිතා,
දිබ්බා සඤ්ඤා නිච්ඡරතති සවණෙය්‍යා මනොරමා.

4845. නාභං ඵවං ගතං ජාතු ඵවං සුරුචිරං පුරෙ,
සඤ්ඤා සමභිජානාමි දිට්ඨං වා යදි වා සුතං.

4846. විතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු සාධුං
යෙ මොදරෙ සග්ගපතතා විමානො.

4847. තසස පුටෙධා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජාතං අකඛාසජානතො.

4848. යෙ කෙච්චි මච්චා ඉධ ජීවලොකෙ සිලවනොතා උපාසකා,
ආරාමෙ උදපානෙ ව පපා සඛකමනානි ව.
අරභනොතා සිතිභුතෙ² සසකච්චිං පටිපාදයුං.

1. සිලවතියො - මජ්ඣං.
2. භුතෙසු - මජ්ඣං.

- 4849. වීචරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා පච්චයං සයනාසනං,
අදංසු උජ්ඣුතෙසු විපසනෙනන චෙතසා.
- 4850. වාතුද්දසිං පඤ්ඤාදසිං යාව පකඛස්ස අට්ඨමිං,
පාච්චාරියපකඛඤ්ඤා අට්ඨබ්බසුසමාගතං,¹
- 4851. උපොසථං උපවසුං සද සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤාමො සංවිභාගො ච තෙ විමානසමී මොදරෙ.
- 4852. පභාසනි ඉදං ව්‍යමනං ඵලිකාසු සුනිමිතං,
නාරිචරගණාකිණ්ණං කුටාගාරවිරොචිතං.
- 4853. උපෙතං අත්තපානෙහි නච්චගීතෙහි වුභයං,
නජේථ ච අනුපරියානි නානාපුප්ඵමාසුතා.
- 4854. විතති හි මං විඤ්ඤති සුත දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මට්ඨො කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපනො විමානෙ.
- 4855. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.²
- 4856. කිමබ්බිලායං ගහපති ඵස දනපති අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ච පපා සඛකමනානි ච.
- 4857. අරහනොත සිනිභුතෙ සකකච්චං පච්චපාදසී,
වීචරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා පච්චයං සයනාසනං,
අදසි උජ්ඣුතෙසු විපසනෙනන චෙතසා.
- 4858. වාතුද්දසිං පඤ්ඤාදසිං යාව පකඛස්ස අට්ඨමිං,
පාච්චාරියපකඛඤ්ඤා අට්ඨබ්බසුසමාගතං,
- 4859. උපොසථං උපවසි සද සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤාමො සංවිභාගො ච සො විමානසමී මොදති.
- 4860. පභාසනි ඉදං ව්‍යමනං ඵලිකාසු සුනිමිතං,
නාරිචරගණාකිණ්ණං කුටාගාරවිරොචිතං.
- 4861. උපෙතං අත්තපානෙහි නච්චගීතෙහි වුභයං,
නජේථ ච අනුපරියානි නානාපුප්ඵමාසුතා.

---

1. සුසමානිතං - මජ්ඣං.
2. අකඛාසි - මජ්ඣං.

4862. රාජායතනා කපිඤ්ඤා අලො සාලා ච ජමුසො,
කිඤ්ඤා¹ ච පියාලා ච දුමා නිව්චලා බහු.
4863. විතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මචේවා කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපනෙතා විමානො.
4864. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤිකමමානං ජාතං අකඛාසජාතනො.
4865. මීථිලායං ගහපති එස දනපති අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ච පපා සබ්බමනානි ච.
අරහනොති සිතිහුනෙ² සසකච්චං පටිපාදයි.
4866. වීචරං පිණ්ඩපාතකඤ්ඤි පච්චියං සයනාසනං,
අද්ධි උජ්ඣුතෙසු විපසනෙනෙ චෙතසා.
4867. වාතුද්ධිං පඤ්ඤාද්ධිං යාව පකඛස්ස අධ්ධමීං,
පාටිභාරියපකඛඤ්ඤි අධ්ධංගසුසමාගතං,³
4868. උපොසථං ච උපවසි සද සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤාමො සංවිභාගො ච සො විමානසම් මොදති.
4869. පහාසති ඉදං වාමනං චෙථරියාසු නිමමනං,
උපෙතං භුමිභාගෙහි විහත්තං භාගයො මිතං.
4870. ආළඛෙරා මුනිබ්බා ච නචචගීතා සුචාදිතා,
දිබ්බා⁴ සඤ්ඤා නිව්චරනති සචණ්ණෙය්‍යා මනොරමා.
4871. නාහං එවං ගතං ජාතු⁵ එවං සුරුචිරං⁶ පුරෙ,
සද්දං සමභිජානාමී දිට්ඨං වා යදී වා සුතං.
4872. විතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මචේවා කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපනෙතා විමානො.

1. කිඤ්ඤා ච - මජ්ඣං.
2. සිතිහුනෙසු - මජ්ඣං.
3. සුසමාගතං - මජ්ඣං.
4. දිබ්බා - මජ්ඣං.
5. ජාතං - මජ්ඣං.
6. සුරුචියං - මජ්ඣං.

- 4873. තස්ස පුට්ඨො විශාකාසී මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
- 4874. බාරාණසියං ගහපතී එස දනපතී අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ච පපා සඬකමනානී ච.
අරහනොන සීතිහුතෙ¹ සකකච්චං පටිපාදයි.
- 4875. වීචරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා පච්චයං සයනාසනං,
අද්ධි උජ්ඣුතෙසු විපපසනෙතන වෙතසා.
- 4876. වාතුද්ධිං පඤ්ඤාද්ධිං යාව පකඛස්ස අට්ඨමීං,
පාටිභාරියපකඛඤ්ඤා අට්ඨබ්බසුසමාගතං,
- 4877. උපොසථං උපච්චි සද්ද සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤමො සංවිභාගො ච සො විමානසමීං මොදති.
- 4878. යථා උදයමාදිච්චො හොති ලොභිතකො මහා,
තද්ධපමං ඉදං වාමිතං ජාතරූපස්ස නිමමිතං.
- 4879. විතී හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මච්චො කිමකාසී සාධුං
යො මොදති සග්ගපතොනො විමානො.
- 4880. තස්ස පුට්ඨො විශාකාසී මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
- 4881. සාවන්තීයං ගහපතී එස දනපතී අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ච පපා සඬකමනානී ච.
අරහනොන සීතිහුතෙ සකකච්චං පටිපාදයි,
- 4882. වීචරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා පච්චයං සයනාසනං,
අද්ධි උජ්ඣුතෙසු විපපසනෙතන වෙතසා.
- 4883. වාතුද්ධිං පඤ්ඤාද්ධිං යාව පකඛස්ස අට්ඨමීං,
පාටිභාරිය පකඛඤ්ඤා අට්ඨබ්බසුසමාගතං.²
- 4884. උපොසථං උපච්චි සද්ද සීලෙසු සංවුතො,
සංයමො සංවිභාගො ච සො විමානසමීං මොදති.
- 4885. වෙභාසයාමෙ බහුකා ජාතරූපස්ස නිමමිතා,
දද්දලලමානා ආහෙකතී විජ්ජුච්චාසනනතරෙ.

---

1. සීතිහුතෙසු - මජ්ඣං.
2. සුසමාගිතං - මජ්ඣං.

- 4886. විතී හි මං විතී සුත දිසවා
පුට්ඨාමී නං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු සාධුං
යෙ මොදරෙ සභපතො විමානෙ.
- 4887. තසස පුට්ඨා විසාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අකඛාසජානතො.
- 4888. සද්ධාය සුනිවිට්ඨාය සද්ධාමෙව සුප්පවෙදිනෙ,
අකංසු සජ්චිවචනං සමමාසමිඤ්ඤාසාසනං;¹
තෙසං ඵතානි ධානානි යානි තිං රාජ පසසයි.
- 4889. විදිතානි තෙ මහාරාජ ආවාසං පාපකමමිනං,
අරො කලයාණකමමානං ධානානි විදිතානි තෙ;
උයාහිදනි රාජීසි දෙවරාජසස සතතිකෙ.

විමානකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

- 4890. සහසසයුතං භයවාතී දිඛං යානං අධිට්ඨිතො,
යායමානො මහාරාජා අඤ්ඤා සීදන්තරෙ නගෙ;
දිසවානාමතකසී සුතං ඉමෙ කෙ නාම පබ්බතා.
- 4891. සුදසසනො කරවිකො ඊසධරො සුගතරො,
නෙමීඤ්ඤො විනතකො අසසකමෙණො ගිරිචුභා.
- 4892. ඵතෙ සීදන්තරෙ නගා අනුපුබ්බසමුග්ගතා,
මහාරාජානමාවාසා යානි තිං රාජ පසසයි.
- 4893. අනෙකරුපං රුවිරං නානාවිත්‍රං පකාසනී,
ආකිණ්ණං ඉඤ්ඤාදිසෙහි වාගෙහෙව සුරකඛිතං.²
- 4894. විතී හි මං විතී සුත දිසවා
පුට්ඨාමී නං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමං නු ආරං කිමභිඤ්ඤාමාහු
(මනොරමං දිසසති දුරතොව.)³

---

1. සාසනෙ - මජ්ඣං.
2. සුරකඛිතා - මජ්ඣං.
3. (අයං පාඨො සාමපොඤ්ඤායෙව දිසසති).

4895. තසු පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානනො.

4896. විතකුටොති යං ආහු දෙවරාජපවෙසනං,
සුදසසනසස ගිරිනො දොරං හෙතං පකාසති.

4897. අනෙකරූපං රුවිරං නානාවිත්‍රං පකාසති,
ආකිණ්ණං ඉන්ද්‍රසදියෙති ව්‍යඥොහෙව සුරකතිනං.
පවිසෙතෙන රාජීසි අරජං භූමිලකකම.

4898. සහසසුතනං හයවාහිං දිබ්බං යානං අධිට්ඨිතො,
යායමානො මහාරාජා අඤ්ඤ දෙවසභං ඉදං.

4899. යථා සරදෙ ආකාසො නීලොව පතිදිසසති,
තඬුපමං ඉදං ව්‍යමහං වෙඨරියාසු නිමේතං.

4900. විතති හි මං වින්දති සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලී දෙවසාරථී;
ඉමං නු ව්‍යමහං කිමභිඤ්ඤමාහු.

4901. තසු පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානනො.

4902. සුධම්මං ඉති යමාහු පසෙසසා දිසසනෙ සභා,
වෙඨරියා රුවිරා විත්‍රා ධාරයනති සුනිමේතා.

4903. අධංසා සුකතා ඵමහා සබ්බෙ වෙඨරියාමයා,
යඤ්ඤ දෙවා තාවතිංසා සබ්බෙ ඉන්ද්‍රපුරොහිතා.

4904. අඤ්ඤ දෙවමනුසසානං විතසයනතා සමච්ඡරෙ,
පවිසෙතෙන රාජීසි දෙවානං අනුමොදනං.

4905. තං දෙවා පටිනන්දිංසු දිස්වා රාජානමාගතං,
ස්වාගතං තෙ මහාරාජ අපො තෙ අපුරාගතං.

4906. නිසීද්දති රාජීසි දෙවරාජසස සනතිකෙ,
සකෙකාසි පටිනන්දිඤ්ඤ වෙදෙහං මිථිලභහං.

- 4907. නිමනකයි ව¹ කාමෙහි ආසනෙන ව වාසවො,
සාධු බොසි අනුපනෙනා ආවාසං වසවන්තනං.
- 4908. වස දෙවෙසු රාජීසි සබ්බකාමසමීඤ්ඤ,
තාවතීංසෙසු දෙවෙසු භුඤ්ඤ කාමෙ අමානුසෙ.
- 4909. යථා යාවිතකං යානං යථා යාවිතකං ධනං,
එවං සම්පදමෙවෙතං යං පරතො දනපට්ඨයා.
- 4910. නවාහමෙතං ඉච්ඡාමී යං පරතො දනපට්ඨයා,
සයං කතානී පුඤ්ඤානී තං මෙ ආවෙණියං ධනං.
- 4911. සොහං ගතවා මනුසෙසු කාහාමී කුසලං බහුං,
දනෙන සමචරියාය සංයමෙන දමෙන ව;
යං කතා සුඛිතො හොති න ව පච්ඡානුතපෙති.
- 4912. බහුපකාරො නො හවිං මාතලී දෙවසාරථී,
යො මෙ කල්යාණකම්මානං පාපානී² පට්ඨස්සයි.
- 4913. ඉදං වක්වා නිමීරාජා වෙදෙහො මීථිලගගහො,
පුපුයඤ්ඤං යථිත්වාන සඤ්ඤමං අපකුපාගමීති.

නිමිජාතකං වතුසං.

---

1. නිමනකයිස - මජ්ඣං.
2. පාපානං පට්ඨස්සයි - මජ්ඣං.

5. බණ්ඩුභාලජාතක.

- 4914. රාජාසී පුද්ගලයෙකු¹ එකරාජාති පුත්‍රවතියා,²
සො පුළුඹි බුහුමබන්ධු. බණ්ඩුභාල. පුරොහිත. මුළුත.
- 4915. සභානාමභවමාවිකම් කුංසි බුහුමණ ධම්මචීතයකුසලො,
යථා ඉතො වජ්ජනී සුගතී. නරා පුඤ්ඤති කකාන.
- 4916. අතිදුතං දදිකාන³ අවජේකම් දෙව සාතෙකා,
එවං වජ්ජනී සුගතී. නරා පුඤ්ඤති කකාන.
- 4917. කිං පන තං⁴ අතිදුතං කෙ ව අවජකා ඉමසමිං ලොකසමිං,
එතඤ්ඤි බො තො අකම්බාහි යජ්ජසාම දදම දනාති.
- 4918. පුඤ්ඤති දෙව යජ්ජනං. මහෙසීහි තෙගමෙහි ව උසහෙහි,
ආජාතියෙහි වතුහි සබ්බවතුකෙසන දෙව යජ්ජනං.
- 4919. තං සුකා අභෙතපුරෙ කුමාරා ව මහෙසියො ව හඤ්ඤිතා,
එතො අභොසී නිගෙසාසො භෙසමා⁵ අච්චුගගතො සද්දො.
- 4920. ගච්ඡට්ඨ වදෙට්ඨ කුමාරෙ වීරුං සුරියං ව හඤ්ඤෙතඤ්ඤි,
සුරඤ්ඤි වාමගොභං පසුරා⁶ කිර භොට්ඨ යඤ්ඤිතාය.
- 4921. කුමාරියොපි වදෙට්ඨ උපසෙති⁷ කොකිලඤ්ඤි මුදිතඤ්ඤි,
නඤ්ඤොපි කුමාරිං. පසුරා කිර භොට්ඨ යඤ්ඤිතාය.
- 4922. විජයමපි මඤ්ඤං මහෙසීං එරාවතීං කෙසිතිං සුනාඤ්ඤි,
ලක්ඛණවරුපපඤ්ඤා පසුරා කිර භොට්ඨ යඤ්ඤිතාය.
- 4923. ගහපතයොපි වදෙට්ඨ පුණ්ණමුඛං හඤ්ඤියං සිගාලඤ්ඤි,
වඩ්ඪිකොපි ගහපතීං. පසුරා කිර භොට්ඨ යඤ්ඤිතාය.

- 1. පුද්ගලයෙකු - මජ්ඣ.
- 2. පුත්‍රවතියායං - මජ්ඣ., සු., ඵ.
- 3. දදිකාන - මජ්ඣ.
- 4. පනෙතං - මජ්ඣ., සු., ඵ.
- 5. භෙසමා - මජ්ඣ.
- 6. පසුරා - මජ්ඣ.
- 7. උපසෙතං - මජ්ඣ.

4924. තෙ තස් ගහපතයො අවොචිංසු සමාගතො පුත්තදර පරිකිණ්ණො,
සබ්බසිබිතො දෙව කරොති අථවා නො දසෙ සාවෙහි.

4925. අභයඛතරමි මෙ හස්සී. නාලාගිරි. අච්චුතං වරුණදනනං,
ආනෙඨ ඛො නෙ ඛිපං යඤ්ඤජාය හවිසසනති.

4926. අසුරතනමි කෙසිං සුරාමුඛං පුණ්ණකං විතතකඤ්ඤි,
ආනෙඨ ඛො නෙ ඛිපං යඤ්ඤජාය හවිසසනති.

4927. උසහමි සුඨපතිං අනොජං නිසහං ගවමපතිං.
තෙපි මඤ්ඤං ආනෙඨ,
සමුපාකරොනතු සබ්බං යජිසසාම දදම දනාති.

4928. සබ්බං පටියාදෙඨ යඤ්ඤං පන උග්ගතමනි සුරියමනි,
ආණාපෙඨ ච කුමාරො අභිරමනතු ඉමං රතතිං.

4929. සබ්බං උපට්ඨපෙඨ යඤ්ඤං පන උග්ගතමනි සුරියමනි,
වදෙථදති කුමාරෙ අජ්ජ වො පවුසුමා රතති.

4930. තං තං මානා අවවා රොදහති ආගතා¹ විමානනො,
යඤ්ඤා කීර තෙ පුත්ත හවිසසති චතුති පුත්තෙහි.

4931. සබ්බෙපි මඤ්ඤං පුත්තා වහ්නා වතුසමිං හඤ්ඤමානසමිං,
පුත්තෙහි යඤ්ඤං යජිජාන සුගතිං සග්ගං ගමිසසාමි.

4932. මා² පුත්ත සද්දහෙපි සුගති කීර හොති පුත්තයඤ්ඤන,
නිරයානෙසො මඤ්ඤා නෙසො මඤ්ඤා හි සග්ගානං.

4933. දනාති දෙහි කොණ්ඩඤ්ඤ අභිංසා සබ්බභුතභව්‍යානං,
ඵසමග්ගො සුගතියා න ච මඤ්ඤො පුත්තයඤ්ඤන.

4934. ආවරියානං වචනා සාතෙසසං වතුඤ්ඤි සුරියඤ්ඤි,
පුත්තෙහි යජිජාන දුච්චපෙති සුගතිං සග්ගං ගමිසසාමි.

1. අණාපෙඨවතුකුමාරෙ - මජ්ඣං.
2. ආගතාවා - මජ්ඣං.
3. මා තං - මජ්ඣං. සඤා.

4935. තං තං පිතාපි අවච වසවතී ඔරසං සකං පුතං,
යඤ්ඤා කිර තෙ පුතං හවිසසති චතුභි පුතෙතභි.
4936. සඤ්ඤාපි මඤ්ඤා පුතං වතං වඤ්ඤා. හඤ්ඤාමානසං,
පුතෙතභි යඤ්ඤා යච්චානා පුතං සග්ගං ගමිසසාමි.
4937. මා පුතං සඤ්ඤාපි පුතං කිර හොති පුතංයඤ්ඤාන,
නිරයානෙසො මඤ්ඤා නෙසො මඤ්ඤා සග්ගානං.
4938. දුතං දෙති කොණ්ඩඤ්ඤා අභිංසා සඤ්ඤානභව්‍යානං,
ඵසමග්ගො පුතංයා න ච මග්ගො පුතංයඤ්ඤාන.
4939. ආචරියානං වචනා සානෙසං වඤ්ඤා ව සුරියඤ්ඤා,
පුතෙතභි යච්චා දුච්චෙති පුතං සග්ගං ගමිසසාමි.
4940. දුතං දෙති කොණ්ඩඤ්ඤා අභිංසා සඤ්ඤානභව්‍යානං,
පුතංපරිච්චනො තුචං රථං ජනපදඤ්ඤා පාලෙති.
4941. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙති ඛණ්ඩභාලසං,
අපි නිගළඛණ්ඩකාපි හතී අසෙස ච පාලෙම.
4942. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙති ඛණ්ඩභාලසං,
අපි නිගළඛණ්ඩකාපි හතීච්චකණානි උපෙකම.
4943. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙති ඛණ්ඩභාලසං,
අපි නිගළඛණ්ඩකාපි අසෙසච්චකණානි උපෙකම.
4944. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙති ඛණ්ඩභාලසං,
යසෙස හොතති තච කාමා අපි රථං පඤ්ඤානා
භිකඛාවරියං වරිසසාම.
4945. දුකං ඛො මෙ ජනසඵ චිලපනා ජීවිතසං කාමා හි,
මුඤ්ඤාදුතං කුමාරෙ අලමපි මෙ හොතු පුතංයඤ්ඤාන.

1. නිගළ - මජ්ඣං.
1. නිගළ - මජ්ඣං.

- 4946. පුබ්බව ඛොසි. මෙ චුන්නො පුඤ්ඤං දුරභිසම්භවං වෙතං,
අථ නො උපකම්චස්ස යඤ්ඤස්ස කස්මා කරොසි විකෙඛපං.
- 4947. සබ්බෙ වජ්ජනි සුගතිං¹ යෙ යජන්ති යෙපි වෙච යාජෙන්නි,
යෙවාපි අනුමොදකං යජන්තානං ඵදීසං මහායඤ්ඤං.
- 4948. අථ කීස්ස ච නො පුබ්බෙ සොඤ්ඤානං බ්‍රාහ්මණො අවාචෙසි,²
අථ නො අකාරණස්මා යඤ්ඤස්සාය දෙච සාතෙසි.
- 4949. පුබ්බව නො දහරකෙ සමානෙ න හනෙසි න සාතයෙසි,
දහරමහා යොතිඤ්ඤානං පත්තා අදුසකා තාන හඤ්ඤං.
- 4950. හජ්ඣගතෙ අස්සගතෙ සන්තද්ධං පස්ස නො මහාරාජ,
සුද්ධව පුජ්ජමානෙ නහි මාදීසා සුරා භොනති යඤ්ඤස්සාය.
- 4951. පච්චනෙත වාපි කුචිතෙ අච්චිසු වා මාදීසෙ නියොජෙන්නි,
අථ නො අකාරණස්මා අභුචීයං තාන හඤ්ඤං.
- 4952. යාපි හි තා සතුච්චියො වසන්ති තිණසරානි කඤ්ඤානං;
තාසංඝෙ පියා පුත්තා අථ නො කං දෙච සාතෙසි.
- 4953. මා තස්ස³ සද්දහෙසි න මං ඛණ්ඩහාලො සාතයෙ,
මමං හි සො සාතෙස්සා අනන්තරං තච්චි දෙච සාතෙය්‍ය.
- 4954. ගාමවරං නිගමවරං දදන්ති භොගං පිස්ස මහාරාජ,
අථ අග්ගපිණ්ඩිකාපි කුලෙ කුලෙහෙතෙ භුඤ්ඤන්ති.
- 4955. තෙසමපි තාදීසානං ඉච්ඡන්ති දුබ්භිකුං මහාරාජ,
යෙභුයෙයන ඵතෙ අකතඤ්ඤානො බ්‍රාහ්මණො දෙච.
- 4956. මා නො දෙච අවධි දුසෙ නො දෙති ඛණ්ඩහාලස්ස,
අපි නිගලඛන්ඩිකාපි⁴ හජ්ඣ අපස්ස ච පාලෙම.

- 1. සුගති - මජ්ඣ.
- 2. අච්චාචෙසි - මජ්ඣ.
- 3. ඛට්ඨස්ස - මජ්ඣ. සා.
- 4. නිගලෙ - මජ්ඣ. සා.

4957. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
අපි නිගලබන්ධකාපි හස්ථිච්ඡකණානි උපේකම්ම.

4958. මානො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
අපි නිගලබන්ධකාපි අසසච්ඡකණානි උපේකම්ම.

4959. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
යසස භොනතී තව කාමා අපි රචයා පබ්බජිතා
භීතකාචරියං වරිසසාම.

4960. දුක්ඛං බො මෙ ජනයථ විලපනතා ජීවිතසස කාමා හි.
මුඤ්චද්දනි කුමාරෙ අලම්පී මෙ භොතු පුත්තයඤ්ඤන.

4961. පුබ්බෙව බොසි මෙ වුත්තො දුක්ඛරං දුර්භියමභවං වේතං,
අථ නො උපකම්චසස යඤ්ඤසස කරොසි විකේඛපං.

4962. සබ්බෙ වජ්ජනී සුගතීං යෙ යජ්ජනී යෙපි වෙච යාජේනතී,
යෙ වාපි අනුමොදනතී යජ්ජනානං ඵදීසං මහායඤ්ඤං.

4963. යදි කිර යජ්ජවා පුත්තෙහි දෙවලොකං ඉතො වුතා යනතී,
බ්‍රාහ්මණො තාව යජතු පච්ඡාපි යජසි කුචං රාජ.

4964. යදි කිර යජ්ජවා පුත්තෙහි දෙවලොකං ඉතො වුතා යනතී,
ඵසො ච බණ්ඩහාලො යජතු සකෙහි පුත්තෙහි.

4965. ඵචං ජානං¹ වො බණ්ඩහාලො කිං පුත්තකෙ න සාතෙසි,
සබ්බඤ්ඤි සුනිජ්ජනං අත්තානඤ්ඤි න සාතෙසි.

4966. සබ්බෙ වජ්ජනී නිරයං යෙ යජ්ජනී යෙපි වෙච යාජේනතී,
යෙ වාපි අනුමොදනතී යජ්ජනානං ඵදීසං මහායඤ්ඤං.

4967. කථඤ්ඤි කිර පුත්තකාමායො ගහපතයො සරණියො ච,
නගරමිහි න උපරවනතී රාජානං මා සාතෙසි ඔරසං පුත්තං.

1. ඵචං ජානනො - මජ්ඣං.

4968. කථකඤ්ච කීර පුත්තකාමායො ගහපතයො සරණියො ච,
නගරමිභී න උපරවනතී රාජානං මා සානයි අත්‍රජං පුත්තං.
4969. රඤ්ඤමභී අත්තකාමො භීතො ච සබ්බද ජනපදස්ස,
න කොචී අක්ඝ පටීසං මයා ජනපදෙ න පවෙදෙති.
4970. ගච්ඡට්ඨ වො සරණියො තාතකඤ්ච චදෙට්ඨ ඛණ්ඩභාලකඤ්ච,
මා සාතෙට්ඨ කුමාරෙ අදුස්සකෙ සීහසඛියාසෙ.
4971. ගච්ඡට්ඨ වො සරණියො තාතකඤ්ච චදෙට්ඨ ඛණ්ඩභාලකඤ්ච,
මා සාතෙට්ඨ කුමාරෙ අපෙකඛිතෙ සබ්බලොකස්ස.
4972. යනනුනාහං ජායෙයාං රථකාරකුලෙ චා පුතකුසකුලෙ චා,
වෙචණ්ඤ චා ජායෙයාං නහජජ මං රාජා
යඤ්ඤජාය සාතෙයා.
4973. සබ්බා සීමනතිනියො ගච්ඡට්ඨ අයාස්ස ඛණ්ඩභාලස්ස,
පාදෙසු නිපතට්ඨ අපරාධාහං න පස්සාමි.
4974. සබ්බා සීමනතිනියො ගච්ඡට්ඨ අයාස්ස ඛණ්ඩභාලස්ස,
පාදෙසු නිපතට්ඨ කීං තෙ භනෙත මයං අදුසෙමි.
4975. කපණං චීලපතී සෙලා දීඝවාන භාතරො උපතීතතෙත,
යඤ්ඤ කීර මෙ උකඛිපිතො තාතෙන සඤ්ඤාකාමෙන.
4976. ආවනතී ච පරිවනතී ච වාසුලො සමමුඛා රඤ්ඤකු,
මා නො පිතරං අවධි දහරමිභා අයොබ්බතං පතතා.
4977. එසො තෙ වාසුල පිතා සමෙභි¹ පිතරං,
දුක්ඛං ඛො මෙ ජනසයි චීලපතොතා අනතරපුරස්ථිං.
මුඤ්ඤිට්ඨ දුතී කුමාරෙ අලමපී මෙ භොතු පුත්තයඤ්ඤන.
4978. පුබ්බෙච ඛොසී වුත්තො දුක්ඛරං දුරභිසමභවං චෙතං,
අථ නො උපකම්භස්ස යඤ්ඤස්ස කරොසී² විකෙඛපං.

---

1. සම - මජ්ඣ.
2. කඤ්ඤා කරොසී - මජ්ඣ.

4979. සබ්බෙ වජ්ඣනී සුගතීං යෙ යජනතී යෙපි වෙච යාපෙතනී,
යෙ වාපි අනුමොදනනී යජනතානං ඵදීසං මහායඤ්ඤං.

4980. සබ්බරතනස්ස යඤ්ඤා¹ උපකම්චො ඵකරාජ
නව පථියතො.
අභිනීසබ්බෙසු දෙව සග්ගං ගතො කං පමොදීස්සයි.

4981. දහරා සත්තසනා ඵතා පන වජුකස්ස හරියායො,
කෙසෙ පරිකීරිකානා² රොදනතියො මග්ගමනුයනතී.³

4982. අපරා පන සොකෙන නිකඛනතා නන්දනෙ විය දෙව,
කෙසෙ පරිකීරිකාන රොදනතියො මග්ගමනුයතතී.

4983. කාසිකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනච්චිත්තා,
නියතනී වන්දසුරියා යඤ්ඤාචාය ඵකරාජස්ස.

4984. කාසිකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගලු⁴වන්දනච්චිත්තා,
නියතනී වන්දසුරියා මාතු කකා හදයසොකං.

4985. කාසිකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනච්චිත්තා,
නියතනී වන්දසුරියා ජනස්ස කකා හදයසොකං.

4986. මංසරසභොජිනො නභාපකසුනභාපිතා,
කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනච්චිත්තා;
නියතනී වන්දසුරියා යඤ්ඤාචාය ඵකරාජස්ස.

4987. මංසරසභොජිනො නභාපකසුනභාපිතා
කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනච්චිත්තා,
නියතනී වන්දසුරියා මාතු කකා හදයසොකං.

4988. ම සරසභොජිනො නභාපකසුනභාපිතා
කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනච්චිත්තා,
නියතනී වන්දසුරියා ජනස්ස කකා හදයසොකං.

4989. යස්ස පුබ්බෙ හස්ථිවරධුරගතෙ හස්ථීහි අනුවජනනී,
තාජජ වන්දසුරියා උභොව පකනිකා යනතී.

1. මහායඤ්ඤා - මජ්ඣං.
2. පකරිකාන - සීඞු.
3. මග්ගමනුයායතනී - මජ්ඣං.
4. අගලු - මජ්ඣං.

4990. යසස්ස පුබ්බෙ අසසවරධුරගතෙ අසෙස හි අනුවචනති,
තාජජ වන්දසුරියා උභොව පනතිකා යනති.
4991. යසස්ස පුබ්බෙ රචවරධුරගතෙ රචෙති අනුවචනති,
තාජජ වන්දසුරියා උභොව පනතිකා යනති.
4992. යෙ විසසු පුබ්බෙ නියාංසු¹ තපතියකපනෙති² තුරබ්බෙහි,
තාජජ වන්දසුරියා උභොව පනතිකා යනති.
4993. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසසු³ පුබ්බෙන පුපඵවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා වතුහි පුනෙහි.
4994. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසසු පුබ්බෙන පුපඵවතියා,⁴
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා වතුහි කඤ්ඤති.
4995. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසසු පුබ්බෙන පුපඵවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා වතුහි මහෙසිති,
4996. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසසු පුබ්බෙන පුපඵවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා වතුහි ගහපතීති.
4997. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසසු පුබ්බෙන පුපඵවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා වතුහි හඤ්ඤිති.
4998. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසසු පුබ්බෙන පුපඵවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා වතුහි අයෙසති.
4999. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසසු පුබ්බෙන පුපඵවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා වතුහි උසහෙහි.

1. නයිංසු - මජ්ඣ.

2. තපතියකපනෙති - මජ්ඣ.

3. උයාසසු - මජ්ඣ. සා, දයාසසු - අධිකථා

4. පුපඵවතියායං - මජ්ඣ. සා, වී.

5000. යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි දයාසසු පුබ්බන්ත පුප්ඵවතියා,
 යජතෙසු එකරාජා සමමුලොහා සබ්බවතුසෙත්තා.
5001. අයමසස පාසාදෙ ඉදං අනෙතපුරං සුරමණියං,
 තෙදනි අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තීතා.
5002. ඉදමසස කුචාගාරං සොවණණං පුප්ඵමලාවතීණණං,
 තෙදනි අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තීතා.
5003. ඉදමසස අසොකවනං¹ සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
 තෙදනි අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තීතා.
5004. ඉදමසස උයානං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
 තෙදනි අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තීතා.
5005. ඉදමසස කණිකාරවනං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
 තෙදනි අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තීතා.
5006. ඉදමසස පාටලීවනං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
 තෙදනි අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තීතා.
5007. ඉදමසස අබ්බවනං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
 තෙදනි අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තීතා.
5008. අයමසස පොකබරණි සසන්තනා පදුමපුණ්ඤ්චකෙහි,
 නාවා ව සොවණණචිකතා පුජාවලියා විවිත්තා සුරමණියා.
 තෙදනි අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තීතා.
5009. ඉදමසස හත්ථිරතනං එරාවණො ගජො වරුණදහනි,²
 තෙදනි අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තීතා.
5010. ඉදමසස අසසරතනං එකබුරො අසෙසා,
 තෙදනි අයාපුත්තා වත්තාරො වධාය නිත්තීතා.

1. අසොකවනියා - මජ්ඣ.
 2. බලිදහනී - මජ්ඣ.

5011. අයමසස අසසරථො සාලියනිගෙසාසො සුභො රතනච්චෙනො,
 යඤ්ඤසු අයාපුනො සොභිසු නඤ්ඤො විය දෙවා;
 තෙද්දනි අයාපුනො චන්තාරො වධාය නිනනීතා.
5012. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරෙහි වඤ්ඤමරකතගතෙහි,¹
 රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා චතුභි පුනෙහි.
5013. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරාහි වඤ්ඤමරකතගතොහි,²
 රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා චතුභි කඤ්ඤාහි.
5014. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරාහි වඤ්ඤමරකතගතොහි,
 රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා චතුභි මහෙසීහි.
5015. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරෙහි වඤ්ඤමරකතගතෙහි,
 රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා චතුභි ගහපතීහි.
5016. යථා භොතනි ගාමනිගමා සුඤ්ඤා අමනුසසකා බුභාරඤ්ඤා,
 තථා භෙසසනී පුපථචනියා ධිට්ඨෙසු වඤ්ඤුරියෙසු.
5017. උමමනනිකා හවිසසාමි භුනහතා පංසුනා ච පරිකිණ්ණො,
 යථෙ වඤ්ඤවරං හතනි පාණා මෙ දෙව නිරුජ්ඣනනි.³
5018. උමමනනිකා හවිසසාමි භුනහතා පංසුනා ච පරිකිණ්ණො,
 යථෙ සුරියවරං හතනි පාණා මෙ දෙව නිරුජ්ඣනනි.
5019. කිනත්ථා න රමයෙය්‍යං⁴ අඤ්ඤමඤ්ඤං පියංචද,
 සථවීයා⁵ ඔපරකනී ච පොකඛරකනී ච නාඨිකා;⁶
 වඤ්ඤුරියෙසු නචචනනියො සමො තාසං න විජජනී.
5020. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුචචතු ඛණ්ඩහාල තච මානා
 යො මඤ්ඤා හදයසොකො වඤ්ඤමිං වධාය නිනනීතො.
5021. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුචචතු ඛණ්ඩහාල තච මානා,
 යො මඤ්ඤා හදයසොකො සුරියසමිං වධාය නිනනීතො.

---

1. මුද්දක - මජ්ඣං.
 2. මුද්දක - මජ්ඣං, සා.
 3. රුජ්ඣනනී - මජ්ඣං.
 4. පෙය්‍යං - මජ්ඣං.
 5. සථවීකා උපරකනී - මජ්ඣං, සා.
 6. පොකඛරකනී භාරිකා - මජ්ඣං, පොකඛරකනී ච භාරිකා - සා.

5022. ඉමං මඤ්ඤං හදයථොසාකං පටිච්චවකු ඛණ්ඩභාලං තච ජායා,
යො මඤ්ඤං හදයථොසාකො වජ්ජස්මිං වධාය නිනනීතෙ.

5023. ඉමං මඤ්ඤං හදයථොසාකං පටිච්චවකු ඛණ්ඩභාලං තච ජායා,
යො මඤ්ඤං හදයථොසාකො සුරියස්මිං වධාය නිනනීතෙ.

5024. මා පුතෙත මා ච පතීං අද්දකඛි ඛණ්ඩභාලං තච මාතා,
යො සාතෙසි කුමාරෙ අද්දසකෙ සීහසඛිකාසෙ.

5025. මා පුතෙත මා ච පතීං අද්දකඛි ඛණ්ඩභාලං තච මාතා,
යො සාතෙසි කුමාරෙ අපෙකඛිතෙ සබ්බලොකස්ස.

5026. මා පුතෙත මා ච පතීං අද්දකඛි ඛණ්ඩභාලං තච ජායා,
යො සාතෙසි කුමාරෙ අද්දසකෙ සීහසඛිකාසෙ.

5027. මා ච පුතෙත මා ච පතීං අද්දකඛි ඛණ්ඩභාලං තච ජායා,
යො සාතෙසි කුමාරෙ අපෙකඛිතෙ සබ්බලොකස්ස.

5028. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩභාලස්ස,
අපි නිගළඛන්ධකාපි හජී අසෙස ච පාලෙම.

5029. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩභාලස්ස,
අපි නිගළඛන්ධකාපි හජීච්ඡකනානි උජෙකම්ම.

5030. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩභාලස්ස,
අපි නිගළඛන්ධකාපි අසෙසච්ඡකනානි උජෙකම්ම.

5031. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි යස්ස භොතති
තච කාමා,
අපි රට්ඨා පබ්බජිතා භික්ඛාවරියං වරිස්සාම.

5032. දිව්‍යං¹ උපයාවනති පුතෙතඤ්ඤා දළිඤ්ඤි² නාරියො,
පටිභාණානිපි හිතා පුතෙත නහි ලහනති එකච්චා.

1. දිව්‍යං - මජ්ඣං.
2. දළිඤ්ඤි - මජ්ඣං.

138 ජාතකපාළි - මහනිපාතො

- 5033. අසාසකානි¹ කරොනති පුත්තා නො ජායනතු තනො පපුත්තා,
අථ නො අකාරණසමා යඤ්ඤිත්ථාය දෙව සාතෙසි,
- 5034. උපයාචිතකෙන පුත්තං ලභනති මා තාත නො අසාතෙසි.
මා කිච්ඡා ලභිතෙහි පුත්තෙහි යථිත්ථො ඉමං යඤ්ඤං.
- 5035. උපයාචිතකෙන පුත්තං ලභනති මා තාත නො අසාතෙසි,²
මා කපණලභිතෙහි පුත්තෙහි අමුචාය නො විසවාසෙහි.
- 5036. බහුදුකකපොසියා වන්දං අමුම තුවං ජියාසෙ පුත්තං,
වන්දමි ඛො තෙ පාදෙ ලභනං තාතො පරලොකං.
- 5037. හන්ද ව මං උපගුහ පාදෙ තෙ අමුම වන්දිතුං දෙහි,
ගච්ඡාමිදන්ති පවාසං යඤ්ඤිත්ථාය එකරාජසස.
- 5038. හන්ද ව මං උපගුහ පාදෙ තෙ අමුම වන්දිතුං දෙහි,
ගච්ඡාමිදන්ති පවාසං මාතු කඤ්ඤා හදයසොකං.
- 5039. හන්ද ව මං උපගුහ පාදෙ තෙ අමුම වන්දිතුං දෙහි,
ගච්ඡාමිදන්ති පවාසං ජනසස කඤ්ඤා හදයසොකං.
- 5040. හන්ද ව පදුමපක්ඛානං මොළිං බන්ධස්ස ගොතමිපුත්ත,
වමසකදලච්චිතිඨස්සායො³ එසා තෙ පොරාණියා පකති.
- 5041. හන්ද ව විලෙපනනෙත පච්ඡමකං වන්දනං විලිමපස්ස,
යෙහි ව සුවිලිනො යොහසි රාජපරිසාය.⁴
- 5042. හන්ද ව මුදුකානි වඤ්ඤානි පච්ඡමකං කාසිකං වාසෙහි,
යෙහි ව සුනිවත්ථො යොහසි රාජපරිසාය.

- 1. අසිසකානි - මජ්ඣං.
- 2. සාතෙසි - මජ්ඣං.
- 3. වමසකදලච්චිතියායො - ධර්මා වමසකදලච්චි - මජ්ඣං.
- 4. පරිසාය - මජ්ඣං.

- 5043. මුත්තාමණිකනකච්ඡුතානි ගණනසුභ්‍ර හත්ථාහරණානි,
 යෙහි ච හත්ථාහරණෙහි සොහසි රාජපරිසාය.
- 5044. නහනුනායං රට්ඨපාලො භුමිපති ජනපදසුභ්‍ර දයාදෙ,
 ලොකිසුභ්‍රො මහත්තා පුත්තෙසු සිනෙහං ජනයති.
- 5045. මයාං පියා පුත්තා අත්තාපි¹ පියො කුමම ච හරියායො.
 සග්ගඤ්ච පක්ඛානො තෙනාහං සාතයිසුභ්‍රාමී.
- 5046. මං² පඨමං සාතෙහි මා මෙ හදයං දුක්ඛං අථාලෙසි,
 අලංකිතො සුඤ්ජරකො පුත්තො තච දෙව සුබ්බිමාලො,
- 5047. හඤ්ජා මං හනසු සලොකා වඤ්ඤෙත හෙසුභ්‍රාමී,
 පුඤ්ඤං කරසුභ්‍ර චිපුලං චිචරාම උභොච පරලොකෙ.
- 5048. මා කං වඤ්ඤ රුච්චි බහුතා තච දෙවරා වීයාලකඛී,
 තෙ තං රමයිසුභ්‍රානි සිට්ඨසමී. ගොතමීපුත්තෙ.
- 5049. එවං වුත්තෙ වඤ්ඤ අත්තානං හනති හත්තලකෙහී,
 අලංකරා³ ජීවිතෙන පායාමී⁴ වීසං මරිසුභ්‍රාමී.
- 5050. නහනුනිමසුභ්‍ර රඤ්ඤෙසු මිත්තාමච්චා ච විජජරෙ සුභද,
 යෙ න වදනති රාජානං මා සාතයි ඔරසෙ පුත්තෙ.
- 5051. නහනුනිමසුභ්‍ර රඤ්ඤෙසු ඤ්ඤිමිත්තා ච විජජරෙ සුභද,
 යෙ න වදනති රාජානං මා සාතයි අත්‍රපෙ පුත්තෙ.
- 5052. ඉමෙ තෙපි මයාං පුත්තා ගුණිනො කාසුරධාරිනො රාජ,
 තෙහිපි යජසුභ්‍ර යඤ්ඤං අථ මුඤ්චතු ගොතමීපුත්තෙ.
- 5053. බීලසතමි මං කකා යජසුභ්‍ර සත්තධා මහාරාජ,
 මා ජෙට්ඨපුත්තමච්චි අද්දසකං සිහසධිකාසං.

- 1. අපොපි - මජ්ඣං.
- 2. ම - මජ්ඣං.
- 3. අලංකර - මජ්ඣං.
- 4. පියාමී වීසං - මජ්ඣං.

5054. බ්ලසතමපී මං කතා යජස්ස සත්තධා මහාරාජ,
මා ජෙට්ඨපුත්තමවධී අපෙකඛිතං සබ්බලොකස්ස.

5055. බහුකා නව දික්ඛා ආහරණා උච්චාවචා සුභණ්ඩනඤ්ඤ,
මුත්තාමණිවෙඵරියා ඉදං තෙ පච්ඡිමකං දනං.

5056. යෙසං පුබ්බෙ බ්බෙදස්ස චුලලා මාලාගුණා විචක්ඛිංසු,
තෙසජ්ජපිත්තිසීතො නෙත්තිංසො විචක්ඛිස්සති බ්බෙදස්ස.

5057. යෙසං පුබ්බෙ බ්බෙදස්ස විත්තා මාලාගුණා විචක්ඛිංසු,
තෙසජ්ජ පිත්තිසීතො' නෙත්තිංසො විචක්ඛිස්සති බ්බෙදස්ස.

5058. අචිරා'වත නෙත්තිංසො විචක්ඛිස්සති රාජපුත්තනං බ්බෙදස්ස,
අප් මම හදයං න ඵලති තාව දළභබ්බන්තඤ්ඤ මෙ ආසී.

5059. කාසීකස්සුවිච්ඡාධරා කුණ්ඩලිනො අගඵච්ඡන්තවිලිත්තා,¹
නිය්සාඵ චන්දස්සරියා යඤ්ඤිකාය ඵකරාජස්ස.

5060. කාසීකස්සුවිච්ඡාධරා කුණ්ඩලිනො අගඵච්ඡන්තවිලිත්තා,
නිය්සාඵ චන්දස්සරියා මාතු කතා හදයසොකං.

5061. කාසීකස්සුවිච්ඡාධරා කුණ්ඩලිනො අගඵච්ඡන්තවිලිත්තා,
නිය්සාඵ චන්දස්සරියා ජනස්ස කතා හදයසොකං.

5062. මංසරසභොජිනො නභාපකස්සනභාතා කුණ්ඩලිනො
අගඵච්ඡන්තවිලිත්තා,
නිය්සාඵ චන්දස්සරියා යඤ්ඤිකාය ඵකරාජස්ස.

5063. මංසරසභොජිනො නභාපකස්සනභාතා කුණ්ඩලිනො
අගඵච්ඡන්තවිලිත්තා,
නිය්සාඵ චන්දස්සරියා මාතු කතා හදයසොකං.

1. තෙසජ්ජපිත්තිසීතො - මජ්ඣ. 2. අචිරං - මජ්ඣ. 3. අගඤ්ඤ - මජ්ඣ. අකඤ්ඤ - වී.

5064. මංසරසභොජිනෝ නභාපකසුනභාතා කුණ්ඩලීනෝ
අගඵවඤ්ඤවිලිනෝ,
නියාථ වඤ්ඤුරියා ජනසස කඤ්ඤා හදයසොකං.
5065. සබ්බසමී උපකඛටසමී නිසීදිනෙ වඤ්ඤසමී¹ යඤ්ඤකාය,
පඤ්ඤාලොභනී පඤ්ඤලිකා සබ්බපරිසමනුපරියායි.
5066. යෙන සචෙවන ඛණ්ඩභාලො පාපකමමං කරොති දුමමෙධො,
එතෙන සාච්චජෙජන සමඛිතී සාමීකෙන භොමී.
5067. යෙධස්සී අමනුසසා යානි ව යකඛගුනභව්‍යානි,
කරොන්හු මෙ වෙයාච්චිකං සමඛිතී සාමීකෙන භොමී.
5068. යා දෙවතා ඉධාගතා යානි ව යකඛගුනභව්‍යානි,
සරණෙසීනි අනාථං තායථ මං යාවාමභං පතීමාභං අජියාං.²
5069. නං සුඤ්ඤා අමනුසසා අයොකුටං පරිබහමෙඤ්ඤා,
හයමසස ජනයතො රාජානං ඉදමචොව.
5070. බුජ්ඤ්ඤා ඛො රාජකලී මාතාභං මඤ්ඤං නිතාලෙමී,
මා ජෙට්ඨපුත්තමචධී අදුසකං ධීහසබ්බාසං.
5071. කො තෙ දිට්ඨා රාජකලී පුත්තභරියායො හඤ්ඤමානා,³
සෙට්ඨී ව ගහපතයො අදුසකා සග්ගකාමා හී.
5072. නං සුඤ්ඤා ඛණ්ඩභාලො රාජා ව අබ්ගුනමීදං දිසවාන,
සබ්බෙසං බන්ධනානී මොචෙසුං යථා නං අපාපානං.⁴
5073. සබ්බෙසු විසුමුත්තෙසු යෙ ව තඤ්ඤා සමාගතා තද ආසුං,
සබ්බෙ එතෙකලෙට්ඨිකමීදංසු එස වධො ඛණ්ඩභාලසස.

1. වඤ්ඤමහී - මජ්ඣං.
2. අජියං - මජ්ඣං.
3. හඤ්ඤමානායො - මජ්ඣං, සං.
4. අනුපසානං - මජ්ඣං, සං.

5074. සබ්බෙ පනිංසු¹ නිරුං යථා තං පාපකං කරිකාන,
නභි පාපකමමං කකා ලබ්භා සුගතීං ඉතො ගනතුං.

5075. සබ්බෙසු විපප්පුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා රාජපරිසා ව.

5076. සබ්බෙසු විපප්පුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා රාජකඤ්ඤයො.

5077. සබ්බෙසු විපප්පුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා දෙවපරිසා ව.

5078. සබ්බෙසු විපප්පුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා දෙවකඤ්ඤයො.

5079. සබ්බෙසු විපප්පුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චෙලුකෙඛපමකරුං සමාගතා රාජපරිසා ව.

5080. සබ්බෙසු විපප්පුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චෙලුකෙඛපමකරුං සමාගතා රාජකඤ්ඤයො.

5081. සබ්බෙසු විපප්පුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චෙලුකෙඛපමකරුං සමාගතා දෙවපරිසා ව.

5082. සබ්බෙසු විපප්පුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චෙලුකෙඛපමකරුං සමාගතා දෙවකඤ්ඤයො.

5083. සබ්බෙසු විපප්පුනෙහසු බහු ආනන්දනො අහු වංසො,
නන්දිසුපවෙසි නගරං බන්ධනා මොකෙඛා අසොසිත්ථානි.

බණ්ඩනාලජාතකං පඤ්චමං.

1. සබ්බෙපවිසො පඤ්චො - මජ්ඣං.

6. භූමිදත්තජාතකං.

- 5084. යං කිඤ්චී රතනං අසී ධතරට්ඨනිවෙසනො,
සබ්බානි තෙ උපායනතු¹ ධීතරං දෙහි රාජිනො.
- 5085. න නො විවාහො නාගෙහි කතපුබ්බො කුදුවනං,
තං විවාහං අසංයුක්තං කථං අමෙහ කරොමසෙ.
- 5086. ජීවිතං නුත තෙ වක්ඛං රට්ඨං වා මනුජාධිප,
න හි නාගෙ කුපිතමහි වීරං ජීවනහි තාදියා.
- 5087. යො සං දෙව මනුසෙසසු² ඉභිමනනං අනිඤ්චිමා,
වරුණසස නියං පුත්තං යාමුතං අනිමඤ්ඤසි.
- 5088. නානිමඤ්ඤමි රාජානං ධතරට්ඨං යසසසිනං,
ධතරට්ඨො හි නාගානං බහුතතමපි ඉක්ඛරො.
- 5089. අහි මහානුභාවොපි න මෙ ධීතරමාරහො,
බක්ඛියො ච වීදෙහානං අහිජාතා සමුඤ්ජා.
- 5090. කබ්බලසසතරා උට්ඨන්තා සබ්බො නාගෙ නිවෙදය,
බාරාණසිං පචජ්ජන්තා මා ච කිඤ්චී විහෙද්දුං.
- 5091. නිවෙසනෙසු යොබ්බෙහසු රථියා වචචරෙසු ච,
රුක්ඛගෙහෙසු ච ලම්බන්තා³ විතතා තොරණෙසු ච.
- 5092. අහච්චී සබ්බසෙතෙන මහතා සුමහං පුරං,
පරික්ඛිපිසසං භොගෙහි කාසිනං ජනයං⁴ හයං.
- 5093. තසස නං වචනං සුචා උරගා තෙකචණ්ණිනො,
බාරාණසිං පචජ්ජංසු න ච කිඤ්චීවිහෙද්දුං.⁵
- 5094. නිවෙසනෙසු යොබ්බෙහසු රථියා වචචරෙසු ච,
රුක්ඛගෙහෙසු ච ලම්බිංසු විතතා තොරණෙසු ච.

- 1. උපයනතු - මජ්ඣ. සා.
- 2. මනුසෙසසු - මජ්ඣ. සා.
- 3. ලම්බන්තා - මජ්ඣ.
- 4. ජනනං - මජ්ඣ.
- 5. විහෙද්දුං - මජ්ඣ.

5095. තෙ¹ දිසවාන ලමබනෙත පුච්ච කඤ්චිසු නාරියො,
නාගෙ සොඤ්ඤිකතෙ දිසවා පසංඝසනෙන මුහුං මුහුං.

5096. බාහාණසී පච්චාධිතා² ආතුරා සමපජ්ජථ,
බාහා පගගඤ්ඤ පක්කඤ්ඤං ධීතරං දෙහි රාජිනො.

නගරබණ්ඩො.

5097. පුප්ඵාභිභාරඝස වනඝස මජ්ඣෙකි
කො ලොභිතකෙඛා විභතතකරංසො,³
කාකමබ්බකායුරධරා සුවජා
තිට්ඨනති නාරියො දස වඤ්චානා.

5098. කො ඤං බ්‍රහ්මානාහු වනඝස මජ්ඣෙකි
වීරොච්ඡි සතසිඤ්ඤාච අඤ්ඤි,
මහෙසකෙඛා අඤ්ඤිතරොසි යකෙඛා
උද්භු නාගොසී මහානුභාවො.

5099. නාගොභමසමීං ඉඤ්චිමා තෙජසී දුරතිකකමො,
ඛසෙයාං තෙජසා කුඤ්ඤා චීතං ජනපදං අපි.

5100. සමුද්දජා හි මෙ මානා ධනරට්ඨො ව මෙ පිතා,
සුදඝ්ඝතකනිට්ඨොසමි භුරිදනෙතාති මං වීදු.

5101. යං ගමනීරං සදවට්ඨං රහදං හෙසමං⁴ අචෙකඛසී,
ඵස දිවොයා මමාවාසො අනෙකසතපොරියො.

5102. මයුරකොඤ්චාභිරුදං නීලොදං වනමජ්ඣකො,
යමුනං පච්චි මාභිතො බෙමං වතභවතං සිවං.

5103. තඤ්ච පනෙතා සානුවරො සහපුඤ්ඤන බ්‍රාහ්මණං,
පුජිතො මඤ්ඤං කාමෙහි සුඛං බ්‍රාහ්මණං වච්ඡසී.⁵

5104. සමා සමන්තා පරිතො බහුකා⁶ නගරා මහී,
ඉඤ්ඤොපකසඤ්ඤනො සොහතී හරිතුතමා.

---

1. විනෙසු - මජ්ඣං.
2. සබ්‍රාහ්මිකා - මජ්ඣං.
3. විභතතකරංසො - මජ්ඣං.
4. තා - මජ්ඣං.
5. භීසමං - මජ්ඣං.
6. චෙච්ඡසී - මජ්ඣං.
7. බහුකාතගරා - මජ්ඣං.

5105. රච්චො වනවෙතානි රච්චො¹ භංසුපකුච්චිනා,
ඔපුප්පදො තිට්ඨන්ති පොකඛරඤ්ඤ සුනිම්මනා.

5106. අට්ඨංසා සුකතස්මහා සබ්බෙ වෙච්චියාමයා,
සහස්සඵමහා පාසාද පුරා කඤ්ඤති ජොතරෙ.

5107. විමානං උපපනෙතාසි දිබ්බං පුඤ්ඤති අත්තනො,
අසබ්බොධං සිවං රමමං අවචන්තසුඛසංහිතං.

5108. මඤ්ඤ සහස්සනෙත්තස්ස විමානං නාහිකඛබ්බි,
ඉද්ධි හි ත්‍යායං විපුලා සකකසෙසව පුනිමතො.

5109. මනසාපි න පත්තබ්බො අනුභාවො පුනිමතො,
පරිවාරයමානානං සඉන්ද්‍රානං වසවත්තීනං.

5110. තං විමානං අභිජ්ඣාය අමරානං සුඛෙසිනං,
උපොසථං උපවසනො සෙමී වමමකමුඛති.

5111. අහඤ්ඤ මීගමෙයානො සපුත්තො පාවිසිං වනං,
තං මං මනං වා ජීවං වා නාහිවෙදෙතති ඤාතකා.

5112. ආමන්තයෙ භුරිදත්තං කාසිපුත්තං යසස්සිනං,
තයා වො සමනුඤ්ඤතා අපි පසෙසු මු ඤාතකො.

5113. ඵසොහි වත මෙ ජන්ද්‍රො යං වසෙසි මමන්තිකො,
තති ඵතාදියා කාමා සුලභා හොන්ති මානුසො.

5114. සචෙ කං න ඉච්ඡසෙ වත්ථං මම කාමෙහි පුච්චො,
මයා කං සමනුඤ්ඤතො යොජ්ඣං පසසාහි² ඤාතකො.

5115. ධාරස්මිමං මණිං දිව්‍යං පසුං පුත්තෙ ව වින්දති,
අරොගො සුඛිතො හොති ගච්ඡවාදය ඩ්‍රාහමණ.

1. රච්චො - මජ්ඣං.
2. පසෙසු - මජ්ඣං.

- 5116. කුසලං පටිනැදුම් භූරිදක්ඛ වචො තච,
පබ්බජ්ඣසාමී ජිණ්ණිණිසමී න කාමෙ අභිපක්ඛයෙ.
- 5117. බ්‍රහ්මචරියස්ස චෙ භඤ්ඤා හොති භොගෙහි කාරියං,
අචිකමපමානො එයායාසි බහුං දසසාමී තෙ ධනං.
- 5118. කුසලං පටිනැදුම් භූරිදක්ඛ වචො තච,
පුනපි ආගමිස්සාමී සචෙ අජො හවීස්සති.
- 5119. ඉදං වක්ඛා භූරිදක්ඛො පෙසෙසි වතුරො ජනෙ,
එථ ගච්ඨථ උචෙධථ ඛිපං පාපෙථ බ්‍රාහ්මණං.
- 5120. තස්ස නං වචනං සුඛා උච්ඡාය වතුරො ජනා,
පෙසිතා භූරිදක්ඛෙන ඛිපං පාපෙසුං බ්‍රාහ්මණං.

චනපචෙසකණ්ඩා.

- 5121. මණිං පග්ගස්ස මබ්ගලාං සාධු වික්ඛං මනොරමං,
සෙලං වාඤ්ඤානසමපනතං කො ඉමං මණිමජ්ඣගා.
- 5122. ලොභිතක්ඛසහස්සසාහි¹ සමනතා පරිචාරිතං,
අජ්ජ කාලං පදං² ගච්ඨං අජ්ඣගාහං මණිං ඉමං.
- 5123. සුපච්චිණ්ණො අයං සෙලො අචචිතො මහිතො සද,
සුධාරිතො සුනිකඛිතො සබ්බක්ඛිසාධයෙ.
- 5124. උපචාරවිපනනස්ස නිකෙඛපෙ ධාරණාය වා,
අලං³ සෙලො විනාසාය පරිච්චිණ්ණො අයොනියො.
- 5125. න ඉමං අකුසලො දිව්‍යං⁴ මණිං ධාරතුමාරහො,
පටිපජ්ජ සතං නිකඛං දෙහිමං රතනං මමං.
- 5126. න වා⁵ මායං මණි කෙයොගා ගොහි වා රතනෙන වා,⁶
සෙලො වාඤ්ඤානසමපනතො නෙච කෙයොගා මණි මමං.

- 1. සහසෙසහි - මජ්ඣං.
- 2. පථං - මජ්ඣං.
- 3. අයං - මජ්ඣං, ඊ.
- 4. න ඉමං කුසලං දිව්‍යං - මජ්ඣං.
- 5. නෙච - මජ්ඣං.
- 6. නිකෙඛහි රතනෙහි වා - මජ්ඣං.

5127. නො වෙ තයා මණි කෙයොයා ගොහි වා රතනෙන වා.
අථ කෙන මණි කෙයොයා තං මෙ අකකාහි පුමඡිනො.
5128. යො මෙ සංසෙ මහානාගං තෙජසිං දුරතිකකමං,
තස්ස දජජං ඉමං සෙලං ජලතතරිව තෙජසා.
5129. කොඤ්ඤ ආභමණවණ්ණෙන සුපණ්ණො¹ පතතං වරො,
නාගං ජිගිංසමනෙවති අනෙවසං භකඛමනනො.
5130. නාහං දිජාධිපො හොමි න දිට්ඨො ගරුළො මයා,
ආසිවිසෙන විහොති වෙජ්ජො² මං බ්‍රාහමණං විදු.
5131. කීනඤ්ඤ ඤායං බලං අඤ්ඤි කිං සිප්පං විජජනෙ තච,
කිසමිං වා ඤං පරස්ඤො උරගං නාපවායසි.
5132. ආරඤ්ඤකස්ස ඉසිනො විරරහතතපසසිනො,
සුපණ්ණො කොසියස්සකඛා විසවිජජං අඤ්ඤතරං.
5133. තං භාවිතහතඤ්ඤතරං සමමනං³ පබ්බතනතරෙ,
සකතචං තං උපට්ඨාසිං රතනිඤ්චමතඤ්ඤො.
5134. යො තද පරිවිණ්ණො මෙ චතවා⁴ බ්‍රහමචරියවා,
දිබ්බං පාතුකරි මනං කාමසා භගවා මමං.
5135. තාහං මනෙත පරස්ඤො නාහං භායාමි හොගිනං,
ආචරියො විසසානානං අලම්බානොති මං විදු.
5136. ගණ්ණාමසෙ මණිං තාත යොමදහන විජානති,
මා දණ්ණඛන සිරිං පනං කාමසා පජභිමහසෙ.
5137. සකං නිවෙසනං පනං යො තං බ්‍රාහමණ පුජසී,
ඵචං කලායාණකාරිස්ස කිං මොහා දුහිමිචජසී.
5138. සචෙ හි ධනකාමොසි භුරිදනො⁵ පදස්සති,⁶
තමෙච ගණ්ඨා යාවස්සු බහුං දස්සති තෙ ධනං.

---

1. සුබණ්ණං - මජ්ඣං.
2. විජ්ජො - මජ්ඣං.
3. සමමනං - මජ්ඣං.
4. චතවා - මජ්ඣං. චතවා - චතු.
5. භුරිදනං - මජ්ඣං.
6. පදියාසි - මජ්ඣං.

5139. හඤ්ඤාං පඤ්ඤාං නිකාමිණිණිං ඛාදිකුං වරං,
මා නො සන්ධිධිකො අඤ්ඤාං සොමඤ්ඤා උපච්චගා.
5140. පච්චිති නිරයෙ සොරෙ මහිසසමච්චියති,¹
මිහන්දුභි² හිතච්චාභි ජීවරොවාපි සුසසරෙ.
5141. සචෙ හි ධනකාමොසි භුට්ඨඤ්ඤා පදසසති,
මඤ්ඤා අඤ්ඤාතං චෙරං නචිරං වෙදධිසසසි.
5142. මහායඤ්ඤාං යජිත්තාන ඵලං සුජ්ඣානති බ්‍රාහ්මණා,
මහායඤ්ඤාං යජිසාම ඵලං මොක්ඛාම පාපකා.
5143. හන්දුති අපායාමි නාහං අජජ තයා සහ,
පදමෙචකං නගචෙජයාං ඵලං කිබ්බිසකාරිනා.
5144. ඉදං චත්තාන පිතරං සොමඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤා,
උජ්ඣාපෙත්තාන භුතානි තමහා ධානා අපකාමි.
5145. ගණ්ඨාගෙනං මහානාගං ආහරෙතං මණිං මම,
ඉන්ද්‍රගොපකච්චණ්ණිහො යසස ලොහිතකො සිරො.
5146. කප්පාසපිච්චුරාසිච ඵයො කායසස දිසසති,³
චමිකගගගතො සෙති තං තං ගණ්ඨාභි බ්‍රාහ්මණ.
5147. අරොසධෙහි දිබ්බෙහි ජපං මනාපදුති ච,
ඵලං තං අසකඛි සට්ඨං⁴ කත්වා පරිඤ්ඤාමනො.

කීළනබණ්ඩො.

5148. මමං දිසවාන ආයතනං සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිතං,
ඉන්ද්‍රියානි අභට්ඨානි සාවං ජාතං⁵ මුඛං තච.
5149. පද්මං⁶ යථා හඤ්ඤාතං පාණිනා පරිමඤ්ඤිතං,
සාවං ජාතං මුඛං තුඤ්ඤා මමං දිසවාන ඵදිසං.

1. මහිසසමච්චි - මජ්ඣ. මහිමසස මිහන්දුභි - සායා.

2. මිහන්දුභි - මජ්ඣ., සායා.

3. කායො දිසසති - මජ්ඣ., සායා.

4. සට්ඨං - මජ්ඣ., චුට්ඨං - සායා.

5. ජාතං - මජ්ඣ.

6. පදම - මජ්ඣ.

5150. කච්චිනනු තෙ නාභිසයි කච්චි තෙ අඤ්චි වෙදනා,
යෙන සාවං මුඛං තුඤ්ඤං මමං දිසවාන ආගතං.
5151. සුපිනං තාන අද්දකඛං ඉතො මාසං අධොගතං,
දකඛණං වීය මෙ බාහං¹ ඡෙඤ්ඤා රුහිරමකඛිනං;
පුරිසො ආදය පකකාමී මමං රොදනනීයා සති.
5152. යතො තං² සුපිනමද්දකඛං සුදසසන විජානභි,
තතො දිවා වා රතනී වා සුඛං මෙ න උපලබ්භති.³
5153. යං පුඛෙඛ පරිවාරිංසු⁴ කඤ්ඤා රුචිරවිග්ගහා,
හෙමජාලපච්චිජනනා භුරිදකො න දිසසති.
5154. යං පුඛෙඛ පරිවාරිංසු නෙතතිංසවරධාරිතො,
කණිකාරා⁵ වීය සමුද්දො භුරිදකො න දිසසති.
5155. හඤ්ඤති ගමීසසාම භුරිදකනිවෙසනං,
ධම්මට්ඨං සීලසමපතං පසසාම තව භාතරං.
5156. තඤ්ච දිසවාන ආයනතිං⁶ භුරිදකසස මාතරං,
බාහා පග්ගඤ්ඤ පකකඤ්ඤ භුරිදකසස නාරිසො.
5157. පුතං තෙයො න ජානාම ඉතො මාසං අධොගතං,
මතං වා යදි වා ජීවං භුරිදකං යසසඤ්ඤිතං.
5158. සකුභි හතපුතතාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
චිරං දුකෙඛන කුමාරිසසං භුරිදකං අපසසති.
5159. සකුභි හතපුතතාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාවිසසං පියපුතං අපසසති.
5160. කුරරි හතජාපාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
චිරං දුකෙඛන කුමාරිසසං භුරිදකං අපසසති.
5161. සා නුන වකඤ්චාකීව පලලසමී අනුදක,
චිරං දුකෙඛන කුමාරිසසං භුරිදකං අපසසති.

1. බාහුං - මජ්ඣ., ස්‍යා.
2. හං - මජ්ඣ., ස්‍යා.
3. නොපලබ්භ - මජ්ඣ., ස්‍යා.
4. පරිවාරිංසු - මජ්ඣ., ස්‍යා.
5. කණිකාරාව - මජ්ඣ., ස්‍යා.
6. ආයනං - මජ්ඣ., ස්‍යා.

- 5162. කම්මාරානං යථා උක්ඛා අනෙතා ක්ඛායති නො ඛභී,
එවං ක්ඛායාමී සොකෙන භුරිදත්තං අපසසති.
- 5163. සාලාව සමමථීතා¹ මාලුතෙන පමඤ්ඤිතා,
සෙනති පුත්තා ච දුරා ච භුරිදත්තනිවෙසනෙ.
- 5164. ඉදං² සුඤ්ඤාන නිශ්ඤායං භුරිදත්තනිවෙසනෙ,
අරිච්චො ච සුභගො³ ච උපධාවීංසු⁴ අනන්තරා.
- 5165. අමම අසසාස මා සොචී එවං ධම්මො හි පාණිනො,
චචනති උපපජ්ජනති එසසස පරිණාමීතා.⁵
- 5166. අභමපී තාත ජානාමී එවං ධම්මො හි පාණිනො,
සොකෙන ච පරෙතසමී⁶ භුරිදත්තං අපසසති.
- 5167. අජ්ජ වෙ මෙ ඉමං රත්තං සුදස්සන විජානහි,
භුරිදත්තං අපසසනති මඤ්ඤා භෙසසාමී⁶ ජීවිතං.
- 5168. අමම අසසාස මා සොචී ආනඨිසසාම භාතරං,
දියොදියං ගමීසසාම භාතුපරියෙසනං වරං.
- 5169. පබ්බතෙ ගිරිදුග්ගෙසු ගාමෙසු නිගමෙසු ච,
ඔරෙන දසරත්තසස⁷ භාතරං පසස ආගතං.
- 5170. හස්සා පමුත්තො උරගො පාදෙ තෙ නිපතී භුසං,
කච්චී⁸ තං නු ධසී තාත මා භාසී සුඛිතො හව.⁹
- 5171. නෙච මඤ්ඤං අයං නාගො අලං දුක්ඛාය කායචී,
යාවතතී අභිග්ගාභා මයා හියොයා න විජ්ජති.
- 5172. කොඤ්ඤ ආභමණ වචණ්ණින දනෙතා පරිසමාගමා,
අච්චයනතු සුසුදොධන සුභාතු පරිසා මමං.

- 1. ස-පමදදිතා - මජ්ඣ.
- 2. තෙසං - මජ්ඣ., සඟ්.
- 3. සුභගාගොච - මජ්ඣ., සඟ්.
- 4. පධාවීංසු - මජ්ඣ., සඟ්.
- 5. පරිණාමනා - මජ්ඣ., සඟ්.
- 6. භිසසාමී - මජ්ඣ., සඟ්.
- 7. රත්තරත්තසස - මජ්ඣ., සඟ්.
- 8. කච්චිතං වංසිනො - මජ්ඣ., කච්චිං-නුච්චිතො - සඟ්.
- 9. තච - මජ්ඣ.

5173. කුං මං නාගෙන ආලම්බ අහං මණ්ඩකජාපියා,
හොතු නො අබහුතං තත් ආසභසෙසභි පඤ්චිති.
5174. අහං හි වසුමා අධෙසා කුං දළිඤ්ඤි මාණව,
කො නු තෙ පටිභොගඤ්චී උපජුතඤ්චී¹ කිං සියා.
5175. උපජුතඤ්චී මෙ අසස පාටිභොගො ව තාදිසො,
හොතු² නො අබහුතං තත් ආසභසෙසභි පඤ්චිති.
5176. සුඤ්ඤාහි මෙ මහාරාජ වචනං හද්දමඤ්චී තෙ,
පඤ්චනතං මෙ සභස්සානං පාටිභොගොහි කිතන්මා.
5177. පෙත්තකං වා ඉණං හොති යං වා හොති සයං කතං,
කිං කුං එවං බහුං මඤ්ඤං ධනං යාවසි බ්‍රාහ්මණ.
5178. ආලම්බානො³ හි නාගෙන මමං අභිජිඨිසති,⁴
අහං මණ්ඩකජාපියා ධංසයිසසාමී බ්‍රාහ්මණං.
5179. තං කුං දට්ඨං මහාරාජ අජ්ජ රධ්‍යාහිවද්ධන,
බතතසඬභපරිබ්බුලොභා නියාහි අභිදස්සනං.
5180. නෙව තං අතිමඤ්ඤාමී සියවොදෙන මාණව,
අතිමඤ්ඤාසි සියෙන උරගං නාපවාසයි.
5181. මයමපි නාතිමඤ්ඤාම සියවොදෙන බ්‍රාහ්මණං,
අවිසෙන ව නාගෙන භුසං වඤ්ඤියසෙ ජනං.
5182. එවං වෙනං ජනො ජඤ්ඤා යථා ජානාමී තං අහං,
න කුං ලභයි⁵ ආලම්බ සතතුමුට්ඨිං⁶ කුතො ධනං.
5183. බරාජිනො ජට්ඨී රුමච්චී⁷ දකො⁸ පටිසමාගතො,
සො කුං එවං ගතං නාගං අවිසො අතිමඤ්ඤයි.

---

1. මපජුතඤ්චී - මජ්ඣං.
 2. අසසනො - මජ්ඣං, අසසනො - වී.
 3. ආලම්බායනො ව සයා. අලම්බනො ව.
 4. අභිජිඨිසති - මජ්ඣං.
 5. ලභෙයි - මජ්ඣං.
 6. සතතුමුට්ඨිං - මජ්ඣං, සයා.
 7. රුමච්චී - මජ්ඣං.
 8. දකො - මජ්ඣං.

5184. ආසජ්ජ ඛො තං¹ ජඤ්ඤපි පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා²
මඤ්ඤ තං හඤ්ඤාසිංච ඛිප්පමෙසො කර්ඤ්ඤති.

5185. සියා වීසං සිඵන්තස්ස දෙඛ්ඛුහස්ස සිලාභුතො,
තෙව ලොභිතසීසස්ස වීසං නාගස්ස විජ්ජති.

5186. සුතං මෙන අරහතං සඤ්ඤතානං තපසස්සිනං,
ඉධ දනානි දක්වාන සග්ගං ගච්ඡන්ති දයකා;
ඵචනොනා දෙහි දනානි යදි තෙ අත්ථි දතවෙ.

5187. අයං නාගො මහිඤ්ඤො තෙජසි දුරතිකකමො,
තෙන තං ඩංසයිස්සාමි සො තං හස්මං කර්ඤ්ඤති.

5188. මයාපෙනං සුතං සමම සඤ්ඤතානං තපසස්සිනං,
ඉධ දනානි දක්වාන සග්ගං ගච්ඡන්ති දයකා;
ක්වමෙව දෙහි ඵචනොනා යදි තෙ අත්ථි දතවෙ.

5189. අයං අච්චිමුඛි නාම³ පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා,
තාය තං ඩංසයිස්සාමි යා තං හස්මං කර්ඤ්ඤති.

5190. යා ධීතා ධනරච්ඤස්ස වෙමාතා හගිනී මම,
යා දිස්සතු අච්චිමුඛි⁴ පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා.

5191. ජමායං වෙ නිසිඤ්ඤිස්සං බ්‍රහ්මදත්ත විජානහි,
තිණ්ණොති ඔසධොයා උසපුඤ්ඤොය්‍යුං අසංපයං.

5192. අඤ්ඤං වෙ පාතයිස්සාමි බ්‍රහ්මදත්ත විජානහි,
සත්තවස්සානංයං දෙවො න වඤ්ඤ න හිමං පතෙ.

5193. උදකඤ්ඤෙ නිසිඤ්ඤිස්සං බ්‍රහ්මදත්ත විජානහි,
යාවතා⁵ ඔදකා පාණා මරෙය්‍යුං මච්ඡකච්ඡපා.

නගරප්පවෙසනකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

1. නං - මජ්ඣං.
2. තෙජසො - මජ්ඣං.
3. අච්චිමුඛි - මජ්ඣං.
4. තං ඩංසයිස්සාමි - මජ්ඣං. ඩංසතු - යා.
5. උදකෙ වෙ - මජ්ඣං,
6. යාවනොනා - මජ්ඣං.

5194. ලොකාං සජන්තං උදකං පයාගස්මිං පතිට්ඨිතං,
කො මං අජේකාහරී භූතො ඔගාඤ්ඤං යමුතං නදිං.
5195. යදෙසලොකාධිපතී යසස්සී
බාරාණසිමපකිරහරී සමන්තතො,
තස්සාභං පුනො උරගුසභස්ස
සුභගොති මං බ්‍රාහ්මණ වෙදයතනී.
5196. සවෙ හි පුනො උරගුසභස්ස
කංසස්ස රඤ්ඤෙ අමරාධිපස්ස
මහෙසකොධා අඤ්ඤතරො පිතා නෙ
මච්චෙසු මාතා පත නෙ අතුලා
න තාදිසො අරහතී බ්‍රාහ්මණස්ස
දසමපී ඔහාරිතුං මහානුභාවො.
5197. රුකඛං නිස්සාය වීජකීඤ්ඤො එඤ්ඤො පාතුමාගතං,
සො වීදොධා දුරමසරා¹ සරවෙගෙන සෙබ්වා.²
5198. තං ත්වං පතීතමද්දකභී අරඤ්ඤස්මිං බ්‍රහ්මවිදො,
ස මංසකාජමාදය සායං නිග්‍රොධුපාගමී.
5199. සුවසාලිය³ සඬසුට්ඨං පිංගියං⁴ සජ්ඣායුතං.
කොකිලාහිරුදං රමමං ධුවං හරිතසඤ්ඤං.
5200. තස්ස නෙ සො පාතුරහු⁵ ඉඤ්ඤියා යසසා ජලං,
මහානුභාවො භාතා මෙ කඤ්ඤභී පරිවාරිතො.⁶
5201. සො තෙන පරිවීඤ්ඤො ත්වං සබ්බකාමෙහි තප්පිතො.
අදුභස්ස⁷ තුවං දුභී තං කෙ වෙරං ඉධාගතං.
5202. බීජං ගිවං පසාරෙහි න නෙ දස්සාමී ජීවිතං,
භාතුපරිසරං වෙරං ජෙදධිස්සාමී නෙ සිරං.
5203. අජේකායකො යාවයොගො⁸ ආහුතංති ච බ්‍රාහ්මණො,
එතෙහි තීභි යාතෙහි අවජේකා හවති⁹ බ්‍රාහ්මණො.

---

1. දුරමවරී - මජ්ඣ. දුරමාවරී - සා.
2. පෙකඛවා - මජ්ඣ. සා.
3. සාලික - මජ්ඣ.
4. පිංගලං - මජ්ඣ.
5. පාතුරහු - මජ්ඣ.
6. පරිවාරිතො - මජ්ඣ.
7. අදුඛස්ස - මජ්ඣ. සා.
8. යාවයොගී - මජ්ඣ. සා.
9. හොති - මජ්ඣ.

5204. යං පුරං ධනරජධාසස ඔගාලොං¹ යමුනං නදීං,
ජොතතෙ² සබ්බසොවණණං ගිරිං ආහච්ච යාමුනං.³

5205. තස්ස තෙ පුරිසවායසො සොදරියා මම භාතරො,
යථා තෙ තස්ස වකඛනතී තථා හෙසසසි බ්‍රාහ්මණං.

සුභගබ්බණොධා.

5206. අනිත්තරා ඉත්තරසමපයුත්තා
යඤ්ඤා ව වෙදා⁴ ව සුභොග ලොකෙ,
තදග්ගරඤං හි විනිඤ්ඤාමානො
ජහාති විතතඤ්ඤා සතඤ්ඤා ධම්මං.

5207. අජේතනිමරියා පයච්චි ජනිඤ්ඤා
වෙසසා කසිං පරිවරියඤ්ඤා සුඤ්ඤා,
උපාගු පච්චිකං යථා පදෙසං
කතාහු එතෙ වසිනාති ආහු.

5208. ධාතා විධාතා වරුණො කුචෙරො
සොමො යමො වන්දිමා වායු සුරියො,
එතෙ හි යඤ්ඤං පුට්ඨසො යජිත්වා
අජ්ඣායකානං අප්ඵ සබ්බකාමෙ.

5209. විකාසිතා වාපසතාති පඤ්ඤා
යො අජජුනො බලවා හීමසෙනො,⁵
සහසසබ්බාහු අසමො පයච්චා
සොපි තද ආදහි ජාතවෙදං.

5210. යො බ්‍රාහ්මණො භොජයි දීසරතං
අනෙත්තන පාණෙන යථානුභාවං,
පසනභවිත්තො අනුමොදමානො
සුභොග දෙවඤ්ඤාතරො අහොසි.

5211. මහාසනං දෙවමනොමවණණං
යො සජිනා අසකඛි ජෙකුමණිං,
සො යඤ්ඤාතනං වරතො යජිත්වා
දිබ්බං ගතිං මුච්චිඤ්ඤාජ්ඣගඤ්ඤා.

1. ඔගාලොං - මජ්ඣං.
2. ජොතතො - මජ්ඣං.
3. යමුනං - මජ්ඣං.
4. වෙදා - මජ්ඣං.
5. අප්ඵ - මජ්ඣං.
6. හීමසෙනො - මජ්ඣං.

5212. මහානුභාවො වසසසහසසපීචී
 යො පබ්බථී¹ දසසනෙයොයා උළාරො,
 හිඤා අපරියන්තරථං² සසෙනං
 රාජා දුදිපොපි ජගාමං³ සග්ගං.
5213. යො සාගරො සාගරන්තං විජිඤා
 සුපං සුභං සොණ්ණමයං උළාරං,
 උසෙසසි වෙසසාන්තරමාදහානො⁴
 සුභොග දෙවඤ්ඤතරො අහොසි.
5214. යසසානුභාවෙන සුභොග ගඛා
 පවන්තථ⁵ දධිසන්තං සමුද්දං,
 ස ලොමපාදෙ පරිවරියමණිං
 අඛොයා සහසසකභුරුජ්ඣිග ඤජි.
5215. මහිඤ්ඤකො දෙවචරො යසසසි
 සෙනාපතී නිදිවෙ වාසවසස,
 ස සොමයාගෙන මලං විභහාඤා
 සුභොග දෙවඤ්ඤතරො අහොසි.
5216. අකාරි⁶ යො ලොකමීමං පරඤ්ඤ
 භාගිරථිං⁷ හිමවන්තඤ්ඤ ගිජ්ඣං,
 යො ඉඤ්ඤිමා දෙවචරො යසසසි
 සොපි තද ආදහි ජාතවෙදං.
5217. මාලාගිරි හිමවා යො ව ගිජෙඤ්ඤා
 සුදසසනො⁸ නිසහො කාකනෙරු,⁹
 ඵනෙ ව අඤ්ඤෙඤ්ඤ ව නගා මහන්තා
 විතයා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු.
5218. අජ්ඣායකං මන්තගුණුපපන්තං
 තපසසිතං යාවයොගොති වාහ,¹⁰
 නීරෙ සමුද්දසසුදකං සජන්තං
 නං සාගරජෙඤ්ඤාහරි තෙනපෙයොයා.

---

1. පබ්බජි - මජ්ඣං.
 2. රච්ඨං - මජ්ඣං. ස්‍යා.
 3. වගාමි - මජ්ඣං.
 4. වසසාන්තර - මජ්ඣං.
 5. පවන්තති - මජ්ඣං. ස්‍යා.
 6. අකාරසි යං - මජ්ඣං. අකාරසි - ස්‍යා.
 7. භාගිරථං - ස්‍යා. භගිරසි - මජ්ඣං.
 8. සුදසසනො - මජ්ඣං.
 9. කුචවරු - මජ්ඣං. කාකවෙරු - ස්‍යා.
 10. වාහ - මජ්ඣං. ධාහු - ස්‍යා.

5219. ආයාගච්ඡන්ති පුටු පථංගා
සංවිජ්ජනති ධ්‍රැග්ගමණා වාසවස්ස,
පුරිමං දීසං පච්ඡිමං දකඛිණුකාරං
සංවිජ්ජමානා ජනයතති වෙදං.
5220. කලිං¹ හි ධීරානං කචං මගානං
භවනති වෙදජ්ඣගතානරිඨං,
මරිච්ඨමං අසමෙක්ඛිතතතා
මායාගුණා නාති වහනති පඤ්ඤං.
5221. වෙද න තාණාය භවතතිරක්ඛං²
මීඤ්ඤුනො භුනහුනො නරස්ස,
න තායතෙ පරිච්ඡේණණා ච අභි
දෙසනාරං මච්චං අනරියකමං.
5222. සබ්බසේච්ච මච්චා සධනා³ සභොගා⁴
ආදීපිතං දුරුතිණෙන මිඤ්ඤං,
දහං න තප්ප අසමඤ්ඤානෙජො
කො තං සුභික්ඛං දිරසඤ්ඤා කුරියා.⁶
5223. යථාපි ධීරං විපරිනාමධමං
දධි භවිතො නවතීතමපි හොති,
එවමපි අභි විපරිනාමධමෙචා
තෙජො සමොරොහති යොගයුතො.
5224. න දීඤ්ඤතෙ අගභිමනුසව්ටෙඨං
සුකෙඛසු කටෙඨසු නවෙසු වාපි,
නාමඤ්ඤමානො අරභීතරෙන
නාකමමනා ජායති ජාතවෙදෙ.
5225. සවෙ හි අභි අනාරතො වසෙයා
සුකෙඛසු කටෙඨසු නවෙසු වාපි,
සබ්බාති සුඤ්ඤය්‍යුං වනාති ලොකෙ
සුඤ්ඤාති කට්ඨාති ච පඤ්ඤෙය්‍යුං.

---

1. කලිභි - මජ්ඣ. සා.,
2. භවනතිදස්ස - මජ්ඣ.,
3. සධනං - මජ්ඣ.,
4. සභොගං - මජ්ඣ.,
5. අගභී අසමඤ්ඤා - මජ්ඣ.,
6. කඨිං - මජ්ඣ. සා.,

5226. කරොති වෙ¹ දරුනිණෙන පුඤ්ඤං.
 භොජං² නරො ධුමසිඛිං පතාපවං,
 අඛොතිකා ලොණකරා ව සුදු
 සරිරදහාපි කරෙය්‍යුං පුඤ්ඤං.
5227. අප් වෙ හි එතෙ න කරොන්ති පුඤ්ඤං.
 අජේකිනමග්ගිං ඉධ තපපසිඤ්ඤා,
 න කොචී ලොකස්මිං කරොති පුඤ්ඤං.
 භොජං නරො ධුමසිඛිං පතාපවං.
5228. කපං හි ලොකාපවිතො සමානො
 අමනුඤ්ඤාගන්ධං බහුන්තං අකන්තං,
 යදෙව මව්වා පරිවජ්ජයන්ති
 තදපසස්සං දිරසඤ්ඤා භුංඤ්ඤ.
5229. සිඛිං හි දෙවෙසු වදන්ති භෙකෙ
 ආපං මිලකං පන දෙවමාහු,
 සඛෙඛව එතෙ චිතපං හණන්ති³
 අග්ගී න දෙවඤ්ඤාතරො න වාපො.
5230. නිරිඤ්ඤං සන්තං අසඤ්ඤකායං⁴
 වෙසසාන්තරං කමුචකරං පජානං,
 පරිවරියං මග්ගිං සුග්ගිං කපං වජේ⁵
 පාපානි කමමානි පකුඛිමානො.
5231. සඛිකාභිභූතාහුධ ජීවිකස්සා
 අග්ගිසස්ස ඉභමා පරිවාරකොති,
 සඛිකාහුභාවී ව වසී කිමස්ස.
 අනිමමිතො නිමමිතං වජ්ජිතස්ස.
5232. හස්සං අනිජ්ඣානබමං අතච්ඡං
 සක්කාරහෙතු පඤ්චිංසු⁷ පුච්චි,
 තෙ ලාභසකකාරෙ අපාතුභොනොත
 සස්මභිතා⁸ ජන්තුහි සන්තිධම්මං.
5233. අජේකිනමරියා පඨවීං ජනිඤු
 වෙසසා කසිං පරිවරියඤ්ඤා සුද්දං,
 උපාගු පච්චිකං යථා⁹ පදෙසං
 කතාහු එතෙ වසිනානි ආහු.

---

1. වෙ - මජ්ඣං.
 2. භොජනාරො - මජ්ඣං.
 3. ගණහහනි - මජ්ඣං.
 4. අනිඤ්ඤාබධ මසඤ්ඤකායං - මජ්ඣං. අනිඤ්ඤං - සංඝා.
 5. පරිවරමග්ගිං සුග්ගිං කපං වජේ - මජ්ඣං.
 6. වජේ - මජ්ඣං. සංඝා.
 7. පකුච්චිංසු - මජ්ඣං.
 8. සන්තංහිතා - මජ්ඣං. සන්තංහිතා - සංඝා.
 9. කපං - මජ්ඣං.

5234. එතඤ්ඤි සච්චිං වචනං භවෙය්‍ය
 යථා ඉදං භාසිතං බ්‍රාහ්මණෙහි,
 නාබතතියො ජාතු ලභෙථ රජ්ජං
 නාබ්‍රාහ්මණො මනතපදනී සි කෙඛ
 නාඤ්ඤත්‍ර වෙසෙසහි කසිං කරෙය්‍ය
 සුඤ්ඤි න මුඤ්ඤි පරපෙසසිකාය.¹
5235. යසමා ච එතං වචනං අභුතං
 මුසා විමෙ ඔදරියා භණනති,
 තදපපඤ්ඤා අභිසද්දහතති
 පසසතති තං පණධිතා අභතනාවි.
5236. බතතායා න වෙසසා න බලිං හරනති
 ආදය සත්‍යානි වරනති බ්‍රාහ්මණා,
 තං තාදීසං සංචුභිතං විභින්නං²
 කඤ්ඤා බ්‍රහ්මා නුජ්ජකරොති ලොකං.
5237. සචෙ හි සො ඉසසරො සබ්බලොකෙ
 බ්‍රහ්මා බහු භුතපතී පජානං,
 කීං සබ්බලොකං විදහී අලකඛිං
 කීං සබ්බලොකං න සුඛි අකාසි.
5238. සචෙ හි සො ඉසසරො සබ්බලොකෙ
 බ්‍රහ්මා බහු භුතපතී පජානං,
 මායා මුසාවජ්ජමදෙන වාපි
 ලොකං අධමෙමින කිමත්‍යකාසි.
5239. සචෙ හි සො ඉසසරො සබ්බලොකෙ
 බ්‍රහ්මා බහු භුතපතී පජානං,
 අධමෙයො³ භුතපතී අරිධං
 ධමෙම සති සො විදහී අධමමං.
5240. කීවා පටංගා උරගා ච හෙතා⁴
 හතධා කිමීං සුජ්ජති මඤ්ඤා ච,
 එතෙ හි ධම්මා අනරියරූපා
 කඤ්ඤාජකානං විතරා බහුභ්‍යං.
5241. සචෙ හි සො සුජ්ජති යො හනාති
 හතොපි සො සත්‍යමුපෙති ධානං,
 හොවාදි හොවාදිනං මාරසෙය්‍යුං⁵
 යෙ වාපි තෙසං අභිසද්දහෙය්‍යුං.

1. පරපෙසකාය - මජ්ඣිම. පරපෙසකාය - ස්‍යා,
 2. පභින්නං - මජ්ඣිම.
 3. අධමෙයො - මජ්ඣිම. ස්‍යා.
 4. හිධා - මජ්ඣිම. ස්‍යා.
 5. මාරසෙය්‍යුං - මජ්ඣිම.

5242. නෙව මීගා නපජසුනොපි ගාවො
 ආයාවතානි අත්තවධාය¹ කෙවි,
 විජාඤ්ඤානං ඉධජීවිකඤා
 යඤ්ඤසු පාණෙ පසුමාහරතති.
5243. යුජසසු² නෙ පසුබන්ධෙ ව බාලා
 විතෙහි වණ්ණෙහි මුඛං නයනති,
 අයං නෙ යුජො කාමදුගො පරස්
 භවිස්සති සංසතො සමපරායං.
5244. සවෙ ව යුජෙ මණිසඛිමුත්තං
 ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං,
 සුකෙඛසු කට්ඨෙසු නවෙසු වාපි
 සවෙ දුගෙ තිදිවෙ සබ්බකාමෙ
 තෙවිජ්ජසඛකා ව පුට්ඨ යජෙය්‍යං
 න බ්‍රාහ්මණා කඤ්ඤි තං³ යාජයෙය්‍යං.
5245. කුතො ව යුජෙ මණිසඛිමුත්තං
 ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං,
 සුකෙඛසු කට්ඨෙසු නවෙසු වාපි
 කුතො දුගෙ තිදිවෙ සබ්බකාමෙ.
5246. සයා ව ලුඤ්ඤ උපලභිබාලා⁴
 විතෙහි වණ්ණෙහි මුඛං නයනති,
 ආදය අග්ගිං මම දෙහි විතං
 තතො සුඛි භොහිසි සබ්බකාමෙ.
5247. තමග්ගිහුත්තං සරණං පවිස්ස
 විතෙහි වණ්ණෙහි මුඛං නයනති,
 ඔරොපඤ්ඤා කෙසමසුං නඛඤ්ඤ
 වෙදෙහි විතං අනිගාලයනති.
5248. කාකා උලුකංව රහො ලහිඤා
 එකං සමානං බහුකා සමෙච්ච,
 අන්තානි භුක්වා කුහකා කුහිඤා
 මුණ්ඩං කරිඤා යඤ්ඤපථොස්සජනති.
5249. එවං හි සො වඤ්ඤිතො බ්‍රාහ්මණෙහි
 එකො සමානො බහුහි⁵ සමෙච්ච,
 නෙ යොගයොගෙන වීලුපමානා
 දිට්ඨං අදිට්ඨෙන ධනං හරන්ති.

---

1. රත්තවධාය - මජ්ඣ.
 2. යුජසසු නෙ - මජ්ඣ., සා.
 3. කීවි - මජ්ඣ., සා.
 4. පලුඤ - මජ්ඣ., සා.
 5. බහුකා - මජ්ඣ., සා.

5250. අකාසියා රාජුභි වානු¹සිට්ඨා
 නදසුස ආදය ධනං හරනති,
 තෙ නාදියා වොරසමා අසනතා
 වජ්ඣා න භඤ්ඤනති අරිට්ඨ ලොකෙ.
5251. ඉන්ද්‍රසුස බාහාරසි දකඛිණාති
 යකෙඤ්ඤ සු ජිත්තති පලාසයට්ඨිං,
 තං වෙපි සච්චං මසවා ජිත්තබාහු
 කෙනසුස ඉන්ද්‍ර අසුරෙ ජිනාති.
5252. තකෙඤ්ච තුච්චං මසවා සමඛගී
 හනතා අවජේඣා පරමො ස දෙවො,
 මනතා² ඉමෙ බ්‍රාහ්මණා තුච්චරූපා
 සන්දිට්ඨිකා වකඤ්ඤා එස ලොකෙ.
5253. මාලාගිරි හිමවා යො ව ගිජේඣා
 සුදසුසනො නිසභො කාකනෙරු,³
 එතෙ ව අඤ්ඤෙ ව නගා මහනතා
 විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු⁴.
5254. යඵපසකාරානි හි ඉට්ඨකානි
 විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු,
 න පබ්බතා භොනති තඵපසකාරා
 අඤ්ඤදියා අවලා තිට්ඨපෙලා.
5255. න ඉට්ඨකා භොනති සීලා විරෙනපි
 න තඤ්ඤායති අයො න ලොහං,
 යකෙඤ්ච ව එතං පරිවණණියනතා
 විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු.
5256. අජ්ඣායකං මනතගුණුපපන්නං
 තපසසීනං යාවයොගොති මාහු,
 තීරෙ සමුද්දසුදකං සජ්ඣනං
 තං සාගරජේඣාහරි තෙන, පෙපෙය්‍යා.
5257. පරො සහසුසමිච්චි සමනතවෙදෙ
 මනතුපපනො නදියො වහනති,
 න තෙන ව්‍යාපනනරසුදකානං⁵
 කසමා සමුදෙඤ්ඤ අතුලො අපෙපෙය්‍යා.

---

1. වානු - මජ්ඣං. ස්‍යා.
 2. සනතා - මජ්ඣං. ස්‍යා.
 3. කාචෙරු - මජ්ඣං.
 4. මාහු - මජ්ඣං.
 5. රසුදක නි - මජ්ඣං. ස්‍යා.

- 5258. යෙ කෙවි කුපා ඉධ ජීවලොකෙ
ලොඤ්ඤකා කුපබ්භෙහි බාතා,
නා බ්‍රාහ්මණජේක්ඛාහරණෙන තෙසු
ආපො අපෙයොහා දිරසඤ්ඤරාහු.
- 5259. පුරෙ පුරස්ථා කා කසස හරියා
මනො මනුසසං අපනෙසි පුබ්බෙ,
තෙනාපි ධම්මෙන නා කොවි තීනො
එවමපි වොසසග්ගවිභාගමාහු.
- 5260. වණ්ණලපුනොපි අධිච්ච වෙදෙ
භාසෙය්‍ය මනෙතා කුසලො මුතීමා,
නා තසස මුඛා විචලෙය්‍ය සත්තධා
මනො ඉමෙ අත්තවධාය කතො.¹
- 5261. වාචාකතා ගිඤ්ඤිකතා² ගභීතා
දුම්මොචයා කච්චපථානුපතතා,
බාලානචිත්තං විසමෙ නිවිට්ඨං
තදපපඤ්ඤා අභිසද්දහනති.
- 5262. සීහසස ව්‍යගසසස ව දීපිනො ව
නා විජ්ජති පොරිසියං බලෙන,
මනුසසභාවො ව ගවංච පෙකෙඛා
ජාතී හි තෙසං අසමා සමානා.³
- 5263. සවෙ ව රාජා පඨවීං විජ්ජතා
සජීවවා අසසවො පාරිසජ්ජො,
සයමෙව සො සතතුසඛකං⁴ විජෙය්‍ය
තසස පජා නිච්චපුඛී භවෙය්‍ය.
- 5264. බ්‍රහ්මයමනො ව තයො ව වෙද
අකේන එතෙ සමකා භවතති,
තෙසඤ්ඤා අසං අච්චිච්ඡනිජා
නා බුජ්ජති ඔසපථංච ඡතං.
- 5265. බ්‍රහ්මයමනො ව තයො ව වෙද
අකේන එතෙ සමකා භවතති,
ලාභො අලාභො අයසො යසො ව
සබ්බෙ තෙ සබ්බෙසං චතුනකධම්මො.

- 1. කතා - මජ්ඣං.
- 2. ගිඤ්ඤිකා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 3. සමානං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 4. සංඝ - මජ්ඣං.

5266. යථාපි ඉඛ්ඛා ධනධනෙඤ්ඤ හෙතු
කමමානි කාරෙනති පුටු පථව්‍යා,
තෙවීජ්ජසඛ්ඛාපි තථෙව අජ්ජ
කමමානි කාරෙනති පුටු පථව්‍යා.

5267. ඉඛෙහති එතෙ සමකා හවනති.
නිච්චුසසුකා කාමභුඤ්ඤ සුඛතා,
කමමානි කාරෙනති පුටු පථව්‍යා
තදපපඤ්ඤ දිරසඤ්ඤරා තෙ.

යඤ්ඤහෙදවාදකණධා.

5268. කසස හෙරි මුතීංගා ව සඛ්ඛාපණවදෙභිමා,¹
පුරතො පච්චනනානි භාසයනතා රථෙසහං.

5269. කසස කඤ්ඤනපචෙච්චන පුටුතා විජ්ජවණ්ණිතා,
සුචා කලාපසනතඤ්ඤා කො එති සිරියා ජලං.

5270. උසනාමුඛෙ පහච්චංච ඛදිරඛාරසඤ්ඤං,
මුඛං වාරුරිවාහානි කො එති සිරියා ජලං.

5271. කසස ජමෙඛානදං ජනනං සසලාකං මනොරමං,
ආදිච්චිරංසාවරණං කො එති සිරියා ජලං.

5272. කසස අඛයං⁷ පරිභ්‍රාමන වාළච්චනිමුඛතමං,
වරතෙ⁸ වරපඤ්ඤසස මුඛනි උපරුපරි.

5273. කසස පෙච්චුණහස්වානි විචිත්‍රානි මුදුනි ව,
තපඤ්ඤමණ්ඩණ්ඩානි⁹ වරනති උහතො මුඛං.

5274. ඛදිරඛාරවණණහා ඔසකාමුඛෙ පහංසිතා,
කසෙසනෙ කුණ්ඩලා වග්ගු සොහනති උහතො මුඛං.

5275. කසස වාතෙන පුපිතා නිඛිනතා මුදුකාලකං,¹⁰
සොහයනති නලාටනතං නහා විජ්ජරිච්චිග්ගතා.

5276. කසස එතානි අකඛිනි ආයතානි පුටුනි ව,
කො සොහනි විසාලකොඛා කසෙසනං උණ්ණිජං මුඛං.

---

1. කරොනති - මජ්ඣ.	6. වාරුදිවා - මජ්ඣ.
2. සඛ්ඛාව - මජ්ඣ.	7. අඛයං - මජ්ඣ., සඤ්ඤ.
3. නිච්චුසසුකා - මජ්ඣ.	8. උහතො - මජ්ඣ., සඤ්ඤ.
4. දිජ්ජමා - මජ්ඣ., සඤ්ඤ.	9. කඤ්ඤවනමණ්ඩණ්ඩානි - මජ්ඣ., සුචණ්ණ - සඤ්ඤ.
5. ඔසකාමුඛ - අට්ඨකපා.	10. කාලකං - මජ්ඣ.

5277. කථෙසසනෙ ලපනථා¹ සුඛා සුඛාසඛවරුපමා,
භාසමානසස සොභනති දනතා කුපපිලසාදිසා.
5278. කසස ලාධාරසසමා හස්පාද සුඛෙධිතා,
කො සො ඛිඛොටඨ සමපනොතා දිවා සුරියොව භාසති.
5279. හිමච්චයෙ හෙමචිතො² බ්‍රහ්මාලොව³ පුපථිතො,
කො සො ඔදනපාවාරො ජයං ඉඤ්ඤව සොභති.
5280. සුවණණපිලකාකිණණං මණ්ඩණඛට්ඨිකතිනං,⁴
කො සො පරිසමොගඤ්ඤ ඊසො⁵ ඊග්ගංව මුච්චති.
5281. සුවණණ විකතා විත්තා⁶ සුකතා විත්ත⁷ සිඛනතා,⁸
කො සො ඔමුඤ්ඤිතෙ පාද නමො කතා මහෙසිනො.
5282. ධනරට්ඨ හි⁹ තෙ නාගා ඉඳ්ධිමනොතා යසසසිනො,
සමුඤ්ඤජය උපපනතා එතෙ නාගා මහිඤ්ඤිකාති.

භුරිදත්තජාතකං ඡට්ඨමං.

මහානාරදකසසප ජාතකං සත්තමං

5283. අහු රාජා විදෙභානං අධිගාති¹⁰ නාම ඛක්ඛයො,
පහුතයොග්ගො ධනිමා අනන්තබලපොරියො.
5284. සො ව පණණරසිං¹¹ රතතිං පුරිමෙ යාමෙ අනාගතෙ,
වාතුමසස¹² කොමුදියා අමචෙව සනතිපාතයි.
5285. පණඬිතෙ සුතසමපනො චිහිතපුඛෙඛ¹³ විචකඛණො,
විජයඤ්ඤි සුනාමඤ්ඤි සෙනාපතීමලාතකං.
5286. තමනුපුච්ඡි වෙදෙහො පචෙචකං බ්‍රූථ සංරුථිං,
වාතුමසස¹⁴ කොමුදජ්ජ පුණ්ණං වාපගතං තමං
කායජ්ජ රතියා රතතිං විහරෙමු ඉමං උතුං.

---

1. ලපනාථානා - මජ්ඣ.
2. හිමච්චි - මජ්ඣ.
3. මහාසාලොව - මජ්ඣ.
4. රුචිකතකං - මජ්ඣං. ස.සා.
5. ඊසං - මජ්ඣං. ඊසෙ - ස.සා.
6. විකතා - මජ්ඣ.
7. විකතකො - මජ්ඣං. ස.සා.
8. සිඛන සිඛනී - මජ්ඣං. ස.සා.
9. ධනරට්ඨසස - ස.සා.
10. අධිගතී - මජ්ඣං. ස.සා.
11. පනනරසෙ - මජ්ඣං. ස.සා.
12. වාතුමසස - මජ්ඣං. වාතුමස - වී.
13. චිත - මජ්ඣං. ස.සා.
14. වාතුමසා - මජ්ඣං.

5287. තතෝ සෙනාපතී රඤ්ඤා අලාතෝ එතදබ්බී,
හට්ඨං¹ ඥොග්ගං බලං සබ්බං සෙනං සන්තාහයාමසෙ.
5288. නියාම දෙව යුද්ධාය අනන්තබලපොරියා,²
යෙ තෙ වසං න ආයභතී වසං උපනායාමසෙ;³
එසා මඤ්ඤං සකාදිට්ඨී අභිතං ඔඡිනාමසෙ.⁴
5289. අලාතස්ස වචො සුඤ්ඤා සුනාමො එතදබ්බී,
සබ්බෙ තුඤ්ඤං මහාරාජ අමිඤ්ඤා වසමාගතා.
5290. නිඤ්ඤාසඤ්ඤා පච්චිඤ්ඤා නිවාතමනුවනෙරෙ,
උඤ්ඤාමො උඤ්ඤාමො අජජ න යුද්ධං මම රුවචතී.
5291. අභතං පානඤ්ඤා බරජඤ්ඤා ඛිපං අභිහරන්තු තෙ,
රමසසු දෙව කාමෙහි නවච්චිතෙ සුවාදිතෙ.
5292. සුනාමස්ස වචො සුඤ්ඤා චීරයො එතදබ්බී,
සබ්බෙ කාමා මහාරාජ නිච්චං තව උපට්ඨිතා.
5293. න හෙනෙ දුරුග්ගා දෙව තව කාමෙහි මොදිතං,
සද්දි කාමා ලබ්භන්ති⁵ තෙනං විඤ්ඤං මම,
5294. සමඤ්ඤං බ්‍රාහ්මඤ්ඤං වාපි උපාසෙමු බහුසසුතං,
යො නජජ චීරයෙ කඛිං අඤ්ඤාමච්චීදු ඉසෙ.
5295. චීරයස්ස වචො සුඤ්ඤා රාජා අඛානිමබ්බී,
යථා චීරයො භණ්ති මඤ්ඤාමෙතෙව රුවචතී.
5296. සමඤ්ඤං බ්‍රාහ්මඤ්ඤං වාපි උපාසෙමු බහුසසුතං,
යො නජජ චීරයෙ කඛිං අඤ්ඤාමච්චීදු ඉසෙ.
5297. සබ්බෙච්ච සන්තා කරොථ මනීං කං උපාසෙමු පණ්ඨිතං,
කො නජජ චීරයෙ කඛිං අඤ්ඤාමච්චීදු ඉසෙ.
5298. වෙදෙහස්ස වචො සුඤ්ඤා අලාතෝ එතදබ්බී,
අඤ්ඤාමො මිගදයසමීං අවෙලො ධීරසමමතො.

---

1. හතං - මජ්ඣං.
2. පොරියො - මජ්ඣං.
3. උපනියාමසෙ - මජ්ඣං, සතා.
4. ඔඡිනාමසෙ - මජ්ඣං, සතා.
5. සුලභා - මජ්ඣං.

5299. ගුණො කසිසපගොතනායං සුතො විතුකථී ගණී,
තං දෙව පධිරුපාසය¹ සො නො කඛිං විනෙසසති.
5300. අලාතසස වචො සුඛා රාජා වොදෙසි සාරථී,
ථීගදයං ගථීසසාම යුතං යානං ඉධානය.
5301. තසස යානං අයොජෙසු දනතං රුපියපකඛරං,
සුකකම්චධපරිවාරං පණඛරං දෙසිනාමුචං.
5302. තත්තාසුං කුමුද යුතො වතොරො සිඤ්චා හයා,
අනිලුපමසමුසාතා² සුදනතා සොණණමාලිනො.
5303. සෙතං ජතං සෙතරථො සෙතසසා සෙතචීජනී,
වෙදෙහො සහමචෙච්චි නියාං වජෙව සොහථ³.
5304. තමනක්ඛයාසු⁴ ඛභවො ඉඤ්චග්ගධරා ඛලී,
අසසිට්ඨිගතා ධීරා⁵ නරා නරවරාධිපං.
5305. සො මුහුතං ව යාධීඤා යානා ඔරුග්ග ඛත්තියො,
වෙදෙහො සහමචෙච්චි පත්ඤ් ගුණමුපාගථී.
5306. යෙසි තඤ්ඤ දාසුං බ්‍රාහ්මණිකො සමාගතා,
න තෙ අපනාධි රාජා අකචං භුමීමාගතෙ.
5307. තතො සො මුද්දකාභිසියා මුද්දවිතකලඤ්ඤො,
මුද්දපරිඤ්ඤො රාජා ඵකමනං උපාචිසි.
5308. නිසජ්ජ රාජා සමමොදී කථං සාරාණියං තතො,
කච්චි යාපනීයං භවොත වාතානමචීසග්ගතා.⁷
5309. කච්චි අකඤ්ඤා මුත්තං ලබ්භති පිණ්ඩයාපනං,
අප්පාඛාධොවසී⁸ කච්චි වකුඤ්ඤං න පරිනායති.
5310. තං ගුණොපචීසමමොදී වෙදෙහං විනයෙ රතං,
යාපනීයං මහාරාජ සබ්බමෙතං තද්දහයං.

1. පධිරුපාසම - මජ්ඣ. සා. 2.
2. අකිලුපමමුසාද - මජ්ඣ. 3.
3. සොහභි - මජ්ඣ. සා. 4.
4. තමනක්ඛයාසු - මජ්ඣ. 5.
5. චීරා - මජ්ඣ. 6.
6. මුද්දවිතකසුථො - මජ්ඣ. 7.
7. වාතානමචීසග්ගතා - සා. 8.
8. අප්පාඛාධො - මජ්ඣ.

5311. කවචි කුඤ්චාචි වෙදෙහ පච්චන්තා න ඛලියරෙ,
කවචි අරොගං යොග්ගනො කවචි වහනි¹ වාහනං
කවචි තෙ ව්‍යාධියො නන්චී සරිරස්සුපතාපිකා.²
5312. පච්චිමොදිනො රාජා තනො පුච්චි අනන්තරා,
අත්ථං ධම්මස්ස ඤායස්ස ධම්මකාමො රට්ඨසභො.
5313. කථං ධම්මං චරෙ මච්චො මාතාපිතුස්ස කස්සප,
කථං චරෙ ආචරියෙ පුත්තදරෙ කථං චරෙ.
5314. කථං චරෙය්‍ය චුද්ධස්ස කථං සමණත්තාමො,
කථස්ස ඛලකායසම්ථං කථං ජාතපදෙ චරෙ.
5315. කථං ධම්මං චරිත්තානං පොච්ච ගච්ඡති³ සුග්ගතිං,
කථස්සෙකෙ අධම්මච්චා පතන්ති තිරයං අධො.
5316. වෙදෙහස්ස චචො සුත්වා කස්සපො එතදබුචි,
සුභොති මෙ මහාරාජ සජ්චං අචිතථං පදං.
5317. නන්චී ධම්මස්ස විශ්චස්ස⁴ ඵලං කල්‍යාණපාපකං,
නන්චී දෙව පරො ලොකො කො තනො හී ඉධාගතො.
5318. නන්චී දෙව පිතරො වා කුතො මාතා කුතො පිතා,
නන්චී ආචරියො නාම අදන්තං කො දමෙස්සති.
5319. සමතුල්‍යානි භුතානි නන්චී ජෙට්ඨාපවාධිනො,
නන්චී ඛලං වා වීරියං වා කුතො උට්ඨානපොරියං,⁵
නියතානි හි භුතානි යථා ගොචචියො නථා.
5320. ලඤ්චාං ලහතෙ මච්චො තත්ථ දනඵලං කුතො.
නන්චී දනඵලං දෙව අචියො දෙව වීරියො.
5321. බාලෙහි දනං පඤ්ඤන්තං පණ්ඩිතෙහි පටිච්චිනං,
අචයා දෙනති ධීරානං බාලා පණ්ඩිතමානිනො.

1. වාහනි - මජ්ඣං.
2. නාපියා - මජ්ඣං: සතා.
3. මච්චාගච්ඡති - මජ්ඣං.
4. විජිතස්ස - මජ්ඣං. වී.
5. පොරියො - මජ්ඣං. සායා.

5322. සතනිමෙ සසසනා කායා අලෙජජා අවිකොපිනො,
තෙජො පඨවිරාපො ව¹ වායො සුඛද්දබ්බොමෙ
ඵවෙ ව සතනිමෙ කායා යෙසං ඡෙත්තා² න වීජ්ජති.
5323. නත්ථි භනනා වා ඡෙත්තා වා භණ්ණෙරෙ වාපි කොචි නං;
අනතරෙනෙව³ කායානං සඤ්ඤානි වීතිවතතරෙ.
5324. යොවායං⁴ සිරමාදය පරෙසං නිසිතාසිනා,
න යො ඡ්ඤති තෙ කායෙ තත්ථ පාපඵලං කුතො.
5325. චුල්ලාසිති මහාකපෙස සබ්බෙ සුජ්ඣන්ති සංසරං,
අනාගතෙ තමඤි කාලෙ සඤ්ඤාතොපි න සුජ්ඣන්ති.
5326. වරිඤ්චාපි බහුං හදුං නෙව සුජ්ඣන්ති නාගතො,
පාපං වෙපි බහුං කඤ්චා තං බණං නාතිවත්තරෙ.
5327. අනුපුබ්බෙන නො සුඤ්ඤි කප්පානං චුල්ලසිතියා,⁵
නියතිං නාතිවත්තාම වෙලනාමීව සාගරො.
5328. කසසපසස වචො සුඤ්ඤා අලාතො ඵතද්ධුරී,
යථා හදනොතා⁶ භණ්ණි මඤ්ඤාපෙතෙව රුච්චති.
5329. දභංපි පුරිමං ජාතිං සරෙ සංසරිතත්තො,
පිඩගලො නාමභං ආසිං ලුඤ්ඤො ගොසාතකො පුරෙ.
5330. බාරාණසියං ඵීතාය බහුං පාපං කතං මයා,
බහු මඤ්ඤා⁷ භතා පාණා මභීසා⁸ සුකරා අජා.
5331. තතො චුතො ඉධ ජාතො ඉඤ්ඤො සෙනාපතීකුලෙ,
නත්ථි තුන ඵලං පාපෙ⁹ යොභං න නිරයං ගතො.
5332. අපෙත්ථ ඛිජකො නාම දයො ආසි පළච්චරී,¹⁰
උපොසඨං උපවසනොතා ගුණසතතිකුපාගමී.

---

1. ආපො - මජ්ඣ. සා.
2. ඡෙත්තා
3. අනතරෙයෙව - මජ්ඣ. සා.
4. යොවායං - මජ්ඣ. සා.
5. චුල්ලාසිතියා - මජ්ඣ. සා.
6. යථා භණ්ණොතා භණ්ණි - මජ්ඣ. යථාහදනොතා - සා.
7. මයා - මජ්ඣ. සා.
8. මභීසා - මජ්ඣ. චී.
9. පාපං - මජ්ඣ.
10. පච්චරී - මජ්ඣ. පට්ඨපි - සා.

- 5333. කසසපසස වවො සුඤා අලානසස ව භාසිතං,
පසසසනොතා මුහුං උණහං රුදං අසසුනි වසන්ති.
- 5334. තමනුපුච්ඡි වෙදෙහො කිමඤ්ඤං සමමං රොදසි,
කිනොත සුතං වා දිට්ඨං වා කිං මං වෙදෙසි වෙදනං.
- 5335. වෙදෙහසස වවො සුඤා ඛිජකො එතදබ්බවි,
නාඤ්ඤි මෙ වෙදනා දුක්ඛා මහාරාජ සුණොති මෙ.
- 5336. අහමපි පුරිමං ජාතීං සරාමී සුඛමත්තනො,
සාකෙතාහං පුරෙ ආසිං භාවසෙට්ඨි ගුණෙ රතො.
- 5337. සමමනො බ්‍රාහ්මණිඤ්ඤානං සංවිභාගරතො සුචි,
න වාපි පාපකං කමමං සරාමී කතමසනනො.
- 5338. තනො වුතාහං වෙදෙහ ඉධ ජාතො දුරිඤ්ඤා,
ගබ්භමඤ්ඤි කුමභද්දසියා යනො ජාතො සුදුග්ගතො.
- 5339. එවමපි දුග්ගතො සනොතා සමචරියං අධිට්ඨිනො,
උපධිඤ්ඤාං භතතසස දදමී යො මෙ ඉච්ඡති.
- 5340. වාතුද්දසිං පඤ්ඤසිං සද උපවසාමහං,¹
න වාපි භූතෙ හිංසාමී ථෙය්‍යඤ්ඤාපි විචජ්ජසිං.
- 5341. සබ්බමෙව හි නුනෙතං සුචිණ්ණං භවති භිජ්ජලං,
භිරඤ්ඤං මඤ්ඤදං සීලං අලාතො යථ භාසති.
- 5342. කලිමෙව නුන ගණහාමී අසිපො ධුතතකො² යථා,
කථං අලාතො ගණහාති කිතවො සිකඤ්ඤො යථා.
- 5343. දාරං තපනීපසාමී යෙන ගච්ඡාමී සුග්ගතිං,
තසමා රාජ පරොදමී සුඤා කසසපභාසිතං.
- 5344. ඛිජකසස වවො සුඤා රාජා අඛයාතිමබ්බවි,³
නාඤ්ඤි දාරං සුගතියා නියතීං කඛඛි ඛිජක.

---

1. අහං - මජ්ඣං.
2. ධුතතකො - මජ්ඣං.
3. අඛයාති - මජ්ඣං.

5345. සුඛං වා යදිවා දුක්ඛං නියතියා¹ කිර ලලතාති,
සංසාරසුඤ්ඤි සන්ධිසං මා තුරිකො අනාගතෙ.
5346. අභමි පුබ්බි කල්යාණෙ බ්‍රාහ්මණිභොසු ව්‍යාවටො,²
වොහාරමනුසාසනො රතීතො තදන්තරා.
5347. පුනපි භනොත දකෙඛමු සඛයති වෙ භවිසුසති,
ඉදං වන්තන වෙදෙහො පච්චගා සනිවෙසනං.
5348. තතො රත්‍යා විවසනෙ උපට්ඨානමිති අඛයති,
අමච්චි සන්තිපාතෙත්වා ඉදං වචනමබ්‍රවී:
5349. වජ්ජකෙ මෙ විමානසමිං සදු කාමෙ විධෙතතු මෙ,
මාමුපගච්ඡු³ අකෙසු ගුණප්‍රාප්තියෙසු ව.
5350. විජයො ච සුන්තමො ච සෙනාපති අලාතකො,
එතෙ අකෙ නිසීදන්තු වොහාරකුසලා තයො.
5351. ඉදං වන්තන වෙදෙහො කාමෙ ච බහුමඤ්ඤථ,
නවාපි බ්‍රාහ්මණිභොසු අකෙ කිසීඤ්ඤි ව්‍යාවටො.
5352. තතො දො සත්තරත්තසු වෙදෙහසුත්‍රජා පියා,
රාජකඤ්ඤ රුජා නාම ධාතීමාතරමබ්‍රවී:
5353. අලඛකරොථ මං ඛප්පං සබ්බො ච කරොන්තු මෙ,
සුචෙ පණ්ණරසො දිබ්බො ගච්ඡං ඉසසරසන්තීකෙ.
5354. තස්සා මාලාං අභිභරිංසු වජ්ජනඤ්ඤි මහාරහං,
මණිසංඛිමුත්තරත්තං නානාරත්තෙ ච අමබරෙ.
5355. තඤ්ඤි සොචණ්ණෙයෙ පියෙ නිසිත්තං බහුකිත්ථියො,
පරිකීරිය අසොභිංසු⁴ රුජං රුචීරවණ්ණිනි.
5356. සා ච සබ්බජක්ඛගතා සබ්බාහරණභුසිතා,
සතෙරතා⁵ අභමිච්ච වජ්ජකං පාවිසී රුජා.

---

1. නියතී - මජ්ඣ. නියතං - ස්‍යා.
2. වාවටො - මජ්ඣ. පාවටො - ස්‍යා.
3. මාමුපගච්ඡු - මජ්ඣ.
4. අභමි - මජ්ඣ. ස්‍යා.
5. පසොභිංසු - මජ්ඣ.
6. සතෙරිත - මජ්ඣ. සතෙරිතා - ස්‍යා.

5357. උපසඛතථිත්වා වෙදෙහං වජ්ඣත්වා චීතයෙ රතා,
සුචණ්ණචිකතෙ¹ පියෙ එකමනතං උපාවිසි.
5358. තඤ්ච දීඨාන වෙදෙහො අවජරානංව සඛගමං,
රුජං සබ්මජ්ඣගතං ඉදං වචනමට්ඨවි:
5359. කචචී රමසි පාසාදෙ අනොතා පොකඛරණිං පතී,
කචචී බහුවිධං ඛජ්ජං සද අභිභරන්තී තෙ.
5360. කචචී බහුවිධං මාලාං ඔච්චිත්වා කුමාරියො,
සරතෙ කරොථ පච්චෙකං බිඩඝාරතිරතා මුහුං.²
5361. කෙන වා විකලං කුඤ්ඤං බිපජං³ අභිභරන්තකු තෙ,
මනො කරසසු කුඬඩමුඛී අපි වජ්ජසමමෙසපි.⁴
5362. වෙදෙහසස වචො සුඤ්ඤා රුජා පිතරමට්ඨවි:
සබ්බමෙතං මහාරාජ ලබ්භාතීසසරසතභිකෙ.
5363. සුචෙ පණ්ණරසො දිබ්බො සහසසං ආභරන්තකු මෙ,
යථාදිත්තඤ්ච දසසාමී දුතං සබ්බවණිසු⁵භං.
5364. රුජාය වචනං සුඤ්ඤා රාජා අඛයාතිමට්ඨවි:
බහුං විනාසිතං විතං නිරුජං අඵලං තයා.
5365. උපොසථං වසං නිච්චං අත්තපානං න භුඤ්ජසී,
නියතෙතං අභුක්ඛබ්බං නඤ්ඤි පුඤ්ඤං අභුඤ්ජතො.
5366. බීජකොපි හි සුඤ්ඤාන තද කසසපභාසිතං,
පසසසනොතා⁶ මුහුං උඤ්ඤං රුදං අසසුති වත්තසී.
5367. යාව රුජෙ ජීවසී⁶ නො මා හත්තමපනාමසී,
නඤ්ඤි භද්ද පරො ලොකො කිං නිරුජං විභඤ්ඤසී.
5368. වෙදෙහසස වචො සුඤ්ඤා රුජා⁷ රුචිරවණණිති,
ජානං සුබ්බාපරං ධම්මං පිතරං එතදට්ඨවි:

---

1. බච්චෙන - මජ්ඣ. සා.
2. අහු - මජ්ඣ. සා.
3. කී. බිපජං - මජ්ඣ. සා.
4. තෙ - මජ්ඣ. සා.
5. අසසපනොතා - මජ්ඣ.
6. යාවරුජෙජීවමානා - මජ්ඣ. සා.
7. රුචා - මජ්ඣ. සා.

5369. සුතමෙව මෙ පුරෙ ආසි සකති දිට්ඨමිදං¹ මයා,
 බාලුපසෙවී යො හොති බාලොව සමපජ්ජව.
5370. මුළුණා හි මුළුභමාගමම හීයො මොහ: නිගච්ජති,
 පතිරුපං අලාතෙන බීජකෙන ච මුද්භිතුං.
5371. තුඤ්ඤ දෙව² සපපඤ්ඤා ධීරො අඤ්ඤා කොච්ඤෙ,
 කථං බාලෙහි සදිසං හීනං දිට්ඨං³ උපාගමී.
5372. සවෙ හි සංසාරපථෙන සුජ්ඣති
 නිරන්ධියා පබ්බජ්ජා ගුණසා,
 කීටොව අග්ගිං ජලිතං අපාපතං⁴
 උපපජ්ජති මොමුහො නඤ්ඤාභාවං.
5373. සංසාරසුද්ධිති පුරෙ නිවිට්ඨා
 කමම් වීදුසෙතත්⁵ බහු අජානං,
 පුබ්බෙ කලී දුග්ගහිතොව අඤ්ඤා⁶
 දුමමාවයා බලියා අමබුජොව.
5374. උපමං තෙ කරිඤ්ඤාමි මහාරාජ තවන්ධියා,
 උපමායපිට්ඨෙකමෙව අඤ්ඤා ජානනති පණ්ඩිතා.
5375. වාණිජානං යථා නාවා අපපමාණහරා ගරු,
 අතිහාරං සමාදය අණණුවෙ අවසීදති.
5376. එවමෙව නරො පාපං ථොක ථොකමපී ආචීනං,
 අතිහාරං සමාදය නිරයෙ අවසීදති.
5377. න තාව භාරො පරිපුරො⁷ අලාතසා මහීපති,
 ආචීනාති ච තං පාපං යෙන ගච්ජති දුග්ගතිං.
5378. පුබ්බවසාසා කතං පුඤ්ඤං අලාතසා මහීපති,
 තසෙසව⁸ දෙව නිසාසෙසා යඤ්ඤාසො ලභතෙ සුඛං.
5379. බීයතෙවසාසං⁹ තං පුඤ්ඤං තථාහි අගුණෙ රතො,
 උපුමග්ගං අවාහාය¹⁰ කුමමග්ගමනුධාවති.

---

1. පව්ඨකං දිට්ඨං - මජ්ඣ. සා.
 2. දෙවාසි - මජ්ඣ. සා.
 3. හීනදිට්ඨං - සා. හීනදිට්ඨී - මජ්ඣ.
 4. අපාපිකං - මජ්ඣ.
 5. වීදුසෙතත් බහු පජා - මජ්ඣ.
 6. අඤ්ඤා - මජ්ඣ. සා.
 7. පතිපුරො - මජ්ඣ.
 8. තසෙසව - මජ්ඣ. සා.
 9. වසා - මජ්ඣ. සා.
 10. අවහාය - මජ්ඣ. අපාහාය - සීචු.

5380. තුලා යථා පග්ගභිතා ඔභිතෙ තුලමණ්ඩලෙ,
උන්නමෙති තුලාසීසං භාරෙ ඔරොපිතෙ සති.
5381. එවමෙව නරො පුඤ්ඤං ථොකථොකච්චි ආචිතං,
සග්ගාතිමානො දුසොච ඛිජ්ජකො සාතච්ච¹ රතො.
5382. යඤ්චජ්ජ² ඛිජ්ජකො දුසො දුක්ඛං පසසති අඤ්ඤති,
පුට්ඨො තඤ්ඤ³ කතං පාපං තමෙසො පටිසෙවති.
5383. ඛියතෙචසස තං පාපං තථාභි චිතයෙ රතො,
කසසපඤ්ච සමාපජ්ජ මාහෙච්චසථ⁴ මාගමා.
5384. යං යං භි රාජ භජති සතං වා යදි වා අසං,
සීලවනතං විසීලං වා වසං තසෙසව ගචජති.
5385. යාදිසං කරුතෙ මිත්තං යාදිසංච්චපසෙවති,
සොපි තාදිසකො භොති සභවාසො භි තාදියො.
5386. සෙවමානො සෙවමානං සමුච්චෙධා සමුච්චසං පරං,
සරො දිඤ්ඤා⁵ කලාපංච අලික්ඛමුපලිමථති
උපලෙපභයා⁶ ධිරො නෙව පාපසඛා සියා.
5387. සුතිමච්චං කුසග්ගෙන යො නරො උපනඤ්ඤති,
කුසාපි සුති වායනති එවං බාලුපසෙවතා.
5388. තගරඤ්ඤ⁷ පලාසෙන යො නරො උපනඤ්ඤති,
පක්ඛාපි සුරභි වායනති එවං ධිරුපසෙවතා.
5389. තසමා පලපුට්ඨෙසව⁸ ඤ්ඤා සමපාක⁹ මත්තනො,
අසනෙන නොපසෙවෙය්‍ය සනෙත සෙවෙය්‍ය පණ්ඩිතො
අසනෙතා නිරයං නෙතති සනෙතා පාපෙතති සුග්ගතිං.
5390. අභච්චි ජාතියො සත්ත සරෙ සංසරිතත්තනො,
අනාගතාපි සනෙතව යා ගමීසසං ඉතො චුතා.

---

1. සාධච්චෙ - මජ්ඣ.
2. යමජ්ජ - මජ්ඣ. සා. වී.
3. චසස - මජ්ඣ. වසස - සා.
4. මාහෙච්චසථ - මජ්ඣ.
5. දුට්ඨො - මජ්ඣ. සා.
6. උපලිමථ - මජ්ඣ.
7. තගරඤ්ඤ - මජ්ඣ.
8. පක්ඛපුට්ඨෙසව - මජ්ඣ.
9. සපාක - මජ්ඣ.

5391. යා මෙ සා සන්නථී ජාති අහු පුබ්බෙ ජනාධිප,
කම්මාරපුතො මගධෙසු අහුං රාජගහෙ පුරෙ.
5392. පාපං සභායං ආගම්ම බහුං පාපං කතං මයා,
පරදරසස හෙයෙනො වර්ග්ගෙ අමරා වීය.
5393. තං කම්මං නිභිතං අට්ඨා භසම්ච්ඡතොව පාවකො,
අථ අශෙඤ්ඤි කම්මෙහි අජායිං වංසභුථීයං.
5394. කොසල්ලියං සෙට්ඨිකුලෙ ඉදෙධි චීතෙ මහද්ධිනෙ,
එකපුතො මහාරාජ නිව්චං සක්කතපුජිතො.
5395. තත්ථ චීතතං අසෙවිසසං සභායං සාතවෙ¹ රතං,
පණ්ඩිතං සුතසම්පන්නං යො මං අනෙඤ්ඤි භිවෙසයි.
5396. වාතුද්දසිං පඤ්ඤිදසිං බහුං රතඤ්චුපාවසිං,²
තං කම්මං නිභිතං අට්ඨා නිධිව උදකතතිකෙ.
5397. අථ පාපානං කම්මානං යමෙතං මගධෙ කතං
එලං පරියාග තං³ පච්ඡා භුක්වා දුට්ඨවීසං යථා.
5398. තනො චුක්ඛාහං වෙදෙහ රොරුචෙ නිරයෙ වීරං,
සකම්මිනා⁴ අපච්චිසසං තං සරං න සුඛං ලහෙ,
5399. බහුවිසසගණෙ තත්ථ ඛෙපධික්ඛා බහුං දුඛං,
හෙණ්ණිකචෙ⁵ අහුං රාජ ඡකලො⁶ උඤ්ඤිතස්ථලො.
5400. සාතපුතො මයා චුක්ඛා පිට්ඨියා ව රචෙන ව,
තසස කම්මසස නිසසනෙ පරදරගමනසස මෙ.
5401. තනො චුක්ඛාහං වෙදෙහ කපි ආසිං බ්‍රහ්මාවනෙ,
නිලිච්ඡිත⁷ එලොයෙව යුච්චෙන පගඛිතා.
තසස කම්මසස නිසසනෙ පරදරගමනසස මෙ.
5402. තනො චුක්ඛාහං වෙදෙහ දසණ්ණසු⁸, පසු අහුං,
නිලච්චිතො ජවෙ හද්‍රො යොග්ගං චුක්ඛං වීරං මයා;
තසස කම්මසස නිසසනෙ පරදරගමනසස මෙ.

1. සාධවෙ - මජ්ඣං.
2. චුක්ඛථී - මජ්ඣං.
3. පරියාගමං - මජ්ඣං.
4. සකම්මිනා - මජ්ඣං, සා.
5. භික්ඛාගතො - මජ්ඣං, සා.
6. ඡකලො - මජ්ඣං, සා.
7. නිලච්චිත - මජ්ඣං, සා; නිලච්චිත - වී. නිලච්චිත - සුඛ.
8. අසානෙසු - මජ්ඣං.

5403. තතො චුතාහං වෙදෙහ වජ්ජි සු කුලමාගමා,
නෙවිජ්ඣී න පුමා ආසී මනුසසනෙහ සුදුලලෙහ,
තස්ස කමමස්ස නිස්සන්දෙ පරදුරගමනස්ස මෙ.
5404. තතො චුතාහං වෙදෙහ අජාසී නන්දනෙ වනෙ,
භවනෙ තාවතිංසාහං අච්ඡරා කාමවණ්ණිනී.
5405. විවික්ඛවජාහරණං ආමුක්ඛමණිකුණංඛලා,
කුසලා නච්චගීතස්ස සකකස්ස පරිවාරිකා.
5406. තත්ථ ධීතාහං වෙදෙහ සරාමී ජාතියො ඉමා,
අනාගතෙපි සනෙතව යා ගමීස්සං ඉතො චුතා.
5407. පරියාගතනතං කුසලං යං මෙ කොසඬියං කතං,
දෙවෙ වෙව මනුසෙස ව සන්ධාවීස්සං ඉතො චුතා.
5408. සත්ත ජච්චො¹ මහාරාජ නිච්චං සකකතසුජ්ඣතා,
ථීභාවාපි² න මුච්චීස්සං ජට්ඨානී ගතියො ඉමා.
5409. සත්තමී ව ගතී දෙව දෙවපුත්තො මහීඤ්ඤිකො,
පුම දෙවො භවීස්සාමී දෙවකායසම්මුක්ඛමො.³
5410. අජ්ජාපි සන්තානමයං මාලං ගජේනඤ්ඤි නන්දනෙ,
දෙවපුත්තො ජච්චො නාම යො මෙ මාලං පට්ඨිජ්ඣති.
5411. මුහුත්තො විය සො දිබ්බො ඉමානි වස්සානි සොළස,
රක්ඤ්ඤිවො ව සො දිබ්බො මානුසිං සරදෙසනං.
5412. ඉති කමමානි අනෙවනති අසඤ්ඤියාපි ජාතියො,
කලයාණං යදි වා පාපං නභී කමමං පනස්සති.
5413. යො ඉවෙජ පුරිසො හොතුං ජාතිජාතිං පුනප්පුනං,
පරදුරං විචජ්ජයො ධොතපාදෙව කඤ්ඤමං.
5414. යා ඉවෙජ පුරිසො හොතුං ජාතිජාතිං පුනප්පුනං,
සාමිකං අපවායෙය්‍ය ඉන්ද්‍රංව පරිවාරිකා.
5415. යො ඉවෙජ දිබ්බහොගස්ඤ්ඤි දිබ්බං ආයුං යසං සුඛං,
පාපානි පරිවජේජ්ඣා තිවිධං ධම්මමාවරෙ.

1. ජච්චො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. ඉඤ්ඤිභාවා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. පුමාදෙවො - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.

5416. කායෙන වාචා මනසා අසමනො විවකමණො,
අනතො හොති අකාය ඉතී වා යදි වා පුමා.
5417. යෙ කෙවීමෙ මනුජා ජීවලොකෙ
යසසුන්තො සබ්බසමනතහොගා,
අසංසයං නෙහි පුරෙ සුවිණ්ණං,
කම්මසසකායෙ පුටු සබ්බසතො.
5418. ඉඛ්ඛානුවිනොහයි සයමපි දෙව
කුතො නිදනා තෙ ඉමා ජනිඤ,
යා තෙ ඉමා අවජරාසනනිකාසා
අලබ්ඛතා කඤ්ඤනජාලජතො.
5419. ඉච්චවං පිතරං කඤ්ඤ රුජා තොසෙයි අබ්ඛනිං,
මුලුහසස මහමාවිකනි ධම්මකකායි සුබ්බතා.
5420. අරාගමා බුහමිලොකා නාරදෙ මානුසිං¹ පජං,
ජමබුදිපං අවෙකමනො අඤ්ඤ² රාජානමබ්ඛනිං.
5421. තතො පතිට්ඨා පාසාදෙ වෙදෙහසස පුරස්තො,³
තඤ්ඤ දිසවා අනුපපතං රුජා ඉසිමවඤ්ඤං.
5422. අරාසනමහා ඔරුඤ්ඤ රාජා ව්‍යමනිතමානසො,
නාරදං පරිපුඤ්ඤොනො ඉදං වචනමබුච්චි.
5423. කුතො හු ආගච්ඡයි දෙවවණ්ණි
ඔහාසයං සංවරිං වඤ්ඤිමාව,
අකකාමී මෙ පුච්ඡිතො නාමගොතං
කථං තං ජානනනි මනුසසලොකෙ.
5424. අහං හි දෙවතො ඉදනි ඵමී
ඔහාසයං සංවරිං⁴ වඤ්ඤිමාව,
අකකාමී තෙ පුච්ඡිතො නාමගොතං
ජානනනි මං නාරදෙ කසසපො ව.⁵
5425. අවජරියරුපං⁶ වත⁷ යාදිසඤ්ඤ
වෙහාසයං ගච්ඡයි තිට්ඨයි ව,
පුච්ඡාමී තං නාරද ඵතමස්ථං
අථ කෙන වණ්ණිත තවායමීද්ධි.

---

1. මානුසං - මජ්ඣං.
2. අඤ්ඤා - මජ්ඣං; අඤ්ඤ - සතා.
3. පුරස්තො - මජ්ඣං, සතා, වී.
4. සබ්බදිසා - මජ්ඣං, සතා.
5. වානී - මජ්ඣං, සතා.
6. අවජරරුපං - මජ්ඣං.
7. තව - මජ්ඣං, සතා.

5426. සච්චිකඤ්චි ධම්මො ච දමො ච වාගො
 ගුණා මමෙතෙ පකතා පුරාණා,
 තෙහෙව ධම්මෙති සුසෙවිතෙති
 මනොජචො යෙනකාමං ගමොඝී.¹
5427. අචජරිය²මාවිකඤ්චි පුඤ්ඤසිඤ්චිං
 සචෙ හි එතෙ කිං යථා වදෙසි,
 පුච්ඡාමී තං නාරද එතමකං
 පුච්චො ච මෙ සාධු වියාකරොති.
5428. පුච්ඡස්සු මං රාජ තචෙස අසො
 යං සංසයං කුරුසෙ භූමිපාල,
 අහං තං නිසංසයතං ගමමී.
 නයෙති ඤායෙති ච හෙතුහි ච.
5429. පුච්ඡාමී තං නාරද එතමකං
 පුච්චො ච මෙ නාරද මා මුසා හණ,
 අපී නු දෙවා පිතරො නු අපී
 ලොකො පරො අපී ජනො යමාහු.
5430. අසොච දෙවා පිතරො ච අපී
 ලොකො පරො අපී ජනො යමාහු,
 කාමෙසු ගිඤ්චා ච නරා පමුඤා
 ලොකං පරං න වීදු මොහස්සතා.
5431. අපීති චෙ නාරද සද්දභාසි
 නිචෙසනං පරලොකෙ මනානං,
 ඉධෙව මෙ පඤ්ඤිතානි දෙහි
 දසසාමී තෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5432. දජෙජමු ඛො පඤ්ඤිතානි හොතො
 ජඤ්ඤමු චෙ සීලවනං වදඤ්ඤං,
 ලුඤ්ඤං තං හොතං නිරයෙ වසනං
 ඤො චොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5433. ඉධෙව යො හොති අධම්මසීලො
 පාපාවාරො³ අලසො ලුඤ්ඤමො,
 න පණ්ඩිතා තඤ්ඤී ඉණං දදනති
 නති ආගමො හොති තථාවිධම්භා.

1. ගතොඝී - මජ්ඣං, සායා.

2. අචජර - මජ්ඣං.

3. පාපනරො - මජ්ඣං.

5434. දකඛ්ඤා පොසං මනුජා විදිජා
 උට්ඨානකං¹ සීලවනතං වදඤ්ඤං,
 සයමෙව හොගෙහි නිමභ්වයනති
 කම්මං කරිජා උනමාහරෙසී.
5435. ඉතො ගතො² දකඛසි තස්ථ රාජ
 කාකොලසඛෙහිපි කඛඨිමානං,³
 තං ඛජ්ජමානං නිරයෙ වසනතං
 කාකෙහි ගීජෙකුහි ව සෙණකෙහි
 සඤ්ජිනනගහතං රුහිරං සවනතං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5436. අජඨිතමං තස්ථ න වඤ්ඤුරියා
 නිරයො සද තුමුලො සොරරුපො,
 සා නෙව රතති න දිවා පඤ්ඤයති
 තථාවීථෙ කො විචරෙ ධනාජීකො.
5437. සබලො ව සාමො ව දුවෙ සුපාණා⁴
 පවඤ්ඤායා බලිනො මහනතා,
 බාදනති දූතනති අයොමයෙහි
 ඉතො පනුණණං පරලොකපනතං.⁵
5438. තං ඛජ්ජමානං නිරයෙ වසනතං
 ලුද්දෙහි වාළෙහි අසමිඤ්ඤෙහි ව,
 සංජිනනගහතං රුහිරං සවනතං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5439. උසුභි සත්ථිභි සුනිසසිතාහි
 හනනති විජ්ඣනාහි ව පටුමිනතා,
 කාඵුපකාලා නිරයමහි සොරෙ
 පුඤ්ඤ නරං දුක්ඛතකම්මකාරීං.
5440. තං හඤ්ඤමානං නිරයෙ වජනතං
 කුච්ඡිසමී පසසසමී විථාලිතුදරං,
 සංජිනනගහතං රුහිරං සවනතං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.

---

1. උට්ඨානකං - මජ්ඣ., ස.නා.
 2. ඉතො - මජ්ඣ., ස.නා.
 3. විකසාමානං - මජ්ඣ., ස.නා.
 4. සුවාණ - මජ්ඣ., ස.නා.
 5. පනතං - මජ්ඣ., ස.නා.

5441. සන්ති උසු තොමරහෙණ්ඩ්වාලා¹
 විවිධාචුධං වසසති තස් දෙවො,
 පානති අඛාරමිවදිවිමනොනා
 සිලාසනී වසසති ලුද්දකමෙම.
5442. උණොහා ව වාතො නිරයමහි දුසසහො
 න තහිං සුඛං ලබහති ඉහතරමු,
 තං තං විධාවනාමලෙනමාතුරං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5443. සන්ධාවමානං තං රචෙසු සුතනං
 සපොකිභුතං² පයවිං කමනා,
 පතොදලට්ඨිති³ සුචොදියනං⁴
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5444. තමාරුහනානං චුරසඤ්චිතං ගිරිං
 විහිංසනං පජ්ජලිතං භයානකං,
 සඤ්චිතභතනං රුහිරං සවනාං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5445. තමාරුහනං පබ්බතසන්තිකාසං
 අඛාරරාසිං ජලිතං භයානකං,
 සංදඛ්ඪිගතනං⁵ කපණං රුදනං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5446. අබහකුටසමා උච්චා කණටකාපවිනා⁶ දුමා,
 අයොමයෙහි තිකෙඛිති නරලොහිතපාඨිති.
5447. තමාරුහනති නාරියො නරා ව පරදරගු,
 වොදිතාසනති හසොහි යමනිදෙදසකාරිති.
5448. තමාරුහනං නිරයං සිඛෙලිං රුහිරමක්ඛිතං,
 විදුඛ්ඪකායං විතවං ආතුරං ගාලුභවෙදනං.
5449. පසසසනං මුහුං උණං පුබ්බකමමාපරාධිකං,⁷
 දුමගෙභවිටපග්ගතනං⁸ කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනං.

---

1. ගිණ්ඩ්වාලා - මජ්ඣං.
 2. පොකභුතං - මජ්ඣං.
 3. පතොදලට්ඨිති - මජ්ඣං.
 4. සුචොදියනං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 5. සුදඛ්ඪිගතනං
 6. කණටකානී විනා - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.
 7. පුබ්බකම පරාධිකං - මජ්ඣං.
 8. දුමගෙභවිටපග්ගතනං - මජ්ඣං, ස්‍යා.

5450. අබ්භකුට්ඨමා උච්චා අසිපත්තාවිතා¹ දුමා,
අයොමයෙහි තිකෙඛ්ඨි නරලොභිතපායිති.
5451. තමානුපත්තං² අසිපත්තපාදපං
අසීහි තිකෙඛ්ඨි ව ජිජ්ජමානං,³
සංජිනගතතං රුහිරං සවත්තං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසුසං.
5452. තතො නිකඛනාත්මනං⁴ තං අසිපත්තනිරයා⁵ දුබා,⁶
සමපතිතං වෙතරණිං⁷ කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනං.
5453. බිරා බාරොදීකා⁸ තත්තා දුන්නා වෙතරණි නදී,
අයොපොකඛිරසඤ්ජන්තා තිකඛිපත්තෙහි සඤ්ජි.
5454. තත් සඤ්ජිනගතතං තං වුත්තන්තං රුහිරමකඛිතං,
වෙතරණෙඤ්ඤ⁹ අනාලමෙඛි කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනං.
5455. වෙධාමී රුකෙඛා වීය ජිජ්ජමානො
දීසං න ජානාමී පමුලුහසඤ්ඤී,¹⁰
භයසානුතප්පාමී මහා ව¹¹ මෙ භයං
සුඤ්ඤාන ගාථා¹² තච භාසිතා ඉයෙ.
5456. ආදිනෙත වාරිමජ්ඣංච දීපංවොසෙරිවණ්ණවෙ,
අඤ්ඤාතෙරෙව පජෙතො තං නොසී සරණං ඉයෙ.
5457. අත්ඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤානුසාස මං ඉයෙ
අතීතමඤ්ඤා අපරාධිතං මයා,
ආචිකඛි මෙ නාරද සුද්ධිමග්ගං
යථා අහං¹³ නො නිරයෙ¹⁴ පතෙය්‍යං.
5458. යථා අහු ධතරටෙඨා වෙසුසාමීනො අට්ඨකො යාමකග්ගි¹⁵
උසින්නරො¹⁶ වාපි සිව්ච රාජා පරිවාරකා¹⁷ සමණබ්‍රාහ්මණානං.

1. අසිපත්ත, අසිපත්තානි වීතා - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.	10. සඤ්ඤා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. තමානුභවං - මජ්ඣං, ස්‍යා.	11. මහාව මෙභයා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. පභිජ්ජ - මජ්ඣං.	12. කථා - මජ්ඣං.
4. නිකඛන්තං පත්තන්තං - මජ්ඣං.	13. අයං - මජ්ඣං.
5. අසිපත්ත වීතා - මජ්ඣං.	14. නිරයං - මජ්ඣං.
6. දුමා - මජ්ඣං.	15. යමදත්ති - ස්‍යා.
7. වෙතරණිං - මජ්ඣං.	16. උසින්නරො - මජ්ඣං.
8. බාරොදකා මජ්ඣං, ස්‍යා.	17. පරිවාරිකා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
9. වෙතරණෙඤ්ඤ - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.	

- 5459. එතෙ වඤ්ඤා ව රාජානො යෙ සක්කවිසයං¹ ගතා,
අධම්මං පරිවජේජන්තා ධම්මං වර මභිපති.
- 5460. අත්තභන්දා ව නෙ ව්‍යමෙභ සොසයනතු පුරෙ නව,
කො ජානො කො ව තසිතො කො මාලං කො වීලෙපනං,
නානාරත්තානං වජ්ජානං කො නග්ගො පරිදභෙසසති.²
- 5461. කො පජෙඤ් ජත්තමාදෙති පාදුකා ව³ මුදු සුභා,
ඉති සායඤ්ඤා පාතො ව සොසයනතු පුරෙ නව.
- 5462. ජිණ්ණං පොසං ගවාසසඤ්ඤා මාසුඤ්ඤා⁴ යථා පුරෙ,
පරිභාරඤ්ඤා දජජාසි අධිකාරකතො ඛලි.
- 5463. කායො නෙ රථසඤ්ඤාතො මනොසාරථිකො ලහු,
අවිහිංසාසාරිතකෙඛා සංචිභාගපථිවජදෙ.
- 5464. පාදසඤ්ඤාමනෙමීයො හත්ථසඤ්ඤාමපකඛරො,
කුච්ඡිසඤ්ඤාමනඛතො වාචාසඤ්ඤාමකුජනො.⁵
- 5465. සචචාකාසමත්තඛෙතා අපෙසුඤ්ඤාසුසඤ්ඤාතො,
ගිරාසබ්ලනෙලඤ්ඤා මීතභාණිසිලෙසිතො.
- 5466. සඤ්ඤාලොහසුසඤ්ඤාතො නිවාතඤ්ඤාලිකුඛකරො,
අත්ථකානානිසාඛො⁶ සීලසංවරනකිතො.
- 5467. අකෙකාධනමනුග්ගාති ධම්මපණ්ඩරජත්තකො,
බාහුසචචමපාලඤ්ඤා⁷ ඨීතචිත්තමුපාධියො.

- 1. සග්ග - මජ්ඣ., ස. 3.
- 2. පරිදභිසසති - මජ්ඣ., ස. 3.
- 3. කොපාභනා ව - වී.
- 4. සුඤ්ඤා - මජ්ඣ., ස. 3.
- 5. මකුජරො - මජ්ඣ.
- 6. අච්චිතානානිසාඛො - මජ්ඣ.
- 7. සුපාලඤ්ඤා මුපාලඤ්ඤා - මජ්ඣ., ස. 3.

5468. කාලඤ්ඤනාවිඤ්ඤාසාරො වෙසාරජ්ජනිදණ්ඩකො,
නිවානවුඤ්ඤි යොඤ්ඤකො¹ අනනිමානසුගො උහු.

5469. අලීනවිඤ්ඤාසාරො² වද්ධසෙවීරජොභනො,³
සනිපතොදෙ ධිරසස ධිනි යොගො ච රසමියො.

5470. මනො දනතපථනෙති⁴ සමදනෙහති වාහිති,⁵
ඉච්ඤා ලොභො ච කුමමග්ගො උජ්ජමග්ගො ච සඤ්ඤමො.

5471. රූපෙ සඤ්ඤ රසෙ ගනෙඤි වාහනසස පධාවනො,
පඤ්ඤ ආකොටනී රාජ තඤ්ඤ අඤ්ඤාච සාරථී.

5472. සචෙ එනෙන යානෙන සමචරියා දළා ධිනි,
සබ්බකාමසුභො රාජ න ජාතු නිරයං චජෙ.

5473. අලානො දෙවදකොසි සුනාමො ආසි හඳුඪි,
විජයො සාරිපුතොසි මොග්ගලලානොසි බිජකො.

5474. සුනකඛකො ලිච්චවිපුතොගා ගුණො ආසි අචෙලකො,
ආනනෙඤ ච රුජා⁶ ආසි යා රාජානං පසාදසී.

5475. උරුවෙලකසසපො රාජා පාපදිට්ඨි තද අහු,
මහාබ්‍රහ්මා බොධිසතො එවං ධාරෙථ ජාතකනනි.

මහානාරදකසසපජාතකං සතතමං.

---

1. යොගනගේගා - මජ්ඣං.
 2. සන්ධාරො - මජ්ඣං.
 3. බුද්ධසෙවී - මජ්ඣං.
 4. දනං පථං නෙති - මජ්ඣං.
 5. වාහිති - මජ්ඣං.
 6. යා - මජ්ඣං.

8. විදුරජාතකං

- 5476. යො කොපනෙයො න කරොති කොපං
න කුජ්ඣිති සප්පරියො කදවි,
කුඤ්ඤොපි යො නාවිකරොති කොපං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
- 5477. උඤ්ඤරො යො සහනෙ ජීසව්ජං
දනොතා තපස්සී මිතපාණභොජනො,
ආහාරහෙතු න කරොති පාපං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
- 5478. බිඬං රතිං විප්පජ්ඣෙඤ්ඤි ඛබ්බං
න වාලිකං භාසති කිඤ්චි ලොකෙ,
විභුසනධර්මානා වීරතො මෙථුනසමා
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
- 5479. පරිභ්භං ලොභධම්මඤ්ඤි සබ්බං
යෙ වෙ පරිඤ්ඤාය පරිච්චජනති,
දන්තං ධීතතං අමමං නිරාසං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
- 5480. පුච්ඡාම කතතාරං අනොමපඤ්ඤං
ගාථාසු නො වීඤ්ඤාහො අඤ්ඤී ජානො,
ජිඤ්ඤාස කඛබ්බං විවිකිච්ඡිතානි
තයජ්ඤා කඛබ්බං විතරෙමු සබ්බෙ.
- 5481. යෙ පණ්ඩිතා අඤ්ඤාසා භවතති
භාසතති තෙ යොනියො තස්ස කාලෙ,
කල්පනු ගාථානං අභාසිතානං
අඤ්ඤා නයෙය්‍යං කුසලා ජනිඤ්ඤා.
- 5482. කල්පං භවෙ භාසති නාගරාජා
කල්පං පන ගරුලො වෙනතෙයො,
ගඤ්ඤාඛරාජා පන කිං වදෙති
කල්පං පන කුරුතං රාජසෙට්ඨො.
- 5483. ඛතතිං භවෙ භාසති නාගරාජා
අප්පාහාරං ගරුලො වෙනතෙයො,
ගඤ්ඤාඛරාජා රතිවිප්පහානං
අකිඤ්ඤානං කුරුතං රාජසෙට්ඨො.

5484. සබ්බානි එතානි සුභාසිතානි
 න හෙසු දුඛොසිතමස්සී කිඤ්චි,
 යසම්ඤ්ච එතානි පනිට්ඨිතානි
 අරාව නාභ්‍යා සුසමොභිතානි,
 චතුඛ්‍යි ධම්මෙහි සමඛිභ්‍යතං
 තං චෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
5485. තුවනනු යෙට්ඨා සුමනුකතරොසි.
 සං ධම්මෙහු ධම්මවිදු සුමෙට්ඨා
 පඤ්ඤාය පඤ්ඤං සමධිග්ගහෙසා,
 අට්ඨෙවස්සී ධිරො චිච්චිකිවස්සීතානි
 අට්ඨෙවස්සී කඛිං චිච්චිකිවස්සීතානි
 වුජ්ඤ්‍ය යථා නාගදන්තං බරෙන.
5486. නීලුපපලාහං චිමලං අනඤ්ඤං
 වසං ඉමං ධුමසමානවණ්ණං,
 පඤ්ඤාසස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදම් තෙ ධම්මපුජාය ධිර.
5487. සුවණ්ණමාලං සතපතනුචුලං
 සකෙසරං රතනසහස්සමණ්ඩිතං,
 පඤ්ඤාසස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදම් තෙ ධම්මපුජාය ධිර.
5488. මණිං අනඤ්ඤං රුචිරං පහස්සරං
 කණ්ඨාවසතං මණිභුසිතං මෙ,
 පඤ්ඤාසස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදම් තෙ ධම්මපුජාය ධිර.
5489. ගවං සහස්සං උසහඤ්ච නාගං
 ආජඤ්ඤාසුතෙන ච රථෙ දස ඉමෙ,
 පඤ්ඤාසස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදම් තෙ ගාමවරානි යොළයානි.
5490. පණ්ඩු කිසියාසි දුබ්බලා
 වණ්ණරූපං න තවෙදිසං¹ පුරෙ,
 චිමලෙ අකඛානි පුච්ඡිතා²
 කීදිසී³ තුඤ්ඤං සරිරවෙදනා.
5491. ධම්මො මනුජේසු මානිනං
 දෙහලො නාම ජනිඤ්ච වුච්චති,
 ධම්මාහවං⁴ නාගකුඤ්ඤර
 විධුරස්ස හදයාහිපසයෙ.

1. තවෙදිසි - මජ්ඣ., 8.
 2. පුච්ඡිතො - මජ්ඣ.,
 3. කීදිසා - 8.
 4. ධම්මාහතං - මජ්ඣ., 8.

5492. වඤ්ඤා චො ඤා ඤා ඤා ඤා ඤා¹
 සුච්චා චා අචචාපි මාලුතං,
 දුලලභො² හි විචුරසස දසසනො³
 කො විචුරං ඉධමානයිසසති.
5493. කිංචු තාත තුවං පජ්ඣායසි
 පදුමං හස්ගතංව තෙ මුඛං,
 කිං දුමමනරුපොසි ඉසසර
 මා ඤා ඤා ඤා අමිත්තතාපනා.
5494. මාතා හි තව ඉරඤ්ඤා⁴
 විචුරසස හදයං ධනීයති,
 දුලලභො හි විචුරසස දසසනො
 කො විචුරං ඉධමානයිසසති.
5495. හතතුපරියෙසනො⁵ වර
 යො විචුරං ඉධමානයිසසති,
 පිතුනො ව සා සුචාන වාකාං
 රතං නිකඛමො අවසසතිං වරි.
5496. කෙ ගන්ධබෙඛ ව රකඛසෙ
 නාගෙ කිම්පුරියෙ ව මානුසෙ,
 කෙ පණ්ඩිතෙ සබ්බකාමදෙ
 දීසරතං හතා මෙ හවිසසති.
5497. අසසාස හෙසසාමි තෙ පති
 හතා හෙසසාමි අනිඤ්ඤොවනො,
 පඤ්ඤා හි මම⁶ තරා විධා
 අසසාස හෙසසාසි හරියා මමං.⁷
5498. අච්ච නං අචචාසි⁸ ඉරඤ්ඤා
 පුබ්බපචානුගනෙන වෙනසා,
 එහි ගච්ඡාම පිතු මමනනිනෙ
 එසොව තෙ එතමඤ්ඤං පවකඛති.
5499. අලංකතා සුවසනා මාලිනී වඤ්ඤාසසද,
 යකඛං හතෙඤ්ඤා ගහෙඤ්ඤා පිතු සනතිකමුපාගමි.
5500. නාගවර වචො සුභොහි මෙ
 පතිරුපං පටිපජ්ජ සුඛිනියං,
 පතෙමි අහං ඉරඤ්ඤා⁹
 තාය සමඛි¹⁰කරොහි මෙ තුවං.¹¹

---

1. විමල ඤානාසන-මජ්ඣ.	6. මම - මජ්ඣ.
2. දුලලභං - මජ්ඣ.	7. මම - මජ්ඣ.
3. දසසනං - මජ්ඣ.	8. අචචාසි පුණ්ණකං - මජ්ඣ.
4. ඉරඤ්ඤා - මජ්ඣ.	9. ඉරඤ්ඤා - මජ්ඣ.
5. නං හතතාරං - මජ්ඣ., සා., ච.	10. සමඛි - මජ්ඣ.
11. මං - මජ්ඣ.	

5501. සතං හස්සී සතං අසසා සතං අසසනරිරො,
සතං වළභියො පුණ්ණො නානාරතනසස කෙවලා;
තෙ නාග පටිපජ්ජසු ධීතරං දෙභී ඉරුඤ්ඤිං.
5502. යාව ආමන්තයෙ ඤාතී මිතෙන ව සුභදං ජනං,¹
අනාමන්තකතං කම්මං තං පට්ඨාමනුතපපතී.
5503. තතො සො වරුණො නාගො පට්ඨිඤා නිවෙසනං,
හරියං ආමන්තයිඤාන ඉදං වචනමබ්බවි:
5504. අයං සො පුණ්ණකො යකෙඛා යාවතී මං ඉරුඤ්ඤිං.
බහුනා විතලාහෙන තසස දෙම පියං මමං.
5505. න ධනෙන න විතෙන ලබ්භා අමිතං ඉරුඤ්ඤි,
සචෙ හි වො² හදයං පණ්ඩිතසස
ධම්මෙන ලද්ධා ඉධමාහරෙයා;
එතෙන විතෙන කුමාරී ලබ්භා
නාඤ්ඤං ධනං උතතරිං පඤ්ඤාම.
5506. තතො සො වරුණො නාගො නිකම්ඨිඤා නිවෙසනා,
පුණ්ණකාමන්තයිඤාන ඉදං වචනමබ්බවි:
5507. න ධනෙන න විතෙන ලබ්භා අමිතං ඉරුඤ්ඤි
සචෙ කුචං හදයං පණ්ඩිතසස
ධම්මෙන ලද්ධා ඉධමාහරෙසී.
එතෙන විතෙන කුමාරී ලබ්භා
නාඤ්ඤං ධනං උතතරිං පඤ්ඤාම.
5508. යං පණ්ඩිතො තොගක වදනති ලොකෙ
තමෙව බාලොති පුනාහු අඤ්ඤා
අකඛාති මෙ විප්පවදනති එත්ථ,
කං පණ්ඩිතං නාග කුචං වදෙසී.
5509. කොරව්‍යරාජසස ධනඤ්ඤයසස
යදී තෙ සුතො වීදුරො නාම කතතා,
ආනෙහි තං පණ්ඩිතං ධම්මලද්ධා
ඉරුඤ්ඤි පඤ්චරා³ තෙ හොතු.
5510. ඉදඤ්ඤි සුඤ්ඤා වරුණසස වාකායා,
උට්ඨාය යසෙඤා පරමපපතීතො,
තඤ්ඤව සනොසා පුරිසං අසංසි
ආනෙහි ආජඤ්ඤමිධෙව යුතතං.

1. සුභදපජනෙ - මජ්ඣං.
2. සචෙ ව චො - මජ්ඣං, සා.
3. පඤ්චරා - මජ්ඣං, සා.

5511. ජාතරූපමයා කණ්ණො කාවමකමයා¹ බුරා,
 ජමොනාදසසි පාකසසි සුවණ්ණසසි උරව්ජදෙ.
5512. දෙවවාහවහං යානං අසසමාරුඤ්ඤා පුණ්ණකො
 අලබ්භනො කඤ්ඤානෙසමසසු
 පකාමී වෙහාසයමනාලිකෙහි.
5513. ස පුණ්ණකො කාමවෙගෙනා² ගීඤ්ඤා
 ඉරුකුතිං නාගකණ්ණො පීඨිංසං
 ගන්ත්වාන නං භුතපතිං යසසසිං
 ඉච්චිච්චී වෙසසවණං කුචෙරං.
5514. හොගවතීනාමමඤ්ඤෙර
 වාසා හිරණ්ණවතීති වුවනි,
 නගරෙ නිමේතෙ කඤ්ඤානමයෙ
 මණ්ඩලසසි උරගසසි නිට්ඨිතං.
5515. අච්චාලකා³ ඔට්ඨගීවියො
 ලොහිතචකසසි මසාරගලලිනො,
 පාසාදෙඤ්ඤා සිලාමයා
 සොවණ්ණරතනෙන ජාදිතා.
5516. අඤ්ඤා තිලකා ව ජමබුයො
 සත්තපණ්ණො මුච්චිඤ්ඤානකා,⁴
 පියකා⁵ උඤ්ඤා සභා
 උපරිහදකා සිඤ්චුවාරකා.⁶
5517. වමෙඤ්ඤාකා නාගමාලිකා
 හගීනිමාලා අච්චෙඤ්ඤා කොලියා,
 එතෙ දුමා පරිනාමීනා
 සොභයනති උරගසසි මඤ්ඤෙරං.⁷
5518. ඛජ්ජුරෙඤ්ඤා සිලාමයා
 සොවණ්ණධුච්චුප්ඵිතා,
 බහු යඤ්ඤා වසනොපපාතිකො
 නාගරාජා වරුණො මහිඤ්ඤාකො.
5519. තසසි කොමාරිකා හරියා
 විමලා කඤ්ඤානවෙලලිවිගගහා,
 කාළා තරුණාව උගගනා
 පුච්චිඤ්ඤානී වාරුදසසිනා.

---

1. කාවමකීව - මජ්ඣ. සා.
 2. කාමරහන - මජ්ඣ. සා.
 3. අච්චලනා - මජ්ඣ.
 4. කෙටකා - මජ්ඣ.
 5. පියඤ්ඤා උඤ්ඤා සෙතා පියඤ්ඤා - මජ්ඣ. සා.
 6. පාරිහදකා සිතධාරිනා - මජ්ඣ.
 7. මඤ්ඤෙර - මජ්ඣ.

5520. ලාඛාරසරතනසුච්ඡවී
කණ්ණිකාරොව නිවාතපුජ්ඣිතො,
තිදිවොකචරාව අච්ඡරා
විඤ්ඤතඛලාසනාව නිසසවා.

5521. සා දෙහළුනී සුච්ඡිතා
විධුරසස හදයං ධනීයතී,
තං තෙසං දදමී¹ ඉසසර
තෙන තෙ දෙනතී ඉරඤ්ඤිං මමං.

5522. ස පුණ්ණකො භුතපතිං යසසඤ්ඤං
ආමන්තය² වෙසසවණං කුචෙරං,
තඤ්ඤව සනෙතා පුට්ඨං අසංඛි
ආනෙති ආජන්ඤමිධෙව යුතං.

5523. ජාතරූපමයා කණ්ණිකා කාවම්භමයා³ බුරා,
ජමොනාදසස පාකසස සුච්ඡණ්ණසස උරච්ඡදෙ.

5524. දෙවවාහවහං යානං අසසමාරුය්ඤ පුණ්ණකො,
අලඛිකතො කඤ්ඤකෙසමය්ඤ
පකඤ්ඤමි වෙහාසයමනාලිකෙඛ.

5525. යො ආගමා⁴ රාජගහං සුරමමං
අඛයසස රඤ්ඤෙ, නගරං දුරායුතං,⁵
පහුතභකඛං බහුඅනන්තපානං
මසකකසාරං වීය වාසවසස.

5526. මයුරකොඤ්ඤාග ණසමපසුච්ඡං
දිජාහිසුච්ඡං දිජසඛකසෙවිතං,
නානාසකුන්තා⁶හිරුදං සුභඛනනං
පුජාහිකිණ්ණං හිමවංච⁷ පබ්බතං.

5527. ස පුණ්ණකො වෙපුලලමාහිරුච්ඡි⁸
සිලුච්චියං කිලුච්චියානුච්ඡිණ්ණං,
අනෙසමානො මණ්ණරනනං උළාරං
තමද්දසා පබ්බතකුට්ඨජෙඤ්ඤි.

---

1. දෙමි - මජ්ඣං.
2. ආමන්තිය - මජ්ඣං.
3. කාවම්භව - මජ්ඣං.
4. අග්ගමා - මජ්ඣං.
5. දුරායුතං - මජ්ඣං.
6. සකුන්තා - මජ්ඣං.
7. හිමවනන - මජ්ඣං.
8. මාහිරුය්ඤ - මජ්ඣං.

5528. දීඨවා මණිං පහසසරං ජාතිවනනං
 ධනාහරං¹ මණිරතනං උළාරං,
 දද්දඋලමානං යසසා යසසසීනං
 ඔභාසති විජ්ජුරිවනනාලිසෙඛ.
5529. තමග්ගභී වෙළුරියං මහඤ්ඤං
 මනොහරං නාම මහානුභාවං,
 ආජඤ්ඤමාරුඤ්ඤ අනොමවමණිණිං
 පසකාමී වෙභාසයමනනාලිසෙඛ.
5530. සො ආගමා නගරං ඉඤ්ජනනං
 ඔරුඤ්ඤ වාගඤ්ඤී² සභං කුරුනං,
 සමාගමෙ එකසනං සමග්ගෙ
 අවෙහස් යසෙඛා අවිකමපමානො.
5531. කො නිධි රඤ්ඤං වරමාභිජෙති
 කමාභිජෙය්‍යාම වරංධනෙන,³
 කමනුතරං රතනවරං පීනාම
 කො වාපි නො ජෙති වරංධනෙන.
5532. කුභිං නු රථෙය් තව ජාතභූමී
 න කොරවාසෙසව වචො තවෙදං,
 අභිභොසී නො වණිණිනිභාය සබ්බෙ
 අකඛාභී මෙ නාමඤ්ඤ ඛන්ධිවෙ ව.
5533. කච්චායනො මාණවකොසමී රාජ
 අනුනනාමො ඉති මවභයනති,
 අබ්බසු මෙ ඤාතයො ඛන්ධිවා ව
 අකකඛන දෙවසමී ඉධානුපතො.
5534. කිං මාණවසස රතනානි අසී
 යෙ තං පීනතොතා හරෙ අකඛධුතො,
 බහුනි රඤ්ඤඤ රතනානි අසී
 තෙ⁴ කං දලීඤ්ඤ කථමචභයෙසී.⁵
5535. මනොහරො නාම මණි මමායං
 ධනාහරො⁶ මණිරතනං උළාරං,
 ඉමඤ්ඤ ආජඤ්ඤං අමිහ්ඤතාපනං
 එතං මෙ ජෙතා හරෙ අකඛධුතො.

---

1. මනොහරං - මජ්ඣං.
 2. ඔරුඤ්ඤවාගභී - මජ්ඣං, යා.
 3. වරධනෙන - මජ්ඣං.
 4. යො - මජ්ඣං.
 5. මවභයසී - මජ්ඣං.
 6. මනොහරා - මජ්ඣං.

5536. එකො මණි මාණව කිං කරිසසති
ආජානියෙකො පන කිං කරිසසති,
බහුනි රඤ්ඤු මණිරතනානි අත්ථි
ආජානියා වාතජවා අනාඤ්ඤා.

දෙහළකණේධා.

5537. ඉදඤ්ඤි මෙ මණිරතනං පසස ඤං දිපදුකතම,
ඉතථිතං විගගහා වෙස පුරිසානාඤ්ඤි විගගහා.

5538. මිගානං විගගහා වෙස සකුණානාඤ්ඤි විගගහා,
නාගරාජෙ සුපඤ්ඤි ව¹ මණිමහි පසස නිමිතං.

5539. හස්ථානිකං රථානිකං අසෙස පභති ධජානි ව,²
චතුරඛිනිතං ඉමං සෙනං මණිමහි පසස නිමිතං.

5540. හස්ථාරුහෙ අනිකවෙධි රථිකෙ පතතිකාරිකෙ,
බලගානි විසුළානි මණිමහි පසස නිමිතං.

5541. පුරං උඤ්ඤපසමපනනං³ බහුපාකාරතොරණං,
සිඛිතාචකෙසු භුමියො මණිමහි පසස නිමිතං.

5542. එසිකා පරිබායො ව පලිසං අගගලානි ව,
අච්චාලකෙ ව ද්වාරෙ ව මණිමහි පසස නිමිතං.

5543. පසස තොරණමග්ගෙසු නානාදිජගණා බහු,
භංසා කොඤ්ඤා මයුරා ව චකකවාකා ව කුසකුභා.

5544. කුණාලකා බහු විත්තා සිඛණ්ඨී ජීවඤ්ඤීවකා,⁴
නානාදිජගණාකිණණං මණිමහි පසස නිමිතං.

5545. පසස නගරං පුපාකාරං අබ්බතං ලොමභංසනං,
සමුසසිතධජං රමමං සුවණණවාලුකසජ්ඣතං.

5546. පසස⁵ ඤං පණණ්ණසාලායො විහසනා භාගසොමිතා,
නිවෙසනෙ නිවෙසෙ ව සඤ්ඤිබ්බුහෙ පථඤ්ඤියො.⁶

5547. පානාගාරෙ ව යොණෙධ ව සුණා⁷ ඔදනියාසරා,
වෙසී ව ගණිකායො ව මණිමහි පසස නිමිතං.

1. සුපඤ්ඤාව - මජ්ඣ.
2. චමිතෙ - මජ්ඣ., සා.
3. උභාප - මජ්ඣ.; අච්චාල - භා.
4. ජීවඤ්ඤීවකා - මජ්ඣ., සා.
5. පසෙසඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා.
6. පථඤ්ඤියො - සා.; පථඤ්ඤියො - මජ්ඣ.,
7. සද; - සා.; පුචා - මජ්ඣ.,

- 5548. මාලාකාරෙ ව රජකෙ ගන්ධකෙ අථ දුසස්සිකෙ,
සුවණණකාරෙ මණිකාරෙ මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5549. ආළාරියෙ ව¹ සුද්දෙ ඩ නටනට්ටකගායකෙ,²
පාණිසසරෙ කුමහට්ඨනිකෙ මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5550. පසස හෙරි මුත්තිඛයා ව සඛ්ඛා පණවදෙණධීමා,³
සබ්බඤ්ඤි තාලාවචරං මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5551. සම්මතාලඤ්ඤි වීණඤ්ඤි නවවගීතං සුවාදිතං,
කුරියතාලිතසංසුට්ඨං මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5552. ලඛ්ඛිකා මුට්ඨිකා වෙසු මායාකාරා ව සොභීයා,
වෙනාලිකෙ ව ජලෙල ව මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5553. සමජජා වෙසු වත්තනති ආකිණණො නරනාරිහි,
මඤ්චාතිමඤ්චෙ භුමියො මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5554. පසස මලෙල සමජජසමී පොඤ්ඤොනන දිගුණං භුජං,
භිහතෙ නිහතමානෙ ව මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5555. පසස පබ්බතපාදෙසු නානාමීගගණා බහු,
සීහව්‍යග්ගවරාහා ව අච්ඡකොකතරච්ඡයො.⁴
- 5556. පලසතා ව ගවජා ව මහිසා රොහිතා රුරු,
ඵණෙය්‍යා ව වරාහා ව ගණිනො නිබ්බසුකරා.
- 5557. කදලිමීගා බහු වීත්‍රා බීළාරා සසකණණකා,
නානාමීගගණාකිණණං මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5558. නජජායො සුපතීජායො සොණණවාලුකසඤ්ඤා,
අච්ඡා සචතති අමුඛනි මච්ඡගුමෙතිසෙවිතා.
- 5559. කුමහීලා මකරා වෙසු සුංසුමාරා ව කච්ඡපා,
පාධීතා පාචුසා මච්ඡා චලජා මුඤ්ඤරොහිතා.

---

1. ආළාරියකෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 2. ගාඨිනො - මජ්ඣං; ගාඨිනෙ - ස්‍යා.
 3. දිඤ්චො - මජ්ඣං.
 4. තරච්ඡකෙ - මජ්ඣං.

- 5560. නානාදුමගණාකිණණා නානාදිජගණායුතා,
වෙඵරියඵලකරොදයො¹ මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5561. පසෙසසඤ්ච පොහබරණියො සුචිහතනා චතුද්දිසා,
නානාදිජගණාකිණණා පුඤ්චොමනියෙචිතා.²
- 5562. සමනොදකසමපනතං මහිං සාගරකුණකලං,
උපෙනං චනරාජෙහි³ මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5563. පුරතො විදෙහෙ පසස ගොයානියෙ ච පච්ඡතො,
කුරුයො ජමබුද්දිපඤ්ච මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5564. පසස චඤ්ඤා සුරියඤ්ච ඔහාසෙනො⁴ චතුද්දිසා,
සිනෙරුං අනුපරියතො මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5565. සිනෙරුං හිමවනනඤ්ච සාගරඤ්ච මහිඤ්ඤං,⁵
චක්කාරො ච මහාරාජෙ මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5566. ආරාමෙ චනගුමෙච ච පාවියෙ ච⁶ සිලුචියෙ,
රමෙම කිලුචුරිසාකිණණා මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5567. ඵාරුසකං චික්කලතං මිසසකං නඤ්ඤං චනං,
වෙජයනතඤ්ච පාසාදං මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5568. සුධමමං තාවනිංසඤ්ච පාරිච්ඡතනඤ්ච පුපථිතං,
ඵරාවණං නාගරාජං මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5569. පසෙසසඤ්ච දෙවකඤ්ඤායො නහා විජුරිචුග්ගතා,
නඤ්ඤො විචරතනියො මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5570. පසෙසසඤ්ච දෙවකඤ්ඤායො දෙවපුත්තපලොහිනී,
දෙවපුත්තෙ චරමානො මණිමහි පසස නිමමිතං.
- 5571. පරොසහසසපාසාදෙ වෙඵරියඵලකඤ්චනෙ,
පජ්ජලනොන චණණන මණිමහි පසස නිමමිතං.

- 1. වෙඵරියකරොදයො - මජ්ඣ.
- 2. පුඤ්චොමනියෙචිතා - මජ්ඣ.
- 3. රාජීහි - මජ්ඣ.
- 4. ඔහාසෙනා - මජ්ඣ.
- 5. මහිකලං - මජ්ඣ.
- 6. පිටඨියෙච - මජ්ඣ.

5572. තාවනිංසෙ ච යාමෙ ච තුසිතෙ වාපි නිමමිතෙ,
පරනිමමිතාභිරතීනො¹ මණිමහි පසස නිමමිතං.

5573. පසසසු පොකඛරණියො විපසසභෙකාදිකා² සුචී,
මඤ්ඤකෙහි සංජනනා පදුමුපලකෙහි ච.

5574. දසෙසු රාජියො සෙතා දස³ නීලා මනොරමා,
ජ පිබ්බලා පණණරසා හළිඤ්ඤ ච වතුද්දසා.

5575. වීසනිං තසු සොවණණො වීසනිං රජතාමයා,
ඉඤ්ඤොපකවණණොහා තාව දිසසනති තිංසති.

5576. දසෙසු කාළියො ජ ච මඤ්ඤථධා⁴ පණණවීසති,
මිසසා ඛන්ධුකපුපොති නීලුපලවිච්චතිතා.⁵

5577. එවං සබ්බධයමපනනං අච්චිමනනං පහසසරං,
මධිසුඛයං මහාරාජ පසස තුං දිපදුගතම.

මණිකණ්ඩො.

5578. උපාගතං රාජ උපෙහි ලකං
නෙතාදිසං මණිරතනං තවජී,
ධම්මෙන ජියාම අසාහසෙන
ජිතො ච නො ඛිපසමවාකරොහි.

5579. පඤ්ඤාල පච්චුග්ගත සුරසෙන
මච්ඡා ච මඤ්ඤ⁶ සහකෙකකෙහි,
පසසනතු නො තෙ අසඨොන⁷ සුඛං
න නො සහායං නි කරොති කිඤ්චී.

5580. තෙ පාවිසුං අකඛමදෙන මනනා
රාජා කුරුතං පුණණකො වාපි යකෙඛා,
රාජා කලිං විචිතං අග්ගහෙසි
කටමග්ගහී පුණණකො නාම යකෙඛා.

1. පරනිමමිතවතීනො - මජ්ඣ., සා.
2. විසසනොදකා - මජ්ඣ., සා.
3. දසානීයා - මජ්ඣ., සා.
4. මඤ්ඤථධා - මජ්ඣ.
5. විචිතනං - මජ්ඣ.
6. මඤ්ඤා - මජ්ඣ.
7. අසසඨොන - මජ්ඣ.

5581. තෙ තස් ජුනෙ උභයො සමාගතෙ
රඤ්ඤිං සකාසෙ සබ්බිකඤ්ඤි මජ්ඣකං,
අජෙසි යකෙඛා නරවීරියසෙට්ඨං
තස්සපනාදෙ තුමුලො ඛහුව.

5582. ජයො මහාරාජ පරාජයො ච
ආයුභනං අඤ්ඤිතරස්ස හොති,
ජනිඤ්ඤ ජිනොසි වරං ධනෙන
ජිනො ච මෙ බ්‍යපමවාකරොහි.

5583. හස් ගවාසසා මණිකුණ්ඩලා ච
යං වාපි මඤ්ඤං රතනං පථව්‍යා,
ගණ්ඨාහි කච්චාන වරං ධනානං
ආදය යෙනිච්ඡසි තෙන ගච්ඡ.

5584. හස් ගවාසසා මණිකුණ්ඩලා ච
යඤ්ඤාපි තුඤ්ඤං රතනං පථව්‍යා,
තෙසං වරො වීධුරො නාම කතතා
සො මෙ ජිනො තං මෙ අවාකරොහි.

5585. අතතා ච මෙ සො සරණං ගතී ච
දීපො ච ලෙණො ච පරායනො ච,
අසනතුලෙයො මම සො ධනෙන
පාණෙන මෙ සදීපො එස කතතා.

5586. වීරං විවාදෙ මම තුඤ්ඤමස්ස¹
කාමඤ්ඤි පුච්ඡාම තමෙව ගණ්ඨා,
එසොව නො විවරතු එතමස්සං
යං චකඛතී හොතු කථා² උභිතතං.

5587. අද්ධා හි සච්චං හණ්ඨි න ච මාණව- සාහසං,
තමෙව ගණ්ඨා පුච්ඡාම තෙන තුසසාමුභො ජනා.

5588. සච්චනතු ඉදවා විදහු කුරුනං
ධමම ධීකං විධුරං නාමමච්චං,
දසොසි රඤ්ඤෙ උදවාසි ඤ්ඤී
වීධුරොති සඛ්ඛා කතමාසි ලොකෙ.

5589. ආමාය දසාපි හවනති හෙකෙ
ධනෙන කීතාපි හවනති දසා,
සයම්පි හෙකෙ උපයනති දසා
හයා පණ්ණාසාපි හවනති දසා
එතෙ නරානං චතුරොව දසා.

1. තුඤ්ඤමස්ස - මජ්ඣං, සයා.
2. කථා - මජ්ඣං, වී., සයා.

5590. අද්ධා හී යොනිතො අභමි ජාතො,
භවො ච රඤ්ඤා අභවො ච රඤ්ඤා,
ද්වයං දෙවස්ස පරමි ගතායා.
ධම්මෙන මං මාණව තුඤ්ඤා දජජා.

5591. අයමි දුතියො විජයො මමජ්ජ
පුට්ඨො හී කතො විචරිත්ථ පඤ්ඤා,
අධම්මරූපො චත රාජසෙට්ඨො
සුභාසිතං නානුජානාසි මයං.

5592. එවං චෙ නො සො විචරෙත්ථ¹ පඤ්ඤං
දසොභමස්මි න ච බොසමි කුතී,
ගණ්ඨාහී කච්චාන චරං ධනානං
ආදය යෙනිච්ඡසි තෙන ගච්ඡ.

අකඛකණො.

5593. විධුර වසමානස්ස ගභට්ඨස්ස සකං සරං,
බෙමා චුත්ති කථං අස්ස කථනනු අස්ස සඛතභො,

5594. අවාපජ්ඣං කථං අස්ස සච්චවාදී ච මාණවො,
අසමා ලොකා පරං ලොකං කථං පෙච්චි² න සොචතී.

5595. තං තත්ථ ගතීමා ධිතීමා මතීමා අත්ථදසස්මිමා,
සඛිතා සබ්බධම්මානං විධුරො එතදමුච්චි:

5596. න සාධාරණදරස්ස න භුඤ්ඤා සාදුමෙකතො,
න සෙචෙ ලොකායතීකං නෙතං පඤ්ඤාය චද්ධනං.

5597. සීලවා චත්ඨසම්පන්නො අපමනෙහා විචකඛණො,
නිවාතචුත්ති අත්ථො සුරතො සබ්ලො මුදු.

5598. සඛතභො ච මිත්තානං සංචිභාගී විධානවා,
තපෙපයා අත්තපානෙන සදු සමණබ්බාහමණ.

5599. ධම්මකාමො සුතාධාරො භවෙයා පරිපුච්ඡකො,
සකතචං පඤ්ඤාපාසෙයා සීලවනෙහ ඛුසසුතෙ.

5600. සරමාවසමානස්ස ගභට්ඨස්ස සකං සරං,
බෙමා චුත්ති සියා එවං එචනනු අස්ස සඛතභො.

5601. අවාපජ්ඣං⁴ සියා එවං සච්චවාදී ච මාණවො,
අසමා ලොකා පරං ලොකං එවං පෙච්චි න සොචතී.

සරාවාසපඤ්ඤා.

1. විචරිත්ථ - මජ්ඣං, සා, වී.
2. පච්චි - මජ්ඣං.
3. සාධු - මජ්ඣං, සා, වී.
4. අවාපජ්ඣං - මජ්ඣං.

5602. එහි දැනී ගමිඝ්ඤාම දිනෙතො නො ඉඝ්ඝරෙන මෙ,
මමෙව්ඤං පටිපජ්ජ එස ධම්මො සනන්තනො.

5603. ජානාමී මාණව තයාහමස්මී
දිනෙතොහමස්මී තව ඉඝ්ඝරෙන,
තීහඤ්ඤි තං වාසයෙමු අගාරෙ
යෙනඤ්ඤා අනුසායෙමු පුකෙත.

5604. තං මෙ තථා හොතු වසෙමු තීහං
කුරුතං හවං අජ්ජ සරෙසු ක්වචං,
අනුසායතං පුකතදරෙ හවජ්ජ
යථා තයි පච්ඡා¹ සුඛී භවෙයා.

5605. සාධුතී වඤ්ඤාන පහුතකාමො
පකකාමී යකෙඛා විධුරෙන සඤ්ඤං,
තං කුඤ්ඤරාජඤ්ඤහයානුවීණ්ණං
පාවෙකඛී අනෙතොපුරමරියසෙට්ඨො.

5606. කොඤ්ඤං මසුරඤ්ඤ පියඤ්ඤ කෙතං
උපාගමී තත්ඤ්ඤ සුරමම රූපං,
පහුතභකඛං ඛහු අත්තපානං
මසකකසාරං වීය වාසවස්ස.

5607. තත්ඤ්ඤ නචචනතී ගායනතී අච්චයනතී වරා වරං,
අච්චරා වීය දෙවෙසු නාරියො සමලඤ්ඤතො.

5608. සමඛතී කඤ්ඤා පමදතී² යකඛං
අනෙතන පානෙන ව ධම්මපාලො,
අත්තඤ්ඤමවානුවීචිත්තයනෙතො
පාවෙකඛී හරියාය තද සකාසෙ.

5609. තං වජ්ජනගන්ධරසානුලිතං
සුවණ්ණප්පමොනාදනීකඛසාදියං,⁴
හරියං වවා එහි සුමණොභී හොතී
පුකතානී ආමන්තය තඛෙතෙකෙත.

5610. සුඤ්ඤාන වාකායං පතීනො අනුජ්ජා
සුනීසං වච තඛෙතඤ්ඤී සුනෙකතං,
ආමන්තය වච්චධරානී⁵ වෙන
පුකතානී ඉත්ථීවරපුඤ්ඤාමෙ.

1. පච්ච - මජ්ඣං.
2. ඛහුත - මජ්ඣං.
3. පමුද්ධං - මජ්ඣං, සායං.
4. සද්දියං - මජ්ඣං.
5. ධම්මධරානී - මජ්ඣං.

5611. තෙ ආගතෙ මුද්ධනි ධම්මපාලො
වුම්බිඤා පුනෙ අච්ඡිකම්පමානො,
ආමනකඤ්ඤාන අවොච වාක්‍යං
දිනතාහං රඤ්ඤා ඉධ මාණවස්ස.

5612. තසස්සජජහං අනනසුඛි විධෙධෙයො
ආදය යෙනිච්ඡති තෙන ගච්ඡති,
අහං ච වො සාසිකුං ආගතොස්මි
කථං අහං අපරිනතාය ගච්ඡ.

5613. සචෙ වො රාජා කුරුච්චෙත්තවාසී¹
ජනසන්ධො පුච්චෙය්‍ය පහුතකාමො,²
කිමාභිජානාථ පුරෙ පුරාණං
කිං වො පිතා අනුසාසෙ පුරුඤා.

5614. සමාසනා හොථ මයාව සඛෙඛ
කොනීධ රඤ්ඤා අඛගතිකො මනුසෙස්සා
තමඤ්ඤා ලිං කරිය වදෙථ එච.
මාහෙව දෙව නභි එස ධම්මො,
වියඤාරාජස්ස නිභීතජචෙචා
සමාසනො දෙව කථං භවෙය්‍ය.

පෙකිනකණ්ඩො.

5615. සො ච මීතෙහ අමචෙව ච ඤාතයො සුභදං ජතෙ,
අලීනමනසඛතපෙසා විධුරො එතදමුචි.

5616. එථයො රාජවසනිං නිසීදිඤා සුඤ්ඤාථ මෙ,
යථා රාජකුලං පනෙතා යසං පොසො නිගච්ඡති.

5617. නභි රාජකුලං පනෙතා අඤ්ඤාතො ලභතෙ යසං,
නාසුරො³ නපි⁴ දුම්මෙධො නපමතෙතො කුදවනං.

5618. යදස්ස සීලං පඤ්ඤාඤච සොචෙය්‍යඤ්ඤාධිගච්ඡති,
අථ විස්සසනෙ ත්‍යමභි ගුහභඤ්ඤාස්ස න රක්ඛති.

5619. කුලා යථා පඤ්ඤානා සමදණ්ඩා සුධාරිතා,
අජකිච්චො න විකම්පෙය්‍ය ස රාජවසනිං වසෙ.

1. කුරුච්චවාසී - මජ්ඣං, සා.
2. පහුත - මජ්ඣං.
3. නාසුරො - සා.
4. නාසී - සා.

- 5620. කුලා යථා පග්ගභිතා සමදණ්ඩා සුධාරිතා,
සබ්බානි අභිසමෙහානොතා ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5621. දිවා වා යදි වා රතනීං රාජකිවෙදසු පණ්ඩිතො,
අජ්ඣකිවෙධා න විකමෙසයා ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5622. දිවා වා යදි වා රතනීං රාජකිවෙදසු පණ්ඩිතො,
සබ්බානි අභිසමෙහානොතා ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5623. යො වසස සුකතො මනෙහා රංඤ්ඤ සුප්පට්ඨාදිතො,
න තෙන වුඤ්ඤා ගවෙජයා ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5624. න රංඤ්ඤ සමකං¹ භුඤ්ඤ කාමහොගෙ කුදුවනං,
සබ්බක පච්ඡතො ගවෙජ ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5625. න රංඤ්ඤ සද්දිසං වජ්ඣං න මාලං න විලෙපනං,
ආකප්පං සරකුඤ්ඤා වා න රංඤ්ඤ සද්දිසමාවරො;
අජ්ඣද්දිං කරෙයා ආකප්පං ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5626. කීළෙ රාජා අමවෙවභි භරියාභි පරිවාරිතො,
නාමවෙචා රාජභරියාසු භාවං කුබ්බථ පණ්ඩිතො.
- 5627. අනුඤ්ඤා අවපලො නිපතො සංවුඤ්ඤායො,
මනො පණ්ඩිසමෙහොතො ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5628. නාසස භරියාභි කීළෙයා න මනොතයා රහොගතො,
නාසස කොසා ධනං ගණෙහ ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5629. න නිඤ්ඤා ඛණ්ඩං මංඤ්ඤා² න මදුස සුරං පිට්ඨෙ,
නාසස දුගෙ මිගං³ භංඤ්ඤා ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5630. නාසස පීඨං න පලලභිකං න කොච්ඡං න නාගං⁴ රථං,
සමමනොමභීති ආරුහෙ ස රාජවසනීං වසෙ.

- 1. සද්දිසං - මජ්ඣං.
- 2. න නිඤ්ඤා ඛණ්ඩමංඤ්ඤායා - මජ්ඣං, සා.
- 3. මිගං - මජ්ඣං, සා.
- 4. නාගං - මජ්ඣං, සා.

5631. නාතිදුරෙ භවෙ¹ රජෙඤ්ඤ නාවවාසනෙන විවකකිණො,
සමෙකධං වසස² තිට්ඨෙය්‍ය සද්දිසසනොහා සභතඤ්ඤො.
5632. න වෙ³ රාජා සධා හොති න රාජා හොති මෙට්ඨනො,
බීජං කුජකිනති රාජානො සුකෙනකබ්ච සට්ඨිතං.
5633. න සුජිතො මඤ්ඤමානො මෙධාවී පණ්ඩිතො නරො,
ඵරුසං පතිමනොතය්‍ය⁴ රාජානං පරිසං ගතං.⁵
5634. ලඤ්ඤාචාරො ලභෙඤ්ඤාරං නෙව රාජ්‍යසු විසසසෙ,
අකභිව යතො තිට්ඨෙය්‍ය⁶ ස රාජවසතිං වසෙ.
5635. සුක්කං වා භාතරං සං වා⁷ සමපග්ගණනාති ඛන්තියො,
ගාමෙහි නිගමෙහි වා රට්ඨෙ ජනපදෙහි වා
කුණ්ඨි භූතො උපපෙකඛිය්‍ය⁸ න භණෙ ඡෙකපාපකං.⁹
5636. භජාරුභෙ අනීකට්ඨෙ රජීකෙ පක්කාරකෙ,
තෙසං කම්මාවදනෙන රාජා වඩෙභිති වෙතනං.¹⁰
න තෙසං අනතරා ගච්ඡි ස රාජවසතිං වසෙ.
5637. වාපොවුනු¹¹දරො ධිරො වංසො වාපි පකම්පියො,
පටිලොමං න වතෙතය්‍ය ස රාජවසතිං වසෙ.
5638. වාපොවුනුදරො අසස මච්චොවසස අජි වභවා,¹²
අප්පාසි¹³ නිපකො සුරො ස රාජවසතිං වසෙ.
5639. න බාලහං ඉඤ්ඤං ගච්ඡිය්‍ය සමපසසං තෙජසඛියං,
කාසං සාසං දරං බල්‍යං බිණමෙධො නිගච්ඡති.
5640. නාතිවෙලං පභාසෙය්‍ය න කුණ්ඨි සබ්බද සියා,
අච්ඡිකිණ්ණං මීනං වාවං පතෙන කාලෙ උදිරයෙ.
5641. අකෙසාධනො අසංසට්ඨො සච්චො සණ්ණො අපෙසුනො.
සමථං ගිරං න භාසෙය්‍ය ස රාජවසතිං වසෙ.

---

1. භජෙ - මජ්ඣ, සා.
2. සමුඛෙඤ්ඤා - මජ්ඣ,
3. නමෙ - මජ්ඣ, සා.
4. පටි මනෙතය්‍ය - මජ්ඣ, සා,
5. පරිසංකිතං - මජ්ඣ,
6. අග්ගිව සංගෙන තිට්ඨෙ - මජ්ඣ, සා.
7. සුසුක්කං වා භාතරං වා - මජ්ඣ,
8. උදිකෙකිය්‍ය - මජ්ඣ,
9. ටෙකපාපකං - මජ්ඣ,
10. චෙතනං - මජ්ඣ, සා.
11. වනු - මජ්ඣ,
12. අජි වහනා - මජ්ඣ, සා.
13. අප්පාසි - මජ්ඣ,

260 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

- 5642. මාතාපෙක්ඛිභරො අසස කුලෙපෙට්ඨාපවායිකො,
භිරිමික්ඛපසසමපනො¹ ස රාජවසතිං වසෙ.
- 5643. විනීතො සිප්පවා දනොනා කතනො නියතො මුද්ද,
අප්පමනො සුචි දකෙඛා ස රාජවසතිං වසෙ.
- 5644. නිවාතවුක්ඛි වදෙධිසු සප්පතිසොසා සගාරවො,
සුරතො සුඛසමභාසො ස රාජවසතිං වසෙ.
- 5645. ආරකා² පරිවජෙජයා සතිකුං පතිතං ජනං,
භක්ඛා රෙඤ්ඤවුද්දිකෙඛියා අනඤ්ඤස්ස ච රාජිනො.
- 5646. සමභෙ භ්‍රාහ්මිභෙ වාපි සීලවනො ඛුසස්සනෙ,
සක්ඛවං පඤ්ඤාපෙයා ස රාජවසතිං වසෙ.
- 5647. සමභෙ භ්‍රාහ්මිභෙ වාපි සීලවනො ඛුසස්සනෙ,
සක්ඛවං අනුචාපෙයා ස රාජවසතිං වසෙ.
- 5648. සමභෙ භ්‍රාහ්මිභෙ වාපි සීලවනො ඛුසස්සනෙ,
තප්පයා අනතපානෙන ස රාජවසතිං වසෙ.
- 5649. සමභෙ භ්‍රාහ්මිභෙ වාපි සීලවනො ඛුසස්සනෙ,
ආසජ්ජ පඤ්ඤා පෙවෙථ ආකඛිං වුද්ධිමක්ඛනො.
- 5650. දිනහපුඛිං න භාපෙයා දනං සමභ්‍රාහ්මිභෙ,
න ච කිඤ්චි නිවාරෙයා දනකාලෙ වණ්ඛිකෙ.
- 5651. පඤ්ඤවා වුද්ධිසමපනො විධානවිධිකොවිදෙ,
කාලඤ්ඤ සමයඤ්ඤ ච ස රාජවසතිං වසෙ.
- 5652. උට්ඨාතා කම්මධෙයොස්ස³ අප්පමනො විචක්ඛිභො,
සුසංචිතිතකම්මනො ස රාජවසතිං වසෙ.
- 5653. බලං සාලං පසුං බෙක්ඛං ගනො වසස අභිකඛණං
මිතං ධඤ්ඤං නිධාපෙයා මිතඤ්ච පාවයෙ සරෙ.

---

1. සනො සබ්ල සමභාසො - මජ්ඣං.
2. ආකාරකා - මජ්ඣං.
3. කාමධෙයොසු - චි.

5654. සුඤ්ඤා වා භාතරං සං වා සීලෙසු අසමාහිතං,
අනාධිකවා හී තෙ බාලා යථා පෙතා තථෙව තෙ;
වොලඤ්ඤා නෙසං පිණ්ඩඤ්ඤා ආසීනානං¹ ච දපයෙ.
5655. දසෙ කම්මකරෙ පෙසෙසං² සීලෙසු සුසමාහිතෙ,
දකෙඛ උට්ඨානසම්පනෙන ආධිපවච්ඡමිං³ යාපයෙ.
5656. සීලවා ච අලොලො ව⁴ අනුරතො වසස රාජිනො,
ආචී රහො හිතො තසස ස රාජවසතිං වසෙ.
5657. ඡන්දඤ්ඤා රාජිනො අසස⁵ චිත්තට්ඨො වසස රාජිනො,
අසධකුසකචත්තිසස ස රාජවසතිං වසෙ.
5658. උච්ඡාදයෙ ව⁶ නභාපයෙ ධොවෙ පාදෙ අධොසිරං,
ආභතොපි න කුපෙපයා ස රාජවසතිං වසෙ.
5659. කුම්භමිපි පඤ්ඤා⁷ කුරියා⁷ වායසං⁸ වා පදකඛිණං,
කීමෙව සඛකාමානං දතාරං ධීරමුත්තමං.
5660. යො දෙති සයනං වත්තං යානං ආවසථං සරං,
පජ්ජනොරිච භුතානි භොගෙහි මභිච්ඡසති.
5661. එසයො රාජවසති චිත්තමානො යථා නරො,
ආරාධයති රාජානං පූජං ලභති භතඤ්ඤා.

රාජවසතිකණ්ඩං.

5662. එවං සමනුසාසිතො ඤාතිසම්මං විචකඛණො,
පරිකිණ්ණො සුභදෙහි⁹ රාජානමුපසඛකමි.
5663. වන්දිතො සිරසා පාදෙ කතො ච නං පදකඛිණං,
වීධුරො අචච රාජානං පත්තභෙත්වාන අඤ්ඤා⁹.
5664. අයං මං මාණවො නෙති කතඤ්ඤාමො යථාමතිං,
ඤාතිනත්තං පචකඛාමි නං සුභෙහි අරිඤ්ඤං.

1. ආසනානං - මජ්ඣං.
2. පොපෙ - මජ්ඣං,
3. ආධිපවච්ඡිති - මජ්ඣං.
4. අලොභොච - මජ්ඣං,
5. වසා - මජ්ඣං.
6. අච්ඡාදනෙව - මජ්ඣං,
7. කුරියා - මජ්ඣං, කධිරා - සා.
8. වාතං වාපි - සා. වාටං - මජ්ඣං.
9. සුභජෙහි - මජ්ඣං, සා,

5665. පුතෙත ව මෙ උදිකෙබසි යඤ්ච මඤ්ඤං සමර ධනං,
යථා පෙච්ච¹ න භායෙථ ඤාතිසංඛිතා මයි ගතෙ.
5666. යථෙච ඛලුති භුමා හුමීයාව පතිඨති,
එවෙනං ඛලුතං මඤ්ඤං එතං² පසසාමී අච්චයං.
5667. සකකා න ගතතුං ඉති මඤ්ඤං හොති³
කුසුභා වධිකුභා ඉධ කාතියානං,
ඉධෙච හොති ඉති මඤ්ඤං රුච්චිති
මා කිං අගා උක්කමභුරිපඤ්ඤා.
5668. මාහෙච ධමමෙසු මනං පඤ්ඤති
අතෙච ව ධමමෙච ව යුතෙතා හවස්සු,
ධිරස්සු කමමං අකුසලං අනරියං
යං කකුභා පච්ඡා නිරයං චජෙය්‍යා.
5669. නෙවෙස ධමමො න පුතෙතං කිච්චං
අයිරො හී දසසස ජනිඤ ඉසසරො,
සාතෙතුං කුමාපෙතුං⁴ අථොපි හතතුං
න ව මඤ්ඤං කොධස්චී වජාමී වාහං.
5670. ජෙඨඨපුක්කං උපගුඤ්ඤා වීනෙය්‍යා හදෙයෙ දරං,
අඤ්ඤපුඤ්ඤානි නෙතෙතනි පාවිසි යො මහාසරං.
5671. සාලාව සමපමචීතා⁵ මාචනෙන පමඤ්ඤිතා,
සෙතනි පුතො ව දරා ව විධුරසස නිචෙසනෙ.
5672. ඉස්සිසහසසං හරියානං දසිසතෙසතානි ව,
බාහා පග්ගඤ්ඤා පකකඤ්ඤං විධුරසස නිචෙසනෙ.
5673. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මිණා,
බාහා පග්ගඤ්ඤා පකකඤ්ඤං විධුරසස නිචෙසනෙ.
5674. හස්ථාරුහා⁶ අනීකඨා රචිකා පක්කාරකා,
බාහා පග්ගඤ්ඤා පකකඤ්ඤං විධුරසස නිචෙසනෙ.
5675. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
බාහා පග්ගඤ්ඤා පකකඤ්ඤං විධුරසස නිචෙසනෙ.

1. පච්ඡා - මජ්ඣං, සා.
2. එච - මජ්ඣං.
3. නසකකා ගතතුං මති මඤ්ඤං හොති - මජ්ඣං.
4. ජාපෙතුං - මජ්ඣං.
5. ජමමපතිතා - මජ්ඣං, සමපමඤ්ඤා - සා,
6. හස්ථාරොහා - මජ්ඣං, චී, සා,

266 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5676. ඉජ්ඣී සහසසං හරියානං දඬිසත්තසත්තානී ව,
බාහා පග්ගඤ පක්කන්දුං කසමා නො වීජ්භෙසසසි.

5677. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
බාහා පග්ගඤ පක්කන්දුං කසමා නො වීජ්භෙසසසි.

5678. හත්ථාරුහා අනීකට්ඨා රජීකා පහ්ඤ්ඤාකාරකා,
බාහා පග්ගඤ පක්කන්දුං කසමා වීජ්භෙසසසි.

5679. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
බාහා පග්ගඤ පක්කන්දුං කසමා නො වීජ්භෙසසසි.

5680. කන්ධා සරෙසු කිව්වානී අනුසාසිත්වා සකං ජනං,
චිත්තාමචෙව ව හචෙව ව පුත්තදරෙ ව ඛන්ධචෙව.

5681. කම්මනිතං සංවිදෙධන්ධාන ආචිකඤ්ඤා සරෙ ධනං,
නිධිකඤ්ඤා ඉණ්දනකඤ්ඤා පුණ්ණකං ඵතදබ්බවී.

5682. අවසී තුවං මඤ නිහං අගාථෙර
කතානී කිව්වානී සරෙසු මඤං,
අනුසාසිතා පුත්තදාරා මයා ව
කථොම කච්චාන යථා මනී තෙ.

5683. සචෙ හී කත්තෙ අනුසාසිතා තෙ
පුත්තා ව දරා ව අනුච්චිතො ව,
හඤ්ඤාහී දනී තරමානරුළො
දීසො හී අදධාපි අයං පුරන්ධා.

5684. අසමච්චිතොව ගණ්ණාහී ආජානියසස¹ වාලධිං,
ඉදං පච්ඡිමකං තුඤ්ඤං ජීව්ලොකසස දසසනං.

5685. සොහං කිසස නු භාගිසසං යසස මෙ නත්ථී දුක්ඛතං,
කායෙන වාචා මනසා ඡයෙන ගච්චජයාන දුග්ගතීං.

5686. සො අසසරාජා වීධුරං වහනොතා
පක්කාමී වෙභාසයමනනලිකෙඛි,
සාධාසු සෙලෙසු අසජ්ජමානො
කාළාගිරීං බිප්පමුපාගමාසි.

1. ආජානෙයාසා - මජ්ඣං.

5687. ඉක්ඛිසහසසං හරියානං දුසිසත්තසතානි ච,
බාහා පගගඤ්ඤ පක්කන්දුං යතෙකවා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන
විධුරං ආදය ගච්ඡති.

-පෙ-

5688. සමාගතා ජානපද නෙගමා ච සමාගතා,
බාහා පගගඤ්ඤ පක්කන්දුං යතෙකවා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන
විධුරං ආදය ගච්ඡති.

5689. ඉක්ඛිසහසසං හරියානං දුසිසත්තසතානි ච,
බාහා පගගඤ්ඤ පක්කන්දුං පණ්ඩිතො සො කුභිං ගතො.

-පෙ-

5690. සමාගතා ජානපද නෙගමා ච සමාගතා,
බාහා පගගඤ්ඤ පක්කන්දුං පණ්ඩිතො සො කුභිං ගතො.

5691. සචෙ සො සත්තරත්තෙන පණ්ඩිතො නාගමිසසති,
සචෙකි අග්ගිං පචෙකකාම නස්සො ජීවිතෙන නො.

5692. පණ්ඩිතො ච වියන්තො ච විභාවී ච විචක්ඛණො,
විප්පං මොචෙසසත්තනානං¹ මා භාථ ආගමිසසති.

අනතරපෙය්‍යාලො.

5693. සො තස් ගන්ඤ්ඤා විචිත්තයන්තො
උච්චාවචා චෙත්තකා² භවන්ති,
ඉමසස ජීවෙන නහස්සී කිසුඤ්ඤී
හන්ඤ්ඤානිමං හදයං ආදිසිසසං.

5694. සො තස් ගන්ඤ්ඤා පබ්බතමනතරසමිං
අන්තො පච්ඡිත්වා පදුට්ඨවිත්තො,
අසංචුත්තසමිං ජගතිපපදෙසෙ
අධොසිරං ධාරසී කාකියානො.

5695. සො උමෙමානො නරකෙ පපාතෙ
මහඛ්ඤායෙ ලොමහංසෙ වීදුග්ගහ,
අසන්තසං⁴ කුරුනං කත්තසෙට්ඨං
ඉච්චුච්චි පුණ්ණිකං නාම යකංකි.

1. විප්පං මොචිය අත්තනං - මජ්ඣං.
2. චෙත්තකා - මජ්ඣං.
3. මමස්සී - මජ්ඣං, සා.
4. අසන්තසං - මජ්ඣං, සා, වී,

5696. අරියාවකායොසි අනරියරූපො
 අසඤ්ඤිතො සඤ්ඤිතසන්තිකායො,
 අච්චාභිතං කම්මං කරොසි පුද්-
 භාවෙ ච තෙ කුසලං නස්සී කිඤ්චි.
5697. යං මං පජාතසම් පජාතුම්චජයි
 කොත්ථු තච්චො මරණෙන මඤ්ඤං,
 අමාත්ථසසෙසච තෙ අජජ¹ චණණො
 ආචිකම් මෙ ජං කතමාසී දෙවතා.
5698. යදි තෙ සුතො පුණණකො නාම යකෙධා
 රඤ්ඤා කුචෙරසස භි සො සථිචො,²
 භුම්ඤ්චරො චරුණො නාම නාගො
 බ්‍රහ්මා සුචි චිණ්ණබ්‍රහ්මපපනෙතා.
5699. තසසාත්ථුජං ධීතරං කාමයාමී
 ඉරජුතී නාම සා නාගකඤ්ඤා,
 තසසා සුමජ්ඣාය³ පියාය හෙතු
 පතාරසිං තුඤ්ඤ වධාය ධීර.
5700. මාහෙව ජං⁴ යතම් අනාභාසී මුලෙනා
 නට්ඨා බ්‍රහ්මදුග්ගභිතෙන ලොකා,
 කිතෙන සුමජ්ඣාය⁵ පියාය කිච්චං
 මරණෙන මෙ ඉඛාස සුඤ්ඤාම සබ්බං.
5701. මහාත්ථුභාවසස මහොරගසස
 ධීතුකාමො ඤ්ඤිතතොභලසම්,⁶
 තං යාවමානං සසුරො අචොච
 යථා මං අඤ්ඤංසු සුකාමනීතං.
5702. දජෙජමු ඛො තෙ සුතත්ථු සුනෙතං
 සුචිමභිතං චජුනලිතභතං,
 සචෙ තුචං හදයං පණ්ඨිතසස
 ධම්මමන ලද්ධා ඉධමාහරෙසී
 එතෙන චිකෙතන කුමාරි ලබ්භා
 නාඤ්ඤා ධනං උතතරිං පඤ්ඤාම.
5703. එචං න මුලෙනාසම් සුඤ්ඤාභි කතෙන
 න චාපි මෙ දුග්ගභිතස්සී කිඤ්චි
 හදයෙන තෙ ධම්මලද්ධන නාගා
 ඉරජුතී නාගකඤ්ඤා දදන්ති.

1. තච්චජ - මජ්ඣ, සා.
 2. සථිචො - මජ්ඣ, සා.
 3. සුමච්ඡාය - මජ්ඣ,

4. තෙ - මජ්ඣ, සා.
 5. සුමච්ඡා - මජ්ඣ,
 6. භචො - මජ්ඣ.

- 5704. තසමා අභං තුඤ්ඤා වධාය යුක්තො
එවං මමජ්ඣො මරණෙන තුඤ්ඤාං
ඉධෙව තං නරකෙ පාතයිත්වා
භතථානාන තං හදයං ආදිගිස්සං.
- 5705. ඛිපපං මමං උදධිර කාතියාන
හදයෙන මෙ යදි තෙ අත්ථි කිච්චං,
යෙ කෙච්චෙමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා
සබ්බෙව තෙ පාතුකරොම් අජජ.
- 5706. ස පුණ්ණිකො කුරුනං කතතසෙට්ඨං
නගමුද්ධති ඛිපපං පතීට්ඨපෙත්වා,
අසසත්ථාසීනං සමෙකඛියාන
පරිපුච්ඡි කතතාරං අනොමපඤ්ඤං.
- 5707. සමුද්ධටො මෙයි තුවං පපාතා
හදයෙන තෙ දජජ මමත්ථි කිච්චං,
යෙ කෙච්චෙමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා
සබ්බෙව මෙ පාතුකරොම් අජජ.
- 5708. සමුද්ධටො ත්‍යසමි¹ අභං පපාතා
හදයෙන මෙ යදි තෙ අත්ථි කිච්චං,
යෙ කෙච්චෙමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා
සබ්බෙව තෙ පාතුකරොම් අජජ.
- 5709. යාතානුයායි ච භවාහි මාණව
අරුඤ්ඤා² පාණිං පරිචජ්ජයසු,
මා වසු මිතෙහසු කදච්චී දුභී
මා ච වසං අසතීනං නිගචෙජ.
- 5710. කථනනු යාතං අනුයායි භොති
අරුඤ්ඤා පාණිං දහතෙ කථං සො,
අසතී ච කා කො පන මිතඤ්ඤො
අකඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමත්ථං.
- 5711. අසනුත්තං³ නොපි ච දිට්ඨිපුබ්බං
යො ආසනෙනාපි නිමණ්ණයෙය්‍යා,
තසෙසව අත්ථං පුරිසො කරෙය්‍ය
යාතානුයායිති තමාහු පණ්ඩිතා.

---

1. තුයම් - මජ්ඣං.
2. අරුඤ්ඤා - මජ්ඣං, සායා.
3. අසනුත්තං - සායා, අසනඛවා - මජ්ඣං.

5712. යසෙසකරතතිමපි සරෙ වසෙයා
යඤ්ඤාපානං පුරිසො ලහෙථ,¹
න තස්ස පාපං මනසාපි චේතයෙ²
අද්දඤ්චපාණං³ දහතෙ මිත්තදුබ්බො.

5713. යසෙස රුක්ඛස්ස ඡායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
න තස්ස සාධං භඤ්ඤාය මිත්තදුබ්බො හි පාපකො.

5714. පුණ්ණමපි චේතං පඨවීං ධනෙන
දජ්ජිතීයා පුරිසො සම්මතාය,
ලඤ්ඤා ඛණං අතිමඤ්ඤායා තමපි
තාසං වසං අසනීතං න ගචෙජ.

5715. එවං ඛො යාතං අනුයායි හොති
අද්දඤ්ච⁴ පාණං දහතෙ පුනෙවං,
අසනී ව සා සො පන මිත්තදුබ්බො
සො ධම්මෙයො හොති ජභස්ස අධම්මං.

සාධුනරධම්මකණ්ඩං.

5716. අවසිං අභං තුඤ්ඤා තිභං අගාරෙ
අනෙගන පානෙන උපට්ඨිතොසම්,
මිත්තො මමාසි වීසජාමභං තං⁵
කාමං සරං උත්තමපඤ්ඤා ගචෙජ.

5717. අපි භායතු නාගකුලස්ස අපො
අලමපි මෙ නාගකඤ්ඤාය හොතු,
සො තං සකෙතෙව සුභාසිතෙන
මුත්තොසි මෙ අජජ වධාය පඤ්ඤා.

5718. භඤ්ඤා තුවං යකඛ මමමපි නෙහි
සසුරං නු තෙ අඤ්ඤා මධි වරස්ස,
මයමපි නාගාධිපතිං වීමානං
දකෙඛමු නාගස්ස අද්දිට්ඨපුබ්බං.

5719. යං චේ නරස්ස අභිතාය අස්ස
න තං පඤ්ඤා අරහති දස්සනාය.
අථ කෙන චණ්ණෙන අමිත්තගාමං
තුවමපි චජ්ජි උත්තමපඤ්ඤා ගතතුං.

1. ලහෙයා - මජ්ඣං.
2. වීජනෙය - මජ්ඣං, සා.
3. අලලඤ්ච - සා., අද්දඤ්ච පාණං - මජ්ඣං. අද්දඤ්චපාණං - සීඵු. අවධකරා.
4. අලලඤ්ච - මජ්ඣං, සා.
5. වීසජාමභං තං - සා., විසජෙජමහත්තං - මජ්ඣං.

- 5720. අද්ධා පජානාමී අභඤ්චි එතං
න තං පඤ්ඤා අරහති දසසනාය,
පාපඤ්චි මෙ නස්මි කතං කුභිඤ්චි
තස්මා න සලෙක මරණාගමාය.
- 5721. හඤ්ච ඨානං අකුලානුභාවං
මයා සභා දකඛිසි එහි කනෙත,
යඤ්චිති නචචගීතෙහි නාගො
රාජා යථා වෙසසවණො¹ නලිඤ්ඤං.²
- 5722. තං නාගකඤ්ඤාවරිතං ගණෙන
භිකීලිතං නිච්චමහො ච රතතිං,
පඤ්චමාලාං³ බහුපුස්පතනං⁴
මහාසතී විජජුරිවනතලිකෙඛ.
- 5723. අනෙතන පානෙන උපෙතරූපං
නචෙචහි ගීතෙහි ච වාදිතෙහි,
පරිපුරං කඤ්ඤාහි අලබ්ධතාහි
උපයොහති චක්ඛිලකිනෙන.
- 5724. සො පුණ්ණතො කුරුතං කතතසෙට්ඨං,
නිසීද්ධි පච්චතො ආසනසමි,
ආදය කතතාරං අනොමපඤ්ඤං
උපානයි හචනං⁵ නාගරඤ්ඤං.
- 5725. පචාන ඨානං අකුලානුභාවං
අට්ඨාසි කතතා පච්චතො පුණ්ණකසස
සාමගගිපෙකඛි පන නාගරාජා
පුඤ්චච ජාමාතරමජ්ඣභාසථ.
- 5726. යනනු කුචං අගමා මච්චලොකං
අනෙචසමානො හදයං පණ්ඩිතසස,
කච්චී සමීඤ්ඤන ඉධානුපනෙනා
ආදය කතතාරං අනොමපඤ්ඤං.
- 5727. අයං හි සො ආගතො යං කම්මච්චසි
ධම්මෙන ලඤ්ඤා මම ධම්මපාලො,
තං පසසථ සලච්චො⁶ භාසමානං
සුඤ්චො හචෙ සපුරිසෙහි සඛගමො.

කාළාගිරිකණ්ඩං.

- 1. වසවතො - මජ්ඣං.
- 2. කලඤ්ඤං - මජ්ඣං.
- 3. බහුතමලලං - මජ්ඣං.
- 4. සච්චතනං - මජ්ඣං.
- 5. වසනං - මජ්ඣං.
- 6. තං පසස ධම්මං සලච්චො - මජ්ඣං.

5728. අදිට්ඨපුඤ්ඤං දිසවාන මච්චො මච්චුභයඤ්ඤො,¹
ව්‍යමභිතො නාභිවාදෙති නයිදං පඤ්ඤවතාමිව.
5729. නවමභි ව්‍යමභිතො නාග නව මච්චුභයඤ්ඤො,
න වජ්ජකා අභිවාදෙය්‍ය වජ්ජකා වා නාභිවාදෙය.
5730. කථං නු අභිවාදෙය්‍ය අභිවාදපයෙථ වෙ,
යං නරො භන්තකුමිච්චය්‍ය තං කමමං න උපපජ්ජති.
5731. එවමෙතං යථා බුද්ධි සච්චං භාසසි පණ්ණිත,
න වජ්ජකා අභිවාදෙය්‍ය වජ්ජකා වා නාභිවාදෙය.
5732. කථං නු² අභිවාදෙය්‍ය අභිවාදපයෙථ වෙ,
යං නරො භන්තකුමිච්චය්‍ය තං කමමං න උපපජ්ජති.
5733. අසස්සතං සස්සතං නු තවයිදං
ඉද්ධිපුත්ති ඛලවිරියුපපත්ති,
පුච්ඡාමි තං නාගරාජෙනමස්සං
කථන්තා නෙ ලොමීදං විමානං.
5734. අධිච්ච ලොමං පරිණාමජං නෙ
සයං කතං උදහු දෙවෙහි දිත්තං,
අකඛාහි මෙ නාගරාජෙනමස්සං
යථෙව නෙ ලොමීදං විමානං.
5735. නාධිච්ච ලොමං පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නපි³ දෙවෙහි දිත්තං,
සකෙහි කමමෙහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤෙහි මෙ ලොමීදං විමානං.
5736. කිං නෙ වතං කිං පන බුභමච්චරියං
කිස්ස සුච්ඡිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
ඉද්ධිපුත්ති ඛලවිරියුපපත්ති
ඉදං ච නෙ නාග මහාවිමානං.
5737. අභඤ්ඤා භරියා ච මනුස්සලොකෙ
සඤ්ඤා උභො දනපතී අහුමකා,
ඔපානභුතං මෙ සරං තද්ධි
සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච.

1. භයට්චිතො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. නො-සිච්ච.
3. නාපි - මජ්ඣං.

- 5738. මාලකුඹ ගන්ධකුඹ විලෙපනකුඹ
පදීපියා සෙයන්මුපසසයකුඹ,
අවජාදනං සයනං අත්තපානං
සකකචච දනානි දදමහ තස්.
- 5739. ඛං මෙ චනං තං පන බුහමචරියං
තසස සුචිණ්ණසස අයං විපාකො,
ඉදධිජුනී ඛලවිරියුපපත්ත
ඉදකුඹ මෙ ධිර මහාවිමානං.
- 5740. එවං වෙ තෙ ලඛමීදං විමානං
ජානාසි පුඤ්ඤනං එලුපපත්ත,
තසමාහි ධම්මං චර අපමනො
යථා විමානං පුන මාවසෙසි.
- 5741. නධිධ සතභී සමණබ්‍රාහ්මණා වා
යෙසනනපානානි දදෙමු කතෙත,
අකමාහි මෙ පුට්ඨිනො එතමස්
යථා විමානං පුන මාවසෙම.
- 5742. හොහී හි තෙ සතභී ඉධුපපනා
පුතතා ච දරා අනුජීවිනො ච,
කෙසු තුවං චචසා කම්මිනා ච
අසමපදුට්ඨො ච හවාහි නීචං.
- 5743. එවං තුවං නාග අසමපදෙසං
අනුපාලයං චචසා කම්මිනා ච,
යඤ්ඤා ඉධ යාවතායුං විමානො
උඤ්ඤා ඉතො ගච්ඡසි දෙවලොකං.
- 5744. අඤ්ඤා හි සො සොචනී රාජසෙට්ඨො
තයා වීනා සසස තුවං සජීවො,
දුක්ඛසනීතොපි¹ තයා සමෙචච
විදෙදයන් පොසො සුඛමාතුරොපි.
- 5745. අඤ්ඤා සතං භාසසි නාග ධම්මං
අනුතරං අත්ථපදං සුචිණ්ණං
එතාදිසියාසු හි ආපදසු
පඤ්ඤායතෙ මාදිසානං විසෙසො.

1. දුක්ඛපණ්ණාසි - මජ්ඣ.

5746. අකෙඛ්ඨි¹ නො තායං මුධා නු ලදොධා
 අකෙඛ්ඨි නො තායමච්ඡෙසී පුතෙ,
 ධළුමන ලදොධා ඉති තාය මාහ¹
 කථං තුවං හත්ථිමසසමාගතො.
5747. යොමිසසරො තත් අහොසි රාජා
 තමයමකෙඛ්ඨි² අච්ඡෙසී පුතෙ,
 යො මං ඊතො රාජා ඉමසසදසී
 ධළුමන ලදොධාසථි අසාහසෙන.
5748. මහොරගො අතමනො උදගොගා
 සුඛානා ධීරසස සුභාසිතානි,
 හත්ථෙ ගහෙකානා අනොමපඤ්ඤං
 පාවෙකඛි හරියාය තද සකාසෙ.
5749. යෙන කං විමලෙ පඤ්ඤා යෙන හත්තං න රුච්චති,
 න ච මෙ තාදියො විඤ්ඤා අයමෙයො තමොනුදෙ.
5750. යසස තෙ හදයෙනත්ථො ආගතායං පහඛ්ඨාරො,
 තසස වාකායං නිසාමෙහි දුලලහං දසසනං පුත.
5751. දිස්වාන තං විමලා හිරිපඤ්ඤං
 දසඛ්ඤාපිං පඤ්ඤාපිං පග්ගහෙකා,
 හට්ඨෙන භාවෙන පතීතරූපා
 ඉච්චබ්චි කුරුනං කතතසෙට්ඨං.
5752. අදිට්ඨපුඛ්ඛං දිස්වාන මච්චො මච්චුභයද්දිතො,
 ව්‍යම්භිතො නාහිවාදෙති න ඉදං පඤ්ඤවතාමිච.
5753. න චඤ්ඤ ව්‍යඤ්ඤො නාහී න ච මච්චුභයද්දිතො,³
 න චඤ්ඤා අභිවාදෙය්‍ය වඤ්ඤං වා නාහිවාදෙය.
5754. කථං නු අභිවාදෙය්‍ය අභිවාදපයෙථ වෙ,
 යං නරො හතකුමිච්ඡය්‍ය තං කමමං නුපපඡ්ඡති.
5755. ඵචමෙතං යථා බුද්ධි සච්චං භාසසී පඤ්ඤිත,
 න චඤ්ඤා අභිවාදෙය්‍ය වඤ්ඤං වා නාහිවාදෙය.
5756. කථං නො⁴ අභිවාදෙය්‍ය අභිවාදපයෙථ වෙ,
 යං නරො හතකුමිච්ඡය්‍ය තං කමමං නුපපඡ්ඡති.

1. මංගු - මජ්ඣං.
 2. තමයමකෙඛ්ඨි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 3. සයට්ඨිතො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 4. නු - ස්‍යා.

- 5757. අසසනං සසනං නු නවසීදං
ඉද්ධි ජුතී බල විරියුපපතති,
පුච්ඡාමී තං නාගකණ්ණෙ තමස්මං
කථන්තූ තෙ ලොමීදං විමානං.
- 5758. අධිච්ච ලොං පරිණාමජං තෙ
සයං කතං උදුහු දෙවෙහි දින්නං,
අනබ්බාහි මෙ නාගකණ්ණෙ තමස්මං
යථෙච්ච තෙ ලොමීදං විමානං.
- 5759. නාධිච්ච ලොං න පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නාපි දෙවෙහි දින්නං,
සකෙහි කමෙමහි අපාපකෙහි
පුණ්ණෙහි මෙ ලොමීදං විමානං.
- 5760. කිං තෙ චතං කිං පන බුහම්චරියං
කිසස සුචිණ්ණසස අයං විපාකො,
ඉද්ධි ජුතී බල විරියුපපතති
ඉද්දං තෙ නාගී මහාවිමානං.
- 5761. අභඤ්ච ඛො සාමිකො වාපි මඤ්චං
සඤ්චා උභො දනපතී අහුමිතා,
ඔපානභූතං මෙ සරං තද්ධි
සන්තප්පිතා සමණබ්බාහමණා ච.
- 5762. මාලඤ්ච ගණ්චඤ්ච විලෙපනඤ්ච
පදිපියං සෙයාමුපසසයඤ්ච,
අච්ඡාදනං සයන¹මථන්තපානං
සසකච්ච දනානී අදමභ තස්ම.
- 5763. තං මෙ චතං තං පන බුහම්චරියං
තසස සුචිණ්ණසස අයං විපාකො,
ඉද්ධි ජුතී බල විරියුපපතති
ඉද්දං මෙ ධීර මහාවිමානං.
- 5764. එච්චඤ්ච තෙ ලොමීදං විමානං
ජානාසි පුඤ්ඤානං එදුපපතති,
තසමා හි ධම්මං චර අපමනතා
යථා විමානං පුනමාවසෙසි.

1. සායන - සභා.

5765. නයිධ සනති සමණබ්‍රාහ්මණා වා
යෙසත්තපානානි දදෙමු කතෙත,
අකඛාභි මෙ පුච්ඡතො එතමසං.
යථා වීමානං පුනමාවසෙම.

5766. හොගී හි තෙ සනති ඉධුපපඤ්ඤා
පුඤ්ඤා ව දුරා අනුජීවීමො ව,
තෙසං කුචං වචසා කමමුනා ව
අසමපද්ධාච භවාභි නිචචං.

5767. එචං කුචං නාගී අසමපදෙසං
අනුපාලය වචසා කමමුනා ව,
යඤ්ඤා ඉධ යාවතායුං වීමානෙ
ලඤ්ඤං ඉතො ගච්ඡසි දෙවලොකං.

5768. අඤ්ඤා හි සො සොචති රාජසෙට්ඨා
තයා වීනා යසස්ස කුචං සථිචො,
දුක්ඛපනිතොපි තයා සමෙච්ච
විනෙදයා පොසො සුඛමාතුරොපි.

5769. අඤ්ඤා සනං භාසසි නාගී ධම්මං
අනුසසරං අත්ථදං සුචිණ්ණං,
එතාදිසියාසු හි ආපදසු
පඤ්ඤායතෙ මාදිසානං වියෙසො.

5770. අකඛාභි නො තායං මුධා නු ලඤ්ඤො
අකෙඛභි නො තායං අපෙසි පුතෙ,
ධම්මෙන ලඤ්ඤො ඉති තායමාහ
කථං කුචං භත්ථිමසසමාගතො.

5771. යො මිසසරො තත් අහොසි රාජා
තමයමකෙඛභි අපෙසි පුතෙ,
සො මං ජිතො රාජා ඉමසසද්ධි
ධම්මෙන ලඤ්ඤාසමි අසාහසෙන.

5772. යදෙව වරුණො නාගො පඤ්ඤං පුච්ඡත් පණ්ඩිතං,
තදෙව නාගකඤ්ඤාපි පඤ්ඤං පුච්ඡත් පණ්ඩිතං.

5773. යථෙව වරුණං නාගං ධීරො තොසෙසි පුච්ඡතො,
තථෙව නාගකඤ්ඤාපි ධීරො තොසෙසි පුච්ඡතො.

- 5774. උහොපි තෙ අත්තමනෙ විදිඤා
මහොරගං නාගකඤ්ඤඤාඤ්ඤා ධීරො,
අවජමහී අභීතො අලොමභට්ඨො
ඉච්චුචී වරුණං නාගරාජං.
- 5775. මා රොධයි නාග අයාහමසමී
යෙන තච අඤ්ඤා ඉදං සරීරං,
හදයෙන මංසෙන කරොති කිච්චං
සයං කරිසසාමී යථාමතීනො.
- 5776. පඤ්ඤා හවෙ හදයං පණ්ඩිතානං
තෙත්තමක පඤ්ඤාය මයං සුඤ්ඤා,
අනුනනාමො ලභතජ්ජ දරං
අජෙජච තං කුරුයො පාපයාතු.
- 5777. ස පුණ්ණකො අත්තමනො උදගො
ඉරුඤ්ඤා නාගකඤ්ඤා ලභිඤා,
හට්ඨොන භාවෙන පතීතරුපො
ඉච්චුචී කුරුනං කත්තෙසට්ඨං.
- 5778. හරියාය මං ඤං අකරි සමඤ්ඤා¹
අහඤ්ඤා තෙ විචුර කරොමී කිච්චං,
ඉමඤ්ඤා තෙ මණ්ණරතනං දදමී
අජෙජච තං කුරුයො පාපයාමී.
- 5779. අජෙජයාමෙසා තච හොතු මෙත්ති
හරියාය කච්චාන පියාය සඤ්ඤා².
ආනාඤ්ඤා විනො සුමනො පතීතො.
දඤ්ඤා මණ්ණං මඤ්ඤා නයිඤ්ඤාපත්තං.
- 5780. ස පුණ්ණකො කුරුනං කත්තෙසට්ඨං
නිසීදධි පුරතො ආසනසමී,
ආදයා³ කත්තාරං අනොමපඤ්ඤා⁴
උපානාධි⁵ නගරං ඉඤ්ඤාපත්තං.
- 5781. මනො මනුසසස යථාපි ගචෙජ
තනොපි සඤ්ඤාපතරං අහොසි,
ස පුණ්ණකො කුරුනං කත්තෙසට්ඨං
උපානාධි නගරං ඉඤ්ඤාපත්තං.

---

1. කතතු - මජ්ඣං.
 2. සමඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 3. ආපඤ්ඤාමාරුගභ - මජ්ඣං.
 4. වණ්ණං - මජ්ඣං.
 5. පකකමීවෙභාස - මජ්ඣං.

5782. එතින්දුපතනං නගරං පදිසසති
 රච්චානි ච අඹවනානි භාගසො,
 අභඤ්ඤා භරියාය සමඬගිභුතො
 කුචඤ්ඤා පඤ්ඤාසි සකං නිකෙතං.
5783. ස පුණ්ණකො කුරුනං කතතසෙට්ඨං¹
 ඔරොපිය ධම්මසභාය මජ්ඣෙකි,
 ආජඤ්ඤාමාරුඤ්ඤා අනොමච්චෙණ්ණො
 පකකාමී² වෙභාසයම නානලිකෙකි*.
5784. තං දිසවා රාජා පරමපතනිතො
 උට්ඨාය බාහාහි පලිසසපිතවා,
 අවිකම්පයං ධම්මසභාය මජ්ඣෙකි
 නිසීද්ධි පමුඛං ආසනසමී.
5785. කං නො විනෙතාසී³ රථංච නඤ්ඤං⁴
 නන්දනති තං කුරුඤ්ඤො දසසනෙන,
 අකඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමස්සං
 කථං පමොකෙඛා අහු මාණවස්ස.
5786. යං මාණවොත්තාහිවදී ජනින්දු
 න සො මනුසෙසා නරච්චිරියසෙට්ඨං⁵
 යදි තෙ සුතො පුණ්ණකො නාම යකෙඛා
 රඤ්ඤා කුචෙරස්ස හි සො සපීවො.
5787. භුමිකිරො විරුණො නාම නාගො
 බ්‍රහ්මා සුචි වණ්ණබලුපපනෙනා,
 තසසානුජං ධීතරං කාමයානො
 ඉරන්දනී නාම සා නාගකඤ්ඤා.
5788. තසසා සුමජ්ඣාය පියාය හෙතු
 පනාරධිස්ස මරණාය මඤ්ඤං,
 සො වෙච්ච භරියාය සමඬගිභුතො
 අභඤ්ඤානුඤ්ඤාතො මණි ව ලදෙඛා.
5789. රුකෙඛා හි මඤ්ඤං පඤ්ඤා⁶ සුජාතො
 පඤ්ඤාකමජෙඤ්ඤා සීලමයස්ස සාධා,⁷
 අස්ස ච ධම්මෙ ච ධීතො නිපාතො
 ගච්චන්තො⁸ හත්ථිගච්චස්සජනෙනා.
5790. නචචගිතකුරියාහිනාදිතෙ
 උච්චිජ්ජසෙනං පුරිසො අභාසි,
 සො නො අයං ආගතො සනතිකෙතං
 රුකඬසසිමසසාපචිතිං කරොථ.

* ආජඤ්ඤා මාරුඤ්ඤා අනොමච්චෙණ්ණොපකකාමී වෙභාස මනකලිකෙකි - මජ්ඣං.
 1. කපුඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 2. පකකාමී - මජ්ඣං.
 3. පුත නෙතාසි - මජ්ඣං.
 4. රථංච රථං - මජ්ඣං, සා.
 5. නරච්චිරියෙට්ඨ - මජ්ඣං, සා.
 6. සරඤ්ඤා - සා, පන දවාඤ්ඤා - මජ්ඣං, වි.
 7. සාධා - මජ්ඣං.
 8. ගච්චන්තො - සා, ගච්චන්තො - මජ්ඣං.

5791. යෙ කෙච්චි වික්ඛා මම පච්චයෙන
සඤ්චිව තෙ පාතුකරොනතු අජ්ජ,
තිබ්බොති කඪාන උපායනානී
රුකඛසසිමසසාපචීතිං කරොථ.

5792. යෙ කෙච්චි බ්ඛා මම අජී රචෙඨ
සඤ්චිව තෙ බ්ඪනා මොච්චනතු,
යථෙච්චයං බ්ඪනසමා පමුඤ්ඤා
ඉමෙච තෙ මුච්චරෙ බ්ඪනසමා.

5793. උඤ්ඤාලා මාසමිමං කරොනතු
මංසොදනං බ්‍රාහ්මණා භසබ්බනතු,
අමජ්ජපා මජ්ජරහො¹ පිපහඤ
පුණ්ණොති ටාලාහි² පලිසුඤ්ඤාහි.

5794. මහාපථං තිච්ච සමච්චයනතු
තිබ්බඤ්චි රකඛං විද්භනතු රචෙඨ,
යථඤ්ඤාමඤ්ඤං න විභෙඨයෙයස්සං
රුකඛසසිමසසාපචීතිං කරොථ.

5795. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
බ්‍රහ්මං අනහඤ්ච පානඤ්ච පණ්ඩිතසසාහිභාරස්සං.

5796. භක්ඛාරුහා³ අනීකච්චා රචීකා පනතිකාරකා,⁴
බ්‍රහ්මං අනහඤ්ච පානඤ්ච පණ්ඩිතසසාහිභාරස්සං.

5797. සමාගතා ජානපද නොගමා ච සමාගතා,
බ්‍රහ්මං අනහඤ්ච පානඤ්ච පණ්ඩිතසසාහිභාරස්සං.

5798. බ්‍රහ්මජ්ජනො⁵ පසනෙතාසි දිසවා පණ්ඩිතමාගතෙ,
පණ්ඩිතමහී අනුපපනෙත වෙලුකෙඛපො අචිත්තථානී.⁶

විධුරපණ්ඩිතජාතකං අට්ඨමං.

1. රහා - මජ්ජ., සා.
2. කාලාහි - මජ්ජ., වී.
3. භක්ඛාරොහා - මජ්ජ., වී. සා.
4. පනතිකාරිකා - වී.
5. බ්‍රහ්මජ්ජනො - මජ්ජ.
6. පච්චතථානී - මජ්ජ., සා.

9. උමමග්ගජාතකං

5799. සබ්බසංභාරකො නන්දී සුඤ්ඤිං කඛිඤ්ඤ පචායනී,
අලීකං භාසනසං ධුන්තී සච්චමාහු මහලීකා.

සත්තදුරකපඤ්ඤා.

5800. භංසි තුවං ඵචං මඤ්ඤඤසි සෙයෙයා
පුනෙන්න පිතාති රාජසෙට්ඨ,
භඤ්ඤසසතරසස තෙ අයං
අසසතරසස හි ගදුභො පිතා.

ගදුභපඤ්ඤා.

ඵකුන්තවීසතිපඤ්ඤා නිට්ඨිතා.

5801. නායං පුරෙ උන්තමති තොරණෙඤ්ඤ කකණ්චකො,
මභොසධි වීජානාහි තෙන ඵදො කකණ්චකො.

5802. අලඤ්ඤපුබ්බං ලඤ්ඤාන අඤ්ඤමාසං කකණ්චකො,
අනිමඤ්ඤති රාජානං වෙදෙහං මේථිලග්ගහං.

කකණ්චක පඤ්ඤා.

5803. ඉන්ද්‍රී සියා රුපවතී සා ච සීලවතී සියා
පුරිසො තං න ඉවෙජයා සද්දභාසි මභොසධි.

5804. සද්දභාමී මහාරාජ පුරිසො දුඛතො¹ සියා,
සිරි ච කාලකණ්චි ච න සමෙනතී² කුදුවනං.

සිරිකාලකණ්චි පඤ්ඤා.

5805. යෙසං න කදච්චි භුතපුබ්බං
සකඛිං සත්තපදමපී ඉමසමීං ලොකෙ,
ජාතා අමිත්තා දුචෙ සභායා
පටිසන්ධාය වරන්තී කිසස භෙතු.

5806. යදී මෙ අජජ පාතරාසකාලෙ
පඤ්ඤං න සකඤ්ඤෙණයාථ³ වතතුමෙතං,
රට්ඨා පබ්බාජයිසසාමී⁴ වො සඤ්ඤ
න හි මඤ්ඤො දුපඤ්ඤජාතිකෙහි.

1. දුභො - මජ්ඣ., 5.
2. න සමෙනතී - මජ්ඣ.
3. සකඤ්ඤෙණ - සීඉ. සකඤ්ඤෙණ - සා.
4. පබ්බාජයිසසාමී - සීඉ.

5807. මහාජනසමාගමමිති සොරෙ
ජනකොලාභලසමාගමමිති ජාතෙ,
විකඛිතතමනා අනෙකවිතො
පඤ්ඤා න සන්ඤ්ඤොම වතතුමෙතං.
5808. එකඟවිතො එකමෙකා
රහසිගතො අසුං නිවිනතයිකා,¹
පව්වෙකෙ සම්මසිකානා ධීරා
අප් වකඛනති ජනිතද අසුමෙතං.
5809. උග්ගපුත්තරාපපුත්තියානා
උරඛතමංසං පියං මනාපං,
න තෙ සුනාමසස අදෙනති මංසං
අප් මෙණ්ඩසස සුණෙන සබ්බමසස.
5810. චම්මං විහනනති එළකසස
අසසපිට්ඨස්ථරණසුට්ඨසස හෙතු,
න තෙ සුනාමසස අසුරනති
අප් මෙණ්ඩසස සුණෙන සබ්බමසස.
5811. ආවෙලලිතසිඛනිකො හි මෙණ්ඩො
න සුනාමසස විසාණානි අසී,
නිණ්භසෙබ්බා මංසහොජනො ච
අප් මෙණ්ඩසස සුණෙන සබ්බමසස.
5812. තිණ්මාසි පලාසමාසි මෙණ්ඩො
න සුනාමො තිණ්මාසි නො පලාසං,
ගණ්භය්‍ය සුණො සයං ඛේලාරං
අප් මෙණ්ඩසස සුණෙන සබ්බමසස.
5813. අඛස්ඨස්ථපාදො² චතුපපදසස
මෙණ්ඩො අට්ඨනවො අදිසසමානො,
ජාදියං ආහරති අයං ඉමසස
මංසං ආහරති අයං අමුසස.
5814. පාසාදගතො විදෙහසෙට්ඨො
විනිහාරං අඤ්ඤිමඤ්ඤිහොජනානං,
අද්දකඛි කිර සකඛි තං ජනිජෙද
හොභුක්කසස³ ච පුණ්ණමුට්ඨසස වෙතං.

1. අසානි විතකයිකා - මජ්ඣං, සා.

2. අට්ඨවිධ - මජ්ඣං, සා.

3. බොභුක්කසස - පිටු.

5815. ලාභා වත මෙ අනපරුපා
යසස මෙ එදියා පණ්ඩිතා කුලමති,
ගමහිරගතං¹ නිපුණමත්.
පට්ඨිජ්ඣිතානි සුභාසිතෙනා ධීරා.

5816. අසසතරිරථකුච ඵකමෙකං
ඵීතං ගාමවරකුච ඵකමෙකං,
සබ්බං වො දමමි පණ්ඩිතානං
පරමපඨිතමනො සුභාසිතෙනානි.

(දොදසනිපාතෙ) මෙණ්ඩකපඤ්ඤාං.

5817. පඤ්ඤායුපෙතං සිරියා ඵීහීනං
යසසසිනකුචාපි අපෙතපඤ්ඤාං,
පුච්ඡාමී කං සෙනක ඵතමත්.
කමෙත් සෙයොසා කුසලා වදනති.

5818. ධීරා ව බාලා ව හවෙ ජනිත්ඤ
සිපපුපපනතා ව අසිපිතො ව,
සුජාතිමනොතාපි අජාතිමසස
යසසසිතො පෙසසකරා හවතති:
ඵතමපි දිසවාන අභං වදමි
පඤ්ඤා නිහීතො සිරිමාව සෙයොසා.

5819. තවමපි පුච්ඡාමී අනොමපඤ්ඤා
මහොසධ කෙවලධම්මදසී,
බාලං යසසසිං පණ්ඩිතං අපපහොගං
කමෙත් සෙයොසා කුසලා වදනති,

5820. පාපානි කම්මානි කරොති බාලො
ඉධමෙව සෙයොසා ඉති මඤ්ඤාමානො,
ඉධලොකදසී පරලොකං අදසී
උභයත් බාලො කලීමග්ගහෙසි;
ඵතමපි දිසවාන අභං වදමි
පඤ්ඤාච සෙයොසා න යසසසී බාලො.

5821. න සිපපමෙතං විදධානි හොගං
න බන්ධවා න සරීරාවකාසො
පසෙසළමුගං සුඛමෙධමානං,
සිරි හි නං හජනෙ ගොරීමනදං
ඵතමපි දිසවාන අභං වදමි
පඤ්ඤා නිහීතො සිරිමාව සෙයොසා.

1, පඤ්ඤාස - මණ්ඩං, ස.සා.

5822. ලද්ධා සුඛං මජ්ඣති අපපඤ්ඤා
 දුකෙකින ඵුට්ඨොපි පමොහමෙති
 ආගන්තුනා සුඛදුකෙකින ඵුට්ඨො,
 පච්චෙති වාරිවරොව සමම
 එතමපි දිස්වාන අහං වදමි.
 පඤ්ඤාච සෙයොනා න යසසසී බාලො.
5823. දුමං යථා සාදුඵලං¹ අරඤ්ඤා
 සමන්තතො සමභිවරන්ති පකඛි,
 එවමපි අඛඛං සධනං සමොගං
 බහුජ්ජනො හජති අඤ්ඤාභානු;
 එතමපි දිස්වාන අහං වදමි
 පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොනා.
5824. න සාධු බලවා බාලො සාහසං වීඤ්ඤෙ ධනං,
 කඤ්ඤාමෙව² දුමමධං කඛඛන්ති නිරයෙ භුසං.
 එතමපි දිස්වාන අහං වදමි
 පඤ්ඤාච සෙයොනා න යසසසී බාලො.
5825. යා කාවි නජෙජා ගඛගමභිසසවන්ති
 සබ්බාව තා නාමගොතනං ජහන්ති
 ගඛගා සමුද්දං පටිපජ්ජමානා
 න බායනෙ ඉද්ධිපරො³ හී ලොකො
 එතමපි දිස්වාන අහං වදමි
 පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොනා.
5826. යමෙතමකඛා උදධිං මහන්තං
 සවන්ති නජෙජා සබ්බකාලං අසඛිං⁴
 සො සාගරො නිවච්චුළාරවෙගො
 වෙලං න අවෙචති මහාසමුද්දො.
5827. එවමපි බාලසස පජ්ජන්තානි
 පඤ්ඤා න අවෙචති සිරි කදච්චි
 එතමපි දිස්වාන අහං වදමි
 පඤ්ඤාච සෙයොනා න යසසසී බාලො.
5828. අසඤ්ඤාතො චෙපි පරෙසමඤ්ඤං
 භණ්ණාති සඤ්ඤානගතො⁵ යසසසී
 තසෙසව තං රුහති ඤ්ඤාතිමජෙඤ්ඤං
 සිරි හී නං කාරයනෙ න පඤ්ඤා,
 එතමපි දිස්වාන අහං වදමි
 පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොනා.

1. බුච්චි ඵලං - මජ්ඣං.
 2. කඤ්ඤාමෙවං - මජ්ඣං.
 3. ඉද්ධි පඤ්ඤාපි - මජ්ඣං.
 4. මසඛිං - මජ්ඣං.
 5. සඤ්ඤානගතො - සො.

5829. පරසස වා අතනනො වාපි හෙතු
 බාලො මුසා භාසති අපපපඤ්ඤා
 සො නිඤ්ජනො හොති සභාය මජ්ඣේ
 පෙව්වාපි¹ සො දුග්ගතිගාමී හොති.
 එතමපි දිසවාන අභං වදුමී
 පඤ්ඤාච සෙයෙයා න යසසසී බාලො.
5830. අත්ථපි වෙ භාසති භූරිපඤ්ඤා
 අනාලාගියො² අපධනො දළීඤ්ඤා
 න තසස තං රුහති කුතිමජ්ඣේ
 සිරි ව පඤ්ඤාණචනො න හොති,
 එතමපි දිසවාන අභං වදුමී
 පඤ්ඤා නිභීනො සිරිමාව සෙයෙයා.
5831. පරසස වා අතනනො වාපි හෙතු
 න භාසති අලිකං භූරිපඤ්ඤා
 සො පුච්ඡිතො හොති සභාය මජ්ඣේ
 පෙව්වඤ්ඤා³ සො පුග්ගතිගාමී හොති
 එතමපි දිසවාන අභං වදුමී
 පඤ්ඤාච සෙයෙයා න යසසසී බාලො.
5832. හත්ථගවසසා මණ්ඩුණ්ඩලා ව
 නාරියො ව⁴ ඉඤ්ඤාසු කුලසු ජාතා
 සබ්බාව නා උපහොගා භවන්ති;
 ඉඤ්ඤා පොසසස අනිඤ්ඤානො
 එතමපි දිසවාන අභං වදුමී
 පඤ්ඤාච සෙයෙයා න යසසසී බාලො.
5833. අසංවිනිතකම්මනං බාලං දුම්මනං මනනිනං,
 සිරි ජහති දුම්මමධං ජිණ්ණංච උරගො තවං,
 එතමපි දිසවාන අභං වදුමී
 පඤ්ඤාච සෙයෙයා න යසසසී බාලො.
5834. පඤ්ඤා පඤ්ඤිකා මයං හදනෙන
 සබ්බෙ පඤ්ඤාලිකා උපට්ඨිතා
 කං නො අභිභුයා ඉසසරොසී⁵
 සකෙතා භුතපතීච දෙවරාජා
 එතමපි දිසවාන අභං වදුමී,
 පඤ්ඤා නිභීනො සිරිමාව සෙයෙයා.

---

1. පව්චාපි - මජ්ඣං, සා.
 2. අනාලාගියො - මජ්ඣං, සා.
 3. පව්චාපි - මජ්ඣං, සා.
 4. ජියො - මජ්ඣං.
 5. දුම්මමධ - මජ්ඣං.
 6. ඉරියපි - ච.

5835. දයොව පඤ්ඤාසං යසසසී බාලො
 අකොසු ජාතෙසු තථාවිධෙසු,
 යං පණ්ඩිතො නිපුණං සංවිධෙති
 සමමාහමාපජ්ජති තස්ස බාලො
 එතමපි දියවාන අහං වදම්
 පඤ්ඤාව සෙයොන න යසසසී බාලො.

5836. අද්ධා හි පඤ්ඤාව සතං පසසා
 කන්තා සිරි භොගරතා මනුසසා,
 ඤාණඤ්ඤා බුද්ධානමතුලාරූපං
 පඤ්ඤං න අවෙවති සිරි කදචි.

5837. යංතං අපුච්ඡමහ අකිත්තධී නො
 මහොසධ කෙවලධම්මදසසී
 ගවං සහසසං උසහඤ්ඤා නාගං;
 ආජ්ඤාසුකෙත ව රථෙ දස ඉමෙ
 පඤ්ඤාසං වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨා
 දදම් තෙ ගාමවරානි සොළස.

විසතිනිපාතෙ සිරිමජ්ඣ පඤ්ඤා

5838. යෙන සතතුබ්බරානා ව
 ද්විගුණපලාසො ව පුපථිතො,
 යෙනාදම් තෙන වදම්
 යෙන නාදම් න තෙන වදම්,
 එස මගො යවමජ්ඣාකසං
 එතං ජන්තපථං විජානති.

ජන්තපථපඤ්ඤා

5839. හතති හකොති පාදෙති මුඛඤ්ඤා පරිසුමහති,
 සවෙ රාජ පියො භොති කං තෙනමතිපසසති.¹

5840. කො නු සන්තමති පපෙජාතෙ අකිපරියෙසනං වරං,
 අද්දකඛි රතතිං ඛපෙජාතං ජාතවෙදං අමඤ්ඤාපං.

5841. සවාසං ගොමයච්ඡිණ්ණානි අභිමඤ්ඤං තිණානි ව,
 විපරිතාය සඤ්ඤාය නාසකඛි සඤ්ඤාලෙතවෙ.²

5842. එවමපි අනුපායෙන අසං න ලහතෙ මගො,³
 විසාණතො ගවං දෙහං යසථ බීරං න විජුති.

1. කතෙතන කාචිපසසති - මජ්ඣං.
 2. පජ්ජලෙතවෙ නාරද පපෙජලෙතවෙ - මජ්ඣං, සායං,
 3. මුගො - සායං.

5843. විවිධෙහි උපායෙහි අසං පජ්ජානති මාණවා,
නිශ්ශතෙන අමිඤ්ඤානං මිඤ්ඤානං පග්ගතෙන ව.

5844. සෙණිමොකෙඛපලාගෙන¹ වලලභානං නයෙන ව,
ජගති ජගතිපාලා අවසනති වසුඤ්ඤරං.

බජජාපණක පඤ්ඤා.

5845. සච්ච කිර කුමපි භූරිපඤ්ඤා²
යා තාදිසි සිරි ධිති මුතී ව,
න තායතෙ භාවවසුපතීතං
යො යාවකං භුඤ්ඤාසි³ අපපසුපං.

5846. සුඛං දුකෙඛන පරිපාවයනො
කාලාකාලං⁴ විචිතං ඡන්ද්‍රජනෙකා,⁵
අසංසස ආරානි අවිපුරනො
තෙනාහං තුසසාමී යවොදනෙන.

5847. කාලඤ්ච ඤාතො අභිජිහනාය
මනෙතභි අසං පරිපාවයිතො,
විජමඤ්ඤාසං⁶ සිහවිජමතිතානි
තායිඤ්ඤාය දකඛසි මං පුනාපි.

5848. සුඛී හි එකෙ⁷ න කරොතති පාපං
අවණණසංසග්ගහයා පුනෙනෙ,
පහු සමානො විපුලකම්පිතභි
කිං කාරණා මෙ න කරොසි දුකඛං.

5849. න පණධිතා අත්තසුඛසස ගෙතු
පාපානී කම්මානී සමාවරනති,
දුකෙඛන පුට්ඨා බලිතතනාපි⁸ සනාතා
ඡන්ද ව දෙසා න ජහනති ධම්මං.

5850. යෙන කෙනවී වණණන මුදුනා දරුනෙන වා,
උදධිරෙ දීනමඤ්ඤානං පච්ඡා ධම්මං සමාවරෙ.

1. සෙනි මොකෙඛපලාගෙන - මජ්ඣ. සෙනාමොකඛපලාගෙන - සා. 2. අභිභූරිපඤ්ඤා - මජ්ඣ. 3. භුඤ්ඤාසි - මජ්ඣ. 4. කාලානකාලං - මජ්ඣ. 5. ඡන්ද - මජ්ඣ. 6. විජමඤ්ඤාසං - මජ්ඣ, සා. 7. සුඛීහිගෙතෙ - මජ්ඣ, සා. 8. බලිතාපි - මජ්ඣ.

5851. යසස රුකකසස ජායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
න තසස සාධං භඤ්ජයා මිත්තදුබ්බො හී පාපකො.

5852. යසසා¹ හී ධම්මං මනුජො විජඤ්ඤා
යෙවසස කඬ්ඛං විනයනති සතොතා,
තං හිසස දීපඤ්ඤා පරායණඤ්ඤා
න තෙන මිත්තං ජරයෙට්² පඤ්ඤා.

5853. අලපසා ගිහී කාමභොගී න සාධු
අසඤ්ඤාතො පබ්බජිතො න සාධු,
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී
යො පණ්ඩිතො කොධතො තං න සාධු.

5854. නිසම්ම ඛනිභො කඬ්ඛො නානිසම්ම දිසම්පති,
නිසම්මකාරිතො රාජ යපො කිත්ති ච වඩ්ඪති.

භූරිපඤ්ඤා.

5855. භනති භතෙහි පාදෙහි මුඛඤ්ඤා පරිසුම්භති,
ස වෙ රාජ පියො භොති කං තෙන මහිපසසයි.

5856. අකොතාසති යථාකාමං ආගමඤ්ඤාසස න ඉච්ඡති,
ස වෙ රාජ පියො භොති කං තෙන මහිපසසයි.

5857. අඛතකඛාති අභූතෙන අලිකෙන මහිසාරයෙ,
ස වෙ රාජ පියො භොති කං තෙන මහිපසසයි.

5858. භරං අනතඤ්ඤා පානඤ්ඤා වඤ්ඤාසනාසනානි ච,
අඤ්ඤාදත්ථි භරා සනාතා තෙ වෙ රාජ පියො භොතති
කං තෙන මහිපසසයි.

දෙවතාපුච්ඡිත පඤ්ඤා.

5859 පඤ්ඤා පණ්ඩිතා සමාගතා
පඤ්ඤා මෙ පටිභාති තං සුඤ්ඤාට,
නිත්ථියමඤ්ඤා පසංසියං වා
කසෙසවාචිකරෙයා ගුණාමඤ්ඤා.

1. යසස හී - මජ්ඣං.
2. මිත්ති ජයෙට් - මජ්ඣං, මෙතනිං - සසා.

- 5860. කං තො ආචිකරොභි¹ භුමිපාල
භක්ඛා භාරසභො තුවං වදෙතං,
තව ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච² සම්මසිකා
අථ වකඛනභි³ ජනිඤ්ච පඤ්ච ධිරා.
- 5861. යා සිලවතී අනඤ්ඤාදෙධයා⁴
භක්ඛවුඡන්දවසානුගා පියා මනාපා,
නිඤ්ඤියමකං පසංසියං වා
භරියායාවිකරෙය්‍ය ගුණමකං.
- 5862. යො කිවුඡගතසස ආතුරසස
සරණං භොති ගතී පරායණඤ්ච,
නිඤ්ඤියමකං පසංසියං වා
සබ්බෙනාවිකරෙය්‍ය ගුණමකං.
- 5863. ජෙට්ඨො අථ මජ්ඣමො කණ්ඨට්ඨො
සො චෙ සිලසමාභිනො ධීතභෙතා,
නිඤ්ඤියමකං පසංසියං වා
භාතුචාවිකරෙය්‍ය ගුණමකං.
- 5864. යො චෙ පිතුභද්දසස පඤ්ඤා⁵
අනුජාතො පිතරං අනොමපඤ්ඤා,
නිඤ්ඤියමකං පසංසියං වා
සුභතසසාවිකරෙය්‍ය ගුණමකං.
- 5865. මානා දීපද ජනිඤ්චසෙට්ඨ
යො තං පොසෙති ඡන්දසා පියෙන,
නිඤ්ඤියමකං පසංසියං වා
මාතුයාවිකරෙය්‍ය ගුණමකං.
- 5866. ගුණසස භි ගුණමෙව සාධු
න භි ගුණසස පසකුමාවිකමමං,
අනිඤ්ඤාදිය⁶ සභෙය්‍ය ධිරො
නිඤ්ඤිකඤ්චො යථාසුඛං භණෙය්‍ය.
- 5867. කිනත්‍ර කං විමනො රාජසෙට්ඨ
දීපදීඤ්ච⁷ වචනං සුභොම නෙතං,⁸
කිං විනායමානො දුම්මනොසී
නුන දෙව අපරාධො අඤ්චි මණං.

---

1. කං ආචිකරොභි - මජ්ඣ., සා.	5. යා - මජ්ඣ., සා.
2. රුචිනී - මජ්ඣ., සා.	6. අනිඤ්ඤිකඤ්චො - මජ්ඣ., සා.
3. වග්ගනභි - මජ්ඣ.	7. දීපද ජනිඤ්ච - මජ්ඣ.
4. අනඤ්ඤාදෙධයා - මජ්ඣ., සා.	8. මෙතං - මජ්ඣ.

5868. පඤ්ඤා වජ්ජකා මහොසධොති
ආණ්ණො මෙ වධාය භුට්ඨඤ්ඤා,
තං විනායනො¹ දුමමනොසථි
න හි දෙවි අපරාධො අත්ථි තුඤ්ඤං.

5869. අභිදෙසගතො ඉදති එසි²
කීං සුඤ්ඤා කිමාසංකතෙ³ මනො තෙ,
කො තෙ කිමවොච භුට්ඨඤ්ඤා
ඉඤ්ඤං තං වචනං සුඤ්ඤාම චූභි මමනං.

5870. පඤ්ඤා වජ්ජකා මහොසධොති
යදි තෙ මනාධිතං ජනිඤ්ඤා දෙසං,
භරියාය රහොගතො අසංසි
ගුඤ්ඤං පාතුකතං සුතං මමමනං.

5871. යං සාලවනසථිං සෙනකො
පාපකමමං අකාසි අසඛිරුපං,
සඛිනොච රහොගතො අසංසි
ගුඤ්ඤං පාතුකතං සුතං මමමනං.

5872. පුත්තකපුට්ඨසසෙස තෙ ජනිඤ්ඤා
උපපනො රොගො අරාජපුත්තො,⁴
භාතුචච රහොගතො අසංසි
ගුඤ්ඤං පාතුකතං සුතං මමමනං.

5873. ආබාධොයං⁵ අසඛිරුපො
කාච්ඤ්ඤා නරදෙවෙන චුට්ඨො,
පුත්තසසෙස රහොගතො අසංසි
ගුඤ්ඤං පාතුකතං සුතං මමමනං.

5874. අට්ඨවඛකං මණිරතනං උලාරං
සකෙසා තෙ අදද පිනාමහසෙස,
දෙවිඤ්ඤා ගතං තදජ්ජ භස්ථං
මාතුචච රහොගතො අසංසි
ගුඤ්ඤං පාතුකතං සුතං මමමනං.

5875. ගුඤ්ඤාසෙස හි ගුඤ්ඤාමෙච සාධු
න හි ගුඤ්ඤාසෙස පසස්මාවිකමමං,
අනිඤ්ඤා⁶ සහෙයා ධීරො
නිඤ්ඤාතො යථාසුඛං හඤ්ඤාසා.

1. විනායමානො - මජ්ඣ. සා. වී.
2. එහිසි - මජ්ඣ. සා.
3. කීං සඛිකතෙ - මජ්ඣ. සා.
4. අරාජපුත්තො - මජ්ඣ. සා.
5. ආබාධොයං - මජ්ඣ. සා.
6. අනිඤ්ඤාතො - මජ්ඣ.

- 5876. න ගුඤ්ඤමත්තං විචරෙය්‍ය රක්ඛෙය්‍යා නං යථා නිධිං,
න හී පාකුකතො සාධු ගුඤ්ඤො අත්තො පජානතා.
- 5877. ථීයා ගුඤ්ඤං න සංසෙය්‍ය අමිත්තස්ස ච පණ්ඩිතො,
යො වාමීසෙන සංභීරො භද්දත්තො ච යො නරො.
- 5878. ගුඤ්ඤමත්තමසමුද්ධං සමුද්ධාධිකි යො නරො,
මත්තභෙදභයා තස්ස ද්‍රව්‍යභූතො තිතිකඛති.
- 5879. යාවනොත්තා පුරිසස්සත්තං ගුඤ්ඤං ජානනි මනනිනං,
තාවනොත්තා තස්ස උබ්බෙගා තස්මා ගුඤ්ඤං න වීක්ඛපේ.

5880. විච්චො භාසෙය්‍ය දිවා රහස්සං
රත්තිං ගිරං නාතිචෙල පමුඤ්ඤො,
උපස්සතිකා හි සුඤ්ඤනති මනතං
තස්මා මනොත්තා ඛිපපමුපෙති හෙදං.

විසතිනිපාතෙ පඤ්චපණ්ඩිතපඤ්ඤා.

- 5881. පඤ්ඤාලො සබ්බසෙනාය බ්‍රහ්මදත්තො සමාගතො,
සායං පඤ්ඤාලියා සෙනා අප්පමෙය්‍යා මහොසධි.
- 5882. පිට්ඨිමති පතතිමති සබ්බසඛ්‍යාමකොවීද,
ඔභාරිනී සද්දවති හෙරිසඛිප්පබොධනා.
- 5883. ලොභවිජ්ජාලඛනාරාහා¹ ධර්මීනී² වාමරොහිණී
සිප්පියෙහි සුසම්පන්නා සුරෙහි සුපතිට්ඨිතා.
- 5884. දසෙත්තං පණ්ඩිතා ආහු භූරිපඤ්ඤා රහොගමා,³
මාතා එකාදසී රඤ්ඤාසු පඤ්ඤාලියං පසාසති.
- 5885. අපේත්තංකසතං ඛන්තා අනුයුත්තා යසස්සිතො,
අවස්ථිතනරට්ඨා බ්‍යථිතා පඤ්ඤාලිනං වසංගතා.

---

1. අලංකාරං - මජ්ඣ. සා.
2. විජිතී - මජ්ඣ.
3. රහොගතා - මජ්ඣ.

316 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5886. යංවද්‍ය නකකරා රඤ්ඤා අකාමා පියභාණිනො,
පඤ්ඤාලමනුයායනති අකාමා වසිනො ගතා.
5887. නාය සෙනාය මිට්ඨා නියන්ධි පරිවාරිතා,
රාජධානි¹ විදෙහානං සමන්තා පරිබඤ්ඤති.
5888. උද්ධං තාරකජාතාව සමන්තා පරිවාරිතා,
මහොසධ විජානාහි කථං මොකෙඛා භවීසසති.
5889. පාදෙ දෙව පසාරෙහි භුඤ්ජ කාමෙ රමස්ස ව,
හිත්වා පඤ්ඤාලියං සෙනං බ්‍රහ්මදිව්‍යො පලායති.²
5890. රාජා සඤ්චකාමො තෙ රතනානි පච්චෙඤ්ජති,
ආගච්ඡන්තු තතො දුතා මඤ්ජුකා පියභාණිනො.
5891. භාසන්තු මුදුකා³ වාවා යා වාවා පටිනඤ්ඤිතා,
පඤ්ඤාලා ව චිදෙහා ව උභො එකා භවන්තු තෙ.
5892. කථන්තු කෙවච්ච මහොසධෙන
සමාගමො ආසි තදිකික බ්‍රාහ්මි.
කච්චී තෙ පටිනිජ්ඣන්තො කච්චී තුට්ඨො මහොසධො.
5893. අනරියරූපො පුරිසො ජනිඤ්ඤ,
අසච්චොදකො ඵදො අසබ්බිරූපො.
යථා මුගො ව බධිරො ව න කීඤ්ඤාසං අභාසථ.
5894. අද්ධා ඉදං මන්තපදං සුද්දද්දසං
අඤ්ඤො සුදො නරවීරියෙන⁴ දිට්ඨො,
තථා හි කායො මම සමපච්චෙධති⁵
හිත්වා සයං කො පරහස්මෙසසති.
5895. ජනනං හි එකාව මතී සමෙති
යෙ පණ්ඩිතා උත්තමභූරිපත්තා,
යානං අයානං අථවාපි යානං
මහොසධ කුම්බී මතිං කරොහි.
5896. ජානාසී ඛො රාජ මහානුභාවො
මහඛලො දුලුනිබ්‍රහ්මදිව්‍යො.
රාජා ව නං ඉච්ඡති කාරණාසං
මිගං⁶ යථා ඔකචරෙන⁷ ලුඤ්ඤ.

1. රාජධානිං - මජ්ඣං.
2. පලායිති - මජ්ඣං.
3. මුදුකා - මජ්ඣං.
4. නරවීරෙන - මජ්ඣං. සා.
5. චෙධිතෙ - මජ්ඣං.
6. මගං - මජ්ඣං.
7. ඔකචරෙන - මජ්ඣං.

5897. යථාපි මච්චො ඛලිසං වධකං මංසෙන ඡාදිතං,
ආමග්ගිඥො න ජානාති මච්චො මරණමඝ්ඤානො.
5898. එවමෙව තුවං රාජ චූළනීයඝ්ඤා¹ ධීතරං,
කාමග්ගිඥො න ජානාසී මච්චොව මරණමඝ්ඤානො.
5899. යචෙ ගච්ඡසී පඤ්චාලං බීජපමඝ්ඤං ජභිඝ්ඤසී,
ථීගං පථානුපනතංව² මහනිතං භයමෙඝ්ඤති.
5900. මයමෙව බාලමහසෙ එළමුගා
යෙ උක්ඛමඤ්ඤාති තඤී ලපිමහ,
කීමෙව තුං නඤ්ඤාලකොට්ඨිඥො³
අඤ්ඤාති ජානාසී යථාපි අඤ්ඤාදී.
5901. ඉමං ගලෙ ගභෙඤ්ඤාන නාසෙඨ විජීතා මම,
යො මෙ රතනලාභඝ්ඤ අනතරායාය භාසති.
5902. තතො ව සො අපකකමම වෙදෙහඝ්ඤ උපතඤ්ඤා,
අඨ ආමනතඤී දුතං මාඨරං⁴ සුවපඤ්ඤිතං.
5903. එභි සමම භරීපකඤ්ඤා⁵ වෙය්‍යාවච්චං කරොභී මෙ,
අඤ්ඤා පඤ්චාලරාජඝ්ඤ යාළිකා සයනපාලිකා.
5904. තං පඤ්ඤරෙන⁶ පුච්ඡඤ්ඤා යා හි සඤ්ඤඝ්ඤා කොට්ඨි,
යා තෙසං සඤ්ඤං ජානාති රඤ්ඤාදී ව කොසීයඝ්ඤ ව.
5905. ආමොති සො පටිඝ්ඤ්ඤා, මාඨරො සුවපඤ්ඤිතො,
අගමාසී භරීපකෙඤ්ඤා යාළිකාය උපතඤ්ඤිතං.
5906. තතො, ව ඛො සො ගභාඤ්ඤාන මාඨරො සුවපඤ්ඤිතො,
අඨ ආමනතඤී සුසරං යාළිකං මඤ්ඤාභාණිකං.
5907. කචචී තෙ සුසරෙ ඛමනීයං කචචී වෙසෙස්⁷ අනාමයං,
කචචී තෙ මධුනා ලාජා ලබ්භතෙ සුසරෙ තථ.
5908. කුසලඤ්ඤාව මෙ සමීච්චි අථො සමම අනාමයං,
අථො මෙ මධුනා ලාජා ලබ්භතෙ සුවපඤ්ඤිතං.

1. චූළනෙයාඝ්ඤා - මජ්ඣං.

2. පනානු - මජ්ඣං. ටී.

3. චඤ්ඤා - මජ්ඣං.

4. මාධරං - මජ්ඣං. මාධුරං - ස්‍යා.

5. භරීපකඤ්ඤා - මජ්ඣං. ස්‍යා.

6. ඛතඤ්ඤාන - මජ්ඣං. පඤ්ඤරෙන - ස්‍යා. සඤ්ඤාන - ස්‍යා.

7. වෙසෙස් - මජ්ඣං. ස්‍යා.

5909. කුතො නු සමම ආගමම කසස වා පභිතො තුවං,
න ච මෙසි ඉතො පුබ්බෙ දිට්ඨො වා යදි වා සුතො.
5910. අහොසිං සිචිරාජසස පාසාදෙ සයනපාලකො,
තතො සො ධම්මකො රාජා බඳ්ඪි¹ මොවෙසි බන්ධනා.
5911. තසස මෙකා දුතියාසි සාළිකා මඤ්ජුභාණිකා,
තං තත්ථ අවධි සෙනො පෙක්ඛතො සුසරෙ මම.
5912. තසසා කාමා හි සමමනො ආගතොසමී තචන්තිකෙ,
සචෙ කරයායාසි ඔකාසං උභයොච වසාමසෙ.
5913. සුවොච සුචිං කාමෙයා සාළිකො පන සාළිකං,
සුවසස සාළිකාය ව² සංවාසො හොති කිදිසො.
5914. යං යං කාමී කාමයති³ අපි වණ්ඤාලිකාමපි,
සබ්බෙහි සදිසො හොති නත්ථී කාමෙ අසාදිසො.
5915. අත්ථි ජම්බාවතී නාම මාතා සිචිසස⁴ රාජිනො,
සා හරියා වාසුදෙවසස කණ්ණසස මහෙසි පියා.
5916. රථාවතී කිපුරිසි සාපි චච්ඡං අකාමසි,
මනුසෙසා මිගියා සඤ්ඨිං නත්ථී කාමෙ අසාදිසො.
5917. හඤු මොහං ගමීසසාමී සාළිකෙ මංජුභාණිකෙ,
පච්චික්ඛානුපදං හෙතං අතිමඤ්ඤසි නුන මං.
5918. න සිරි තරමානසස මාඨර සුවපණ්ඩිත,
ඉඳෙච තාව අච්ඡසසු යාව රාජානං දක්ඛසි,
සොසසසි⁵ සඤ්ඨං මුතිබ්බානං ආනුභාවකඤ්ච රාජිනො.
5919. යො නු මොයං තිබ්බො සඤ්ඤා තිරොජනපදෙ සුතො,
ධිතා පඤ්ඤාලරාජසස ඔසධි විය වණ්ණිනී;
තං දසසති විදෙහානං සො විවාහො හවිසසති.
5920. නෙදිසො⁶ තෙ අමිත්තානං විවාහො හොතු මාඨර,
යථා පඤ්ඤාලරාජසස චෙදෙහෙන හවිසසති.

---

1. බන්ධන - මජ්ඣ.
 2. සාළිකායෙච - මජ්ඣ.
 3. යොයං කාමෙ කාමයති - මජ්ඣ., සා.
 4. සිඤ්චිය - අධ්මකරා.
 5. සොසි - මජ්ඣ., සා.
 6. ඵදිසො - මජ්ඣ., සා., වී.

5921. ආනයිකාන වෙදෙහං පඤ්ඤාලානං රථෙසහො,
තතො නං සාතයිසසති නාසස සකඛි හවීසසති.
5922. හඤ්ඤා මං අනුජානාහි රක්ඛියො සත්තමක්ඛියො,
යාවාහං සිවිරාජසස ආරොවෙමි මහෙසිනො,
ලද්ධො ච මෙ ආවසථො සාළිකාය උපතතිකං.
5923. හඤ්ඤා තං අනුජානාමි රක්ඛියො සත්තමක්ඛියො,
සවෙ තං සත්තරඤ්ඤා නාගච්ඡසි මමනතිනෙ;
මඤ්ඤා ඔක්කන්තසත්තං මං මතාය ආගමීසසසි.
5924. තතො ච මො සො ගතඛාන මාඨරො සුච්චසඤ්ඤො,
මහොසධසස අකඛාසි සාළියා¹ චචනං ඉදං.
5925. යසෙසච සරෙ භුඤ්ඤාය හොගං,
තසෙසච අසං පුරිසො චරෙයා.
5926. හඤ්ඤා ගච්ඡාමි පුරෙ ජනිඤ්ඤා,
පඤ්ඤාලොචසස පුරං සුරමමං;
නිවෙසනානි මාපෙතුං වෙදෙහසස යසසසිනො.
5927. නිවෙසනානි මාපෙතො වෙදෙහසස යසසසිනො,
යද්ද නෙ පභිඤ්ඤායාමි තද්ද ඵය්‍යාසි ඛන්තිය.
5928. තතො ච පායාසි පුරෙ මහොසධො,
පඤ්ඤාලොචසස පුරං සුරමමං;
නිවෙසනානි මාපෙතුං වෙදෙහසස යසසසිනො.
5929. නිවෙසනානි මාපෙතො වෙදෙහසස යසසසිනො;
අථසස පභිඤ්ඤා දුතං (වෙදෙහං මිච්චිලකහං.)
ඵහිද්දති මහාරාජ මාපිතං තෙ නිවෙසනං.
5930. තතො ච රාජා පායාසි සෙනාය චතුරඛිගියා,
අනන්තවාහනං දට්ඨං ජීතං කම්පිලලියං පුරං.
5931. තතො ච මො සො ගතඛාන බුඤ්ඤාසස පාභිඤ්ඤා,
ආගතොසමි මහාරාජ තච පාදනි චජ්ඤා.
5932. දද්දති මෙ හරියං නාරිං සබ්බඛාසොහිනිං,
සුච්චෙණ්ණන පටිච්ඡන්තං දසිගණපුරකඛනං.
5933. සවාගතං තෙ වෙදෙහ අථො තෙ අදුරාගතං,
නකඛිකඤ්ඤා පරිපුච්ඡ අහං කඤ්ඤා දද්දමි තෙ;
සුච්චෙණ්ණන පටිච්ඡන්තං දසිගණපුරකඛනං.

1. සාළිකාය - මජ්ඣිම.

5934. තතො ච රාජා වෙදෙහො නකකිංතං පරිපුච්ඡට්,
නකකිංතං පරිපුච්ඡිතා බ්‍රහ්මදික්ඛණ්ණ පාඨිණි.
5935. දදුච්ඡිතී මෙ හරියං නාරිං සබ්බධයොසොභිතීං,
සුවච්ඡෙණ්ණන පටිච්ඡන්තං දුඨිගණපුරකකිතං.
5936. දදුච්ඡිතී තෙ හරියං නාරිං සබ්බධයොසොභිතීං,
සුවච්ඡෙණ්ණන පටිච්ඡන්තං දුඨිගණපුරකකිතං.
5937. හතී අසො රථා පත්තී සෙනා තිට්ඨතනී වම්මිතා¹,
උකකා පදිත්තා කුමාරිකා කිත්තා මඤ්ඤිතා පණ්ඩිතා.
5938. හතී අසො රථා පත්තී සෙනා තිට්ඨතනී වම්මිතා,
උකකා පදිත්තා කුමාරිකා කිත්තා කාහනා පණ්ඩිතා.
5939. රකකිති තං මහාරාජ චූළනීයො මහබ්බලො,
පද්ධවො තෙ බ්‍රහ්මදික්ඛො පාතො තං ඝාතගිසසකි.
5940. උබ්බධතෙ² මෙ හදයං මුඛකො පරිපුසසකි,
නිබ්බුතීං නාගිගච්ඡාමී අකඤ්ඤිතො ආතපෙ.
5941. කම්මාරාතං යථා උකකා අනො කුමාරිකා නො බහි,
ඵච්චිතී හදයං මඤ්ඤා අනො කුමාරිකා නො බහි.
5942. පමනො මනානානිතො භික්ඛමනොසි බන්ධය,
ඉදති බො තං තායන්තා පණ්ඩිතා මනනිතො ජනා.
5943. අකකුමාරිකා වචනං අත්තමභිතෙසිනො,
අකකුමාරිකා රාජ මිගො කුට්ටි ඔහිතො.
5944. යථාසි මච්චා බලීසං වඩං මංසෙන ජාදිතං,
ආමගිඤ්ඤා න ජානාති මච්චා මරණමනනො.
5945. ඵච්චෙව කුචං රාජ චූළනොයාසස ධීතරං,
කාමගිඤ්ඤා න ජානාති මච්චා මරණමනනො.
5946. සචෙ ගච්ඡති පඤ්ඤාලං බීජපමනං³ ජහෙසසසි,⁴
මීගං පථානුපනනං⁵ මහනං භයමෙසසකි.⁶

---

1. වම්මිතා - මජ්ඣ.
2. උබ්බධතී - මජ්ඣ. ච.
3. බීජපමනං - මජ්ඣ.
4. ජහිසසසි - මජ්ඣ. සා.
5. පථානු - මජ්ඣ. සා.
6. භයමෙසසසි - මජ්ඣ. සා.

5947. අනරියරූපො පුරියො ජනිඤ
 අභිව උච්චධගතො ඩසෙය්‍ය,¹
 න තෙන මෙක්ඛං කඨිරාථ ධිරො
 දුක්ඛා භවෙ කාපුරිසෙන² සඛගමො.
5948. යතොඛව³ ජඤඤ පුරිසං⁴ ජනිඤ
 සීලවායං ඛහුඤ්ඤතො,
 තෙනෙව මෙක්ඛං කඨිරාථ ධිරො
 සුඛො භවෙ සපුරිසෙන සඛගමො.
5949. බාලො තුවං එළමුගොසි රාජ
 යො උක්ඛමඤ්ඤාති මයී ලපිඤ්ඤා,
 කිමෙවාභං නඛගලකොට්ඨදෙධා
 අඤ්ඤාති ජාතිඤ්ඤං යථාපි අඤ්ඤා.
5950. ඉමං ගලෙ ගභෙඤ්ඤානා නාමෙඨ විජිතා මම,
 යො මෙ රතනලාභඤ්ඤා අනතරායාය භාසති.
5951. මහොසධ අනිතෙන නානුච්ඡිකානති පඤ්ඤාතා,
 කිං මං අඤ්ඤං ව සමිඤ්ඤා⁵ පතොදෙනෙව විජ්ඣයි.
5952. සවෙ පඤ්ඤාසි මොක්ඛං මො⁶ බෙමං වා පන පඤ්ඤාසි,
 තෙනෙව මං අනුසාස කිං අනිතෙන විජ්ඣයි.
5953. අනිතං මානුසං කමමං දුක්ඛාරං දුරභිසම්භවං,
 න තං සකෙකාමී මොවෙතුං නිම්බී ජානඤ්ඤා ඛතතිය.
5954. සතති වෙභාසයා⁷ නාගා ඉඤ්ඤිමනො යසසසිනො,
 තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්‍යං යඤ්ඤා භොතති තථාවිධා.
5955. සතති වෙභාසයා අඤ්ඤා ඉඤ්ඤිමනො යසසසිනො,
 තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්‍යං යඤ්ඤා භොතති තථාවිධා.
5956. සතති වෙභාසයා පකඤ්ඤා ඉඤ්ඤිමනො යසසසිනො,
 තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්‍යං යඤ්ඤා භොතති තථාවිධා.
5957. සතති වෙභාසයා යකඤ්ඤා ඉඤ්ඤිමනො යසසසිනො,
 තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්‍යං යඤ්ඤා භොතති තථාවිධා.

---

1. ඩංසෙය්‍ය - මජ්ඣ. සා.
 2. කාපුරිසෙති - මජ්ඣ.
 3. යදෙව - මජ්ඣ.
 4. පුරිසො - මජ්ඣ.
 5. සමිඤ්ඤා - මජ්ඣ.
 6. වා - මජ්ඣ.
 7. වෙභාසයා - මජ්ඣ. සා., වෙභාසයා - වී.

5958. අතීතං මානුසං¹ කම්මං දුක්ඛාරං දුරභියමිහවං,
න නං සකෙතාමී මොවෙතුං අනුතලිකෙඛන ඛන්තිය.
5959. අතීරදසසී පුරියො මහනොන උදකණණවෙ,
යත් සො ලහතෙ ගාධං² තත් සො වීඤ්ඤෙ සුඛං.
5960. එවං අමහඤ්ඤ රඤ්ඤෙ ව ත්වං පතීට්ඨා මහොසධ,
ත්වං නොසී මනතීනං සෙට්ඨා අමෙහ දුක්ඛා පමොවය.
5961. අතීතං මානුසං කම්මං දුක්ඛාරං දුරභියමිහවං,
න නං සකෙතාමී මොවෙතුං ත්වමි ජාතඤ්ඤ³ සෙනක.
5962. සුඤ්ඤාහි මෙතං වචනං පසස්සෙනං මහබ්බායං,
සෙනකංදන්ති පුච්ඡාමී කිං කිව්චං ඉධ මඤ්ඤසී.
5963. අඤ්ඤි ද්වාරතො දෙම ගණ්ඨාමසෙ වීකත්තනං,⁴
අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්තාන ඛිප්පං හෙසසාම ජීවිතං.
මා නො රාජා⁵ බ්‍රහ්මදත්තො වීරං දුක්ඛන මාරසී
5964. සුඤ්ඤාහි එතං වචනං පසස්සෙනං මහබ්බායං,
පුක්ඛසංදන්ති පුච්ඡාමී කිං කිව්චං ඉධ මඤ්ඤසී.
5965. වීසං බාදිත්වා මීයාම ඛිප්පං හෙසසාම ජීවිතං,
මා නො රාජා බ්‍රහ්මදත්තො වීරං දුක්ඛන මාරසී.
5966. සුඤ්ඤාහි එතං වචනං පසස්සෙනං මහබ්බායං,
කාවීඤ්ඤංදන්ති පුච්ඡාමී කිං කිව්චං ඉධ මඤ්ඤසී.
5967. රජජයා බජ්ඣමීයාම පපාතා පපතෙමසෙ,
මා නො රාජා බ්‍රහ්මදත්තො වීරං දුක්ඛන මාරසී.
5968. සුඤ්ඤාහි එතං වචනං පසස්සෙනං මහබ්බායං,
දෙවීඤ්ඤංදන්ති පුච්ඡාමී කිං කිව්චං ඉධ මඤ්ඤසී.
5969. අඤ්ඤි ද්වාරතො දෙම ගණ්ඨාමසෙ වීකත්තනං,
අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්තාන ඛිප්පං හෙසසාම ජීවිතං.
න නො සකෙතානී මොවෙතුං සුබ්බෙනෙව මහොසධො.
5970. යථා කදලිනො සාරං අනෙවසං නාධිගච්ඡති,
එවං අනෙවසමානා නං පඤ්ඤං නාජ්ඣගමාමසෙ.

1. මානුසකං - වී.
2. නාධං - මජ්ඣ.
3. පජාතඤ්ඤ - මජ්ඣ.
4. වීකත්තනං - මජ්ඣ., ස්ථ.
5. රාජ - මජ්ඣ.

5971. යථා සිංහලිනො සාරං අනෙවසං නාධිගච්ඡති,
එවං අනෙවසමානානං පඤ්ඤං නාඤ්ඤිගමාමසෙ.
5972. අදෙසෙ වත නො වුඤ්ඤා¹ කුඤ්ඤානංව නොදකෙ,
සකාසෙ දුම්මනුසසානං බාලානමච්චිජානනං.
5973. උඤ්ඤධනෙ² මෙ හදයං මුඛඤ්ඤා පරිසුඤ්ඤති,
නිබ්බුඤ්ඤා නාධිගච්ඡාමී අඤ්ඤාදෙධිච්ච ආතපෙ.
5974. කම්මාරානං යථා උඤ්ඤා අනෙතා ක්‍රියාති නො ඛණී,
එවමපී හදයං මඤ්ඤං අනෙතා ක්‍රියාති නො ඛණී.
5975. තතො සො පඤ්ඤානො ධීරො අනුදසසී මහොසධො,
වෙදෙහං දුක්ඛිතං දිස්වා ඉදං වචනමබ්බවී.
5976. මා කං භාසී මහාරාජ මා කං භාසී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤ්ඤාමී රාහුගභිතංව³ වජ්ජිමං.
5977. මා කං භාසී මහාරාජ මා කං භාසී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤ්ඤාමී රාහුගභිතංව සුරියං.
5978. මා කං භාසී මහාරාජ මා කං භාසී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤ්ඤාමී පඤ්ඤා සකංව කුඤ්ඤරං.
5979. මා කං භාසී මහාරාජ මා කං භාසී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤ්ඤාමී පෙළාබ්බංව පනතගං.
5980. මා කං භාසී මහාරාජ මා කං භාසී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤ්ඤාමී පඤ්ඤා බ්බංව පඤ්ඤරෙ.
5981. මා කං භාසී මහාරාජ මා කං භාසී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤ්ඤාමී මච්ච ජාලගතෙරිව.
5982. මා කං භාසී මහාරාජ මා කං භාසී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤ්ඤාමී සයොග්ගබලවාහනං.
5983. මා කං භාසී මහාරාජ මා කං භාසී රථෙසහ,
පඤ්ඤාලං වාහනිසසාමී කාකසෙනංව ලෙඤ්ඤිනා.
5984. ආදු පඤ්ඤා කිමජ්ජියා අමච්චො වාපි තාදිසො,
සො තං සමොධිපකඤ්ඤානං දුක්ඛා න පරිමොචසෙ.

1. වුඤ්ඤා - මජ්ඣ.

2. උඤ්ඤධනී - මජ්ඣ. ටී.

3. රාහුගභිතංව - මජ්ඣ. රාහුගභිතංව - සා.

5985. එථ මාණවා උට්ඨෙථ මුඛං සොධෙථ සන්ධිනො,
වෙදෙහො සහමච්චෙහි උච්චෙහෙන් ගමීසුති.
5986. තසුස තං වචනං සුඤ්චා පණ්ඩිතසුඤ්චාසාරිනො,
උමමග්ගදොරං විවරිංසු යනනසුතෙත ව අග්ගලෙ.
5987. පුරතො සෙනකො යානි පච්ඡකො ව මහොසධො,
මජ්ඣෙකං ව රාජා වෙදෙහො අමච්චපරිවාරිනො.
5988. උමමග්ගා¹ නිකම්භිකාන වෙදෙහො නාවමාරුහි,
අභිරුලුහකඛි තං ඤාඤා අනුසාසි මහොසධො.
5989. අයං තෙ සාසුරො² දෙව අයං සසුසු ජනාධිප,
යථා මාතු පටිපතති එවං තෙ හොතු සසුසුයා.
5990. යථාපි නියකො භාතා සඋදරියො එකමාතුකො,
එවං පඤ්චාලවණො³ තෙ දසිතඛෙඛා රථෙසහ.
5991. අයං පඤ්චාලවණං⁴ තෙ රාජපුත්ති අභිජ්ඣතිතා,
කාමං කරොහි තෙ තාය හරියා තෙ රථෙසහ.
5992. ආරුග්ග නාවං තරමානො කිනනු තීරමි නිට්ඨසි,
කිච්ඡා මුක්ඛම ඤාකම්බානො යාමදනි මහොසධ.
5993. තෙස ධමමො මහාරාජ යොහං සෙනාය නායකො,
සෙනඛං පරිභාපෙඤා අත්තානං පරිමොචයෙ.
5994. නිවෙසනමිති තෙ දෙව සෙනඛනං පරිභාපිතං,
තං දිනනං මුහුදුතෙනන ආනයිසුසං රථෙසහ.
5995. අප්පසෙනො මහාසෙනං කථං විග්ගයග ධර්මසි,
දුබ්බලො බලවනෙනන විහඤ්ඤිසුසසි පණ්ඩිත.
5996. අප්පසෙනොපි චෙ මනහි මහාසෙනං අමනර්තං,
ථිනානි⁵ රාජා රාජානො ආදිට්ඨොවුදයං නමං.
5997. සුසුඛං වත සංචාසො පණ්ඩිතෙහීති ජෙනකා,
පකම්ච පඤ්ඤරෙ බඤ්ඤො⁶ මච්ඡ ජාලගතෙරිච්ච.
අමිතභග්ගකම්බගතෙ මොචයි නො මහොසධො.

1. උමමග්ගන - මජ්ඣ. උමමග්ගන - සා. 2.
2. උමමග්ගා - මජ්ඣ. 3. සසුසුරො - සිච්ච, මජ්ඣ, සා.
4. ජාතාච - මජ්ඣ. 5. බනෙධි - මජ්ඣ.

5998. එවමෙන් මහාරාජ පණ්ඩිතා හි සුඛාවහා.
පක්ඛිව පක්ඛරෙ බද්ධෙ මවේජ ජාලගතෙරිව;
අභික්ඛහස්සගතෙ මොවයි නො මහොසධො.
5999. රක්ඛිඤා කසිණං රතනීං වුළුනියො මහබ්බලො,
උදෙනාං අරුණුගමහි උපකාරීං උපාගමී.
6000. ආරුඤ්ඤා පවරං නාගං බලවනාං සට්ඨිභායනං,
රාජා අවොච පක්ඛොලො වුළුනියො මහබ්බලො.
6001. සන්ධාද්ධො මණ්ඩමෙවන සරමාදය පාණිනා,
පෙක්ඛියෙ අජ්ඣාසාසිස්ස පුට්ඨගුමෙව සමාගතෙ.
6002. හත්ථාරුභෙ අනිකට්ඨ රජිකෙ පත්තකරකෙ,
උපාසනමහි කතහස්ස වාළවෙධෙ සමාගතෙ.
6003. පෙසෙට් කුක්ඛරෙ දහනී බලවනො සට්ඨිභායනො,
මද්දනතු කුක්ඛරා නගරං¹ වෙදෙහෙන සුමාපිතං.
6004. වච්ඡදනතවුඛා සෙතා තිඛිණග්ගා² අට්ඨිවෙධිනො,
පඤ්ඤා ධනුවෙගෙන සමපතනතු තරිතරං.³
6005. මාණවා වමචිනො සුරා විත්තදණ්ඩසුතාවුඛා,
පක්ඛිද්ධො මහානාගා හත්තං භොතනු සමමුඛා.
6006. සත්තියො තෙලධොතායො අට්ඨමනනී⁴ පහස්සරා,
විජ්ජාතමානා තිට්ඨනතු සකරංසා විය තාරකා.
6007. ආවුධබලවනානං ගුණිකායුරධාරිනං,
එතාදිසානං යොධානං සඛාමෙ අපලාසිනං.
වෙදෙහො කුතො මුට්ඨිස්සති සවෙ පක්ඛිව කාහතී.⁵
6008. තිංස මෙ පුරිසනාවුතො සබ්බ වෙකෙකනිවුඤ්ඤා,⁶
යෙසං සමං න පස්සාමී කෙවලං මහිමං වරං.
6009. නාගා ච කසිතා⁷ දහනී බලවනො සට්ඨිභායනා,
යෙසං බජ්ජෙසු සොහනනී කුමාරා වාරුදස්සනා.
6010. පිකාලධුමාරා පිතවසනා පිතුක්ඛරනිවාසනා,
නාගකඛ්ඤෙසු සොහනනී දෙවපුත්තාව නන්දනෙ.

1. මද්දනතු කුක්ඛරං නාගං - මජ්ඣ.
2. තිඛිණගා - මජ්ඣ.
3. තරිතරා - මජ්ඣ.
4. අට්ඨමනනා - මජ්ඣ.

5. කාහිතී - මජ්ඣ. වී.
6. නව්විතා - මජ්ඣ.
7. කසකා - මජ්ඣ.

6011. පාඨිනවණ්ණ¹ නොකිංසා තෙලධොතා පහසුරා,
නිධිනි නරවීරෙහි² සමධාරා සුනිසසිනා.³
6012. වෙලලාලිනො වීතමලා සිකකායසමයා දළහා,
ගහිනා බලවනොහි සුපහාරපහාරිහි.
6013. සුවණ්ණපරුසමපනනා ලොහිතකවජුපධාරිනා,
විවනමානා සොහනති විජජුවබහසනනාරො.
6014. පතාකා⁴ වම්මනො සුරා අසිවමමසස කොවිද,
රරුගහහා⁵ සිකඛිතාරො නාගකකිකානිපාතිනො.⁶
6015. එදිසෙහි⁷ පරිකඛිනො නස් මොකෙබ්බා ඉනො නව,
පහාවං තෙ න පසසාමී යෙන කිං මීථීලං වජෙ.
6016. කිනත්ථ සනාරමානොව නාගං පෙසෙසි කුසුරං,
පහධරුපො ආපතසි⁸ ලද්ධිකොසමීති⁹ මඤ්ඤසි.
6017. ඔහරෙතං¹⁰ ධත්ත වාපං චුරපං පටිසංහර,
ඔහරෙතං සුභං වම්මං වෙච්චියමණිසස්තං.¹¹
6018. පසකහවුබවණ්ණොසි මිහිතපුබ්බකඤ්ච භාසසි,
හොති ඛො මරණකාලෙ තාදිසි¹² වණ්ණසමපද.
6019. මොසං තෙ ගජ්ජිතං¹³ රාජ හිතමනොනාසි බත්ඤ්ඤ,
දුගගණෙහා හි තයා රාජා බච්චෙනනෙව¹⁴ සිකිවො.
6020. තිණ්ණො භියොසා රාජා ගබ්බං සාමවෙවා සපරිජ්ජනො,
හංසරාජං යථා ධබ්බො අනුජ්ජවං පපතීසසසි.
6021. සිගාලා රත්ඤ්ඤාගෙන චුලලං දිසවාන කිංසුකං,
මංසපෙසිති මඤ්ඤනානා පරිබබුලා මීගාධමා.

1. පාදින - මජ්ඣ.

2. නරධීරෙහි - මජ්ඣ.

3. සනිසසිනා - මජ්ඣ.

4. පටකා - මජ්ඣ. සා. පටකා - වී.

5. ධත්තහහා - මජ්ඣ. සා.

6. නාගබනෙධි නිපාතිනො - මජ්ඣ.

7. එතාදිසෙහි - මජ්ඣ. සා. වී.

8. ආගමසි - සා. ආතපසි - මජ්ඣ.

9. සිඛකොසමීති - මජ්ඣ.

10. ඔහාරෙට - මජ්ඣ.

11. සනනිහං - සා. සනධනං - මජ්ඣ.

12. එදිසි - මජ්ඣ. සා.

13. වජ්ජිතං - මජ්ඣ.

14. කච්චෙනනෙව - මජ්ඣ.

6022. චිතිවන්තාසු රක්ඛිසු උග්ගතසමිං දිවාකරෙ,
කිංසුකං ඵුලලිතං දිසවා ආසව්ඪිනනා මීගාධමා.
6023. එවමෙව තුවං රාජ වෙදෙහං පරිවාරිය,¹
ආසච්ඡිනො ගමිසසසි සිගාලා² කිංසුකං යථා.
6024. ඉම සස හස්පාදෙ ච කණණනාසකඛ ජිනුථ,
යො මෙ අමිතං හස්ගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.
6025. ඉම මංසංච පාතබ්බං³ සුලලෙ කඤ්චා පචනතු තං,
යො මෙ අමිතං හස්ගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.
6026. යථාපි ආසහං වච්චං පථව්‍යා විතනියාති,⁴
සීහසස අථො ව්‍යගසසස හොති සබ්බසමාහතං.
6027. එවං තං විතනිඤ්ඤානං⁵ වෙධයිසසාමි සහකියා,
යො මෙ අමිතං හස්ගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.
6028. සචෙ මෙ හතෙඤ්ච පාදෙ ච කණණනාසකඛ ජෙච්ඡයි,
එවං පඤ්චාලචණ්ඩසස⁶ වෙදෙහො ජෙදයිසසති.
6029. සචෙ මෙ හතෙඤ්ච පාදෙ ච කණණනාසකඛ ජෙච්ඡයි,
එවං පඤ්චාලචණ්ඩියා⁷ වෙදෙහො ජෙදයිසසති.
6030. සචෙ මෙ හතෙඤ්ච පාදෙ ච කණණනාසකඛ ජෙච්ඡයි,
එවං නන්දය දෙවියා වෙදෙහො ජෙදයිසසති.
6031. සචෙ මෙ හතෙඤ්ච පාදෙ ච කණණනාසකඛ ජෙච්ඡයි,
එවං තෙ පුත්තදුරසස වෙදෙහො ජෙදයිසසති.
6032. සචෙ මංසංච පාතබ්බං සුලලෙ කඤ්චා පචිසසසි,
එවං පඤ්චාලචණ්ඩසස වෙදෙහො පාචයිසසති.
6033. සචෙ මංසංච පාතබ්බං සුලලෙ කඤ්චා පචිසසසි,
එවං පඤ්චාලචණ්ඩියා වෙදෙහො පාචයිසසති.
6034. සචෙ මංසංච පාතබ්බං සුලලෙ කඤ්චා පචිසසසි,
එවං නන්දය දෙවියා වෙදෙහො පාචයිසසති.

1. පරිවාරිකං - මජ්ඣං.
2. සිගාලා - මජ්ඣං.
3. ඉමං මංසංචපාතබ්බං - මජ්ඣං. සඤ්ඤා.
4. විතනියාති - මජ්ඣං. සඤ්ඤා.
5. විතනිඤ්ඤානං - මජ්ඣං. සඤ්ඤා. වී.
6. පඤ්චාලචණ්ඩසස - මජ්ඣං. සඤ්ඤා.
7. පඤ්චාලචණ්ඩියා - මජ්ඣං. සඤ්ඤා.

6035. සවෙ මංසංච ජාතබ්බං සුලෙ කඤ්චා පච්ඡෙසසී,
එවං තෙ පුත්තදරසස වෙදෙහො පාවයිසසති.
6036. සවෙ මං චිතනිඤ්ඤාන වෙධයිසසසී සත්තියා,
එවං පඤ්ඤාලවණ්ණසස වෙදෙහො වෙධයිසසති.
6037. සවෙ මං චිතනිඤ්ඤාන වෙධයිසසසී සත්තියා,
එවං පඤ්ඤාලවණ්ණියා වෙදෙහො වෙධයිසසති.
6038. සවෙ මං චිතනිඤ්ඤාන වෙධයිසසසී සත්තියා,
එවං නන්දය දෙවියා වෙදෙහො වෙධයිසසති.
6039. සවෙ මං චිතනිඤ්ඤාන වෙධයිසසසී සත්තියා,
එවං තෙ පුත්තදරසස වෙදෙහො වෙධයිසසති;
එවං නො මනනිතං රහො වෙදෙහෙන මයා සහ.
5040. යථා පලසනං¹ චච්චං කොන්තිමන්ති²සුනිට්ඨිතං,
උපෙනී තනුනාණාය සරානං පටිභනනාවෙ.
6041. සුඛාවහො දුක්ඛනුදෙ වෙදෙහසස යසසස්සිනො,
මනිං තෙ පටිභසුඤ්ඤි උසුං පලසතෙතිව.³
6042. ඉඛක පසස මහාරාජ සුඤ්ඤං අනෙතපුරං තව,
ඕරොධා ව කුමාරා ව තව මාතා ව බන්තිය
උමමග්ගා⁴ නිහරිඤ්ඤාන වෙදෙහසසුපනාමිතා.
6043. ඉඛක අනෙතපුරං මසහං ගන්ඤ්ඤාන විචිතාඨ නං,
යථා ඉමසස වචනං සච්චං වා යදි වා මුසා.
6044. එවමෙනං මහාරාජ යථා ආභ මහොසධො,
සුඤ්ඤං අනෙතපුරං සබ්බං කාකපච්චනකං යථා.
6045. ඉතො ගතා මහාරාජ නාරී සබ්බධකසොභනා,
කොසුමිභඵලකසුසෙසාණී හංසගග්ගරභාණීනී.
6046. ඉතො නිතා මහාරාජ නාරී සබ්බධකසොභනා,
කොසෙය්‍යචසනා සාමා ජාතරූපසුමෙඛලා.
6047. සුරත්තපාද කලයාණී සුවණ්ණමණිමෙඛලා,
පාරෙච්චකනී සුතනු බිලෙඛාධා නනුමංසකම්මා.

1. බලසනං - මජ්ඣං.
2. කොන්තිමන්තා - මජ්ඣං, සහා,
3. බලසතෙතිව - මජ්ඣං.
4. උමමග්ගා - මජ්ඣං, උමමධා -- සහා.

- 6048. සුජාතා භුජගලට්ඨිව වෙලලිව¹ තනුමජ්ඣමා,
දීඝඝ්ඝා කෙසා අසිතා ඊසකග්ගපචෙලලිකා.
- 6049. සුජාතා මීගජාපිව² භෙමනතග්ගිසිඛාරිව,
නදීව ගිරිදුගෙග්ග සක්ඝනතා බුද්දවෙච්චි.
- 6050. නාගනාසුරු කලාභි පඨමා තිඛිරුසුභි,
නාතිදීඝා නාතිරඝඝා නාලොමා නාතිලොමසා.
- 6051. නක්ඝය නුන මරණෙන නක්ඝසි සිරිවාහන,
අභඝච නුන නක්ඝ ව ගචජාම යමසාධනං.
- 6052. දිඛං අධියපෙ මායං අකාසි වක්ඛුමොහනං,
යො මෙ අමිඝ්ඝං භසුගනං වෙදෙහං පරිමොචයි.
- 6053. අධියනති මහාරාජ දිඛමාසිධි පණ්ඩිතා,
තෙ මොචයනති අඝතානං පණ්ඩිතා මනනිනො ජනා.
- 6054. සතති මාණවපුත්තා මෙ කුසලා සනධිජෙදකා,
යෙසං කතෙන මග්ගෙන වෙදෙහො මීලීලං ගතො.
- 6055. ඉඛඝ පඝ්ඝ මහාරාජ උමමග්ගං සාධු මාපිනං,
භජීනං අථ අඝඝානං රථානං අථ පතතිනං.
ආලොකභුතං තිට්ඨනං උමමග්ගං³ සාධු නිට්ඨිනං.
- 6056. ලාභා වත විදෙහානං යඝ්ඝ මෙ ඵදියා පණ්ඩිතා,
සරෙ වසනති විජිතෙ යථා තංසි මහොසධි.
- 6057. වුඝතිඝච පරිභාරඝච දිගුණං භක්තවෙතනං,
දුලී වීපුලං භොගං භුක්ඝ කාමෙ රමඝ්ඝ ව.
මා විදෙහං පච්චගමා කිං විදෙහො කරිඝ්ඝති.
- 6058. යො වජෙථ මහාරාජ භක්ඝාරං ධනකාරණං,
උභිතං භොති ගාරයො අඝතනො ව පරඝ්ඝ ව;
යාව ජීවෙයා වෙදෙහො නාඝඝඝ්ඝ පුරියො සියා.

---

1. වෙදීව - මජ්ඣං, සා.
2. මීගජාපව - මජ්ඣං.
3. උමමං - මජ්ඣං.

6059. යො වජ්‍ය මහාරාජ භක්‍ෂාරං ධනකාරණා,
උභින්නං භොති ගාරඥො අක්‍ෂතො ව පරස්ස ව;
යාචි තිට්ඨොසා වෙදෙහො නාඤ්ඤස්ස විජිතෙ වසෙ.

6060. දමම් නික්ඛසහස්සං තෙ ගාමාසීතිඤ්ඤා කාසිසු,
දුස්සිත්තාති චන්තාරි දමම් හරියාසත්තඤ්ඤා තෙ;
සබ්බං සෙනඛගමාදය සොඤ්ඤිං ගච්ඡ මහොසධං.

6061. යාචං දදන්තු භජ්ජිතං අස්සානං ඒගුණං විධං,
තපෙත්තා අක්‍ෂතපාතනෙ රට්ඨෙ පක්ඛිකාරකෙ.

6062. භජ්ජි අසෙස රථෙ පක්ඛි ගච්ඡෙව්වාදය පඤ්ඤිත,
පස්සතු තං මහාරාජා වෙදෙහො මීරීථං ගතං.

6063. භජ්ජි අස්සා රථා පක්ඛි සෙනා පදිස්සතෙ මහා,
චතුරධිති හිංසරූපා කිත්තු මඤ්ඤාති පඤ්ඤිතා.

6064. ආනාදෙසු තෙ මහාරාජ උක්‍ෂතො පතිදිස්සති,
සබ්බං සෙනඛගමාදය සොඤ්ඤිං පනො මහොසධො.

6065. යථා පෙනං සුසානස්මිං ජඤ්ඤිකා චතුරො ජනා,
ඵචං කම්පිලලියෙ තාමහා ජඤ්ඤිකා ඉධාගතා.

6066. අථ ඤං කෙන වජ්ජිතෙ කෙන වා පන භෙතුනා,
කෙන වා අඤ්ඤාතෙ අක්‍ෂතං පරිමොචයි.

6067. අඤ්ඤා අඤ්ඤා වෙදෙහ මනං මනෙතන ඛන්තිය,
පරිවාරස්සං රාජානං ජමබ්බිපංච යාගරො.

6068. දික්ඛං නික්ඛසහස්සං මෙ ගාමාසීති ව කාසිසු,
දුස්සිත්තාති චන්තාරි දික්ඛං හරියාසත්තඤ්ඤා මෙ.
සබ්බං සෙනඛගමාදය සොඤ්ඤිමි ඉධාගතො.

6069. සුසුඛං චත සංචාසො පඤ්ඤිතෙති සෙනක,
පක්ඛිච පඤ්ඤරෙ ඛදෙධි මච්ඡ ජාලගතෙරිචි;
අමික්ඛසත්තං මොචයි තො මහොසධො.

- 6070. එවමෙනං මහාරාජ පණ්ඩිතා හි සුඛාවහා,
පකඨව පඤ්ඤරෙ ඛඤ්ඤ මචෙජ ජාලගතෙරිව;
අමීතතභස්සගතෙ මොවඨි නො මහොසධො.
- 6071. ආභඤ්ඤානඤ්ඤ සබ්බචිණා හෙරියො දෙණ්ඩිමානි ච,
නදනඤ්ඤ මාගධා¹ සඤ්ඤා වඤ්ඤ වදඤ්ඤ² දුඤ්ඤි.
- 6072. ඔරොධා ච කුමාරා ච චෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
බහුං අනතං ච පානඤ්ඤ පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.
- 6073. හස්ථාරුහා අනීකට්ඨා රජීකා පඤ්ඤකාරකා,
බහුං අනතඤ්ඤ පානඤ්ඤ පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.
- 6074. සමාගතා ජානපද නෙගමා ච සමාගතා,
බහුං අනතඤ්ඤ පානඤ්ඤ පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.
- 6075. බහුජ්ජනො පසනෙතාසි දීඨවා පණ්ඩිතමාගතෙ,
පණ්ඩිතමඤ්ඤ අනුපපනෙ චෙලුකෙඛපො අවනතථාති.

මහාඋමමගාකණ්ඩං.

- 6076. සචෙ චො චුඤ්ඤමානානං සත්තනං උදකණ්ණචෙව,
මනුස්සබලිමෙසානො නාවං ගෞරවස්සා රකඛසො;
අනුපුබ්බං කථං දඨවා මුඤ්ඤෙසි දකරකඛිනො.³
- 6077. මාතරං පඨමං දජ්ජං හරියං දඨාන භාතරං,
තනො සභායං දඨාන පඤ්ඤමං දජ්ජං බ්‍රාහ්මණං;
ජට්ඨාභං දජ්ජමනානං නෙව දජ්ජං මහොසධං.
- 6078. පොසෙතා තෙ ජනෙතති ච දීඨරතනානුකමපීකා,
ජමභී තඨි පදුට්ඨස්මං⁴ පණ්ඩිතා අස්සඤ්ඤිති;
අඤ්ඤං උපනීසං කඨවා වධා තං පරිමොචඨි.
- 6079. නං තාදිසිං පාණදදිං ඔරසං ගබ්භධාරිණිං,
මාතරං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.

- 1. මාග්ග සඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 2. නදනඤ්ඤ - මජ්ඣ., සෞ.
- 3. දකරකඛසා - මජ්ඣ., සෞ, වී.
- 4. පදුට්ඨස්මං - මජ්ඣ.

6080. දහරාවිය අලඛනාරා ධාරෙරති අපිළිඤ්ඤානං
දෙවාරිකො අනිකඨෙඨ අතිවෙලං පජගසනි.¹
6081. තකොපි පටිරුජානං සයං දුතානි සාසනි,
මාතරං තෙන දෙසෙන දජජාහං දකරකඛිනො.
6082. ඉත්ථිගුඛෙත්ථ පවරා අච්චනාපියවාදිනි,²
අනුගහතා³ සීලවතී ඡායාව අනපායිනී.
6083. අකෙකාධනා පඤ්ඤවතී පඤ්ඤිතා අසුදසස්සිනී,
උබ්බරිං තෙන දෙසෙන දජජාසී දකරකඛිනො.
6084. ඛිඤ්ඤාරතීසමාපකං අනසුචසමාගතං,
සා මං සකානං පුත්තානං අයාවං යාවතෙ ධනං.
6085. සොහං දදමී සාරතො ඛහුං උච්චාවචං ධනං.
සුදුච්චජං චජිත්තාන පච්ඡා සොවාමී දුමමනො;
උබ්බරිං⁴ තෙන දෙසෙන දජජාමී⁵ දකරකඛිනො.
6086. යෙනොචිතා ඡානපද ආනිතා⁶ ච පටිගහහං,
ආහනං⁷ පරරජෙජභි අභිට්ඨාය ඛහුං ධනං.
6087. ධනුගහහානං පවරං සුරං තිඛිණමනනිනං,
හාතරං තෙන දෙසෙන දජජාසී දකරකඛිනො.
6088. මයොචිතා⁸ ඡානපද ආනිතා ච පටිගහහං,
ආහනං පරරජෙජභි අභිට්ඨාය ඛහුං ධනං.
6089. ධනුගහහානං පවරො සුරො තිඛිණමනනි ච,
මයායං සුඛිතො රාජා අතිමඤ්ඤති දුරකො.
6090. උපට්ඨානමපි මෙ අයොන න සො එති යථා පුරෙ,
හාතරං තෙන දෙසෙන දජජාහං දකරකඛිනො.

---

1. සංජගසනි - මජ්ඣ.
2. පියගාණිනී - මජ්ඣ., සා.
3. අනුපුබ්බතා - මජ්ඣ., සා.
4. උපාරි - මජ්ඣ.
5. දජජාහං - මජ්ඣ.
6. ආනිතො - මජ්ඣ.
7. ආහං - සා.
8. යෙනොචිතා - මජ්ඣ., සා.

6091. එකරකෙනන උභයො තුවං ව ධනුසෙඛවා,
උහො ජාතෙසු පඤ්ඤාලා සභායා සුසමාවයා.
6092. වරියා නං අනුබන්ධිකො එකදුකඛසුඛො නව,
උසුභකකා තෙ දිවාරකං සබ්බකිවෙච්ඡ ව්‍යාවචො;
සභායං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
6093. වරියාය¹ අයං අයො පජග්ගිකො² මයා සභ,
අජ්ජාපි තෙන වණ්ණණන අතිවෙලං පජගසති.³
6094. උබ්බට්ඨාපි⁴ මෙ අයො මනනයාමී රහොගතො,
අනාමනා පවිසති පුබ්බ අපථවචෙදිනො.
6095. ලඤ්චාතරා කතොකාසො අභිරිකං අනාදරං,
සභායං තෙන දෙසෙන දජ්ජාහං දකරකඛිනො.
6096. කුසලො සබ්බනිමිත්තානං රුද්ධඤ්ඤ ආගතාගමො,
උප්පාදෙ⁵ සුපිනෙ යුතො නිය්‍යාණෙ ව පචෙසනෙ.
6097. පදො⁶ භුමමනාලිකඛසම් නකඛතපදකොච්චෙද,
බ්‍රාහ්මණං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
6098. පරියායමපි මෙ අයො මීලයිතො⁷ උදිකඛති,
නකො අජ්ජ භමුං ලුඤ්ඤං දජ්ජාහං දකරකඛිනො.
6099. සසමුද්දපරියායං මහිං සාගරකුණ්ඩලං,
වසුඤ්චරං ආවසසි අමච්චපරිවාරිනො.
6100. වාකුරනොතා මහාරචෙය්‍යා වීජිතාවී මහබ්බලො,
පචව්‍යා එකරාජාසි යසො තෙ වීසුලංගතො.
6101. යොළසිඤ්චිසභසභානි ආමුක්ඛමණ්ණකුණ්ඩලා,
නානාජනපද නරියො⁸ දෙවකඤ්ඤපමා සුභා.

1. වරියා ම. - මජ්ඣ. සා.
2. සඤ්ජාගිනො - මජ්ඣ.
3. සංජගසති - මජ්ඣ.
4. උප්පට්ඨාපිත - මජ්ඣ.
5. උප්පාතෙ - මජ්ඣ.
6. පදො - මජ්ඣ. සා.
7. උමමිලිතො - මජ්ඣ. සා.
8. නාරි - මජ්ඣ. සා.

- 6102. එවං සබ්බංගංගමපන්නං සබ්බකාමසමීඤ්ඤිතං,
සුඛිතානං පියං දීපං ජීවිතං ආහු ඛන්තිය.
- 6103. අඵ කං කෙන වණේණිත කෙන වා පන හෙතුනා,
පණ්ඩිතං අනුරතඛනොනා පාණං වජසි දුච්චජං.
- 6104. යතොපි ආගතො අයොග මම හස්මං මහොසධො,
නාභිජානාමී ධීරසස අනුමතමපි දුකතනං.
- 6105. සචෙ ව කිසම්චී කාලෙ මරණං මෙ පුරෙ සියා,
පුතෙන ව මෙ පපුතෙන ව¹ සුඛාපෙයා මහොසධො.
- 6106. අනාගතං පච්චුපපන්නං සබ්බමස්මිං විපසෙති,
අනාපරාධකමමනනං න දජ්ජං දකරකඛිතො.
- 6107. ඉදං සුණොඵ පඤ්චාලා චූළනීයසස² භාසිතං,
පණ්ඩිතං අනුරතඛනොනා පාණං වජති දුච්චජං.
- 6108. මාතු හරියාය භාතුච්ච සබිතො චුභමණසස ව,
අතතො වාපි පඤ්චාලො ජනනං වජති ජීවිතං.
- 6109. එවං මහස්සීකා³ පඤ්ඤා නිපුණා සාධුච්චිතතනී,
දිට්ඨධම්මො⁴ භිතස්සාය සමපරායෙ සුඛාය ව.

දකරකඛසපඤ්ඤා.

- 6110. හෙරි උපුලවණණාසි පිතා සුඤ්ඤාදනො අහු,
මාතා ආසි මහාමායා අමරා බිම්බසුඤ්ඤරී.
- 6111. සුචො අහොසි ආනන්දො සාරිපුතොසි චූළනී,
මහොසධො ලොකනාථො එවං ධාරෙඵ ජාතකං.*

මහාඋමමගජාතකං නවමං.

- 1. සො මෙ පුතෙන පපුතෙන ව - මජ්ඣ.
- 2. චූළනොයාසස - මජ්ඣ.
- 3. මහීඤ්ඤිකා - මජ්ඣ. වී. සා.
- 4. දිට්ඨධම්ම - මජ්ඣ. සා.

* කෙවච්චො දෙවදන්තොසි කලතා චූලනනන්දිකා,
පඤ්චාලවණ්ඨී සුන්දරිදෙවී වාසි යසසසිකා.
අමබච්චො ආසි කාරිනො පොට්ඨපාදෙ ව සුකකුසො,
පිලොකිකො ව දෙවිනො සෙනකොවාපි සච්චිකො.
දෙවීදුමරා දිට්ඨධම්මලිකා සාලිකාවාපි කුණ්ඩලී
චෙදෙහො ලාච්ඤිතී.

ඉමාසි දෙව භාරායො බ්‍රහ්ම සිභලපොස්කෙසු දියැනති. සාමපොස්කෙ ඉතො වීසදියා. හෙරි ඉච්චාදිකා පන දෙව භාරායො සබ්බපොස්කෙසු එකසදියා.

10. මහාවෙසසනතරජාතකං

- 6112. ඵ්ඝනී¹ වරවාණණභෙ වරසු දසධා වරෙ,
පථව්‍යා වාරුපුබ්බධී යං කුඤ්ඤා මනසො පියං.
- 6113. දෙවරාජ නමො න්‍යන්දු කිං පාපං පකතං මයා,
රමො වාවෙසි මං යානා වානොව ධරණීරුහං.
- 6114. න වෙවි තෙ කතං පාපං න ච මෙ කිමසි අපඨියා,
පුඤ්ඤකච්ඡි තෙ පරිකතීණං යෙන තෙවං වදුමහං.
- 6115. සනතීකෙ මරණං කුඤ්ඤා විනාභාවො භවීසසනී,
පතීගණණාහි මෙ ඵනෙ වරෙ දස පවෙච්ඡනො.
- 6116. වරං වෙ මෙ අදෙ සසක සබ්බභූතානමීසසර,
සිථීරාජසස භද්දනොත තස් අසසං නිවෙසනො.
- 6117. නීලනෙක්ඛා නීලභමු නීලකඨි ව යථාමිඨි,
ඵ්ඝනී නාම නාමෙන තස්පසසං පුඤ්දරි.
- 6118. පුක්ඛං ලභෙථ වරදං යාවයොගො² අමච්ඡරිං,
පුඨිතං පතීරාජෙහි කිකතීමනාං යසසඨිනාං.
- 6119. ගබ්භං මෙ ධාරයනතීයා මජ්ඣකීමඛං අනුනතන ,³
කුච්ඡී අනුනතනො අසස වාපංච ලීඛිතං සමං.
- 6120. ඵනා මෙ නසපනෙය්‍යුං පලිතා නසසනකු වාසව,
කායෙ රජො න ලීපෙපථ චජ්ඣං වාපි පමොචයෙ.
- 6121. මයුරකොකුචාභීරුදෙ නාරිවරගණායුතෙ,
බුජ්ජවෙලාපකාකීණණ⁴ සුතමාගධවණණිතෙ.

- 1. ඵ්ඝනී - මජ්ඣ. සා.
- 2. යාවයොගී - මජ්ඣ.
- 3. අනුගණනං - මජ්ඣ. සා.
- 4. බුජ්ජවෙලාපකාකීණණ - සා. බුජ්ජවෙලාපකාකීණණ - වී.

6122. චිත්‍රභලෙරුසුසිනෙ¹ සුරාමංසප්පබොධනෙ,
සිවිරාජස්ස හද්දනෙත තඤ්ඤා අස්සං මහෙසියා.

6123. යෙ තෙ දස වරා දිනනා මයා සබ්බඛගසොභනෙ,
සිවිරාජස්ස චීචීනෙ² සබ්බෙ තෙ ලච්ඡසී වරෙ.

6124. ඉදං වජ්ඣාන මසවා දෙවරාජා සුජමපති,
චුසනියා³ වරං දතා අනුමොදිත වාසවො.

දසවරගාථා.

6125. *තනො චුතා සා චුසනී ඛතියෙ උපපජ්ජථ,
ජෙතූභතරමිති නගරෙ සඤ්ජයෙන සමාගමී.

6126. දස මාසෙ ධාරසීච්ඤාන කරොනතී පුරපදකඛණං,
වෙසසානං චීචියා මජ්ඣෙකි ජනෙසි චුසනී මමං.

6127. න මඤ්ඤං මතතිකං නාමං නපි පෙතතිකසමභවං,
ජාතොමිති වෙසසචීචියං තසමා වෙසසනාරො අහු.

6128. යදහං දුරකො භොමී ජාතියා අට්ඨවසසිකො,
තද නිසජ්ජ පාසාදෙ දනං දතුං චීචීනාධිං.

6129. හදයං දදෙය්‍යං වකඛුමපි මංසච්චි රුධිරමපි ව,
දදෙය්‍යං කායං සාවෙච්ඤා යදි කොචි යාවයෙ⁴ මමං.

6130. සභාවං චිත්තයනාස්ස අකමපිතමසණධීනං,
අකමපි තඤ්ඤා පඨවී සිනෙරුවනවටංසකා.

6131. පරුඤ්ඤාකල්පනඛලොමා පංකදනානා රජසසිරා,
පගභඤ්ඤා දකඛණං බාහුං කිං මං යාවතති බ්‍රාහ්මණා.

6132. රතනං දෙව යාවාම සිචීනං රට්ඨවධසීනා,
දද්දතී පවරං නාගං ඊසාදනං උරුඤ්ඤාවං.

6133. දද්දතී න චිකමපාමී යං මං යාවතති බ්‍රාහ්මණා,
පභිනනං කුඤ්ජරං දතතීං ඔපචුඤ්ඤං ගජ්ජනමං.

1. චිත්‍රභලෙ සුසිනෙ - මජ්ඣං.
2. හද්දනෙත - මජ්ඣං.
3. චුසනියා - මජ්ඣං, සා, චී.
4. යාවයෙ - සා, චී.
* මරමෙ පොඤ්ඤා න දිස්සන්ති.

- 6134. හස්තිකඛ්ඛිකතෝ ඔරුඤ්ඤා රාජා වාගාධිමානසො,
බ්‍රාහ්මණානං අද දුතං සිච්චිතං රට්ඨවඛ්ඛිකතෝ.
- 6135. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමභංසනං,
හස්තීනාගෙ පදිනගමභි මෙදිති සමකමපථ.
- 6136. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමභංසනං,
හස්තීනාගෙ පදිනගමභි බ්‍රිඛ්ඛිකිත් නගරං තද.
- 6137. සමාකුලං පුරං ආසි සොයො ව චීපුලො මහා,
හස්තීනාගෙ පදිනගමභි සිච්චිතං රට්ඨවඛ්ඛිකතෝ.
- 6138. අපේඤ්ඤා වකතී සඤ්ඤා කුමුලො හෙරවො මහා,
හස්තීනාගෙ පදිනගමභි මෙදිති සමකමපථ.
- 6139. *අපේඤ්ඤා වකතී සඤ්ඤා කුමුලො හෙරවො මහා,
හස්තීනාගෙ පදිනගමභි බ්‍රිඛ්ඛිකිත් නගරං තද.
- 6140. අපේඤ්ඤා වකතී සඤ්ඤා කුමුලො හෙරවො මහා,
හස්තීනාගෙ පදිනගමභි සිච්චිතං රට්ඨවඛ්ඛිකතෝ.
- 6141. උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
හස්තීරුහා අනිකට්ඨා රජීකා පතතිකාරකා.
- 6142. කෙවලො වාපි නිගමො සිවයො වාපි සමාගතා,
දිස්වා නාගං නීයමානං තෙ රඤ්ඤා පච්චෙදයුං.
- 6143. චීධමං දෙව තෙ රට්ඨං පුත්තො වෙසසනතරො තව,
කථං නො හස්තීනං දජජා නාගං රට්ඨස්ස පුච්චිතං.
- 6144. කථං නො කුඤ්ඤරං දජජා ඊසාදනං උරුලුභවං,
බෙත්තඤ්ඤං සබ්බයුධානං සබ්බසෙනං ගපුත්තමං.
- 6145. පඤ්ඤාකමමලසඤ්ඤානං පභිනං සතකුමඤ්ඤා,
දනතීං සවාලච්චිතීං සෙනං කෙලාසසාදිසං.¹
- 6146. සසෙතච්චනං සවුපථෙයං² සාථබ්බණං³ සහස්ථිපං,
අග්ගයානං රාජවාහිං බ්‍රාහ්මණං අද ධනං.⁴

---

1. සාදිතං - මජ්ඣං.
 2. සඋපාධෙයං - මජ්ඣං. පුපථෙයං - යා.
 3. සාධබ්බණං - මජ්ඣං.
 4. ගජං - මජ්ඣං.
 * ඉමා ගාරායො මරමමපොත්තෙ න දියානති.

- 6147. අත්තං පානඤ්ච යො දජ්ජා වසංසනාසනානි ව,
එතං බො දනපතිරූපං එතං බො බ්‍රාහ්මණාරහං.
- 6148. අයං තෙ වංසරාජා නො සිවීනං රට්ඨවඩ්ඨනං,
කථං වෙසස නතරො පුතො ගජං භාජෙති සඤ්ජය.
- 6149. සචේ¹ කං න කරිසසසි සිවීනං වචනං ඉමං,
මඤ්ඤ නං සහපුතෙන සිවී හජෙති කරිසසරෙ.
- 6150. කාමං ජනපදෙ මාසි රට්ඨං වාපි විනසසතු,
නාහං සිවීනං වචනා රාජපුතං අද්දසකං;
පබ්බාජෙය්‍යං සකා රට්ඨා පුතො හි මම ඔරසො.
- 6151. කාමං ජනපදෙ මාසි රට්ඨං වාපි විනසසතු,
නාහං සිවීනං වචනා රාජපුතං අද්දසකං;
පබ්බාජෙය්‍යං සකා රට්ඨා පුතො හි මම අත්‍රජො.
- 6152. නවාහං තසස්² දුබ්බෙහය්‍යං අරියසීලවතො හි යො,
අසීලොකොපි මෙ අසස පාපඤ්ච පසචෙ බහුං;
කථං වෙසසනතරං පුතං සජෙත සාතයාමසෙ.
- 6153. මා නං දණ්ණෙන සජෙත න හි යො බ්බධිතාරහො,
පබ්බාජෙහි ව නං රට්ඨා වචෙඤ්ච වසතු පබ්බතෙ.
- 6154. එසො චෙ සිවීනං ජජෙද්ද ජන්දං න පත්‍රදමසෙ,
ඉමං සො වසතු රත්තං කාමෙ ව පරිභුඤ්ජතු.
- 6155. තතො රත්තා විවසනෙ සුරියසුභමනමපති,³
සමග්ගා සිවියො හුත්වා රට්ඨා පබ්බාජයතතු නං.
- 6156. උට්ඨෙහි කතෙත නරමාතො ගත්තො වෙසසනතරං වද,
සිවියො දෙව තෙ කුඨා නෙගමා ව සමාගතා.
- 6157. උග්ගා ව රාජපුතා ව චෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
හත්ථාරුහා අනිකට්ඨා රථිකා පහතිකාරකා;
කෙචලො වාපි නිගමො සිවියො වාපි සමාගතා.
- 6158. අසමා රත්තා විවසනෙ සුරියසුභමනමපති,
සමග්ගා සිවියො හුත්වා රට්ඨා පබ්බාජයතති නං.

---

1. සචේ - මජ්ඣ.
2. තසස් - මජ්ඣ. ස්‍යා.
3. සුරියභමනෙ සති - ජෙස.

362 ජාතකපාළි - මහානිපාතො.

- 6159. ස කතො තරමානොව සිවිරාජෙන පෙසිතො,
ආමුක්ඛභ්‍යාභරණො සුවසො වජ්ජනභුසිතො.
- 6160. සීයං නභාතො උදකෙසො ආමුක්ඛමණ්ඩුණ්ඩලො,
උපාගමී පුරං රමමිං වෙසුසනාරනිවෙසනං.
- 6161. තස්සදස කුමාරං සො රමමානං සකෙ¹ පුරෙ,
පරිකිණ්ණං අමචෙවහි තිදසානංව වාසවං.
- 6162. සො තස් ගන්ධා රමමානං² කතො වෙසුසනාරං බුච්චි,
දුක්ඛං තෙ වෙදසිසුසාමී මා මෙ කුජාඤ්ඤි රථෙසභ.
- 6163. වජ්ජිඤ්ඤා රොදමානො සො කතො රාජානමබුච්චි,
භතො මෙසි මහාරාජ සබ්බකාමරසාභරො;
දුක්ඛං තෙ වෙදසිසුසාමී තස් අසසාසයනතු මං.
- 6164. සිවයො දෙව තෙ කුද්ධා නෙගමා ව සමාගතා,
උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා.
- 6165. භජාරුභා අනීකට්ඨා රථීකා පත්තකාරකා,
කෙචලො වාපි නීගමො සිවයො වාපි සමාගතා.
- 6166. අසමා රත්තා විවසනෙ සුරියසුඤ්ඤමනම්ඨකී,³
සමග්ගා සිවයො හුඤ්ඤා රට්ඨා පබ්බාජයනනී තං.
- 6167. කීසමීං මෙ සිවයො කුද්ධා නාභං පසුසාමී දුසකනං,⁴
තමමි කතො වියාචිකඛි කසමා පබ්බාජයනනී මං.
- 6168. උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
භජාරුභා අනීකට්ඨා රථීකා පත්තකාරකා;
නාගදනෙන බීයනානී තසමා පබ්බාජයනනී තං.
- 6169. භදයං වඤ්ඤාමභං දජජං කිං මෙ බාහිරකං ධනං,
හිරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා මුත්තා වෙචරියා මණ්ඩං.
- 6170. දුක්ඛණං වාපභං බාහුං දිඤ්ඤා යාවකමාගතෙ,
දදෙය්‍යං න චිකමෙපය්‍යං දනෙ මෙ රමතී මනො.

---

1. සකං - මජ්ඣං.
 2. තරමානො - මජ්ඣං.
 3. සුරියසුඤ්ඤාමනම්ඨකී - මජ්ඣං.
 4. යො න පසුසාමී දුක්ඛං - මජ්ඣං. ස.ප.

6171. කාමං මං සිවියො සබ්බං පබ්බාපෙත්තු හනන්තු වා,
නෙව දනා වීරමිඝ්ඝං කාමං ජිඤ්ඤානු සත්තධා.
6172. එවං තං සිවියො ආහු නෙගමා ච සමාගතා,
කොනනිමාරාය තීරෙන ගිරිං ආරඤ්ජරං පති;
යෙන පබ්බජිතා යහති තෙන ගවජතු සුබ්බතො.
6173. යොහං තෙන ගමිඝ්ඝාමී යෙන ගවජනති දුසකා,
රත්තජීවං මෙ බමඵ යාව දනං දදමහං.
6174. ආමන්තයිත් රාජා නං මඤ්ඤිං සබ්බඛගසොහනං,
යං තෙ කිඤ්චි මයා දිත්තං ධනං ධඤ්ඤාඤ්ච චිත්තති.
6175. තීරඤ්ඤං වා සුවණණං වා මුත්තා වෙඵරියා බහු,
සබ්බං තං නිදහෙය්‍යාසී යඤ්ච තෙ පෙහතිකං ධනං.
6176. තමබ්බවී රාජපුත්තී මඤ්ඤිං සබ්බඛගසොහනා,
කුභිං දෙව නිදහෙය්‍යාමී¹ තමෙම අකබාහි පුළුඤ්ඤො.
6177. සීලවනොතසු දජ්ජාසී² දනං මඤ්ඤිං යඵාරහං,
න හි දනා පරං අත්ථි පතිට්ඨා සබ්බපාණිනං.
6178. පුත්තෙසු මඤ්ඤිං දය්‍යාසී³ සඤ්ඤායා⁴ සසුරමහි ච,
යො ච තං හත්තා මඤ්ඤාය්‍ය සත්තචිට්ඨං තං උපට්ඨගෙ.
6179. නො වෙ තං හත්තා මඤ්ඤාය්‍ය මයා විප්පවසෙන තෙ,
අඤ්ඤං හත්තාරං පරියෙස මා කිසිත් මයා විනා.
6180. අහං හි වනා ගවජාමී සොරං වාළමීගායුතං,
සංසයො ජීවිතං මඤ්ඤං එකකඝ්ඝ⁵ බ්‍රහාවනො.
6181. තමබ්බවී රාජපුත්තී මඤ්ඤිං සබ්බඛගසොහනා,
අභුමෙම කඵං තු හණ්ඨි පාපකං වත භාසසී.
6182. නෙස ධමෙමා මහාරාජ යං නිං ගවෙජය්‍ය එකකො,
අහමපී තෙන ගවජාමී යෙන ගවජසී බත්තිය.
6183. මරණං වා තයා සඤ්ඤිං ජීවිතං වා තයා විනා,
තදෙව මරණං සෙය්‍යො යඤ්ච ජීවෙ තයා විනා.

1. නිදහාමී - මජ්ඣ. සා. 2.
2. දපෙජසී - මජ්ඣ. සා. 3.
3. දයෙසී - මජ්ඣ. සා. 4.
4. සඤ්ඤායා - මජ්ඣ. 5.
5. එකකඝ්ඝ - මජ්ඣ.

6184. අභිං නිජාලයිජාන එකජාලයමාහිතං,
තස් මෙ මරණං සෙයොයා යකෙඤ ජිවෙ තයා වීනා.
6185. යථා ආරඤ්ඤකං නාගං දතං අනෙවති හජීතී,
ජෙසසනාං ගිරිදුග්ගෙසු සමෙසු විසමෙසු ව.
6186. එවං තං අනුගච්ඡාමි පුතෙන ආදය පච්ඡනො,
සුභරා තෙ හවිසසාමි න තෙ හෙසසාමි දුබ්භරා.
6187. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනො මඤ්ඤකෙ පියභාණිනො,¹
ආසිනෝ වනගුඛසමිං න රජ්ජසස සරිසසසි.
6188. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනො මඤ්ඤකෙ පියභාණිනො,
කීළනො වනගුඛසමිං න රජ්ජසස සරිසසසි.
6189. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනො මඤ්ඤකෙ පියභාණිනො,
අසසමෙ රමණියමිති න රජ්ජසස සරිසසසි.
6190. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනො මඤ්ඤකෙ පියභාණිනො,
කීළනො අසසමෙ රමෙම න රජ්ජසස සරිසසසි.
6191. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනො මාලධාරී අලඛානෙ,
අසසමෙ රමණියමිති න රජ්ජසස සරිසසසි.
6192. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනො මාලධාරී අලඛානෙ,
කීළනො අසසමෙ රමෙම න රජ්ජසස සරිසසසි.
6193. යද දකඛිසි නච්චනො කුමාරෙ මාලධාරීනො,²
අසසමෙ රමණියමිති න රජ්ජසස සරිසසසි.
6194. යද දකඛිසි නච්චනො කුමාරෙ මාලධාරීනො,
කීළනො අසසමෙ රමෙම න රජ්ජසස සරිසසසි.
6195. යද දකඛිසි මාතඛං කුඤ්ජරං සච්චිභායනං,
එකං අරඤ්ඤ චීවරනාං න රජ්ජසස සරිසසසි.
6196. යද දකඛිසි මාතඛං කුඤ්ජරං සච්චිභායනං,
සායං⁴ පාතො චීවරනාං න රජ්ජසස සරිසසසි.

1. පියභාණිනෙ - මජ්ඣ. සන.

2. ආසනෙ - මජ්ඣ.

3. මාලධාරීනෙ - මජ්ඣ. සන, වී.

4. සාරං - මජ්ඣ.

6197. යද කණෙරුසඛසස සුඵසස පුරතො වජං,
කොඤ්ඤා කාහතී මාතමෙතා කුඤ්ඤරො සට්ඨිභායනො;
තසස නං නදංගො සුඛවා න රජජසස සරිසසසි.
6198. දුහතො වනවිකාසෙ¹ යද දකඛිසි කාමදො,²
වනෙ වාළුමිගාකිණෙණු න රජජසස සරිසසසි.
6199. මිගං දිසවාන සායනභං පඤ්ඤාමාලිනමාගතං,³
කිම්පුරිසෙ ච නච්චනො න රජජසස සරිසසසි.
6200. යද සොසසසි⁴ නිගොසං සන්දාමානාය සිත්ථුයා,
ගීතං කිම්පුරිසානඤ්ඤා න රජජසස සරිසසසි.
6201. යද සොසසසි නිගොසං ගිරිභඤ්ඤාචාරිනො,
වසසමානසස දුකසස න රජජසස සරිසසසි.
6202. යද සීභසස ව්‍යඤ්ඤා ධගඤ්ඤා ගවයසස ච,
වනෙ සොසසසි වාළානං න රජජසස සරිසසසි.
6203. යද මොරිභි පරිකිණණං ඛරිභිතං⁵ මජ්ඣකාසිතං,
මොරං දකඛිසි නච්චනං න රජජසස සරිසසසි.
6204. යද මොරිභි පරිකිණණං අණඛජං විත්‍ර පෙඤ්ඤානං,⁶
මොරං දකඛිසි නච්චනං න රජජසස සරිසසසි.
6205. යද මොරිභි පරිකිණණං නීලභීවං සිඛෙඤ්ඤානං,
මොරං දකඛිසි නච්චනං න රජජසස සරිසසසි.
6206. යද දකඛිසි හෙමනොන පුඤ්ඤෙ ධරණිරුහෙ,
සුරභිසමෙචායනොන න රජජසස සරිසසසි.
6207. යද හෙමනඤ්ඤා මාසෙ හරිතං දකඛිසි මෙදිනිං,
ඉන්ද්‍රගොපකස්ඤ්ඤානං න රජජසස සරිසසසි.
6208. යද දකඛිසි හෙමනොන පුඤ්ඤෙ ධරණිරුහෙ,
කුචජං බිඛ්චජාලඤ්ඤා පුඤ්ඤං ලොමපඤ්ඤා,⁷
සුරභිසමෙචායනොන න රජජසස සරිසසසි.
6209. යද හෙමනඤ්ඤා මාසෙ වනං දකඛිසි පුඤ්ඤං,
භිපුඤ්ඤානී ච පඤ්ඤානී⁸ න රජජසස සරිසසසි.

ගිමවනනවණණා.

1. විකාලෙ - මජ්ඣ.

2. කාමදෙ - මජ්ඣ.

3. පඤ්ඤාමාලිනි මාගතං. - මජ්ඣ., සා. 2.

4. සුසසසි - මජ්ඣ., සා. 2.

5. ඛරිභිතං - මජ්ඣ., වරහිතං - සා. 2.

6. අණඛජං - මජ්ඣ., - පෙඤ්ඤානං සිඛ.

7. ලොමපඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා. 2.

8. භිඤ්ඤානී - මජ්ඣ.

- 6210. තෙසං ලාලප්පිතං සුඛවා පුත්තස්ස සුභිසාය ව,
කරුණං පරිදෙවෙසි රාජපුත්ති යසසසිති.
- 6211. සෙයොතා වීසං මෙ ඛායිතං පපාතා පපතෙයාහං,
රජ්ජයා ඛජ්ජා මියොහං
කසමා වෙසසනාරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6212. අජ්ඣායකං දුතපතිං යාවයොගං අමච්ඡරිං,
පුජිතං පතිරාජෙහි කිත්තිමනාං යසසසිතං;
කසමා වෙසසනාරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6213. මාතාපෙතිහරං ජනතුං කුලෙජෙට්ඨාපවාසිකං,
කසමා වෙසසනාරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6214. රඤ්ඤා හිතං දෙවහිතං ඤාතීතං සබ්බිතං හිතං,
හිතං සබ්බස්ස රට්ඨස්ස
කසමා වෙසසනාරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6215. මධුනිච්ච පලාතානි අමොච පතිතා ජමා,
එච්චං හෙසසති තෙ රට්ඨං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6216. හංසො නිකඛිණපතොච පලලසමීං අනුදකෙ,
අපච්චෙධා¹ අමචෙච්චි එකො රාජ වීතීයසි.
- 6217. තං තං බ්‍රුමි මහාරාජ අඤ්ඤා තෙ මා උපච්චගා,
මා තං සිච්චිතං චචනා පබ්බාජෙසි අද්දසකං.
- 6218. ධම්මස්සාපච්චිතිං කුමමි සිච්චිතං වීනයං ධජං,
පබ්බාජෙමි සකං පුත්තං පාණං පියතරොහි මෙ.
- 6219. යස්ස පුඤ්ඤ ධජග්ගානි කණ්ණිකාරාව පුජචීතා,
යායනාමනුයායනති ස්වාජෙජකොච ගමීස්සති.
- 6220. යස්ස පුඤ්ඤ ධජග්ගානි කණ්ණිකාරචනානිච්ච,
යායනාමනුයායනති ස්වාජෙජකොච ගමීස්සති.

1. අපච්චෙධා - මජ්ඣ. සං.

- 6221. යසස පුබ්බෙ අභිකානි කභිකාරාව පුපථිතා,
යායනාමනුයායනාභි ස්වාභේජකොව ගමීසසති.
- 6222. යසස පුබ්බෙ අභිකානි කභිකාරවනානිව,
යායනාමනුයායනාභි ස්වාභේජකොව ගමීසසති.
- 6223. ඉඤ්ඤාපකවණ්ණොභා ගජධාරා පණ්ණිකමෙලා,
යායනාමනුයායනාභි ස්වාභේජකොව ගමීසසති.
- 6224. යො පුබ්බෙ භජිතා යානි සිච්චකාය රථෙන ව,
ස්වාභේජ වෙසසනාතො රාජා කථං ගව්ඡති පනතිකො.
- 6225. කථං වනදනලීකකමෙහා නවවගිතපථබ්බොධනො,
බරාජිතං ඵරසුඤ්ඤා බාරිකාජඤ්ඤා භාභිති.¹
- 6226. කසමා නාභිභරියකභි කාසාවා අජිතානි වා²
පච්චිනාතං බුභාරඤ්ඤං කසමා වීරං න බජ්ඣරෙ.
- 6227. කථනනු වීරං ධාරෙතභි රාජපබ්බජිතා ජනා,
කථං කුසමයං වීරං මද්දී පරිදහෙසසති.³
- 6228. කාසියානි ව ධාරෙතභා බොමකොදුමෙරානි ව,⁴
කුසවීරානි ධාරෙතභි කථං මද්දී කරිසසති.
- 6229. වග්ගාභි පරියාසිතා සිච්චකාය රථෙන ව
සා කථජ්ජ අනුචච්චිති පථං ගව්ඡති පනතිකා.
- 6230. යසසා මුදුකලා භජා වරණා ව සුබ්බධිතා,
සා කථජ්ජ අනුචච්චිති වනං ගව්ඡති භීරුකා.⁵
- 6231. යසසා මුදුකලා පාද වරණා වා සුබ්බධිතා,⁶
පාදකාභි සුචණ්ණොභි පිටුමානාව ගව්ඡති;
සා කථජ්ජ අනුචච්චිති පථං ගව්ඡති පනතිකා.

- 1. භාරිසි - මජ්ඣං, භාරිති - සා.
- 2. ව - මජ්ඣං, සා.
- 3. පරිදහිසසති - මජ්ඣං.
- 4. බොමකොදුමෙරානි ව - මජ්ඣං.
- 5. පථං ගව්ඡති පනතිකා - මජ්ඣං, සා.
- 6. වලනාව - සා.
- 7. සුබ්බධිතා - මජ්ඣං, ඒ.

6232. යාසුසු ඉසී සහසසසස¹ පුරතො ගවජනී මාලිනී,
සා කථජජ අනුවච්චි වනං ගවජනී ඵකිකා.

6233. යාසුසු සිව්භය සුසාන මුහුං උතභසනෙ පුරෙ,
සා කථජජ අනුවච්චි වනං ගවජනී භීරුකා.

6234. යාසුසු ඉතදසස ගොතතසස උචාකසස පවසසතො,
සුසාන නදතො භීතා වාරුභීච පවෙධනී:
සා කථජජ අනුවච්චි වනං ගවජනී භීරුකා.

6235. සකුඡී හතපුතතාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
චීරං දුකෙඛන කොයිසසං සුඤ්ඤං ආගමමමං පුරං.

6236. සකුඡීහතපුතතාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
කිසා පඡක්ඛු හවීසසාමී පියෙ පුතෙන අපසසනී.

6237. සකුඡී හත පුතතාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාවීසසං පියෙ පුතෙන අපසසනී.

6238. කුරරී² හතජාපාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
චීරං දුකෙඛන කොයිසසං සුඤ්ඤං ආගමමමං පුරං.

6239. කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
කිසා පඡක්ඛු හවීසසාමී පියෙ පුතෙන අපසසනී.

6240. කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාවීසසං පියෙ පුතෙන අපසසනී.

6241. සා නුන වකඤ්චාකීච පලලසමී අනුදකෙ,
චීරං දුකෙඛන කොයිසසං සුඤ්ඤං ආගමමමං පුරං.

6242. සා නුන වකඤ්චාකීච පලලසමී අනුදකෙ,
කිසා පඡක්ඛු හවීසසාමී පියෙ පුතෙන අපසසනී.

6243. සා නුන වකඤ්චාකීච පලලසමී අනුදකෙ,
තෙන තෙන පධාවීසසං පියෙ පුතෙන අපසසනී.

1. ඉසීසහසසනං - මජ්ඣං.
2. කුරරී - මජ්ඣං, සඤා.

6244. එවං වෙ මෙ විලපනතියා රාජපුත්තං අදුසකං,
පබ්බාපෙසි චනං රට්ඨා මඤ්ඤ භෙසසාමී ජීවිතං,

6245. තස්සා ලාලඡීතං සුඤ්ඤා සබ්බා අනෙතපුරෙ බහු,¹
බාහා පගගස්ස පකකඤ්ඤං සිව්ඤ්ඤස්ස සමාගතා.

6246. සාලාව සමපචේතා මාලුතෙන පමඤ්ඤා,
සෙනභි පුත්තා ච දුරා ච වෙසසනතරනිවෙසනෙ.

6247. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
බාහා පගගස්ස පකකඤ්ඤං වෙසසනතරනිවෙසනෙ.

6248. හඤ්ඤා අනීකට්ඨා රජීකා පකකිකාරකා,
බාහා පගගස්ස පකකඤ්ඤං වෙසසනතරනිවෙසනෙ.

6249. තතො රතායා විචසනෙ සුරියස්සුගගමනං පති,
අථ වෙසසනතරො රාජා දුනං දුතං උපාගමී.

6250. වඤ්ඤා වඤ්ඤාමානං සොණ්ඩානං දෙථ වාරුණිං.
භොජනං භොජනකීනං සමමා දෙථ² පචෙච්ඡථ.

6251. මා ච කඤ්ඤී වණ්ඩිකෙ භෙය්යිඤ්ඤා ඉධාගතෙ,
තපෙපථ අනතපානෙන ගච්ඡන්තු පටිපුජිතා.*

6252. තෙසු මහතා කිලානාව සමපතතභි වණ්ඩිකා,
නිකඛමනෙන මහාරාජෙ සිවිතං රට්ඨවඩ්ඪිනෙ.

6253. අච්ඡව්ච්ඡං චත භො රුකඛං සබ්බකාමදදං දුමං,
යථා වෙසසනතරං රට්ඨා පබ්බාපෙතනි අදුසකං.

6254. අච්ඡව්ච්ඡං චත භො රුකඛං නානාඵලධරං දුමං,
යථා වෙසසනතරං රට්ඨා පබ්බාපෙතනි අදුසකං.

6255. අච්ඡව්ච්ඡං චත භො රුකඛං සබ්බකාමරසාහරං,
යථා වෙසසනතරං රට්ඨා පබ්බාපෙතනි අදුසකං.

1. අහු - මජ්ඣ. සකා.

2. සමදෙව - මජ්ඣ. සකා.

* අච්ඡව්ච්ඡං වඤ්ඤා සමඤ්ඤා භෙරවො මහා
දුතෙන භං නිහරණී ඤ්ඤා දුතං අද ඤ්ඤා
අයං ගාථා මරමි පොසකෙ දිසාති.

- 6256. යෙ වුද්ධා යෙ ව දහරා යෙ ව මජ්ඣමපොරිසා,
බාහා පග්ගඤ්ඤා පකකන්දා;
නිකඛමනොන මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො.
- 6257. අතීයකඛා වසසවරා ඉක්ඛාගාරඤ්ඤා රාජීනො,
බාහා පග්ගඤ්ඤා පකකන්දා;
නිකඛමනොන මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො.
- 6258. ඵ්ඨොපි තස්ස පකකන්දා යා තමිනී නගරෙ අහු,
නිකඛමනොන මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො.
- 6259. යෙ බ්‍රාහ්මණා යෙ ව සමණා අද්දොද්දවාපි වණ්ඨබ්බකා,
බාහා පග්ගඤ්ඤා පකකන්දා අධමමො කීර හො ඉතී.
- 6260. යථා වෙසසනතරො රාජා යජමානො සකෙ පුරෙ,
සිවීනං වචනසේන සම්මා රට්ඨා නිරජ්ජති.
- 6261. සත්ත භස්සනෙ දඤ්ඤා සබ්බාලබ්බාරහුසිනෙ,
සුචණ්ණකවෙජ මාතචේඛ හෙමකප්පනවාසසෙ.
- 6262. ආරුළො ගාමණියෙහි තොමරඩ්ඛසපාණිහි,
එස වෙසසනතරො රාජා සම්මා රට්ඨා නිරජ්ජති.
- 6263. සත්ත අස්සසනෙ දඤ්ඤා සබ්බාලබ්බාරහුසිනෙ,
ආජානියෙ ව ජාතියා සිසුවෙ සීසවාහනො.
- 6264. ආරුළො ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිහි,
එස වෙසසනතරො රාජා සම්මා රට්ඨා නිරජ්ජති.
- 6265. සත්ත රථසනෙ දඤ්ඤා සත්තඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යඤ්ඤා සබ්බාලබ්බාරහුසිනො.
- 6266. ආරුළො ගාමණියෙහි වාපහසේහි වමෙහි,
එස වෙසසනතරො රාජා සම්මා රට්ඨා නිරජ්ජති.
- 6267. සත්ත ඉක්ඛිනෙ දඤ්ඤා එකමෙකා රථෙ ධීනා,
සත්තඤ්ඤා නිකඛරජ්ජහි සුචණ්ණන අලබ්බනා.
- 6268. පිතාලබ්බාරා පිතවසනා පිතාහරණහුසිනා,
ආලාරපබ්බමා¹ හසුලා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ජකිමා;
එස වෙසසනතරො රාජා සම්මා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1. ආලාරපමා - මජ්ඣ.

- 6269. සක්ක ඔධත්‍රුසනෙ දඬා සබ්බා කංසුපධාරණා,¹
එස වෙස්සනාතරො රාජා සමභා රට්ඨා නිරජජති.
- 6270. සක්කදුසිසනෙ දඬා සක්කදුසසනානි ච
එස වෙස්සනාතරො රාජා සමභා රට්ඨා නිරජජති
- 6271. හස්සී අසෙස රඵෙ දඬා නාරියො ච අලඛිකතා,
එස වෙස්සනාතරො රාජා සමභා රට්ඨා නිරජජති.
- 6272. තදුසි යං භිංසනකං තදුසි ලොමභංසනං,
මහාදුනෙ පදිනනමහි මෙදිනී සමකමප්.
- 6273. තදුසි යං භිංසනකං තදුසි ලොමභංසනං,
යං පඤ්ඤලිකතො රාජා සමභා රට්ඨා නිරජජති.
- 6274. අඵෙඤ්ඤ වුඤ්ඤී සඤ්ඤා තුමුලො හෙරවො මහා,
දුනෙන තං නිගරතනී පුන දුනං අද තුචං.
- 6275. තෙසු මහා කිලනානා ච සමපතනනී වණ්ඤකා,
නිකඛමනො මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩසිනෙ.
- 6276. ආමනනසිඤ්ඤා රාජානං සඤ්ඤං ධමමීනං වරං,
අචරුඤ්ඤි මං දෙච වඩ්ඤං² ගච්ඤාමී පබ්බතං.
- 6277. යෙ හි කෙච්චි මහාරාජ භුතා යෙ ච හවීසුසරෙ,
අනිඤ්ඤා යෙච කාමෙහි ගච්ඤතනී යමසාධනං.
- 6278. සොභං සකෙ අභිසසිං යජමානො සකෙ පුරෙ,
සිවීනං චචනඤ්ඤන සමභා රට්ඨා නිරජජහං.
- 6279. අසං තං පතිසෙච්චිසුං චනෙ වාළමීගාකිණෙණු,
බගගදීපිනිසෙච්චිනෙ අහං පුඤ්ඤානි කරොමී;
තුමෙහ පඩ්ඤමහි සීදුප්.
- 6280. අනුජානාහි මං අමම පබ්බජ්ජා මම රුවචනී,
සොභං සකෙ අභිසසිං යජමානො සකෙ පුරෙ.
සිවීනං චචනඤ්ඤන සමභා රට්ඨා නිරජජහං.
- 6281. අසං තං පතිසෙච්චිසුං චනෙ වාළමීගාකිණෙණු,
බගගදීපිනිසෙච්චිනෙ අහං පුඤ්ඤානි කරොමී;
තුමෙහ පඩ්ඤමහි සීදුප්.

---

1. කුසුමධාරිතො - මජ්ඣං.
2. වඩ්ඤ වෙඤ්ඤා පබ්බතං - මජ්ඣං. ස. 33.

- 6282. අනුජානාමී නං පුත්තං පබ්බජ්ජා නෙ සමීඡ්ඤතු,
අයඤ්ච මඤ්චි කල්යාණී සුසඤ්ඤා තනුමඡ්ඤමා;
අවජනං සහ පුනෙහි කීං අරඤ්ඤා කරිසසති.
- 6283. නාහං අකාමා දුසිච්චි අරඤ්ඤං නෙතුමුඤ්ඤනෙ,
සවෙ ඉච්ඡති අනෙච්ච සවෙ නිච්ඡති අවජතු.
- 6284. තතො සුඡ්ඤ්ඤං මහාරාජා යාවිතුං පට්ඨපජ්ජං,
මා චන්දන සමාවාරෙ රජොජලං අධාරයි.
- 6285. මා කාසියානි ධාරෙඤ්ඤා කුසවීරමධාරයි,
දුකෙඛා වාසො අරඤ්ඤසමීං මා හී තං ලකඛණෙ ගමී.
- 6286. තමබුච්චි රාජපුත්ති මඤ්චි සබ්බඛගසොහනා,
නාහං තං සුඛමීච්ඡයාං යං මෙ වෙසසනතරං චිනා.
- 6287. තමබුච්චි මහාරාජා සිච්චිනං රට්ඨවඩ්ඤනො,
ඉඛක මඤ්චි නිසාමෙහි චනෙ යෙ හොතති දුසසභා.
- 6288. බහු කීටා පටංගා ච මකසා මබුමකඛිකා,
තෙපි තං තත්ථ හිංසෙය්‍යං තං නෙ දුකඛතරං සියා.
- 6289. අපරෙ පඤ්ඤා සන්තාපෙ නදිනුපනියෙචිනෙ,
සප්පා අජගරා නාම අච්චසා නෙ මහබ්බලා.
- 6290. නෙ මනුසසං මීගං වාපි අපි මාසන්තමාගතං,
පරිකඛිපිඤ්ඤා හොගෙහි වසමානෙත්ති අත්තනො.
- 6291. අඤ්ඤාපි කණ්ණපටිනො අච්චා නාම අසමේගා,
න තෙහි පුරිසො දීටෙඤ්ඤා රුක්ඛමාරුඤ්ඤා මුච්චති.
- 6292. සඛකච්චයනතා සිඛගානි තිකඛගානි පහාරිනො.
මහිසා චිච්චරනෙත්ථ නදිං සොතුඛරං පති.
- 6293. දීඤ්ඤා මීගානං යුච්චානං ගවං සඤ්ඤරතං¹ චනෙ,
ධෙනුව චච්ඡරිඤ්ඤාච කථං මඤ්චි කරිසසයි.
- 6294. දීඤ්ඤා සමපතිනෙ සොරෙ දුමමගෙහසු පලචඛනමෙ,
අච්චෙත්තඤ්ඤාය නෙ මඤ්චි හච්චනෙත්ථ මහබ්බයං.

---

1. සඤ්ඤරථ - මජ්ඣ.
2. හවිසානෙ - මජ්ඣ. හවිසානෙත - සා.

6295. යා කං සිවාය සුකාන මුහුං උත්තසසෙ පුරෙ,
 යා කං වංචං අනුපභො කපං මඤ්ඤි කර්සසි.
6296. ධීනෙ මජ්ඣන්තිකෙ කාලෙ සන්තිසිනෙත්ඤ්ඤි පකඤ්ඤි,
 සනතෙව බුහාරඤ්ඤං තස්ස කිං ගතකුමීවස්සි.
6297. නමබ්බවී රාජපුත්ති මඤ්ඤි සබ්බධගසොභනා,
 යාති එතාති අකඛාසි වනෙ පටිභයාති මෙ;
 සබ්බාති අභියමෙතාසසං ගච්ඡෙඤ්ඤෙව රටෙසභ.
6298. කායං කුසං පොටකිලං උසිරං මුඤ්ඤර්බබ්බජං.
 උරසා පනුදභෙසසාමී නාසස භෙසසාමී දුන්තයා.
6299. බහුභි වත වරියාභි කුමාරී වින්දමෙ පනිං,
 උදරස්සුපරොධෙන ගොභනුබ්බයනෙන ව.
6300. අඤ්ඤා පරිවරියාය උදකුමමුජ්ජනෙන ව,
 වෙධබ්බං¹ කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤෙව රටෙසභ.
6301. අපිසසා හොති අපභභො උච්ඡ්ඨමපි භුඤ්ඤිතුං,
 යො නං භජස්ස ගභෙකාන අකාමං පරිකඛ්ඞති;
 වෙධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤෙව රටෙසභ.
6302. කෙසගභණ්ඩුකෙඛපා භූමයා ව පරිසුමෙතා,
 දකා ව නො පකකමති බහුං දුකඛං අනපභං;
 වෙධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤෙව රටෙසභ.
6303. සුකකච්ඡවී වෙධවෙරා දකා සුභගමානිනො,
 අකාමං පරිකඛ්ඞන්ති උලුකෙඤ්ඤෙව වායසා;
 වෙධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤෙව රටෙසභ.
6304. අපි ඤාතිකුලෙ ධීනෙ කංසපජේතනෙන වසං,
 නෙවාතිවාකාං² න ලභෙ භාතුභි සබ්බකාති³ ව;
 වෙධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤෙව රටෙසභ.
6305. නග්ගා නදී අනුදකා නග්ගා රටඨං අරාජිකං,
 ඉත්ථි විධවා නග්ගා යසසාපි දස භාතරො;
 වෙධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤෙව රටෙසභ.

1. යනතිසිවෙසු - මජ්ඣං.
 2. වෙධබ්බං - මජ්ඣං.
 3. වාභිවාකාං න ලභෙව - මජ්ඣං.
 4. සබ්බිති ව - මජ්ඣං.

6306. ධජො රථසස පඤ්ඤණං චූමො පඤ්ඤණමග්ගිනො,
රාජා රථධසස පඤ්ඤණං භක්ඛා පඤ්ඤණමිත්ථියා;
වෙධධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගව්ජ්ඤෙඤ්ච රථෙසභ.

6307. යා දළිඤ්ඤී දළිඤ්ඤසස අධඨා අධඨසස කිත්තිමා,¹
තං වෙ ජෙචා පසංසනති දුක්ඛාරං හි කරොති සා.

6308. සාමිකං අනුබන්ධසසං සදු කාසායවාසිනී,
පථව්‍යාපි අභෙජ්ජනතා² නිවෙජ් චෙසසනතාරං චිනා;
වෙධධබ්බං කටුකං ලොකෙ³ ගව්ජ්ඤෙඤ්ච රථෙසභ.

6309. අපි සාගරපරියනතං බහුච්ඡතධරං මහිං,
නානාරතනපරිසුරං නිවෙජ් චෙසසනතාරං චිනා.

6310. කථනනු තාසං හදයං සුඛරා වත ඉත්ථියො,
යා සාමිකෙ දුක්ඛිතමහි සුඛමිච්ඡන්ති අත්තනො.

6311. නිකම්මනො මහාරාජෙ සිචීනං රථධ්වඩඨනො,
තමභං අනුබන්ධසසං සබ්බකාමදදෙ හි මම.

6312. තමටුච්චි මහාරාජා මද්දිං සබ්බඛගසොභනං,
ඉමෙ තෙ දභරා පුක්ඛා ජාලී කණ්ණාජිනා චුභො;
භික්ඛිපා ලකඛණෙ ගව්ජ් මයං තෙ පොසියාමසෙ.

6313. තමටුච්චි රාජපුත්තී මද්දිං සබ්බඛගසොභනා,
පියා මෙ පුත්තකා දෙව ජාලී කණ්ණාජිනා චුභො;
තඤ්ඤං තස්මි රමෙසසනති අරඤ්ඤෙ ජීවසොකිනං.

6314. තමටුච්චි මහාරාජා සිචීනං රථධ්වඩඨනො,
සාලීනං ඔදනං භුක්ඛා සුචිං මංසුපසෙවනං;
රුක්ඛච්චරානී භුක්ඛනතා කථං කාභනති දරකා.

6315. භුක්ඛා සතථලෙ කංසෙ සොචණ්ණෙ සතරාජිකෙ,
රුක්ඛපනෙසු භුක්ඛනතා කථං කාභනති දරකා.

6316. කාසියානී ව ධාරෙක්ඛා බොමකොදුබ්බරානී ව,⁴
කුසචීරානී ධාරෙනතා කථං කාභනති දරකා.

1. කිත්තිමං - මජ්ඣං.
2. අභිජ්ජනතා - මජ්ඣං.
3. වෙධධබ්බා කටුකිත්ථියා - මජ්ඣං. සා.
4. කොටුච්චරානී ව - මජ්ඣං.

- 6317. වය්‍යාහි පරියායිකා සිව්කාය රථෙන ච,
පත්තිකා පරිධාවනතා කථං කාහනති දරකා.
- 6318. කුටාගාරෙ සයිකාන නිවානෙ ඵ්‍රස්සිතගගලෙ,
සයනතා රුක්ඛමුලසමීං කථං කාහනති දරකා.
- 6319. පලලඛෙය්‍යසු සයිකාන ගොනකෙ විතසසන්තෙ,
සයනතා තිණසන්තරෙ කථං කාහනති දරකා.
- 6320. ගඤ්ඤකෙන විලිඞ්ඞිකා අගරුච්ඤනෙන ච,
රජොජලොති ධාරෙනතා කථං කාහනති දරකා.
- 6321. වමරිමොරහකෙහි විජිතඛයා සුමධෙතා,
ද්වයා¹ ධංසෙහි මකසෙහි කථං කාහනති දරකා.
- 6322. තමබ්‍රවී රාජපුත්ති මඤ්ඤී සබ්බඛයසොහතා,
මා දෙව පරිදෙවෙසි මා ච කං විමනො අහු;
යථා මයං භවිස්සාම තථා හෙසසනති දරකා.
- 6323. ඉදං වජාන පකකාමී මඤ්ඤී සබ්බඛයසොහතා,
සිව්මගෙහන අනෙවසි පුතෙන ආදය ලකඛණා.
- 6324. තනො වෙසසනාරො රාජා දනං දකාන ඛතඤ්ඤො,
පිතු මාතු ච වජ්ඣකා කකා ච නං පදකඛිණං.
- 6325. වතුචාහිං රථං පුත්තං සීඝ්ඛාරුඤ්ඤ සාදනං,
ආදය පුත්තදරඤ්ඤච වඛං පායාසි පබ්බතං.
- 6326. තනො වෙසසනාරො රාජා යෙනාසි බහුකො ජනො,
ආමනන ඛො තං ගච්ඡාම අරොගා හොනතු ඤාතයො.
- 6327. ඉංස මඤ්ඤී නිසාමෙහි රමමරුපංච² දිස්සති,
ආවාපො සිව්සෙධංසස පෙත්තිකං භවනං මම.
- 6328. තං බ්‍රාහ්මණො අනචගමුං තෙ තං අසෙස අයාවිසුං,
යාවිතො පටිපාදෙසි වතුත්තං වතුරො භයෙ.
- 6329. ඉඛන මඤ්ඤී නිසාමෙහි විතරුපංච දිස්සති,
මීගා රොහිට්ඨවණ්ණෙන දකඛිණසසා වහනති මං.

- 1. අග්ගල - මජ්ඣ. සා.
- 2. ඵ්‍රධයා - මජ්ඣ. සා.
- 3. සිඛං - මජ්ඣ.
- 4. රමං පුරංච - මජ්ඣ.

- 6330. අපේඤා පඤ්ඤාමො ආග¹ යො තං රථමයාවථ,
තස්ස තං යාවිජනාදසී නවස්සුපහනො මනො.
- 6331. තදතා වෙසසනභාදරා රාජා ඔදරාපෙඤා² සකං ජනං,
අසසාසධී අසසාරථං බ්‍රාහ්මණස්ස ධනෙසිනො.
- 6332. ඤං මඤ්ඤි කණ්ණාජිනං ගණන³ ලහුකා එසා කණ්ණිකා,
අභං ජාලිං ගණ්ණිසසාමී ගරුකො භාතිකො හී යො.
- 6333. රාජා කුමාරං ආදය රාජපුත්තී ව දුරිකං,
සමෙමාදමානං පක්කාමුං⁴ අඤ්ඤමඤ්ඤපියංවද.

දහකණ්ඩං නිධසීතං.

- 6334. යදි කෙච්චි මනුජා එනති අනුමග්ගෙ පටිපපේ,
මග්ගං තෙ පටිපුච්ඡාම කුභිං වංචාතපඛන්ධනො.
- 6335. තෙ තඤ්ඤ අමෙහ පසස්ඤා කරුණං පරිදෙච්ඡුං,
දුක්ඛං තෙ පටිච්චෙදෙනන් දුරෙ වංචාතපඛන්ධනො.
- 6336. යදි පසසනති පවනෙ දුරකා එලිනෙ⁵ දුමෙ,
තෙසං එලානං භෙතුභි උපරොදහති දුරකා.
- 6337. රොදනෙහ දුරකෙ දිසවා උබ්බිග්ගා⁶ චිපුලා දුමා,
සයමෙචොනමීඤාන උපගච්ඡන්ති දුරකෙ.
- 6338. ඉදං අචෙජරකං දිසවා අඛ්ඤානං ලොමභංසනං,
සාධුකාරං පවනෙහසී මඤ්ඤි සඛන්ධගොසාභනා.
- 6339. අචෙජරං වත ලොකසමීං අඛ්ඤානං ලොමභංසනං,
වෙසසනභාදරස්ස තෙජෙන සයමෙචොනතා දුමා.
- 6340. සඛන්ධිපිංසු පථං යකඛා අනුකමපාය දුරකෙ,
නීකඛනනදිවසෙනෙච චෙතරථං උපාගමුං.
- 6341. තෙ ගනඤා දීසමඤ්ඤානං චෙතරථමුපාගමුං,
ඉඤ්ඤං චීතං ජනපදං ඛනුමංසසුරොදනං.

- 1. ආගා - මජ්ඣ. සං.
- 2. ඔදාපෙඤා - මජ්ඣ.
- 3. කණ්ණං - මජ්ඣ. සං.
- 4. පක්කමුං - මජ්ඣ.
- 5. එලිනෙ - මජ්ඣ.
- 6. උබ්බිදධා - මජ්ඣ.

6342. වෙනියා පරිකර්-සු දිසා ලක්ඛණමාගතං,
සුබ්‍රමාලී වනයං අයා පතනිකා පරිධාවති.
6343. වය්‍යාහි පරියායිකා සිවිකාය ව බතනියා,¹
සාජජ මඤ්ඤී අරණ්ණසමී පතනිකා පරිධාවති.
6344. තං දිසා වෙනපාමොකඛා රොදමානා උපාගමුං,
කච්චිනනු දෙව කුසලං කච්චී දෙව අනාමයං;
කච්චී පිතා අරොගා තෙ සිවිනඤ්ඤී අනාමයං.
6345. කො තෙ බලං මහාරාජ කොනු තෙ රථමණ්ඤලං,
අනඤ්ඤකො අරථකො දීසමධානමාගතො;
කච්චී නාමිනෙහි² පකතො අනුපපතොසිමං දිසං.
6346. කුසලං වෙව මෙ සමමා අපො සමමා අනාමයං,
අපො පිතා අරොගො මෙ සිවිනඤ්ඤී අනාමයං.
6347. අහං හි කුඤ්ඤරං දපං ඊසාදනං උරුඤ්ඤවං,
බෙහෙඤ්ඤං සබ්බසුඤ්ඤානං සබ්බසෙතං ගජ්ජනමං.
6348. පමඤ්ඤමඤ්ඤසඤ්ඤානං පභිතං සහකුමඤ්ඤං,
දනනී සවාලච්චනී සෙතං කෙලාසසාදිසං.
6349. සසෙතච්චනං සඋපථෙය්‍යං³ සාථබ්බතං සහස්සීපං,
අග්ගයානං රාජවාහී බ්‍රාහ්මණානං අදසහං.⁴
6350. තසමී මෙ සිවියො කුඤ්ඤා පිතා ව උපහතො මනො,
අචරුඤ්ඤනී⁵ මං රාජා වඛනං ගච්චාමී පබ්බතං;
ඔකාසං සමමා⁶ ජානාථ වනෙ යත් වසාමසෙ.
6351. සවාගතනෙත මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
ඉඤ්ඤරොසි අනුපපතො යං ඉධස්සී පථෙදසං,
6352. සාකං හිසං මධුං මංසං සුඤ්ඤං සාලීනමොදනං,
පරිභුඤ්ඤ මහාරාජ පාහුතො නොසි ආගතො.

1. රථෙතව - මජ්ඣ. සා.
2. කච්චා මිනෙහි - මජ්ඣ. සා., ච.
3. සඋපථෙය්‍යං - මජ්ඣ.
4. අද ගජ - මජ්ඣ.
5. අචරුඤ්ඤ - මජ්ඣ., ච.
6. සමම - මජ්ඣ.

6353. පවිඤ්ඤානං යං දිනං සබ්බස්ස අභියං කතං,
 අවරුඤ්ඤි මං රාජා වඩකං ගච්ඡාමි පබ්බතං;
 ඔකාසං සම්මා ජානාථ වනෙ යත් වසාමසෙ.
6354. ඉධෙව තාව අවජස්සු චෙතරලොඨ රථෙසභ,
 යාව චෙතා ගමිස්සතති රඤ්ඤෙස්ස සන්තික යාවිතුං
 නිජ්ඣාපෙතුං මහාරාජං සිචීනං රථවඩකන්තං.
6355. තං තං චෙතා පුරකච්ඡා¹ පතීතා ලඤ්ඤාපච්චයා,
 පරිවාරෙතාන² ගච්ඡතති එවං ජානාමි ඛනතිසා.
6356. මා වො රුච්චිත්ථ ගමනං රඤ්ඤෙස්ස සන්තික යාවිතුං
 නිජ්ඣාපෙතුං මහාරාජං රාජා තත්ථ න ඉස්සෙරො.
6357. අච්චුග්ගතාමි සිවයො බලකා³ නෙගමා ව ඔය,
 තෙ පධංසෙතුමිච්ඡතති රාජානං මම කාරණා.
6358. සචෙ එසා පචනෙත්ථ රථස්සමි රථවඩකන්ත,
 ඉධෙව රජ්ජං කාරෙති චෙතෙති පරිවාරිතො.
6359. ඉඤ්ඤං චීතඤ්ඤිදං රථං ඉඤ්ඤා ජනපදෙ මහා,
 මතිං කරොති ත්ථ දෙව රජ්ජස්සමනුසාසිතුං.
6360. න මෙ ජජෙ මති අත්ථී රජ්ජස්සමනුසාසිතුං,
 පබ්බාජිතස්ස රථස්සමා චෙතපුත්තා සුඤ්ඤාථ මෙ.
6361. අතුට්ඨා සිවයො අස්සු⁴ බලකා⁵ නෙගමා ව ඔය,
 පබ්බාජිතස්ස රථස්සමා චෙතා රජෙභිසෙවසුං.
6362. අසමමාදියමපි වො අස්ස අච්චන්තා මම කාරණා,
 සිචීනං භණ්ඩනඤ්ඤාපි විග්ගහො මෙ න රුච්චති.
6363. අථස්ස භණ්ඩනං සොරං සමපහාරො අනප්පකො,
 එකස්ස කාරණා මඤ්ඤං භිංසෙය්‍යුං බහුකෙ ජනෙ.⁵

---

1. පුරකච්ඡා - මජ්. සං.
 2. පරිවාරිතාන - මජ්. සං.
 3. ආසු - මජ්. සං.
 4. බලකා - මජ්. සං. සා.
 5. බහුකො ජනො - මජ්. සං. චී.

6364. පටිගගහීනං යං දිනහං සබ්බස්ස අග්ගියං කතං,
අවරුද්ධකී මං රාජා වඩ්ඪාං ගච්ඡාමී පබ්බතං;
ඔකාසං සම්මා ජානාථ වනෙ යඤ්ච වසාමසෙ.
6365. තඤ්ඤ නෙ මයමකඛාම යථාපි කුසලා තථා,
රාජීසී යඤ්ච සම්මන්ති ආභුතග්ගී සමාහීතා.
6366. එස සෙලො මහාරාජ පබ්බතො ගඤ්චමාදනො,
යඤ්ච ඤං සහ පුඤ්ඤෙහී සහ හරියාය වච්ඡසී.¹
6367. කං වෙතා අනුසාසිංසු අඤ්ඤනෙතො රුද්දමුඛා,
ඉතො ගච්ඡ මහාරාජ උජුං² යෙනුත්තරාමුඛො.
6368. අථ දකඛිසි හද්දනෙත විපුලං³ නාම පබ්බතං,
නානාදුමගණාකිණ්ණං සීතච්ඡායං මනොරමං.⁴
6369. තමතිකකම්ම හද්දනෙත අථ දකඛිසි ආපකං,⁵
නදිං කෙතුමතිං නාම ගමහීරං ගිරිගඤ්ඤරං.
6370. පුටුලොමමච්ඡාකිණ්ණං සුපතීඤ්ච මහොදිකං,⁶
තඤ්ච නභාඤ්චා පිවීඤ්චා ව අසසාසෙඤ්චා ව පුත්තකෙ.
6371. අථ දකඛිසි හද්දනෙත නිග්ගොධං මධුච්ච්චලං,⁷
රම්මකෙ සීඛරෙ ජාතං සීතච්ඡායං මනොරමං.
6372. අථ දකඛිසි හද්දනෙත නාලිකං නාම පබ්බතං,
නානාදිප්පගණාකිණ්ණං සෙලං කිම්පුරිසායුතං.
6373. තස්ස උත්තරපුබ්බෙන මුවලීඤ්ච නාම සො සරො,
පුණ්ඤ්චරිකෙහී සඤ්ඤනො සෙතසොගතධිසෙහී ව.
6374. සො වනං මෙසසඛිතාසං ධුචං හරිතසද්දලං,
සීහොචාමීසපෙකඛිච වනසණ්ඤං විගාහය;
පුඤ්චරුකෙඛි සඤ්ඤනං ඵලරුකෙඛිචි වුභහං.

---

1. ගච්. සි - ලෙසං.
2. උජුං - අවමකථා.
3. වෙපුලං - මජ්ඣං. සා.
4. රම්මං - මජ්ඣං.
5. ආපකං - මජ්ඣං. සා.
6. මහොදිකං - මජ්ඣං. සා.
7. මධුච්චලං - මජ්ඣං.

6375. තස් ඛිඤ්ඤාසරා වග්ග නානාවණ්ණං බහු දීජා,
කුජනනමුපකුජනනී උතු සමපුජථිතෙ දුමෙ.

6376. ගණනා ගිරිවිදුග්ගානං නදීනං පහවානි ව,
සො දසකසි පොකඛරණිං කරඤ්ඤකකුධායුතං.¹

6377. පුටුලොමමවජාකිණ්ණං සුපතිතං මහොදීකං,
සමඤ්ඤ වතුරසසඤ්ඤ සාධුං අපට්ඨගනිසං.

6378. තස්සා උක්ඛරපුඛෙඛන පණ්ණසාලං අමාපය,²
පණ්ණසාලං අමාපෙතො උක්ඛාවරියාය ඊහට.

වනසාවෙසනඛණ්ඩං නිට්ඨිතං.

6379. අහු වාසී කලිඛෙය්ඤ පුජතො නාම බ්‍රාහ්මණො,
තසසාසි දහරා හරියා නාමෙනාමිතතාපනා.

6380. තා නං තස් ගතාවොවුං නදීඋදකභාරිකා,⁴
ථියො නං පරිභාසිංසු සමාගණනා කුතුහලා.

6381. අමිත්තා නුන තෙ මාතා අමිත්තා නුන තෙ පිතා
යෙ තං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6382. අභිනං⁵ වත තෙ ඤාතී මනනයිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6383. දුක්ඛරං⁶ වත තෙ ඤාතී මනනයිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6384. පාපකං වත තෙ ඤාතී මනනයිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6385. අමනාපං වත තෙ ඤාතී මනනයිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

1. කුජනන මුපකුජනනී - අට්ඨකරා.
2. බරඤ්ඤ - මජ්ඣ.
3. මමාපය - මජ්ඣ.
4. භාරියා - මජ්ඣ. වී.
5. අභිනං - මජ්ඣ. සා. වී.
6. දුක්ඛරං - මජ්ඣ. වී.

6386. අමනාපවාසං වසසි ජිණේණන පතිනා සහ,
යා කං වසසි ජිණේණසස මතනොන ජිවිතා වරං.
6387. න හි නුන තුඤ්ඤං කල්‍යාණි පිතා මාතා ච සොහනෙ,
අඤ්ඤං භතතාරං විද්දංසු යෙ තං ජිණේණසස පාදංසු;
එවං දහරියං සතිං.
6388. දුග්ගිට්ඨං තෙ නවමීයං අකතං අඤ්ඤුතතකං,
යෙ තං ජිණේණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.
6389. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ නුන බ්‍රහ්මචරියපරායණෙ,
සා කං ලොකෙ අභිසපි සීලවනොත බහුසුසුතෙ;
යා කං වසසි ජිණේණසස එවං දහරියං සතිං.
6390. න දුකඛං අභිතා දට්ඨං න දුකඛං සතනියා හතං,
තඤ්ඤි දුකඛඤ්ඤි තිපපඤ්ඤි¹ යං පමසස ජිණේණකං පතිං.
6391. නස්සී ඛිඩ්ධා නස්සී රතී ජිණේණන පතිනා සහ,
නස්සී අලලාපසලලාපො ජග්ගිතච්චි² න සොහති.
6392. යද ව දහරො දහරා මනිතයනති රහොගතා,
සබ්බසං සොකා නසසනතී³ යෙ කෙච්චි හදයනිසසිතා.
6393. දහරා කං රුපචතී පුරිසානං අභිපජ්ජිතා,
ගච්ච සුතී කුලෙ අච්ච කිං ජිණේණො රමයිසසති.
6394. න තෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්චාමි නදීං උදකභාරියා,
ථියො මං පරිභාසනති තයා ජිණේණන බ්‍රාහ්මණ.
6395. මා මෙ කං අකරා කම්මං මා මෙ උදකමාහරි,
අභං උදකමානිසසං මා හොති කුපිතා අහු.
6396. නාභං තමිනී කුලෙ ජාතා යං කං උදකමාහරෙ,
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාහි න තෙ වච්චාමහං සරෙ.
6397. සචෙ මෙ දසං දසිං වා නානයිසසසි බ්‍රාහ්මණ,
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාහි න තෙ වච්චාමි සනත්තෙ.

1. තිබ්බඤ්ඤා - මජ්ඣ.

2. ජග්ගිකුච්චි.

3. සබ්බෙ සොකා චිතසසනතී - සායා, සබ්බා සොකා - මජ්ඣ.

6398. නතී මෙ සිප්පයානං වා ධනං ධක්ඛණ්ණං බ්‍රාහ්මණං,
කුතොභං දසං දසිං වා ආනයිස්සාමී හොතියා;
අභං හොතිං උපට්ඨිස්සං මා හොති කුපිතා අහු.
6399. එහි තෙ අභමකඛිස්සං යථා මෙ වචනං සුතං,¹
එස වෙස්සනතරො රාජා වචනං වසති පබ්බතෙ.
6400. තං ත්වං ගතොන යාවස්සු දසං දසිං ච බ්‍රාහ්මණං,
සො තෙ දස්සති යාවිතො දසං දසිංකං ඛන්ධො.
6401. ජිණ්ණභමසම් අබලො දීසො වදානං පුද්ගලමො,
මා හොති පරිදෙවෙසී² මා ච ත්වං විමතා අහු;
අභං හොතිං උපට්ඨිස්සං මා හොති කුපිතා අහු.
6402. යථා අගතො සධ්‍යාමං අයුඤ්ච පරාජිතො,
එවමෙව කුචං බ්‍රහ්ම අගතොව පරාජිතො.
6403. සවෙ මෙ දසං දසිං වා නානයිස්සපි බ්‍රාහ්මණං,
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාහි න තෙ වච්ඡාමහං සරෙ,
අමනාපං තෙ කරිස්සාමී තං තෙ දුක්ඛං භවිස්සති.
6404. නකඛතෙත උතුපබ්බසු³ යද මං දකඛපි ලඛ්‍යතං,
අඤ්ඤති සද්ධං රමමානං තං තෙ දුක්ඛං භවිස්සති.
6405. අදස්සනෙන මඤං තෙ ජිණ්ණස්ස පරිදෙවතො,
භීයො වධ්‍යා ච පලිතා බහු භෙස්සනති බ්‍රාහ්මණං.
6406. තතො සො බ්‍රාහ්මණො භීතො බ්‍රාහ්මණියා වසානුගො,
අට්ඨිතො කාමරාගෙන බ්‍රාහ්මණිං එතදබ්බි.
6407. පාඨොයං මෙ කරොහී ත්වං සධ්දලා සගුළානි ව,⁴
මධුපිණ්ඩිකා ච සුකතායො සහතුභතතඤ්ච බ්‍රාහ්මණිං.
6408. ආනයිස්සං මෙථුනතෙ උභෙ දසකුමාරකෙ,
තෙ තං පරිවරිස්සනති රතනිද්ධමතඤ්ඤා.
6409. ඉදං වතා බ්‍රහ්මබ්බසු පටිවුඤ්චි උපාහතා,
තතො සො මහානයිජාන හරියං කතා පදකඛිණං.

1. සුඤ් - මජ්ඣං.
2. පරිදෙවෙසි - මජ්ඣං.
3. උතුපබ්බසු - මජ්ඣං.
4. සංගලා සකලානිව - මජ්ඣං.

6410. පක්කාමී සො රුණණුට්ඨො බ්‍රාහ්මණො සහිතබ්බතො,
සිචීනං නගරං චීතං දසපරියෙසනං වරං.
6411. සො තස් ගතඤා අවච යෙ තස්සාසුං සමාගතා,
කුභිං වෙසසනතරො රාජා කස් පසෙසු ඛනකියං.
6412. සො ජනා නං අවචාසී¹ යෙ තස්සාසුං සමාගතා,
කුමෙහභි බ්‍රහ්ම පකතො අනීදනෙන ඛනකියො;
පබ්බාජිතො සකා රට්ඨා වචෙන වසති පබ්බතෙ.
6413. කුමෙහභි බ්‍රහ්ම පකතො අනීදනෙන ඛනකියො,
ආදය පුත්තදරඤ්ච වචෙන වසති පබ්බතෙ.
6414. සො වොදීතො බ්‍රාහ්මණියා බ්‍රාහ්මණො කාමගිඤ්චා,
අසං නං පතියෙවීස්;
වනෙ වාළුමිගාකීණණ ඛග්ගදීපිනියෙවීතෙ.
6415. ආදය ඛෙලුචං දණ්ඩං අඤ්චුත්තං කමණ්ඩලුං,
සො පාවීසි බ්‍රහ්මරඤ්ඤං යස් අපෙසාසි කාමදං.
6416. තං පච්චං බ්‍රහ්මරඤ්ඤං කොකා නං පරිවාරසුං,
වික්කඤ්ඤි සො විපතට්ඨො දුරෙ පණා අපක්කමී.
6417. තතො සො බ්‍රාහ්මණො ගතඤා භොගලුඤ්ඤෙ අසඤ්ඤතො,
වචනපෙසාහරණෙන නට්ඨා,
*[සුනාඛෙහි පරිවාරිතො රුක්ඛස්ථිඤ්ඤි නීසිනෙහාව];
ඉමා ගාථා අභාසථ.
6418. කො රාජපුත්තං නිසභං ජයනතමපරාජීතං,
භයෙ ඛෙමසස දතාරං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.
6419. යො යාවතං පතිට්ඨාසි භුතානං ධරණීරීච,
ධරණුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.
6420. යො යාවතං ගතී ආසි සවනානිනංච සාගරො,
උදුඬුපමං² මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.
6421. කලායණකිස්සං සුචිමං සීතුදකං මනොරමං,
පුණ්දරිකෙහි සංජනනං යුත්තං කිඤ්ඤ කඛරෙණුනා;
රහදුපමං³ මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.

1. තෙ ජනා නං අවචාසු - මජ්ඣං.
2. කඬුපමං - මජ්ඣං.
3. සරුපමං - මජ්ඣං.
* ඉමං පාදදවයං සබ්බස්මි පොත්තෙසු න දියාති.

6422. අසසත්ථංව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙ'තාරං කීලන්තානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තරං වීදු.
6423. නිග්‍රොධංව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කීලන්තානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තරං වීදු.
6424. අමඛං ඉව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කීලන්තානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තරං වීදු.
6425. සාලං ඉව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කීලන්තානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තරං වීදු.
6426. දුමං ඉව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කීලන්තානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තරං වීදු.
6427. එවඤ්ච මෙ විලපතො පවිට්ඨසස ඛුභාවනෙ,
අහං ජානනභි යො වජ්ජා නන්දීං යො ජනයෙ මම.¹
6428. එවඤ්ච මෙ විලපතො පවිට්ඨසස ඛුභාවනෙ,
අහං ජානනභි යො වජ්ජා (වෙසසන්තරනීවෙසනං);
තාය යො එකවාචාය පසවෙ පුඤ්ඤං අනප්පකං.
6429. තසස වෙතො පටිසෙසාසි අරඤ්ඤෙ ලුද්දකො වරං,²
තුමෙහභි ඛුහෙම පකතො අනිදනෙන ඛතභියො;
පබ්බාජිතො සකා රට්ඨා වචෙත වසති පබ්බතෙ.
6430. තුමෙහභි ඛුහෙම පකතො අනිදනෙන ඛතභියො,
ආදය පුත්තදරඤ්ච වචෙත වසති පබ්බතෙ.
6431. අකිව්වකාරී දුමෙමධො රට්ඨා විව'නමාගතො,
රාජපුත්තං ගවෙසනොතා බකො මචජමීවොදකෙ.

1. විසමෙ - මජ්ඣ. සන්.
2. මම - මජ්ඣ. සන්.
3. ලුද්දකොවරො - මජ්ඣ. සන්.
4. පවිත - මජ්ඣ.

6432. තසස නාහං න දසසාමී ජීවිතං ඉධ බ්‍රාහ්මණ,
අයං හි තෙ¹ මයා නුනෙතා සරො පාසසති² ලොහිතං.
6433. සිරො තෙ වජ්ඣධිජාන³ හදයං ඡෙඤා සබ්බධනං,
පඤ්ඤාණං⁴ යජිසසාමී තුඤ්ඤා මංසෙන බ්‍රාහ්මණ.
6434. තුඤ්ඤා මංසෙන මෙදෙන මඤ්ඤෙන ච බ්‍රාහ්මණ.
ආහුතිං පග්ගහෙසසාමී ඡෙඤාන හදයං තච.
6435. තං මෙ සුධිට්ඨං සුහුතං තුඤ්ඤා මංසෙන බ්‍රාහ්මණ,
න ච තිං රාජපුත්තස්ස හරියං පුනෙත ච නෙසසයි.
6436. අවජ්ඣෙඤා බ්‍රාහ්මණො දුතො වෙනපුත්ත සුඤ්ඤාහි මෙ,
තසමා හි දුතං න හතතති එස ධම්මො සනත්තනො.
6437. නිජ්ඣධිතා සිවයො සබ්බෙ පිතා නං දට්ඨමිච්ඡති,
මාතා ච දුබ්බලා තසස අචිරා වතඤ්ඤිති ජියරෙ.
6438. තෙසාහං පභිතො දුතො වෙනපුත්ත සුඤ්ඤාහි මෙ,
රාජපුත්තං නයිසසාමී යදි ජානාසි සංස⁵ මෙ.
6439. පියස්ස මෙ පියො දුතො පුණ්ණපතාං දදමී තෙ,
ඉමඤ්ඤා මධුනො තුමං මීගසජ්ඣා⁶ බ්‍රාහ්මණ;
තඤ්ඤා තෙ දෙසමකඛිස්සං යඤ්ඤා සම්මති කාමදෙ.
- ජුජකපබ්බං නිට්ඨිතං.
6440. එස සෙලො මහාබ්‍රහ්මෙ පබ්බතො ගඤ්ඤිතාදනො,
යඤ්ඤා වෙසසජ්ඣාතරා රාජා සහ පුනෙතති සම්මති.
6441. ධාරෙතොනා බ්‍රාහ්මණං විජ්ඣණං ආසදඤ්ඤා මසං ජටං,
වම්මවාසී ඡමා සෙති ජාතවෙදං නමසසති.
6442. එතෙ නීලා පදිඤ්ඤානති නානාඵලධරා දුමා,
උග්ගතා අබ්බාකුට්ඨා⁷ ච නීලා අඤ්ඤන්තපබ්බතා.

1. අයඤ්ඤා කෙ මයා - මජ්ඣං.
2. සරො වියසති - මජ්ඣං.
3. බජ්ඣධිජාන - මජ්ඣං.
4. පඤ්ඤාණං - මජ්ඣං.
5. සංසමෙ - මජ්ඣං.
6. මීගසජ්ඣා - මජ්ඣං.
7. අබ්බාකුට්ඨා - මජ්ඣං. ස.ප. ව.

6443. ධවස්සකණ්ණා ඛදිරා සාලා එඤ්ඤාමාලුවා,
සමපච්චෙධන්ති වාතෙන සක්ඛි ජිකාව මාණවො.
6444. උපරි දුමපරියායෙසු සංගීතියොව සුයරෙ,
නජ්ජුභා කොකිලසඛ්ඛා සප්පතතති දුමා දුමං.
6445. අච්ඡයනොතව ගච්ඡන්තං සාධාපණ්ණෝසමෙරිතා,
රමයනොතව ආගන්තුං මොදයන්ති නිවාසිනං;
යත් චෙස්සානාරො රාජා සහ පුතෙහි සමෙතී.
6446. ධාරෙණො ඩ්‍රාහමණං චණ්ණං ආසදඤ්ඤා මසංජටං,
චච්චොසි ජමා සෙති ජාතචෙදං නමස්සති.
6447. අමධා කපිත්ථා¹ පනසා සාලා ජමුච්ච චිභිතකා,²
හරිතකී ආමඤ්ඤා අස්සත්ථා ඛදරානි ව,³
6448. වාරු තිමබරුකඛා චෙත් නිග්‍රොධා ව කපිත්ථනා,
මධු මධුකා චෙච්චතති නීචෙ පක්ඛා වුදුමිරො.
6449. පාරෙච්චා හචෙය්‍යා ව මුද්දිකා ව මධුත්ථිකා,⁴
මධුං අනෙලකං තත් සකමාදය භුඤ්ජෙර.
6450. අචෙස්සත්ථ පුත්ථිතා අමධා අඤ්ඤා තිට්ඨතති දෙමීලා,
අඤ්ඤා ආමා ව පකක ව හෙකචණ්ණො⁵ තදුභයං.
6451. අචෙත්ථ හෙට්ඨා පුරියො අමුච්චකන්ති ගණ්හති,
ආමානි චෙච්ච පක්ඛානි චණ්ණගන්ධරසුත්තමෙ.⁶
6452. අතෙච්ච⁷ මෙ අච්චරියං හිඩ්ධාරො පටිභානි මං,
දෙවානමීච්ච ආවායො යොහති නඤ්ඤුපමො.
6453. විහෙදිකා නාළිකෙරා ඛජ්ජුරිතං බ්‍රහාවනෙ,
මාලාව ගන්ථිතා යනති ධජ්ඣනානෙච්ච දිස්සරෙ;
නානාවණ්ණෙහි පුපෙච්චි නහං තාරාවිතාමීච්ච.
6454. කුචචී කුච්චතගරා⁸ පාටලියො ව පුත්ථිතා,
පුත්තාගා ගිරිපුත්තාගා කොච්චාරා ව පුත්ථිතා.

---

1. සාධාපන - මජ්ඣ. සා. වී.
2. කපිට්ඨා - මජ්ඣ.
3. විහෙදකා - මජ්ඣ. සා.
4. පදරානිච්ච - මජ්ඣ.
5. මධුත්ථිකා - මජ්ඣ.
6. සිඛිගචණ්ණ - මජ්ඣ. සා.
7. රසුත්තමා - මජ්ඣ.
8. තචෙච්ච - මජ්ඣ.
9. කුච්චා කුච්චතගරා - මජ්ඣ. කුච්ච කුච්චතගරා - සා.

6455. උඤ්ජනා සොමරුක්ඛා අගරු¹භලලියො ඛහු,
පුත්තජීවා² ච කකුඛා³ අසනා වෙසු පුජීතා.
6456. කුටජා සලලා නීපා කොසඹලඛුජා ධවා,
සාලා ච පුජීතා තසු පලාලබලසනනිභා.⁴
6457. තසසාවීදුරෙ පොකඛරණී භූචීභාගෙ මනොරමෙ,
පදුමුපලසඤ්ජනනා දෙවානමීචි නන්දනෙ.
6458. අඵෙසු පුජුරසමනනා කොකිලා මඤ්ජුභාණිකා,
අභිනාදෙහති පචනං⁵ උතුසමපුජීතෙ දුමෙ.
6459. භසසනති මකරන්දෙහි⁶ පොකඛරෙ පොකඛරෙ මධු,
අඵෙසු වානා වායනනී දකඛිණා අඵ පචජීමා;
පදුමකිඤ්ජකඛරෙණුහි ඔකිණෙණා හොති අසසමො.
6460. ථුලා සිඛකාටකා වෙසු සංසාදියා පසාදියා,⁷
ඵෙචකඵචසචායාවීදුඛා ඛහු වෙසු මුපයානකා;
මධුං හිංසෙහි සචති ඛිරං සජ්චි මුලාලිහි.⁸
6461. සුරහි තං චනං වාති නානාගන්ධසමෙරිතං,⁹
සමමදුතෙච ගන්ධන පුජුසාධාහි තං චනං;
භමරා පුජුගන්ධන සමනතා⁹භිනාදිතා.
6462. අඵෙසු සතුණා සහති නානාවණණා ඛහු දීජා,
මොදනනී සභ හරියාහි අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජීනා.
6463. නන්දිකා ජීචපුත්තා ච ජීච පුත්තා ච පියා ච නො,
පියා පුත්තා පියා නන්ද දීජා පොකඛරණීසරා.
6464. මාලාව ගන්චීතා යනනී ධජගානෙච දීසසරෙ,
නානාවණණහි පුජෙථහි කුසලෙහි සුගන්ධිකා;
යසු වෙසසනතාරො රාජා සභ පුජෙතති සමමිති.
6465. ධාරෙතොතා බ්‍රාහ්මණං චණණං ආසදං ච මසං ජටං,
චම්චවාසී ජමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.

---

1. අගගල - මජ්ඣ.
2. පුට්ඨවා - මජ්ඣ.
3. කකුඛා - සයා.
4. සනතාභා - මජ්ඣ.
5. තං චනං - මජ්ඣ. සයා.
6. මකරන්දෙහි - මජ්ඣ.
7. සංසාරියපසාරියා - මජ්ඣ.
8. සබ්බිමුලාරිහි - මජ්ඣ.
9. සමොදිකා - මජ්ඣ.

6466. ඉදඤ්ච මෙ සතතුහතතං මධුනා පටිසංයුතං,
මධුජීණධීතා ච සුකතායො සතතුහතතං දදම් තෙ.
6467. තුංඤ්ච සමුදලං හොතු නාහං ඉච්ඡාමි සමුදලං,
ඉතොපි බ්‍රහ්ම ගණ්ණාභි ගච්ඡ බ්‍රහ්ම යථාසුඛං.
7468. අයං එකපදී එති උජුං ගච්ඡති අසසමං,
ඉසීපි අච්චතො තත් පබ්බාදනො රජසසිරො;
ධාරෙනො ආභමණං චණ්ණං ආසදඤ්ච මසඤ්ජටං.
6469. චච්චවාසී ඡලා සෙති ජාතවේදං නමසසති,
තං තං ගතොන පුච්ඡස්සු යො තෙ මග්ගං පචකඛති.
6470. ඉදං සුඤ්චා බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම චෙතං කඤ්ච පදකඛණං,
උදගභවිතතා පසාභාමි යෙනාසි අච්චතො¹ ඉසී.

මුලවතවණ්ණනා නිට්ඨිතා.

6471. ගච්ඡතොනා යො භාරඤ්චාජො අද්දස අච්චතං ඉසී,
දීඤ්චාන තං භාරඤ්චාජො සමෙවොදී ඉසීනා සහ.
6472. කච්චිතභු හොතො කුසලං කච්චි හොතො අනාමයං,
කච්චි උඤ්ඤත යාපෙසි කච්චි මුලඵලා බහු.
6473. කච්චි ඩංසා ච මකසා ච අපපමෙව සිරිංසපා,²
චනෙ වාලම්භාකිණ්ණෙ කච්චි භිංසා න විජ්ජති.
6474. කුසලඤ්ච චෙ බ්‍රහ්ම අඵො බ්‍රහ්ම අනාමයං,
අඵො උඤ්ඤත යාපෙමි අඵො මුලඵලා බහු.
6475. අඵො ඩංසා ච මකසා ච අපපමෙව සිරිංසපා,
චනෙ වාලම්භාකිණ්ණෙ භිංසා මඤ්ඤං න විජ්ජති.
6476. බහුති වසස පුගාති අසසමෙ වසතො³ මම,
නාභිජානාමි උපතතං ආබාධං අමනොරමං.
6477. සවාගතං තෙ මහාබ්‍රහ්ම අඵො තෙ අද්දරාගතං,
අනොනා පටිස හද්දනො පාදෙ පකඛාලයස්සු තෙ.
6478. තිඤ්ඤානි පියාලානි මධුකෙ කාසුමාරියො,
ඵලානි බ්‍රහ්මසානි භුඤ්ඤ බ්‍රහ්ම වරං වරං.

1. මවුතො - මජ්ඣං.
2. සරිසපා - මජ්ඣං.
3. සමමතො - මජ්ඣං.

- 6479. ඉදං පි පානීයං සීතං ආහතං ගිරිගඛාරා,
තතො පිව මහාබ්‍රහ්මෙ සවෙ කං අභිකඛබ්බි.
- 6480. පටිග්ගහීතං යං දිනතං සබ්බස්ස අග්ගියං කතං,
සඤ්ජයස්ස සකං පුත්තං සිවීහි වීජ්ජවාසිතං;
තමහං දස්සනමාගතො යදි ජානාසි සංස මෙ.
- 6481. න හවං එති පුඤ්ඤකං සිවිරාජස්ස දස්සනං,
මඤ්ඤි හවං පක්ඛනී රඤ්ඤා හරියං පතිබ්බතං.
- 6482. මඤ්ඤ කණ්ණාජිතං දසීං ජාලිං දසඤ්ඤ ඉච්ඡසී,
අඵවා තයො මානාපුත්තෙ අරඤ්ඤා නෙකුමාගතො;
න තස්ස හොගා වීජ්ජනස් ධනං ධඤ්ඤඤඤ ඩ්‍රාහමණ.
- 6483. අකුඤ්ඤාපාහං හොතො නාහං යාවිකුමාගතො,
සාධු දස්සනමරියනං සන්තිවාසො සද සුඛො.
- 6484. අදිට්ඨපුඤ්ඤා සිවිරාජා සිවීහි වීජ්ජවාසිතො,
තමහං දස්සනමාගතො යදි ජානාසි සංස මෙ.
- 6485. එස සෙලො මහාබ්‍රහ්මෙ පබ්බතො ගන්ධමාදනො,
යක්ඛ වෙස්සන්තරො රාජා සහපුත්තෙහි සමමති.
- 6486. ධාරෙතො ඩ්‍රාහමණං වණ්ණං ආසදඤ්ඤ මසං ජටං,
වම්බවාසී ජමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.
- 6487. එතෙ නීලා පදීස්සකස් නානාඵලධරා දුමා,
උග්ගතා අඛ්ඤාකුටාව නීලා අඤ්ඤනපබ්බතා.
- 6488. ධවස්සකණ්ණො බද්දිරා සාලාඵන්දනමාලුවා,
සමච්චෙධකති වාතෙන සකීං පිතාව මාණවා.
- 6489. උපරි දුමපරියායෙසු සංගීතියොව සුයරෙ,
නඤ්ඤා කොකිලසබ්බා සමපතනති දුමා දුමං.
- 6490. අච්චයනොව ගච්ඡන්තං සාධාපක්කසමෙරිතා,¹
රමයනොව ආගන්තුං මොදයනති නිවාසිතං;
යක්ඛ වෙස්සන්තරො රාජා සහ පුත්තෙහි සමමති.

1. සමරිතා - මජ්ඣ.

- 6491. ධාරෙතොතා බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං ආසදඤ්චි මසං ජටං,
වලෙවාසී ජමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.
- 6492. කරෙරිමාලා විතතා භුමිභාගෙ මනොරමෙ,
සඤ්ජාහරිතා භුමී න තඤ්චුද්ධංසනෙ රජො.
- 6493. මයුරගීවසඛකාසා තුලඵස්සසමුපමා,
නිණානි නාතිවඤ්ඤාති සමනතා වතුරඛගුලා.
- 6494. අඛො ජමබ්බි කපිජා ව නිවෙ පසතා උදුඛරා,
පරිභොගෙහි රුකෙඛහි වනං තං රතිවඛඪනං.
- 6495. වෙළ්ඨිංවණ්ණපනිභං මච්ඡගුඛනිසෙවිතං,
සුචිං සුගඤ්චං සලිලං ආපො තත්ථි සඤ්ඤි.
- 6496. තසසාවිදුරෙ පොකඛරණි භුමිභාගෙ මනොරමෙ,
පදුමුපලසඤ්ජනතා දෙවානම්ච නඤ්ජනෙ.
- 6497. තිණි උපලජාතානි තසමිං සරසි බ්‍රාහ්මණං,
විචිත්‍ර නිලානෙකානි සෙතා ලොභිතකානි ව.
- 6498. ධොමා ව තත්ථ පදුමා සෙතසොගන්ධිකෙහි ව,
කලමඛකෙහි¹ සඤ්ජනො මුචලිඤ්ඤො නාම සො සරො.
- 6499. අපේඤ්ච පදුමා චුලලා අපරිසන්තාව² දීඤ්ඤරෙ,
ගීමො භෙමනනිකා චුලලා ජණ්ණතග්ගොඋපකරා.
- 6500. සුරහි සමපවායනහි විචිත්තා පුපඵසඤ්ජනා,
භමරා පුපඵගඤ්ඤන සමනතාමභිනාදිතා.
- 6501. අපේඤ්ච උදකන්තසමිං රුකඛා තිට්ඨනති බ්‍රාහ්මණං,
කදඛො පාටලී චුලලා කොවිලාරා ව පුපඪිතා.
- 6502. අඛෙකාලා කච්චිකාරා ව පාරිජඤ්ඤා ව පුපඪිතා,
වාරණසායනා රුකඛා මුචලිඤ්ඤමභිතො³ සරං,
- 6503. සිරිසා සෙතපාරිසා සාධු වායනති පදමකා,
නිගුණඤ්චි සිරිනිගුණඤ්චි අසනා වෙඤ්ච පුපඪිතා.

- 1. කලමඛකෙහි - මජ්ඣ.
- 2. පරිසන්තාව - මජ්ඣ.
- 3. මුහකො - මජ්ඣ. ටී.

6504. පංගුරා වතුලා සාලා¹ යොහඤ්ජනා ව පුජ්ඣතා,
කෙතකා කණිකාරා ව කණවෙරා ව පුජ්ඣතා.
6505. අප්පුනා අප්පුකණණා ව මහානාමා ව පුජ්ඣතා,
සමුපුජ්ඣතග්ගා² තිට්ඨතති පජ්ජලනොතව කිංසුකා.
6506. යෙනපණණි³ සත්තපණණා කදලියො කුසුමහරා,
ධතුතකකාරි පුජෙඨි සිංසපාවරණෙහි⁴ ව.
6507. අවජ්ඣා සබලා රුක්ඛා සලලකියො ව පුජ්ඣතා,
සෙනගෙරු ව තගරා මංසිකුට්ඨා කුලාවරා.
6508. දහරා ව රුක්ඛා වුද්ධා ව අකුට්ඨො වෙස පුජ්ඣතා,
අසසමං උභතො ධනති අග්ගාගාරං සමනතතො.
6509. අපේස උදකනතසමි⁵ බහුජාතො එජ්ජණිකො,
මුග්ගතියො කරතියො සෙවාලසිංසකං බහු.
6510. උඤ්ජවනතං⁶ උලලුළුතං මකඛිකා හිංගුජාලකා,
දසීමකවකො⁷ වෙස බහු නීවෙකලමබ්බකා.
6511. එළඹිරකසඤ්ජනතා රුක්ඛා තිට්ඨතති බ්‍රාහ්මණ,
සත්තාහං ධාරියමානානං ගජො තෙසං න ජිජ්ජති.
6512. උභතො සරං මුචලිඤ්ඤං පුජා තිට්ඨතති යොහනා,⁸
ඉන්ද්‍රීවරෙහි සඤ්ජනනං වනං තං උපයොහිතං.⁹
අධස්මාසං ධාරියමානානං ගජො තෙසං න ජිජ්ජති,
6513. නිලපුජ්ඣී යෙනවාරි පුජ්ඣතා ගිරිකණණිකා;
කටෙරුකෙහි⁹ සඤ්ජනනං වනං තං කුලසීහි ව.
6514. සද්දමුචෙතෙව ගජොතන පුජ්ඣසාධාහි තං වනං,
හමරා පුජ්ඣගජොතන සමනතාමභීනාදිතා.

---

1. පංකුලා බහුලා සෙලා - මජ්ඣ. පංකුරා - ස්‍යා.
2. පුපුජ්ඣතග්ගා - මජ්ඣ.
3. යෙනපණණ - මජ්ඣ.
4. පාවරණෙහි - මජ්ඣ. සී. ස්‍යා.
5. උද්ධාපවනං - ස්‍යා. වි.
6. දසීමකුඤ්ජකො - මජ්ඣ.
7. නාගයො - මජ්ඣ. ස්‍යා.
8. යොහනී - මජ්ඣ.
9. කලෙරුකෙහි - මජ්ඣ. ස්‍යා.

6515. තිණිකසනාරුජාතානි¹ තසමිං සරසි බ්‍රාහ්මණ,
කුලිහමනානි වෙකානි මුරජමනානි² තා උභො.
6516. අපේඤ සාසපො බහුකෝ³ නාදියෝ⁴ හරිතායුතො,
අසි තාලාව තිට්ඨනති ඡෙජජා ඉන්දිවරා බහු.
6517. අපෙඨාටා සුරියවලලී ව කාළියා⁵ මධුගන්ධියා,
අසොකා මුද්දසනති ව වලලිහො බුද්දපුජථියො.
6518. කොරණ්ඩකා අනොජා ව පුජථිතා නාගවලලිකා,
රුක්ඛමාරුඤ තිට්ඨනති චුලො කිංසුකවලලියො.
6519. කටෙරුහා ව වාසනානි යුථිකා⁶ මධුගන්ධියො,
නිලියා සුමනා හණ්ඨි සොහති පද්මුඤ්ඤො.
6520. පාටලී සමුද්දකපාසි කණිකාරා ව පුජථිතා,
හෙමජාලාව දිසසනති රුවීරා අගගිසිච්චපමා.
6521. යානි කානි⁷ ව පුජඨානි ඵලජානුදකානි ව,
සඛානි තඤ්ඤිකානි දිසසනති ඵවං රමෙමා මහොදධි.
6522. අඵසසා පොකකරණියා පහුතා වාරිගොවරා,
රොහිතා නළපි⁸ සිඬගු කුමේලා මකරා සුසු.
6523. මධු ව මධුලලිසි ව නාලියා ව පියඬගුකා,
උත්තකා හද්දමුඤ්ඤා ව⁹ සතපුජඨා¹⁰ ව ලොලුපා.
6524. සුරභී ව රුක්ඛා තගරා¹¹ පහුතා කුඬාවණ්ඩකා,¹²
පදමකා නරද කුට්ඨා ක්කාමකා ව හරෙණුකා.
6525. හලිද්දකා ගන්ධසිලා හිරිවෙරා ව ගුඤ්ඤා,
වීහෙදිකා¹³ වොරකා කුට්ඨා කපුරා ව කලිඬගු ව.¹⁴
6526. අපේඤ සීහව්‍යඤ්ඤා ව පුරියාලු ව හජ්ථියො,¹⁵
ඵණෙය්‍යා පසද වෙව රොහිව්‍යා සරහා මීගා.

---

1. කණ්ණරු - මජ්ඣ.	6. යොධිකා - මජ්ඣ.
2. මුඛමනනානි - මජ්ඣ. මුරමනනානි - සා.	7. තානිව - මජ්ඣ.
3. බහුසො - මජ්ඣ. වී.	8. නළපෙ - මජ්ඣ.
4. නාරියො - මජ්ඣ.	9. කුට්ඨකානුදුට්ඨා - මජ්ඣ. කුද්දජා - සා.
5. කොළියා - මජ්ඣ.	10. සතපුජඨා - මජ්ඣ. සතත - මජ්ඣ. සා.
11. සුරභිමරුක්ඛ තගරා - මජ්ඣ. සුරභිමරු තගරා - සා.	
12. බහුකා කුඬාවණ්ඩිකා - මජ්ඣ. සා.	
13. වීහෙදකා - මජ්ඣ.	
14. කලිංගුකා - මජ්ඣ.	
15. හජ්ථියො - මජ්ඣ.	

6527. කොටුසුඤ්ඤා සුලොපි ව¹ තුලියා නළසනනිභා,
වමරි වලනී ලඛ්ඛි² කුසිතා මසකා පිටු,
6528. කසකා කතමායා ව³ ඉසකා ගොණසිරා බහු,
බග්ගා වරාහා නකුලා කාලකෙසු බහුතසො.
6529. මහිසා සොණා සිගාලා ව පමපකා ව සමනානො,
ආකුච්චා පවලාකා ව විත්තකා ව.පි දීපියො.
6530. පෙලකා ව විසාසාද සීහා කොකනිසානකා,
අට්ඨපාද ව මොරා ව භසසරා ව කුකුසුකා⁴,
6531. වමෙතාරා කුකුච්චා නාගා අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුච්චො,
බකා බලාකා නප්පභා දිජ්ඣා කුඤ්ඤවාදිකා.
6532. වාග්ගිනසා ලොහපිට්ඨා පමපකා⁵ ජීවජීවකා,
කපිඤ්ඤරා තිත්තිරායො කුලාවා පටිකුභතකා,
6533. මඤ්ඤකා වෙලකෙදු භණ්ඩුතිත්තිරනාමකා,
වෙලාබකා පිඩගුලායො ගොධකා⁶ අඛගභතකා,
6534. කරවීයා ව⁷ වග්ගා ව උහුඤ්ඤාරා ව කුකුභා,
නානාදිජගණාකිණ්ණං නානාසරනිකුච්චො.
6535. අපෙසු සකුණා සහනී නීලකා⁸ මඤ්ඤභාණකා,
මොදනනී සහ භරියාහි අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුච්චො.
6536. අපෙසු සකුණා සහනී දීජා මඤ්ඤසසරා සිතා,
සෙතවජ්ඣො⁹ හදකඛා අණ්ඨජා චිත්තපෙකුච්චො.¹⁰
6537. අපෙසු සකුණා සහනී දීජාමඤ්ඤසසරා සිතා,
සිබණ්ඩුනීලගීවාහි අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුච්චො.
6538. කුකුසුකා¹¹ කුලීරකා කොට්ඨා පොකබරසානකා,¹²
කාලාමෙයා බලියකඛා¹³ කදම්බා සුවසාළිකා.

---

1. සුඤ්ඤාපිච - මජ්. සා. වී.	8. සාළිකා - මජ්. සා.
2. යාසි - මජ්. සා.	9. සෙතවජ්ඣො - මජ්. සා.
3. කටමායා.	10. පකුච්චා - මජ්. සා.
4. කුකුච්චා - මජ්. සා. සා.	11. කුකුච්චා - මජ්. සා. සා.
5. වමපකා - මජ්. සා. වී.	12. පොකබරසානකා - මජ්. සා. සා.
6. ගොටකා - මජ්. සා.	13. බලියකඛා - මජ්. සා.
7. කරවීකා ව - මජ්. සා.	

6539. හලිඝු ලොහිතා සෙනා අපේඤ්ඤා නළකා බහු,
වාරණා හිඬුරාජා ච කදම්බා සුචිකොකිලා,
6540. උකඝුසා කුරුරා¹ හංසා ආටා පරිවදන්තිකා,
පාකහංසා² අතිබලා නස්සුභා ජීවජීවකා,
6541. පාරෙවටා රචිහංසා චකකවාකා³ නදීවරා,
වාරණාභිරුද්ධ රමමා උභො කාලුපකුජ්ජනො.
6542. අපේඤ්ඤා සකුණා සන්ති නානාවණණා බහු දීජා,
මොදනති සහ හරියාහි අඤ්ඤාමඤ්ඤාං පකුජ්ජනො.
6543. අපේඤ්ඤා සකුණා සන්ති නානාවණණා බහු දීජා,
සබ්බො⁴ මඤ්ඤානි කුජනති මුචලිඤ්ඤාමහිතො⁵ සරං.
6544. අපේඤ්ඤා සකුණා සන්ති කරවීයා නාම නෙ දීජා,
මොදනති සහ හරියාහි අඤ්ඤාමඤ්ඤාං පකුජ්ජනො.
6545. අපේඤ්ඤා සකුණා සන්ති කරවීයා නාම නෙ දීජා,
සබ්බො මඤ්ඤානි කුජනති මුචලිඤ්ඤාමහිතො සරං.
6546. එණෙය්‍යපසදකිණණා නාගසංසෙවිතං වනං,
නානාලතාහි සඤ්ඤානා කදලීමීගසෙවිතං.
6547. අපේඤ්ඤා සාසපො බහුකො⁶ නීවාරො වරකො බහු,
සාලී අකටඨපාකො ච උච්ඡු තඤ්ඤා අනපපකො.
6548. අයං එකපදී එති උජුං ගච්ඡති අසසමං,
බුද්ධං පිපාසං අරතීං තඤ්ඤා පනොනා න වීඤ්ඤා:
යඤ්ඤා වෙසසන්තාරො රාජා සහ පුඤ්ඤාහි සමමති.
6549. ධාරෙතොනා බ්‍රාහ්මණා වණණා ආසදඤ්ඤා මසං ජටං,
වච්චවාසී ජමා සෙති ජාතවෙදං නාමසසති.
6550. ඉදං සුඤ්ඤා බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම ඉසිං කඤ්ඤා පදකඤ්ඤා,
උදගභවිතොනා පසානාමී යඤ්ඤා වෙසසන්තාරො අහු.

මහාවනවණණනා නිට්ඨිතා.

---

1. කුරුරා - මජ්ඣ. සා.
2. වාකහංසා - සා.
3. චකකවාකා - මජ්ඣ. වාකවාකා - සා.
4. සචෙ - මජ්ඣ.
5. රුචලිඤ්ඤාමහිතො - මජ්ඣ.
6. සාමා බහුකා - මජ්ඣ. සා.

6551. උට්ඨෙහි ජාලි පතිතිට්ඨ පොරාණං විය දිස්සති,
බ්‍රාහ්මණං විය පස්සාමි නන්දියො මාහිකීරරෙ.
6552. අභංපි තාත පස්සාමි යො සො බ්‍රහ්මාව දිස්සති,¹
අජීකො² විය ආයාති අතිථි නො හවිස්සති.
6553. කච්චිනත්‍ර හොතො කුසලං කච්චි හොතො අනාමයං,
කච්චි උඤ්ජන යාපෙථ කච්චි මූලථලා බහු.
6554. කච්චි ඩංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,³
වනෙ වාළුමිගාකිණෙණ කච්චි හිංසා න විජජති.
6555. කුසලඤ්ච නො බ්‍රහ්මෙ අපො බ්‍රහ්මෙ අනාමයං,
අපො උඤ්ජන යාපෙම අපො මූලථලා බහු.
6556. අපො ඩංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාළුමිගාකිණෙණ හිංසා අමා⁴ න විජජති.
6557. සත්ත නො මාසෙ වසනං අරඤ්ඤ ජීවයොකිනං,
ඉද්ධි පඨමං පස්සාම බ්‍රාහ්මණං දෙවවණ්ණිනං;
ආදය බෙථවං දණ්ඩං අභිභුතං කමණ්ඩලං.
6558. සවාගතං නෙ මහාබ්‍රහ්මෙ අපො නෙ අදුරාගතං,
අනොතා පටිස හද්දනොත පාදෙ පකඛාලයස්සු නෙ
6559. තිඤ්ඤාති පියාලාති මධුනෙ කාසුමාරියො,
ථලාති බුද්දකපාති භුඤ්ජ බ්‍රහ්මෙ වරං වරං,
6560. ඉද්ධි පානියං සීතං ආභතං ගිරිගභරා,
තනො පිච මහාබ්‍රහ්මෙ සවෙ තං අභිකඛබ්බසි.
6561. අථ තං කෙන වණ්ණෙන කෙන වා පන හෙතුනා,
අනුප්පනො බ්‍රහ්මාරඤ්ඤං තං මෙ අකඛාහි පුච්ඡිතො.
6562. යථා වාරිවහො පුරො සංඝකාලෙ න වීයති,
ථවං තං යාවිතාගඤ්ජිං⁵ පුකෙත මෙ දෙහි යාවිතො.

1. පදිසසති - මජ්ඣං.
2. අද්ධිකො - මජ්ඣං. සා. ච.
3. සරිසපා - මජ්ඣං.
4. මයහං - මජ්ඣං.
5. යාවිතාගඤ්ජිං - මජ්ඣං.

6563. දදම් න විකමපාමී ඉසසරො නය බ්‍රාහ්මණ,
පාතො ගතා රාජපුත්තී සායං උඤ්ජාතො එහීති.¹
6564. එකරත්තං වසිඤ්ඤාන පාතො ගව්ඤ්ඤි බ්‍රාහ්මණ,
තස්සා නහානෙ උපසානෙ අථ නෙ මාලධාරිනෙ,
6565. එකරත්තං වසිඤ්ඤාන පාතො ගව්ඤ්ඤි බ්‍රාහ්මණ,
නානාපුප්ඵභී සඤ්ජනෙත නානාගඤ්චිභුසිනෙ;
නානාමුලඵලාකිණේණ ගව්ඤ්ඤාදයං බ්‍රාහ්මණ.
6566. න වාසමභිරොවාමී ගමනං මඤ්ඤ රුවච්ඤී,
අනතරායොපි මෙ අසස ගව්ඤ්ඤෙඤ්ච රථෙසහ.
6567. න හෙතා යාවයොභී නං අනතරායසස කාරියා,²
ඉඤ්ඤො³ මනතං ජානනතී සබ්බං ගණනනතී වාමතො.
6568. සඤ්ඤාය දනං දදතො මාසං අද්දකඤ්ච⁴ මාතරං,
අනතරායමපි සා කඨිරා ගව්ඤ්ඤෙඤ්ච රථෙසහ.
6569. ආමනනයසසු තෙ⁵ පුනෙත මා නෙ මාතරමද්දසු,
සඤ්ඤාය දනං දදතො එවං පුඤ්ඤං පව්ච්ඤ්ඤි.
6570. ආමනනයසසු තෙ පුනෙත මා නෙ මාතරමද්දසු,
මාදීසසස ධනං දඤ්ඤා රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
6571. සථෙ ඤ්ඤං නිව්ඤ්ඤෙ දච්ඤ්ඤං මම හරියං පතීඛතං,
අයාකසසපි⁶ දසෙසභී ජාලිං කණ්ඨාජිනඤ්ඤුභො.
6572. ඉමෙ කුමාරෙ දීඤ්ඤාන මඤ්ඤකෙ පියභාණිනෙ,
පතීතො සුමනො විතො බහුං දසසතී නෙ ධනං.
6573. අච්ඤ්ඤානසස භායාමී රාජපුත්ත සුඤ්ඤාභී මෙ,
රාජා දණ්ඩාය මං දජ්ජා විතතිණේයා හනෙයා වා;
ජිතො ධනඤ්ඤි දසෙ ව ගාරඤ්ඤාසස ඉභමිබ්ඤ්ඤියා.
6574. ඉමෙ කුමාරෙ දීඤ්ඤාන මඤ්ඤකෙ පියභාණිනෙ,
ධමමෙ ධීතො මහාරාජා සිච්චිනං රථච්චච්ඤ්ඤානො;
ලඤ්ඤා පීඨිසොමනසසං බහුං දසසතී නෙ ධනං.

---

1. භොහිතී - මජ්ඣං.
2. ගව්ඤ්ඤාදය - මජ්ඣං.
3. කාරිකා - මජ්ඣං.
4. ඉඤ්ඤා - මජ්ඣං.
5. මාසං අද්දකඤ්ච - මජ්ඣං.
6. චො - මජ්ඣං.
7. අයාකසසපි නොදෙභි - මජ්ඣං.

6575. නාභං තමපි කරිසසාමී යං මං ඤං අනුසාසයි,
දුරකෙ ව අභං නෙසසං බ්‍රාහ්මණියා පරිවාරකෙ,
6576. තතො කුමාරා බ්‍යාථිතා සුඤා ලුද්දස්ස භාසිතං,
තෙන තෙන පධාවිංසු ජාලිකණ්ණාජිතා වුභො
6577. එභි තාත පියපුත්ත පුරෙථ මම පාරමීං,
හදයං මෙභිසිකෙද්ධිථ කරොථ වචනං මම.
6578. යානනාවා ව මෙ භොථ අවලා භවසාගරෙ,
ජාතිපාරං තරිසසාමී¹ සන්තාරෙසසං² සදෙවකෙ.
6579. එභි අමම පියධිති³ පුරෙථ මම පාරමීං,⁴
හදයං මෙභිසිකෙද්ධිථ කරොථ වචනං මම.
6580. යානනාවා ව මෙ භොථ අවලා භවසාගරෙ,
ජාතිපාරං තරිසසාමී උඤ්චරිසසං සදෙවකෙ.
6581. තතො කුමාරෙ ආදය ජාලිං කණ්ණාජිතංසුභො,
බ්‍රාහ්මණස්ස අද දනං සිථිතං රට්ඨවඩ්ඪිනො.
6582. තතො කුමාරෙ ආදය ජාලිං කණ්ණාජිතංසුභො,
බ්‍රාහ්මණස්ස අද විතො පුත්තකෙ දනමුත්තමං.
6583. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමභංසනං,
යං කුමාරෙ පදික්ඛමභි මෙදිති සමකමපථ.
6584. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමභංසනං,
යං පසුඤ්චිකතො රාජා කුමාරෙ සුබවච්ඡිතෙ;
බ්‍රාහ්මණස්ස අද දනං සිථිතං රට්ඨවඩ්ඪිනො.
6585. තතො සො බ්‍රාහ්මණො ලුඤ්ඤ ලනං දනොභි ඡිඤ්ඤිය,
ලතාය හතෙඨ බන්ධිතා ලතාය අනුමජ්ජථ,⁵
6586. තතො සො රජජුමාදය දණ්ඩකආදය බ්‍රාහ්මණො,
ආකොටයනො තෙ නෙති සිවිරාජස්ස පෙකඛතො.
6587. තතො කුමාරා පකකාමුං බ්‍රාහ්මණස්ස පමුඤ්ඤිය,
අසුපුපුණ්ණාභි නෙතෙභි පිතරං සො උදිකඛති.

1. කරිසසාමී - මජ්ඣං.
2. සන්තාරිසසං - මජ්ඣං.
3. ධිතා - මජ්ඣං. චී.
4. පියා මෙ දන පාරමී - මජ්ඣං. සා. චී.
5. විතො - මජ්ඣං.
6. අනුමජ්ජන - මජ්ඣං.

6588. වෙධං අසසකථපණංව පිතු පාදනී වජුති,
පිතුපාදනී වජුතො ඉදං වචනමබ්බවි.
6589. අමමා ව තාන නිකඛනානා කං ව නො තාන දසසසි,
යාව අමමමි පසෙසමු අථ නො තාන දසසසි.
6590. අමමා ව තාන නිකඛනානා කං ව නො තාන දසසසි,
මා නො කං තාන අදද යාව අමමාපි එති¹ නො;
තදයං බ්‍රාහ්මණො කාමං විඤ්ඤාතු භනාතු වා.
6591. බලබ්‍රහ්මපාදෝ අධනානො අපො ඔවඤ්ඤාසිකංකො,
දීඤ්ඤානරොඨො වපලො කළුරො භග්ගනාසකො.
6592. කුමෙහාදරො භග්ගපිට්ඨි අපො විසම වකඛුලො,²
ලොභමසුඤ්ඤා භරිතකෙසො වලීනං තිලකාභතො.
6593. පිඨගලො ව විනතො ව විකටො³ ව බ්‍රහ්ම බරො,
අභිනානී ව සත්තඤ්ඤා අමනුසෙසා භයානකො.
6594. මනුසෙසා උදුහු යකෙඛා මංසලොභිතභොජනො,
ගාමා අරඤ්ඤං ආගමම ධනං තං තාන යාවතී,
නීයමානෙ පිසාවෙන කීනතු තාන උදිකඛසි.
6595. අසමා නුන තෙ හදයං ආයසං දලභබ්බනං.
යො නො බද්ධො න ජානාසී බ්‍රාහ්මණෙන ධනෙසිනා,
අභිච්ඡාදිකෙන ලුද්දෙන යො නො ගාවොව සුමභතී.
6596. ඉධෙව අච්ඡතං කණ්ඨා න සා ජානාසී කිසච්චි,
මීගීව බීරසමමනා යුථා⁴ භීනා පකඤ්ඤා,
6597. න මෙ ඉදං තථා දුකඛං ලබ්‍හා හි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ඤා අමමං න පසසාමී⁵ තං මෙ දුකඛතරං ඉතො.
6598. න මෙ ඉදං තථා දුකඛං ලබ්‍හා හි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ඤා තාතං න පසසාමී තං මෙ දුකඛතරං ඉතො.

---

1. එතු - මජ්ඣං.
2. බලබ්‍රහ්මපාදො - මජ්ඣං.
3. වකඛුකො - මජ්ඣං, සා.
4. විකටො - මජ්ඣං, වි.
5. යුථා - මජ්ඣං.
6. න පසසාමී - මජ්ඣං, සා.

6599. සා නුන කපණා අමමා විරරතතාය රුච්ඡති,
කණහාච්ඡනං අපසසනං කුමාරිං වාරුදසසනිං.
6600. සො නුන කපණො තාතො විරරතතාය රුච්ඡති,
කණහාච්ඡනං අපසසනොතො කුමාරිං වාරුදසසනිං.
6601. සා නුන කපණා අමමා විරං රුච්ඡති අසසමෙ,
කණහාච්ඡනං අපසසනං කුමාරිං වාරුදසසනිං.
6602. සො නුන කපණො තාතො විරං රුච්ඡති අසසමෙ,
කණහාච්ඡනං අපසසනොතො කුමාරිං වාරුදසසනිං.
6603. සා නුන කපණා අමමා විරරතතාය රුච්ඡති,
අධිභරතෙ ව රතෙ වා නදීව අවසුච්ඡති.
6604. සො නුන කපණො තාතො විරරතතාය රුච්ඡති,
අධිභරතෙ ව රතෙ වා නදීව අවසුච්ඡති.¹
6605. ඉමෙ තෙ ජමබ්බා රුකඛා වෙදියා සිඤ්චවාරිකා,²
විවිධානි රුකඛාතානි තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6606. අසසසා පනසා වෙමෙ නිග්ගාධා ව කපිසුතා,
විවිධානි ඵලජාතානි තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6607. ඉමෙ තිට්ඨනති ආරාමා අයං සිතොදිකා³ නදී,
යසස්ස පුඤ්ඤ කීලාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ,
6608. විවිධානි පුප්ඵජාතානි අසමිං උපරි පඤ්ඤෙ,
යානස්ස පුඤ්ඤ ධාරෙම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6609. විවිධානි ඵලජාතානි අසමිං උපරි පඤ්ඤෙ,
යානස්ස පුඤ්ඤ භුක්ඛාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6610. ඉමෙ නො හස්සා අසසා බලිවස්ස ව නො ඉමෙ,
යෙහිස්ස පුඤ්ඤ කීලාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6611. නියමානා කුමාරා තෙ පිතරං ඵතඤ්චුට්ඨං,
අමමං ආරොග්ගං වජ්ජාසි සං ව තාත සුඛි භව.

1. අවසුච්ඡාසි - මජ්ඣං.
2. සිඤ්චවාරිකා - මජ්ඣං. වී.
3. සිතොදිකා - මජ්ඣං.

6612. ඉමෙ නො භජීකා අසසා බලිවඤ්ඤා ව නො ඉමෙ,
තානී අමමාය දජ්ජාසී සොකං තෙහි විනොසසති.¹
6613. ඉමෙ නො භජීකා අසසා බලිවඤ්ඤා ව නො ඉමෙ,
තානී අමමා උදිකඛනතී සොකං පච්චිනොසසති.
6614. තතො වෙසසනතරො රාජා දනං දක්ඛන බන්ධියො,
පණ්ණසාලං පවිසීතවා කරුණං පරිදෙවයි.
6615. ක නවජ්ජ ජාතා තසීතා උපරුවජ්ජනතී දරකා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ කො නෙ දසසති භොජනං.
6616. කංචජ්ජ ජාතා තසීතා උපරුවජ්ජනතී දරකා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ අමම ජාතමිහ දෙඨ නො.
6617. කඨනනු පඨං ගවජ්ජනතී පතතිකා අනුපාභනා,
සනායා සුඤ්ඤෙහි පාදෙහි කො නෙ භජෙඨ ගභෙසසති.
6618. කඨනනු සො න ලජ්ජයා සමමුඛා පහරං මම,
අද්දසකානං පුත්තානං අලජ්ජී වත බ්‍රාහ්මණො.
6619. යො හී මෙ දසී දසසස අඤ්ඤා වා පන පෙසසීයො,²
තසසාපි සුචීනිසස කො ලජ්ජී පහරීසසති.
6620. වාරීජසෙසව මෙ සතො බද්ධසස කුමීනාමුඛෙ,
අකෙකාසති පහරති පියෙ පුත්තෙ අපසසතො.
6621. ආද්දං³ වාපං ගභෙතාන බග්ගං බන්ධිතවා වාමනො,
ආනායාමී සතෙ පුත්තෙ පුත්තානං හී වධො දුඛො.
6622. අට්ඨානමෙතං⁴ දුකඛරූපං යං කුමාරා විහංසෙතරෙ,
සතකඤ්ච ධම්මමඤ්ඤාය කො දක්ඛා අඨ තපපති.
6623. සචචං කිරෙවමාභංසු නරා ඵකවට්ඨියා ඉධ,
යසස නජ්ජී සකා මාතා යථා නජ්ජී තථෙච සො.

1. විනසසති - මජ්ඣං.
2. පෙසියො - මජ්ඣං.
3. ධනං - මජ්ඣං.
4. අට්ඨානමෙතං - PTS.
5. පිතා අපී - මජ්ඣං.

6624. එහි කණෙහ මරිසාම නක්ඛො ජීවිතෙන නො,
දිනනමොපි¹ ජනිජෙන බ්‍රාහ්මණස්ස ධනෙසිනො;
අවවාසිකස්ස ලුද්දස්ස යො නො ගාවොව සුමිහනි.
6625. ඉමෙ තෙ ජමබ්බකා රුක්ඛා වෙදියා සිඤ්චුවාට්ඨකා,
විවිධානි රුක්ඛජාතානි තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6626. අස්සත්ථා පතසා වෙමෙ නිග්‍රොධා ව කපිත්තා,
විවිධානි එලජාතානි තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6627. ඉමෙ නිට්ඨනනි ආරාමා අයං සිතොදිකා නදී,
යත්ථස්ස පුට්ඨෙ කීලාම තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6628. විවිධානි පුජ්ජාතානි අසමී උපරි පබ්බතෙ,
යානස්ස පුට්ඨෙ ධාරොම තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6629. විවිධානි එලජාතානි අසමී උපරි පබ්බතෙ,
යානස්ස පුට්ඨෙ භුඤ්ජාම තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6630. ඉමෙ නො භජ්ඣකා අස්සා බලිවඤ්ඤා ව නො ඉමෙ,
යෙහිස්ස පුට්ඨෙ කීලාම තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6631. නියමානා කුමාරා තෙ බ්‍රාහ්මණස්ස පමුඤ්චිය,
තෙන තෙන පධාවිංසු ජාලී කණ්ණාජිනා වුභො.
6632. තතො සො රජ්ජුමාදය දණ්ඩඤ්චාදය බ්‍රාහ්මණො,
ආකොටයනො තෙ නෙති සිවිරාජස්ස පෙකඛතො.
6633. තං තං කණ්ණාජිනාවොව අයං මං තාත බ්‍රාහ්මණො,
ලට්ඨියා පතිකොටෙති සරෙ ජාතංව දසියං.
6634. න වායං බ්‍රාහ්මණො තාත ධම්මිකා ගොතනි බ්‍රාහ්මණා,
යකෙඛා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන බාදිතුං තාත නෙති නො;
නියමානෙ පියාවෙන කිනතු තාත උදිකඛසි.
6635. ඉමෙ නො පාදුකා දුක්ඛා දීසො වද්ධා සුදුගගමො,
නීවෙ වොලඔතෙ සුරියො බ්‍රාහ්මණො ව තරෙති² නො.
6636. ඕකඤ්චසි³ භූතානි පබ්බතානි වනානි ව,
සරස්ස සිරසා වඤ්ච සුපතිත්ථෙ ව ආභකෙ.⁴

---

1. දිනනමොපි - මජ්ඣං.
2. ධාරොමි - මජ්ඣං.
3. ඕකකතනා - මජ්ඣං. ඕකඤ්චසෙ - සායං.
4. ආවකෙ - මජ්ඣං.

- 6637. තිණලතා ච ඔසඥොයා පබ්බතානී වනානී ච,
අමමං ආරොග්ගං වජ්ජාථ අයං නො තෙනී බ්‍රාහ්මණො
- 6638. වජ්ජනතු භොනෙතා අමමඤ්ච මඤ්ඤිං අමහාකමාතරං,
සචෙ අනුපතීතුකාමාසි ඛිපපං අනුපතීයාසි නො.
- 6639. අයං එකපදී එති උජුං ගච්ඡති අසසමං,
තමෙචනුපතෙයාසි අපි පසෙසසි නො ලභුං.
- 6640. අහො චත රෙ ජට්ඨිති වනමුලථලභාරිකෙ,
සුඤ්ඤං දිසවාන අසසමං තං තෙ දුක්ඛං භවීසසති.
- 6641. අනිවෙලං නුන අමමාය උඤ්ජාලඥො අනපපකො,
යා නො බඥො¹ න ජානාති බ්‍රාහ්මණෙන ධනෙසිනා;
අචවාධිකෙන උදෙදන යො නො ගාවොච සුමිහති.
- 6642. අහජ්ජ² අමමං පසෙසමු සායං උඤ්ජාතො ආගතං,
දජ්ජා අමමා බ්‍රාහ්මණසස ඵලං බුදෙදන මිසසිතං.
- 6643. තදයං අසිතො ධාතො න බාළභං තරයෙය්‍ය නො,
සුණා ච චත නො පාද බාළභං තාරෙති බ්‍රාහ්මණො;
ඉති තස්ථ විලපිංසු කුමාරා මාකුගිඤ්ඤිනො.

කුමාරපබ්බං.

- 6644. තෙසං ලාලඡිතං සුඤ්චා තයො වාලා චනෙ මිගා,
සීහො ව්‍යගෙසා ච දීපි ච ඉදං චචනමබ්‍රවුං.
- 6645. මාහෙච නො රාජපුත්තී සායං උඤ්ජාතො ආගමා,
මාහෙචමහාකං නිලොගෙ හෙධසිත්³ චනෙ මිගා.
- 6646. සීහො චෙනං විහෙයෙය්‍ය ව්‍යගෙසා දීපි ච ලකඛණං,
නෙච ජාලිකුමාරසස කුතො කණ්ණාඡිනා සීයා;
උභයෙනෙච ජීයෙථ පතිං පුහෙත ච ලකඛණානි.

- 1. බඥො - මජ්. ඩී.
- 2. අහජ්ජ - මජ්. ඩා.
- 3. බංධසිත් - මජ්.

6647. ඛණිකතිකං මෙ පතති¹ දකඛිණකඛි ව එජුති,²
අඵලා ඵලිනො රුකඛා සබ්බා මුඤ්ඤති මෙ දිසා.
6648. නසසා සායනභකාලමභි අසසමාගමනං පති,
අත්ඛගතමභි³ සුරියමභි වාලා පඤ්ච උපට්ඨං.
6649. නීවෙ වොලමඛනෙ සුරියො දුරෙ ව වත අසසමො,
යඤ්ච නෙසං ඉතො භසසං⁴ තං තෙ භුඤ්ඤස්සං භොජනං.
6650. සො නුන ඛනිකො ඵකො පණ්ණසාලාය අවජති,
තොසෙනො දුරකෙ ජාතෙ මමං දිසවා අනායතිං.
6651. තෙ නුන පුඤ්ඤා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ ධීරපීතාව⁵ අවජරෙ.
6652. තෙ නුන පුඤ්ඤා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ වාරිපීතාව අවජරෙ.
6653. තෙ නුන පුඤ්ඤා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
පච්චුග්ගතා මං තීට්ඨන්ති වච්ඡා බාලාව මාතරං.
6654. තෙ නුන පුඤ්ඤා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
පච්චුග්ගතා මං තීට්ඨන්ති භංසාව උපරි පලලෙ.
6655. තෙ නුන පුඤ්ඤා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
පච්චුග්ගතා මං තීට්ඨන්ති අසසමසොච්ඡරතො.
6656. ඵකායනො ඵකපථො සරා සොඤ්ඤා ව පසසතො,
අඤ්ඤං මඤ්ඤං න පසසාමී යෙන ගච්චෙය්‍ය අසසමං.
6657. මීගා නමඤ්ඤී රාජානො කානනසමී මහබ්බලා,
ධම්මෙත භාතරො භොථ මඤ්ඤං මෙ දෙඨ යාවිතා.
6658. අවරුඬ්ඛසසභං භරියා රාජපුත්තසස සිරිමනො,
තඤ්ඤාභං නාතිමඤ්ඤමී රාමං සීතාවනුබ්බතා.
6659. තුමෙහ ව පුත්තෙ පසෙසට්ඨ සායං සංවෙසනං පති,
අභඤ්ඤී පුත්තෙ පසෙසය්‍යං ජාලිං කණ්ණාචීනඤ්ඤිභො.

---

1. පතිතං - මජ්ඣං. සා.
2. පඤ්ඤා - මජ්ඣං.
3. අත්ඛගතමභි - මජ්ඣං.
4. භසසං - මජ්ඣං. සා.
5. වාරිපීතාව - මජ්ඣං.

6660. බහුං විදං මූලඵලං භකෙඛා වායං අනප්පකො,
තනො උපධරං දසසාමී මග්ගං මෙ දෙඵ යාවිතා.
6661. රාජපුත්තී ව නො මාතා රාජපුත්තො ව නො පිතා,
ධම්මෙන භාතරො හොඵ මග්ගං මෙ දෙඵ යාවිතා.
6662. තසසා ලාලපපමානාය බහුං කාරුඤ්ඤසංභිතං,
සුඤ්ඤා නෙලපතීං වාචං වාලා පඤ්ඤා අපසංමුං.
6663. ඉමම්ඤි නං පදෙසමඤි පුත්තකා පංසුකුණධීතා,
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති වචජා ධාලාව මාතරං.
6664. ඉමමඤි නං පදෙසමඤි පුත්තකා පංසුකුණධීතා,
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති භංසාව උපරී පථලලෙ.
6665. ඉමමඤි නං පදෙසමඤි පුත්තකා පංසුකුණධීතා,
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති අසසමසසාවිදුරතො.
6666. තෙ මීගා වීය උඤ්ඤාණං සමනාමභිධාවිතො,
ආනන්දීතා පමුදීතා වග්ගමානාව කම්පරෙ.
තාජ්ජ පුත්තෙ න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්චුහො.
6667. ජකලීව¹ මීගී ජාපං පකඛි මුත්තාව පඤ්ඤරා,
ඔභාය පුත්තෙ නිකම්මිං සිභිවාමිසගිඤ්ඤිති;
තාජ්ජ පුත්තෙ න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්චුහො.
6668. ඉදං තෙසං පරසකන්තං නාගානමීචි පඛඛතෙ,
චිතකා පරිකිණ්ණායො² අසසමසසාවිදුරතො;
තාජ්ජ පුත්තෙ න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්චුහො.
6669. වාලුකායපි³ ඔකිණ්ණා පුත්තකා පංසුකුණධීතා,
සමනා මභිධාවන්ති තෙ න පසසාමී දුරකෙ.
6670. යෙ මං පුරෙ පච්චුදෙනති⁴ අරඤ්ඤදුරමායතිං,
තාජ්ජ පුත්තෙ න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්චුහො.
6671. ජකලීව මීගී ජාපා පච්චුග්ගන්තවාන අසසමං,
දුරෙ මං පටිච්චලොකෙභති තෙ න පසසාමී දුරකෙ.

1. ජකලීව-මජ්ඣං.
2. උපකිණ්ණායො-මජ්ඣං.
3. වාලුකායපි-මජ්ඣං.
4. පච්චුදෙනති-මජ්ඣං.

- 6672. ඉදං ච තෙසං කිලනතං පතිතං පමඤ්චෙලුචං,
තාජ්ජ පුනෙත න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්චුහො.
- 6673. එතා ච මයනිමෙ පුරා උරො ච සමපදලති,
තාජ්ජ පුනෙත න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්චුහො.
- 6674. උච්චංඛෙත මෙ විචිනනති එතා එකාවලඔති,
තාජ්ජ පුනෙත න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්චුහො.
- 6675. යසස්ස සායනභසමයං පුත්තකා පංසුකුණ්ඨිතා,
උච්චංඛෙත මෙ විචිතතති තෙ න පසසාමී දරකෙ.
- 6676. අයං යො අසසමො පුඤ්ඤි සමජේජා පටිභාති මං,
තාජ්ජ පුනෙත අපසසනතා භමතෙ විය අසසමො.
- 6677. කිමිදං අපපසඤ්ච අසසමො පටිභාති මං,
කාකොලාපි න වසසනති මතා මෙ නුන දරකා.
- 6678. කිමිදං අපපසඤ්ච අසසමො පටිභාති මං,
සකුණාපි න වසසනති මතා මෙ නුන දරකා.
- 6679. කිමිදං තුණ්ඨිභුතොසි අපි රතෙතව මෙ මනො,
කාකොලාපි න වසසනති මතා මෙ නුන දරකා.
- 6680. කිමිදං තුණ්ඨිභුතොසි අපි රතෙතව මෙ මනො,
සකුණාපි න වසසනති මතා මෙ නුන දරකා.
- 6681. කච්චිනු මෙ අයාපුත්ත මිඛා බාදිංසු දරකෙ,
අරණ්ණෙ ඉරිතෝ විචනෙ කෙන නිතා මෙ දරකා.
- 6682. ආදු තෙ පභිතා දුතා ආදු සුත්තා පියංවදු,
ආදු බභි නො නිකඛනතා විධිධාසු පසුතා නු තෙ.
- 6683. නෙවාසං කෙසා දිසසනති හස්පාදු න ජාලිනො,
සකුණානං ච ඔපාතො කෙන නිතා මෙ දරකා.
- 6684. ඉදං තතො දුක්ඛතරං සලලවිදොධා යථා චජේ,
තාජ්ජ පුනෙත න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්චුහො.

1. ඉරිතෙ වනෙ-මජ්ඣං, සා. සා. වී. ඊරතෙ.

450. ජාතකපාළි - මහනිපාතො

- 6685. ඉදමපි දුතියං සලලං කමෙපති හදයං මම
යඤ්ඤි පුතෙන න පසසාමී ත්වඤ්ඤි මං නාභිභාසසි.
- 6686. අපෙජච මෙ ඉමං රතතීං රාජපුත්ත න සංසසි,
මඤ්ඤා උකකනාසතං මං පාතො දකඛසි නො මතං.
- 6687. නනු මදදී වරාරොහා රාජපුත්ත යසසසිතී,
පාතො ගනාසි උඤ්ඤාය කිමීදං සායමාගතා.
- 6688. නනු ත්වං සද්දමසෙසාසි යෙ සරං පාතුමාගතා,
සිහසස විනදනාසස වාගසසස ව නිකුජ්ජිතං.
- 6689. අහු පුබ්බනිමිතං මෙ විචරනාහා බ්‍රහ්මවනෙ,
බණ්ණෙනා මෙ හත්ථා පනිතො උගභීවඤ්ඤාපි අංසතො.
- 6690. තදහං බ්‍රහ්මීතා භීතා පුපුං කත්ථාන අඤ්ඤලිං,
සබ්බා දිසා නමසසිසසං අපි යොත්ථී ඉතො සියා.
- 6691. මා හෙව නො රාජපුතො හතො සීහෙන දීපිතා,
දරකා වා පරාමධා අවජකොකතරච්ඡිති.¹
- 6692. සීහො වාගෙසා ව දීපි ව තයො වාලා වනෙ මීගා,
තෙ මං පරියාවරුං මග්ගං තෙන සායමඤ්ඤ ආගතා.
- 6693. අහං පතීඤ්ඤි පුතෙන ව ආවෙරමිච මාණවො,
අනුට්ඨිතා² දිවාරතතීං ජටිතී බ්‍රහ්මවාරිතී.
- 6694. අපිනානි පරිදනිකා වනමුලඵලභාරියා,
විචරාමී දිවාරතතීං තුමහං කාමා හි පුත්තකා,
- 6695. ඉමං³ සුවණ්ණභාලිදදීං ආහනං පණ්ණුබෙඵවං,
රුකඛපකකානි වාහාසිං ඉමෙ තෙ පුත්තා කීළනා.
- 6696. ඉමං මුළාලාටකං⁴ සාලුකං පිඤ්ඤරොදකං,⁵
භුඤ්ඤ බුද්දෙහි සංයුතං සහ පුතෙහි බතනිය.
- 6697. පඤ්ඤං ජාලිතො දෙහි කුමුදං පන කුමාරියා,
මාලිනෙ පසස නාවනෙන සිවි පුත්තානි අවහය.
- 6698. තතො කණ්ණාපිනායාපි නිසාමෙහි රට්ඨසහ,
මඤ්ඤසිරාය වගගුයා අසසමං උපයතතියා.⁶

---

1. තරවෙජති-මජ්ඣ.	4. වත්තකං-මජ්ඣ.
2. අනුට්ඨිතා-මජ්ඣ.	5. පිඤ්ඤරොදකං-මජ්ඣ.
3. අහං-මජ්ඣ., වී.	6. උපගතතියා-මජ්ඣ.

452. ජාතකපාළි - මහානිපාතො
6699. සමානසුබ්දකමිභා රටඨා පබ්බජිතා උභො,
අභි සිව්ඵුනෙත පසෙසයි ජාලිං කණ්ණාඨිනඤ්චිභො.
6700. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ නුත බ්‍රහ්මචරියපරායනො,
අභං ලොකෙ අභිසපිං සීලවනොත බ්‍රහ්මස්සුතෙ;
තාඡ්ඡ පුනෙත න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාඨිනඤ්චිභො.
6701. ඉමෙ තෙ ජම්බුකා රුක්ඛා වෙදිසා සිත්ඤ්චාරිකා,
වීච්චානි රුක්ඛජාතානි තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.
6702. අසසසා පනසා වෙමෙ නිග්‍රොධා ච කපිඤ්චා,
වීච්චානි ඵලජාතානි තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.
6703. ඉමෙ කිට්ඨනාඨී ආරාමා අයං සීතොදිකා නදී,
යඤ්චස්ස පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.
6704. වීච්චානි පුප්ඵජාතානි අසථිං උපරිපබ්බතෙ,
යානස්සු පුබ්බෙ ධාරිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.
6705. වීච්චානි ඵලජාතානි අසථිං උපරිපබ්බතෙ,
යානස්සු පුබ්බෙ භුඤ්චිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.
6706. ඉමෙ තෙ හඤ්චිකා අසසා බලිවඤ්ච ච තෙ ඉමෙ,
යෙභිස්සු පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.
6707. ඉමෙ සාමා සයොලුකා¹ බහුකා කදලිමීභා,
යෙභිස්සු පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.
6708. ඉමෙ හංසා ච කොඤ්චා ච මයුරා විත්‍රපෙච්චා,
යෙභිස්සු පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.
6709. ඉමා නා චනගුණොයො පුප්ඵතා සබ්බකාලිකා,
යඤ්චස්සු පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.
6710. ඉමා නා පොකඛරණියො රමමා චකඛවාකුපකුඨිතා,
මඤ්චලකෙභි සඤ්ඡන්තා පදමුඤ්චලකෙභි ච;
යඤ්චස්සු පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.
6711. න තෙ කට්ඨානි භිත්තානි න තෙ උදකමාහනං,
අගභිපි තෙ න භාපිතො කීන්තු මඤ්චෙව කුඨායසී.

---

1. සසා-මජ්ඣං.

6712. පියො පියෙන සබ්බම සමො මෙ ව්‍යපහඤ්ඤති,
තෘජු පුතෙන න පස්සාමී ජාලිං කණ්ණාජිනස්සවුහො.
6713. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා මතා,
කාකොලාපි න වස්සනති හතා මෙ නුන දරකා.
6714. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා මතා,
සකුණාපි න වස්සනති මතා මෙ නුන දරකා.
6715. සා තස්ස පරිදෙවිකා පබ්බතානි වනානි ව,
පුනදෙවස්සමං ගතවා සාමිකස්සනතී¹ රොදති.
6716. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා මතා,
කාකොලාපි න වස්සනති හතා මෙ නුන දරකා.
6717. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා² මතා,
සකුණාපි න වස්සනති මතා මෙ නුන දරකා.
6718. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා මතා,
විවරනති රුකඛමුලෙසු පබ්බතෙසු ගුහාසු ව.
6719. ඉති මද්දි වරාරොහා රාජපුත්ති යසස්සනී,
බාහා පග්ගඤ්ඤ කඤ්ඤා තස්සෙව පතීතා ජමා.
6720. තමජ්ඣපතං රාජපුත්තිං උදකෙන අභිසිඤ්චං,
අස්සසං තං විදිකාන අථ නං එතදබ්වි.
6721. ආදියෙනෙව තෙ මද්දි දුකඛං න කාතුමිච්ඡිසං,
දළිඤ්ඤො යාවකො වුද්ධො බ්‍රාහ්මණො සරමාගතො;
තස්ස දිත්තා මයා පුත්තා මද්දී මා හාගි අස්සස.³
6722. මං පස්ස මද්දී මා පුත්තො මා බාළං පරිදෙවසී,
ලච්ඡාම පුත්තෙ ජීවනානා අරොගා ව භවාමසෙ.
6723. පුත්තං පසුඤ්ච ධඤ්ඤාඤ්ච යඤ්ච අඤ්ඤං සරෙ ධනං,
දජ්ජා සපුත්තරියො දනං දිසවා යාවකමාගතො;
අනුමොදති මෙ මද්දී පුත්තකෙ දනමුත්තමං.

1. සාමිකස්සනතිකෙ-මජ්ඣං.
2. නිහතා සතා, නිහවා-මජ්ඣං.
3. අස්සාස-මජ්ඣං.

456. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6724. අනුමොදමී තෙ දෙව පුතනකෙ දනමුතතමං,
දක්වා විතතං පසාදෙහි භීයො දනදදෙ හව.

6725. යො කං මචෙජරභුතෙසු මනුසෙසසු ජනාධිප,
බ්‍රාහ්මණසස අද දනං සිවීනං රට්ඨවධ්ඪනො.

6726. නික්කාදිතා තෙ පඨවී සඤ්ඤා තෙ තිදීවං ගතො,
සමනනා විජ්ජනා ආගුං ගිරිනංව පටීසසුතා.

6727. තසස තෙ අනුමොදකභී උභො නාරදපබ්බතා
ඉඤ්ඤා ව බ්‍රහ්මා ව පජාපතී ව
සොමො යමො වෙසසවණො ව රාජා
සබ්බෙහි දෙවා අනුමොදනභි තාවතිංසා ස ඉඤ්ඤා.

6728. ඉති මද්දී වරාරොහා රාජපුත්තභි යසසසුතී,
වෙසසනතරසස අනුමොදී පුතකකෙ දනමුතතමං.

මද්දිපබ්බං නිට්ඨිතං.

6729. තතො රක්ඛා විවසනෙ සුරියසුග්ගමනමනි,
සකෙකා බ්‍රාහ්මණවණෙණින පාතො තෙසං අදීසසප්.¹

6730. කච්චිනනු භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං.
කච්චි උඤ්ඤන යාපෙප් කච්චි මූලඵලාබ්‍රහු.

6731. කච්චි ඩංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,²
වනෙ වාලමිගාකිණෙණ කච්චි භිංසා න විජ්ජති.

6732. කුසලඤ්ඤව නො බ්‍රහ්මෙ අපො බ්‍රහ්මෙ අනාමයං,
අපො උඤ්ඤන යාපෙම අපො මූලඵලාබ්‍රහු.

6733. අපො ඩංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලමිගාකිණෙණ භිංසා අමහං න විජ්ජති.

6734. සත්ත නො මාසෙ වසනං අරඤ්ඤා ජීවසොකිනං,
ඉදමපී දුතියං පසසාම බ්‍රාහ්මණං දෙවවණ්ණිනං;
ආදය බෙඵවං දණ්ඨං ධාරෙනාං අජීනකභිපං.

6735. සවාගතනෙන මහාබ්‍රහ්මෙ අපොනෙ අදුරාගනං,
අනොනා පටීස හඤ්ඤන පාදෙ පකඛාලයසු තෙ.

1. අදසප්-මජ්ඣං.

2. සරිසපා-මජ්ඣං.

- 6736 නිසුකානි පියාලානි මධුකො කාසුමාරියො,
එලානි බුද්දකප්පානී භුඤ්ඤා ඉභෙම වරං වරං.
- 6737. ඉදමපි පානීයං සීනං ආහනං ගිරිගඤ්ඤා,
තනො පිට මහාඉභෙම සචෙ තං අභිකඬ්ඬසි.
- 6738. අප්ඵ සං කෙන වමණ්ණෙන කෙන වා පන භෙතුනා,
අප්ඵපනෙනා ඉභාරඤ්ඤා තං මෙ අකඬ්ඬාභි පුච්ඡිතො.
- 6739. යථා වාරිවහො පුරො සඬ්ඬකාලං න ඛීයති,
එවං තං යාචිතාගඤ්ඤං හරියං මෙ දෙති යාචිතො.
- 6740. දදමී න විකම්පාමි යං මං යාවසි බ්‍රාහ්මණ,
සනතං නපච්චිග්ගාමී¹ දනෙ මෙ ඔමතී මනො.
- 6741. මඤ්ඤිං හජෙථ ගභෙතාන උදකස්ස ච කමණ්ඤ්ඤුං,
බ්‍රාහ්මණස්ස අද දනං සිචිතං රට්ඨවඩ්ඬිතො.
- 6742. තදස්ස යං භිංසනකං තදස්ස ලොමභංසනං,
මඤ්ඤිං පරිච්චජනනාස්ස මෙදිති සමකම්පප්.
- 6743. නෙවස්ස මඤ්ඤිං හකුච්ඡි² න සන්ධියති න රොදති,
පෙකඬ්ඬතෙවස්ස තුණ්ඤි සා එසො ජානාති යං වරං.
- 6744. ජාලිං කණ්ඨාජිතං ධීතං මඤ්ඤෙචිං පතිඬ්ඬතං,
චජමානො න චිනොසිං බොධියා යෙව කාරණා.
- 6745. න මෙ දෙසස්සා උභො පුත්තා මඤ්ඤි දෙචී න දෙසස්සියා,
සඬ්ඬඤ්ඤානං පියං මඤ්ඤා තසමා පියෙ අදසභං.
- 6746. කොමාරි යස්සභං³ හරියා යාමිකො මම ඉසස්සරො,
යස්සිචෙජ තස්ස මං දජ්ජා විකතිණෙය්‍ය හනොය්‍ය වා.

---

1. නපච්චිග්ගාමී-මජ්ඣං.
 2. හාකුච්ඡි-මජ්ඣං.
 3. කොමාරියාභං-යා. කොමාරි යසසාභං, මජ්ඣං.
 * වරියාපිටක අකිතතිවග්ග 9.

460. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6747. තෙසං සබ්බසමඤ්ඤාය දෙව්නෙජු එතදබ්බි,
සබ්බෙ ජිතා තෙ පට්ටුභා යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා.

6748. නිත්තාදිතා තෙ පඨවී සඤ්ඤා තෙ තිදිවං ගතො,
සමනතා විජජ්ජතා ආභං ගිරිනංච පටියුසුතා.

6749. තස්ස තෙ අනුමොදනති උභො නාරදපබ්බතා,
ඉඤ්ඤ ච බ්‍රහ්මා ච පජාපතී ච,
සොමො යමො වෙසස්වණො ච රාජා
සබ්බෙ දෙවා අනුමොදනති දුක්කරං හි කරොති සො.

6750. දුද්දං දදමානානං දුක්කරං කමම කුබ්බතං,
අසනොනා නානුකුබ්බතති සතං ධම්මො දුරත්තයො.

6751. තස්මා සතඤ්ඤ අසතඤ්ඤ නානා භොති ඉතොගති,
අසනොනා නිරයං යනති සනොනා සග්ගපරායණා.

6752. යමෙනං කුමාරෙ අදද හරියං අදද වනෙ වසං,
බ්‍රහ්මයානමනොක්කමම සග්ගෙ තෙ තං විපච්චතු.¹

6753. දදමී භොතො හරියං මද්දී සබ්බඛගසොහනං,
කුඤ්ඤෙව මද්දියා ඡනොනා මද්දී ච පතීනා සහ.

6754. යථා පයො ච සබ්බො ච උභො සමානවණණිතො,
එවං කුචා ච මද්දී ච සමානමනවෙතසා.

6755. අවරුදෙධස්ස අරඤ්ඤස්මි උභො සමමථ අස්සමෙ,
බ්‍රහ්මියා ගොඤ්ඤසමානතා සුජාතා මාතුපෙතතිතො;
යථා පුඤ්ඤාති කඨිරුථ දදනතා අපරාපරං.

6756. සකෙතාහමස්මි දෙව්නෙජු ආගතොස්මි තචතතිකෙ,
චරං චරස්සු රාජීසි චරෙ අට්ඨි දදමී තෙ.

6757. චරං වෙ මෙ අදෙ සක්ක සබ්බභූතානමිස්සර,
පිතා මං අනුමොදෙයා ඉතො පත්තං සකං සරං;
ආසනෙන නිමනොතයා පඨමං තං චරං චරෙ.

1. විචචිතං-මජ්ඣ., ව.

- 6758. පුරිසසස වධං න රොවෙය්‍යං අපිකිබ්බිසකාරිකං,
වජ්ඣං වධමනා මොවෙය්‍යං දුතියෙනං වරං වරෙ.
- 6759. යෙ වුද්ධා යෙ ච දහරා යෙ ච මජ්ඣමපොරිසා,
මමෙව උපජීවෙය්‍යුං තතියෙනං වරං වරෙ.
- 6760. පරදරං න ගවෙජය්‍යං සදරපසුතො සීයං,
ථිතං වසං නගවෙජය්‍යං චතුඤ්ඤං වරං වරෙ,
- 6761. පුතො මෙ සකක ජායෙථ සො ච දීසාසුතො සීයා,
ධමමන ජිනෙ පයථී පඤ්ඤමෙනං වරං වරෙ.
- 6762. තතො රත්තා විවසනෙ සුරියසසුගගමනමපති,
දිබ්බා භකඛා පාතුභවෙය්‍යුං ජට්ඨමෙනං වරං වරෙ.
- 6763. දදතො මෙ න බීයෙථ දඤ්ඤා නානුතපෙය්‍යහං,
දදං විහතං පසාදෙය්‍යං සත්තමෙනං වරං වරෙ.
- 6764. ඉතො විච්චවමානාහං සගගගාමී විසෙසගු,
අනිබ්බකත් තතො අසසං අට්ඨමෙනං වරං වරෙ.
- 6765. තස්ස නං වචනං සුඤ්ඤා දෙවිඤ්ඤ ඵතදබ්බී,
අචීරං ච න තෙ තාතො පිතා නං දච්ඡමෙසසති.
- 6766. ඉදං වඤ්ඤා මසවා දෙවරාජා සුජමපති,
වෙසසනතරෙ වරං දඤ්ඤා සගගකායං අපකකමී.

සක්කපබ්බං නිට්ඨිතං.

- 6767. කසෙසනං මුඛමාභාති භෙමිං චුත්තත්තමග්ගිනා,
නිකඛංච ජාතරූපස්ස උකකාමුඛපහංසිතං.
- 6768. උභො සදීසපච්චඛනා උභො සදීසලකඛණා,
ජාලිස්ස සදීසො ඵකො ඵකා කණ්ණාජිනා යථා.

464. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6769. සීභා බිලාව නිකඛනනා උභො සමපතිරුපකා,
ජාතරුපමයා යෙව ඉමෙ දිසසනති දරකා.

6770. කුතො නු ත්වං¹ භාරද්විජ ඉමෙ ආනෙසි දරකෙ,
අජ්ජ රට්ඨමනුපපතො කුතො ආගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ.²

6771. මය්‍යනොන දරකා දෙව දිනො විනොන සඤ්ජය,
අජ්ජ පනතරසා රතති යතො දිනනාමෙ³ දරකා.

6772. කෙන වා වාවපෙයොන⁴ සම්මාඤ්ජයෙන සද්දහෙ,
කො තෙ තං දනමද්ද පුත්තකෙ දනමුත්තමං.

6773. යො යාවතං පතිට්ඨාසි භුනානං ධරණීරිච,
යො මෙ වෙසසනතරො රාජා පුත්තෙද්දසි වනෙ වසං.

6774. යො යාවතං ගතී ආසි සවකතීනංව සාගරො,
යො මෙ වෙසසනතරො රාජා පුත්තෙද්දසි වනෙ වසං.

6775. දුක්ඛතං වත භො රඤ්ඤ සද්ධන සරමෙසිනා,
කථං නු පුත්තකෙ දජ්ජා අරඤ්ඤ අවරුඬකො.

6776. ඉමං භොනොනා නිසාමෙථ යාවනොනස් සමාගතා,
කථං වෙසසනතරො රාජා පුත්තෙද්දසි වනෙ වසං.

6777. දසං දසිඤ්ච යො දජ්ජා අසසං වාසසතරිරථං,⁵
හතීඤ්ච කුඤ්ඤරං දජ්ජා කථං යො දජ්ජා දරකෙ.

6778. යසස නතී⁶ සරෙ දයො අසසා වාසසතරිරථො,
හතී ච කුඤ්ඤරො නාගො කිං යො දජ්ජා පිකාමහ.

6779. දනමසස පසංසාම න ච නිඤ්ම⁷ පුත්තකා,
කථන්හු හදයං ආසි කුමෙහ දන්වා වණ්ඨකමකෙ.

1. හවං - මජ්ඣං.
2. කුතීං ගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ - මජ්ඣං.
3. ලව්‍යා - ස්‍යා.
4. වාවාය පෙයොන - ස්‍යා. කෙන වාවාවපෙයොන - මජ්ඣං.
5. අසසං වාසසතරිරථං - මජ්ඣං.
6. නසා - මජ්ඣං. නාසා - ස්‍යා.
7. නාවනිඤ්ම - මජ්ඣං. ස්‍යා.

- 6780. දුකකසය හදයං ආසි අපො උණහමපි පසසසි,
රොහිණිහෙව තමෙකඛි පිතා අසුසුති වතෙසි,
- 6781. යං තං කණ්ණාජනාවොව අයං මං තාත බ්‍රාහ්මණො,
ලට්ඨියා පතීකොටෙති සරෙ ජාතංව දසියං.
- 6782. න වායං බ්‍රාහ්මණො තාත ධම්මිකා භොතති බ්‍රාහ්මණො,
යකෙඛා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන ඛාදිතං තාත තෙනී නො;
නීයමානෙ පිසාවෙන කින්නු තාත උදිකඛසි.
- 6783. රාජපුත්තී ව වො මාතා රාජපුත්තො ව වො පිතා,
පුබ්බෙ මෙ අඛ්‍යමාරුඤ්ඤ කින්නු තිට්ඨථ ආරකා.
- 6784. රාජපුත්තී ව නො මාතා රාජපුත්තො ව නො පිතා,
දසා මයං බ්‍රාහ්මණසස තස්මා තිට්ඨාම ආරකා.
- 6785. මා සමෙට්ඨං අවච්චිත්ථ දඤගතෙ හදයං මම,
චිතකා වීය¹ මෙ කායො ආසනෙ න සුඛං ලභෙ.
- 6786. මා සමෙට්ඨං අවච්චිත්ථ භීයො යොකං ජනෙථ මං,
නිකකිණ්ණසාමී දණ්ණෙත න වො දසා හවීසසථ.
- 6787. කීමගසියං හී වො තාත බ්‍රාහ්මණසස පිතා අද,
යථාභූතං මෙ අකඛාථ පටිපාදෙනාතු බ්‍රාහ්මණං.
- 6788. සහසසග්ගං හී මං තාත බ්‍රාහ්මණසස පිතා අද,
අච්ඡං කණ්ණාජනං කණ්ණං හතීනා² ව සතෙන ව.
- 6789. උට්ඨෙහී කතෙත තරමානො බ්‍රාහ්මණසස අවාකර,³
දසීසතං දසසතං ගවං හත්ථිසහං සතං;
ජාතරූපසහසසඤ්ඤා පුත්තානං දෙහි නිකකයං.
- 6790. තතො කතො තරමානො බ්‍රාහ්මණසස අවාකරී,
දාසීසතං දසසතං ගවං හත්ථිසහා සතං;
ජාතරූපසහසසඤ්ඤා පුත්තානං දසී නිකකයං.
- 6791. නිකකිණ්ණිකා නභාපෙකා භොජයිකාන දරකෙ,
සමලඛකරීකා හණ්ණෙත උච්ඡබ්බෙ උපවෙසසුං.

---

1. චිතකායංව - මජ්ඣං.
2. හතී ආදිකෙත ව - සා. හතීනාදිසතෙතව - මජ්ඣං.
3. අවාකරී - මජ්ඣං.

468. ජාතකපාළි - මහානිපාදතා

6793. සීසං නහාතෙ සුච්චකේ සබ්බාහරණභුසිතෙ,
රාජා අදෙක්ක කරිකාන අයාකො පරිපුච්ඡථ.

6794. කුණඛලෙ සුසිතෙ මාලෙ සබ්බාලඛාාරභුසිතෙ,¹
රාජා අදෙක්ක කරිකාන ඉදං වචනමබුච්චි:

6795. කච්චි උභො අරොගා නෙ ජාලි මානාපිතා තච,
කච්චි උඤ්ජන යාපෙනති කච්චි මුලඵලා බහු.

6796. කච්චි ඩංසා ච මකසා ච අපමෙච සිරිංසපා,
චනෙ වාලමීගාකිණ්ණෙ භීංසා තෙසං න විජ්ජති.²

6797. අපො උභො අරොගා මෙ දෙව මානාපිතා මම,
අපො උඤ්ජන යාපෙනති අපො මුලඵලා බහු.

6798. අපො ඩංසා ච මකසා ච අපමෙච සිරිංසපා,
චනෙ වාලමීගාකිණ්ණෙ භීංසා තෙසං න විජ්ජති.

6799. බණන්තාලුකලඛොති බ්ලාලි තකකලානි ච,
කොලං හලලාචකං බෙලලං සා නො ආහච්ච පොසති.

6800. යඤ්ඤච සා ආහරති වනමුලඵලභාරිකා,
තං නො සධෙබ්බ සමාගන්තවා රතතිං භුඤ්ජාම නො ද්දවා.

6801. අමමා ච නො කිසා පණ්ඩු ආහරන්ති දුමපඵලං,³
වාතාතපෙන සුබුමාලි පදුමං හසගතාමිච.

6802. අමමාය පතනු කෙසා විචරන්තා ඛ්භාවනෙ,
චනෙ වාලමීගාකිණ්ණෙ බග්ගදීපිනිසෙවිතෙ.

6803. කෙසෙසු ජටං බතධිකා කචෙජ් ජලලමධාරසී,
චමෙචාසී ජමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.

6804. පුත්තා පියා මනුස්සානං ලොකසමීං උදපඤ්ඤං,
නහ නුනමකාකං අයාසසි පුත්තෙ සොංභො අජායථ.

6805. දුක්ඛතඤ්ඤ භී නො පුත්ත භුතහමීචා කතං මයා,
යොහං සිචිතං වචනා පබ්බාපෙසීං අදුස්සකං.

1. සබ්බාහරණභුසිතෙ - මජ්ඣ.
2. කච්චිභීංසා න විජ්ජති - මජ්ඣ.
3. දුමුපඵලං - මජ්ඣ.

6806. යං මෙ කිඤ්චි ඉධ අඤ්චි ධනං ධඤ්ඤාඤ්ඤා විජ්ජති,
එතු වෙසසනනරො රාජා සිවිරලෙඨ පසාසතු.
6807. න දෙව මඤ්චං වචනා එහිති සිව්විසුඤ්ඤාමො,
සයමෙව දෙවො ගතඤ්චානි සිඤ්ඤා භොගෙහි අනුජං.
6808. තතො සෙනාපතීං රාජා සඤ්ජයො අජ්ජභාසථ,
භඤ්චි අසසා රථා පතති සෙනා සනනාභයනතු නං.
නෙගමා ච මං අජෙවනතු බ්‍රාහ්මණා ච පුරොභිතා.
6809. තතො සට්ඨිසභසසානි යුධිතො වාරුදසිසිනා,
ධීපමායනතු සනනදධා නානාවඤ්ඤානිලඛකතා.
6810. නීලවස්ඨරානෙකෙ පිතානෙකෙ නිවාසිතා,
අඤ්ඤා ලොතිනලඤ්ඤානීසා යුදධානෙකෙ නිවාසිතා;
ධීපමායනතු සනනදධා නානාවඤ්ඤානිලඛකතා.¹
6811. හිමවා යථා ඤ්ඤධරො පබ්බතො ගඤ්ඤාදනො,
නානාරුඤ්ඤානි සඤ්ජජනා මහාභුතගණාලයො.
6812. ඔසධෙහි ච දිධෙහි දිසා භානී පවානී ච,
ධීපමායනතු සනනදධා දිසා භතතු පවනතු ච.²
6813. තතො නාගසභසසානි යොජයනතු වතුදදස,
සුචඤ්ඤාකච්ඡා මාතඛා හෙමකපපනවාසසා.
6814. ආරුළහා ගාමණීයෙහි නොමරඛඤ්ඤාසපාණිති,
ධීපමායනතු සනනදධා භඤ්චිකඤ්ඤානි දසසිතා.
6815. තතො අසසභසසානි යොජයනතු වතුදදස,
ආජානීයාව ජානීයා සිඤ්චවා සිසවාහනා.
6816. ආරුළහා ගාමණීයෙහි ඉලලියා³ වාපධාරිති,
ධීපමායනතු සනනදධා අසසපිට්ඨෙහිලඛකතා.
6817. තතො රථසභසසානි යොජයනතු වතුදදස,⁴
අයො සුකතනෙමීයො සුචඤ්ඤානිලඛකතො.

---

1. නානාවඤ්ඤානි - මජ්ඣං.
2. දිසා භානී පවානී ච - මජ්ඣං.
3. ඉලලියා - මජ්ඣං.
4. වතුදදස - මජ්ඣං.

6818. ආරොපෙනතු ධෛර තස් වමොති කව්වානි ව,
විපථාලෙනතු ව වාපානි දණ්ඩමො පහාරිනො;
විපමායනතු සත්තදධා රපෙසු රපථිවිනො.
- 6819: ලාජා ඔලොපියා¹ පුපථා මාලාගඤ්චිලෙපනා,
දහසියානි ව තිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.
6820. ගාමෙ ගාමෙ සතං කුමිතා මෙරයස්ස සුරාය ව,
මග්ගමිති පතිතිට්ඨනතු² යෙන මග්ගෙන එහිති.
6821. මංසා පුචා සඤ්ඤාලියො කුමිතාසා මච්ඡසංයුතා,
මග්ගමිති පතිතිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.
6822. සප්පි තෙලං දධිං ඛිරං කඛ්ඛු³ වීහි බහු සුරා,
මග්ගමිති පතිතිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.
6823. ආළාරිකා ව සුදු ව නටනවටක ගායකා,⁴
පාණිස්සරා කුමිතථුනියො මණ්ඩකා⁵ ටසාකකුධාසිකා.
6824. ආභඤ්ඤනතු සබ්බවිණා හෙරියො දෙණ්ඩිමානි⁶ ව,
බරමුච්චානි ධම්මනතු වදනතු එකපොඤ්ඤා.
6825. මුත්ඛිතා පණවා සඤ්ඤා ගොධා පරිවදෙසනිකා,
දිද්ධිමානි ව භඤ්ඤනතු කුටුම්භදිද්ධිමානි ව.
6826. සා සෙනා මහති ආසි උය්‍යුතො සිව්චාහිති,
ජාලිතා මග්ගනායෙන වසං පායාසි පබ්බතං.
6827. කුඤ්චිං⁷ නදති මාතඛො කුඤ්චරො සට්ඨිභායනො,
කච්ඡාය බද්ධිමානාය කුඤ්චං නදති වාරණො.
6828. ආජානියා හසිසස්සිංසු⁸ නෙමිසොසො අජායථ,
අඛං රපො අච්ඡාදෙසි උය්‍යුතො සිව්චාහිති.

---

1. ඔලොකීරා - මජ්ඣ. ඔලොකීයා - සා.
2. පතිතා ධනතු - මජ්ඣ. සා.
3. කඛ්ඛුපිට්ඨා-සා. කංසුඛිජා-මජ්ඣ.
4. ගාමිනො-සා.
5. මුද්දිකා සා. මඤ්ඤා-මජ්ඣ. ඵද්දක මී.
6. දිද්ධිමාන-මජ්ඣ. සා.
7. කොඤ්චං-සා, පී. මජ්ඣ.
8. හසියනති-මජ්ඣ. සා.

6829. සා සෙනා මහති ආසී උයුත්තා භාරභාරිණී,
ජාලිනා මග්ගනායෙන වඩ්ඤා පායාසි පබ්බතං.
6830. තෙ පාවිසුං බ්‍රහ්මාරණ්ණං බ්‍රහ්මසාකං බ්‍රහ්මදකං,¹
පුප්ඵරුකෙඛති සඤ්ජනං ඵලරුකෙඛති වුභයං.
6831. තස්ඵ ඛිද්දුසසරා වග්ග නානාවණ්ණො බ්‍රහ්ම දීජා,
කුජනමුපකුජනති උතුසලිපුප්ඵතෙ දුමෙ.
6832. තෙ ගභඤා දීසමදධානං අභොරතතානමචචයෙ,
පදෙසං තං උපාගඤ්ජුං යස්ඵ වෙසසනනරො අහු.

මහාරාජපබ්බං නිට්ඨිතං.

6833. තෙසං සුඤ්ඤා නිලෙසාසං භීතො වෙසසනනරො අහු,
පබ්බතං අභිරුහිඤා භීතො සෙනං උදීකඛති.²
6834. ඉඛ්ඤ මද්දී නිසාමෙහි නිලෙසාසො යාදියො වනෙ,
ආජානියා භසිසසනති ධජග්ගානි ව දීසසරෙ.
6835. ඉමෙ නුන අරණ්ණසමීං මීගසච්ඡානි ලුද්දකා,
වාගුරාහී³ පරිකඛිප්ප සොඤ්ඤං පාතෙඤ්ඤි තාවදෙ;
වීකෙකාසමානා තිප්පාහි⁴ භනති තෙසං වරං වරං.
6836. යථා මයං අදුසකා අරණ්ණෙ අචරුදධකා,
අමිත්තභස්සභතො පසසි දුබ්බලසාතකං.
6837. අමිත්තා නන්දසහෙයුං අග්ගීච උදකණ්ණවෙ,
තදෙච කං වීචිනනති අපි සොස්ඵ ඉතො සියා.
6838. තතො වෙසසනනරො රාජා ඔරොහිඤාන පබ්බතා,
නිසීදි පණ්ණසාලායං දළභං කඤ්ඤා මානසං.
6839. නිචන්තයිඤාන රථං වොස්ඵාපෙඤාන⁵ සෙනිසො,
ඵකං අරණ්ණෙ විහරනං පිතා පුත්තං උපාගමී.

---

1. බ්‍රහ්මසාකං - මහොදකං - මුද්දිත
2. උදීකඛති - මජ්ඣං
3. වාකුරාහි - මජ්ඣං
4. තිප්පාහි - මජ්ඣං
5. වොස්ඵාපෙඤාන - මජ්ඣං.

6840. හස්තිකඛ්ඛිකතො ඔරුඥා ඵකංසො පඤ්ඤිකතො,
පරිකඛ්ඛිතො අමචෙවහි පුත්තං සිඤ්චිතුමාගමි.
6841. තසුද්දස කුමාරං සො රමමරුපං සමාහිතං,
නිසිඤ්ඤං පණ්ණසාලායං කුමාරානං අකුතොභයං.
6842. තඤ්ච දිස්වාන ආයනං පිතරං පුත්තගිඤ්ඤිතං,
වෙසසනනරො ච මදදී ච පඤ්ඤාගතො අවඤ්ඤිසුං.
6843. මදදී ච සිරසා පාදෙ සසුරස්සාහිවාදයි,
මදදී අභං හි තෙ දෙව පාදෙ වඤ්ඤි තෙ හුසා;¹
තෙසු තස් පලිඤ්ඤස්ස පාණිනා පරිමජ්ජං.
6844. කච්චි වො කුසලං පුත්ත කච්චි පුත්ත අනාමයං,
කච්චි උඤ්ඤන යාපෙච කච්චි මුලඵලාබහු.
6845. කච්චි ඩංසා ච මකසා ච අපමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලමිගාකිණ්ණෙ කච්චි හිංසා න විජ්ජති.
6846. අස්සී නො ජීවිකා දෙව යා ච යාදිසි කීදිසා,
කසිරා හි ජීවිකා භොම උඤ්ඤාචරියාය ජීවිකං.²
6847. අනිඤ්ඤිතං මහාරාජ දමෙතස්සංච³ සාරථී,
තාමහා අනිඤ්ඤිකා දන්තා අසමිඤ්ඤි දමෙති නො.
6848. අපි නො කිසානි මංසානි පිතු මාතු අදස්සනා,
අචරුඤ්ඤිතං මහාරාජ අරඤ්ඤා ජීවසොකිතං.⁴
6849. යෙ පි තෙ සිව්චසෙට්ඨස්ස දයාදප්පත්තමානසා,
ජාලී කණ්ණාජිනාචුභො බ්‍රාහ්මණස්ස වසානුගා;
අචවායිකස්ස ලුඤ්ඤස්ස යො තෙ ගාවොච සුමහති.
6850. තෙ රාජපුත්තරියා පුත්තෙ යදී ජානාඵ සංසඵ,
පරියාපුණාඵ නො බීජං සප්පදට්ඨංච මාණවං.
6851. උභො කුමාරා නිකන්තා ජාලී කණ්ණාජිනා චුභො,
බ්‍රාහ්මණස්ස ධනං දන්තා පුත්ත මා භායි අස්සස.⁵

1. ඤ්ඤා - මජ්ඣං.

2. ජීවිකා - මජ්ඣං.

3. දමෙ අස්සංච - මජ්ඣං. දමෙතස්සංච ස්‍යා. චී.

4. ජීවි - මජ්ඣං. ස්‍යා. චී.

5. අස්සාස - මජ්ඣං.

6852. කච්චිනභු තාත කුසලං කච්චි තාත අනාමයං,
කච්චිනභු තාත මෙ මාතු චක්ඛුං න පරිභායති.
6853. කුසලං වෙච මෙ පුතත අපො පුතත අනාමයං
අපොපි පුතත තෙ මාතු චක්ඛුං න පරිභායති.
6854. කච්චි අරොගං යොග්ගං තෙ කච්චි චහනී වාහනං,
කච්චි ඒතා ජනපද¹ කච්චි චුට්ඨි න ඡීජජති.
6855. අපො අරොගං යොග්ගං මෙ අපො චහනී වාහනං,
අපො ඒතා ජනපද අපො චුට්ඨි න ඡීජජති.
6856. ඉචෙචචං මනත්තයනානං මාතා නෙසං අදීසසථ,
රාජපුත්තී ගිරිචාලෙ පනතිකා අනුපාහතා.
6857. තඤ්ච දිස්වාන ආයනතීං මාතරං පුතකග්ගිතීං,
වෙසසනතරො ච මද්දී ච පචචුග්ගනත්වා අච්ඡද්දුං.
6858. මද්දී ච සිරසා පාදෙ සසුසා අභිවාදයි,
මද්දී අහමති තෙ අයො පාදෙ ච්ඡුමී තෙ භුසා.²
6859. මද්දීඤ්ච පුතකකා දිස්වා දුරතො සොඤ්චාගතා,
කඤ්ඤානා අභිධාචිංසු චචා බාලාව මාතරං.
6860. මද්දී ච පුතකකෙ දිස්වා දුරතො සොඤ්චාගතෙ,
චාරුණී ච පචෙධෙතති ඵනධාරාභිසිඤ්චථ.
6861. සමාතානං ඤාතීනං මහාසොසො අජායථ,
පබ්බතා සමනාදිංසු³ මභී පකමිතිනා අහු;
6862. චුට්ඨිධාරං පචෙච්ඡනොතො දෙවො පාවසසි තාවදෙ.
අථ වෙසසනතරො රාජා ඤාතීභි සමගච්ඡථ,
6863. නතතාරො පුණීසා පුතෙතො රාජා දෙවී ච ඵකතො,
යද සමාගතා ආසුං තදසි ලොමභංසනං.
6864. පඤ්ඤාලිකා තසස යාවනතී රොදනො හෙරචෙ චනෙ.
වෙසසනතරඤ්ච මද්දීඤ්ච සබ්බෙ රට්ඨා සමාගතා.
ත්ථං නොසි ඉසසරො රාජා රජ්ජං කාරෙථ නො උභො.

ජකධනතීයපබ්බං.

1. ඒතො ජනපො - මජ්. ච. 1.
2. පුණීසා - මජ්. ච. 1.
3. පබ්බතාසු වනා දීසු - මජ්. ච. 1.

- 6865. ධම්මො චරණං¹ කාරණං රච්ඤා පඤ්ඤානං මං,
නිකුච්ඤා ජාතිපදා වෙච්ඤානං ව සමාගතා.
- 6866. පුත්තකුච්ඤා හි නො පුත්ත භූතභවං කතං මයා,
යොභං සිච්ඤා වච්ඤා පඤ්ඤානං අද්දසකං.
- 6867. යෙන කෙනච්ඤා වච්ඤානං පිතු පුත්තං උච්ඤානං,
මාතු භගිනියා වාපි අපි පාචෙති අත්තනො.
- 6868. තතො වෙසසනතරො රාජා රජොපච්ඤා පචාහසී,
රජොපච්ඤා පචාහෙතො සච්ඤානං² අධාරසී.
- 6869. සීසං නභාතො සුච්ඤානං සඤ්ඤානං භූතභවං,
පච්ඤානං නාගමාරුච්ඤා ඛගං ඛතං පරනතපං.
- 6870. තතො සච්ඤානං සඤ්ඤානං සුච්ඤානං වාරුච්ඤානං,
සභජානං පරිකරිංසු³ නඤ්ඤානං රච්ඤානං.
- 6871. තතො මඤ්ඤානං නභාපෙසුං සිච්ඤානං සමාගතා,
වෙසසනතරො තං පාලෙතු ජාලිකඤ්ඤානං චූභො;
අච්ඤානං මහාරාජා සඤ්ඤානං අභිරකකතු.
- 6872. ඉච්ඤානං පච්ඤානං ලඤ්ඤානං පුච්ඤානං කිලෙසමත්තනො,
ආනඤ්ඤානං ආචරිංසු රච්ඤානං චිච්ඤානං.
- 6873. ඉච්ඤානං පච්ඤානං ලඤ්ඤානං පුච්ඤානං කිලෙසමත්තනො,⁴
ආනඤ්ඤානං චිච්ඤානං පුච්ඤානං සඤ්ඤානං ලච්ඤානං.
- 6874. ඉච්ඤානං පච්ඤානං ලඤ්ඤානං පුච්ඤානං කිලෙසමත්තනො,
ආනඤ්ඤානං චිච්ඤානං සඤ්ඤානං පුච්ඤානං ලච්ඤානං.
- 6875. චකභතො⁵ පුරෙ ආසිං නිච්ඤානං චකභතො,
ඉති මෙතං වතං ආසිං තුමිං කාමාහි පුත්තකා.
- 6876. තං මෙ වතං සච්ඤානං තුමිං සඤ්ඤානං පුත්තකා,
මාතුච්ඤානං තං පාලෙතු පිතුච්ඤානං ව පුත්තකා,
අච්ඤානං පි තං මහාරාජා සඤ්ඤානං අභිරකකතු.

- 1. මොමං - මජ්ඣං.
- 2. සච්ඤානං - මජ්ඣං, වී.
- 3. යොධිතො - මජ්ඣං.
- 4. පකිරිංසු - මජ්ඣං.
- 5. සලෙමමත්තනො - මජ්ඣං.
- 6. චකභතං - මජ්ඣං, සතා,

6877. යං කිංඤ්ඤි කතං පුංඤ්ඤං මඤ්ඤං චෙව පිතුච්ච තෙ,
සබ්බෙන තෙන කුසලෙන අජරො කං අමරො භව.
6878. කප්පාසිකඤ්ඤි¹ කොසෙයං ඛොමකොදුඛරානි² ච,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොහථ.
6879. තතො ඛොමඤ්ඤි³ කායුරං අඛගදං මඤ්ඤෙඛලං,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොහථ.
6880. තතො ඛොමඤ්ඤි කායුරං භීවෙයං රතනාමයං,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොහථ.
6881. උග්ගඤ්ඤි⁴ චුඛච්චුච්චඤ්ඤි නානාරතෙඤ්ඤි ච මාඤ්ඤෙ,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොහථ.
6882. උග්ගඤ්ඤි⁵ භීඛගමකං මෙඛලං පටිපාදකං,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොහථ.
6883. සුඤ්ඤාඤ්ඤි සුඤ්ඤාච්ච්ච්ඤ්ඤි උපනිච්ච්ඤ්ඤි⁶ යෙය්‍යසි,
අසොහථ රාජපුත්ති දෙවකඤ්ඤ්ඤිව නන්දතෙ.
6884. සීසං නභාතා සුච්ච්ච්ඤ්ඤි සබ්බාභරණභුසිතා,
අසොහථ රාජපුත්ති තාවතිංසාව අච්චරා.
6885. කදලීච්ච වානච්ච්ඤ්ඤි ජාතා විතතලකාවතො,
දන්තාවරණසමපන්නා රාජපුත්ති අසොහථ.
6886. සකුඤ්ඤි මානුසිනීච්ච ජාතා විතතපන්නා පතී,
හිග්‍රොධපසකඛිමෙඛාච්ච්ඤ්ඤි රාජපුත්ති අසොහථ.
6887. තස්සා ච නාගමානෙසු නානිච්ච්ඤ්ඤි කුඤ්ඤරං,
සතතිකඛමං සරකඛමං ඊසාදන්තං උරුඤ්ඤවං.
6888. සා මද්දී නාගමාරුඤ්ඤි නානිච්ච්ඤ්ඤි කුඤ්ඤරං,
සතතිකඛමං සරකඛමං ඊසාදන්තං උරුඤ්ඤවං.

---

1. කප්පාසිකඤ්ඤි - මජ්ඣ.
2. ඛොම කොදුඛරානි - මජ්ඣ.
3. ඛොමඤ්ඤි - මජ්ඣ.
4. උග්ගඤ්ඤි - මජ්ඣ.
5. පටිපාදකං - මජ්ඣ.
6. නානිච්ච්ඤ්ඤි - සා.

6889. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් මිඟා අහු,
වෙසසනතරසස තෙජෙන නාඤ්ඤමඤ්ඤමභෙදස්සං.

6890. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් දීජා අහු,
වෙසසනතරසස තෙජෙන නාඤ්ඤමඤ්ඤමභෙදස්සං.

6891. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් මිඟා අහු,
එකජකං සනනිපතීංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවධස්සනො.

6892. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් දීජා අහු,
එකජකං සනනිපතීංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවධස්සනො.

6893. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් මිඟා අහු,
නාසස්ස මඤ්ඤුනි කුචීංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවධස්සනො.

6894. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් දීජා අහු,
නාසස්ස මංජුනී කුචීංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවධස්සනො.

6895. පටීයනෙතා රාජමග්ගො විවිනෙතා පුප්ඵසස්සනො,
වසී වෙසසනතරො යස් යාවතා ච ජෙතුතනරා.

6896. තතො සට්ඨිසහස්සානි යුධිනො¹ වාරුදස්සනා,
සමනතා පරිකරිංසු².
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවධස්සනො.

6897. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසීයානා ච බ්‍රාහ්මණා,
සමනතා පරිකරිංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවධස්සනො.

6898. හජාරුභා අනීකට්ඨා රජීකා පකතිකාරකා,
සමනතා පරිකරිංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවධස්සනො.

6899. සමාගතා ජානපද නොගමා ච සමාගතා,
සමනතා පරිකරිංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවධස්සනො,

1. යොධිනො - මජ්ඣ.
2. පරිකරිංසු - මජ්ඣ.

- 6900. කරොටියා වම්බරා බහුභක්ඛා¹ සුවම්මනො,
පුරතො පටිපජ්ජි;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිටිනං රට්ඨවඛස්සනො.
- 6901. තෙ පාවිසුං පුරං රම්මං බහුපාකාරතොරණං,²
උපෙතං අනගපානෙහි නවවගීතෙහි වුභයං.
- 6902. වික්ඛා ජානපද ආසුං නෙගමා ව සමාගතා,
අනුපභෙත කුමාරමහි සිටිනං රට්ඨවඛස්සනො.
- 6903. වෙලුකෙඛපො අවතතිස්ථ ආගතෙ ධනදයකෙ,
නඤ්ඤවෙසි නගරෙ බඤ්ඤමොසෙඛා අසොසථ.
- 6904. ජාතරූපමයං වසසං දෙවො පාවසසි තාවදෙ,
වෙසසනතරෙ පටිට්ඨමහි සිටිනං රට්ඨවඛස්සනො.
- 6905. තතො වෙසසනතරො රාජා දනං දක්ඛාන බ්බතියො,
කායසස හෙද සපපඤ්ඤා සග්ගං සො උපපජ්ජථාති.

මහාවෙසසනතරජාතිකං.

මහානිපාතවණණනා නිධිකා.

ජාතිකපාලි සමන්තා.

---

1. ඉන්ද්‍රිහක්ඛා - මජ්ඣ. සන්ද.
2. මහාපාකාර - මජ්ඣ.

ජාතක ගාථාදීපාද අනුකකමණිකා

අ	පිටුවනං
අකතා මවසස වචනං	324
අකිවචකාරී දුලෙමධො	406
අකුට්ඨා සිවයො අසසු	394
අකුඬුරූපාභං භොතො	416
අකකුදො ස සරං එති	4
අකෙකාධන මනුසසාභී	222
අකෙකාධනා පඤ්ඤවතී	348
අකෙකාධනො අසංසට්ඨො	258
අකෙකාසති යථාකාමං	308
අකඛාභි නො තායං මුධා නු ලදො	286
අකඛිසසං තෙ අභං අයො	12
අකෙකඛි නො තායං මුධා නු ලදො	282
අකෙ යථා පජ්ජති	4
අකෙසස පරිවරියාය	384
අකෙං නිජ්ජාලයිනාන	366
අසං තං පතිසෙවීසසං	380
අදෙධයාලා කච්චිකාරා ච	418
අඛං පව්චඛං සමපනො	12
අච්ඡිකමපි භවති	26
අච්චුගහතා හී සිවයො	394
අච්ඡරිය මාවිකකපි පුඤ්ඤසිද්ධිං	214
අච්ඡරිය රූපං ච ත යාදිසඤ්ච	212
අච්ඡිවා සබ්බා රුකඛා	420
අච්ඡිච්ඡුං ච ත භො රුකඛං	376
අච්ඡදනසස භායාමී	430
අච්ඡරකං මං පටිභානී	16
අච්ඡරං ච ත ලොකසමිං	78, 390
අච්ඡමති භඤ්ඤනෙ දීපි	50, 58
අච්ඡයාමෙසා තච භොතු මෙතති	288
අච්ඡනෙ මෙ ඉමං රතනිං	162
අච්ඡාපි සන්තානමයං	210
අච්ඡුතා අච්ඡුකණණං ච	420
අච්ඡව කිච්චං ආතපං	22
අච්ඡායතං මනනගුණුපපන්නං	172
අච්ඡායකො යාවයොගො	168
අච්ඡකින මරියා පඨවිං ජනිඤ්ඤ	170, 176
අච්ඡලිං තෙ පගගණාමී	62
අච්ඡඤ්ඤත්ව පුපථිතා අඛො	410
අච්ඡඤ්ඤපි කණ්ණජට්ඨො	382
අච්චියො සමුප්පන්නො	46
අච්චාලකා ඔට්ඨිඤ්ඤියො	234

අ

පිට්ඨකයා

අට්ඨංසා සුකතත්ථමා	152
අට්ඨංසා සුකතා ථමා	112
අට්ඨානමෙතං දුකඛරූපං	438
අඩ්ඨට්ඨපාදෙ වකුපඳසස	296
අඩ්ඨමාසං ධාරියමානානං	420
අත්තා ච මෙ සො සරණං ගතී ච	248
අතිකකන්තවනථා ධීරා	28
අතීදනං දදිත්වාන	116
අතිහකඛාති අභූතෙන	308
අතියකඛා වසසවරා	378
අතිවෙලං නුන අමමාය	442
අතීතං නාහු සොවාථී	18
අතීරදහසී පුරිසො	328
අත්ඤ්ඤි ධම්මඤ්ඤිනුසාස මං ඉසෙ	220
අත්ථපි වෙ භාසතී භූරිපඤ්ඤා	302
අත්ථං අත්ථන වෙදෙහ	344
අත්ථං දෙවමනුසසානං	112
අත්ථී ජමඛාවතී නාම	320
අත්ථී තෙසං උසාමතං	58
අත්ථී නො ජීවකා දෙව	476
අත්ථීති වෙ නාරද සද්දහාසී	214
අත්ථෙව දෙවා පිතරො ච අත්ථී	214
අථ වෙභි එතෙ න කරොති පුඤ්ඤං	176
අථ තුං කෙන වණ්ණෙන	344, 352, 428, 458
අථ දකඛිසී හද්දනෙන	396
අථ නං අවවාසී ඉරන්දතී	280
අථ පාපානං කමමානං	208
අථසස හණ්ඨනං සොරං	394
අථසසා පොකඛරණියා	422
අථ වෙසසන්තරො රාජා	476
අරාගමා බ්‍රහ්මලොකා	212
අරාසනමහා ඔරුඤ්ඤ	212
අරෙඤ්ඤ උදකන්තං	418, 426
අරෙඤ්ඤ පුපඵරසමන්තා	412
අරෙඤ්ඤ පද්මාච්චුලා	418
අරෙඤ්ඤ වහන්තී සද්දො	380
අරෙඤ්ඤ සකුණා සන්තී	412, 424, 426
අරෙඤ්ඤ සාසපො බ්‍රහ්මකො	422, 426
අරෙඤ්ඤ සීහව්‍යඤ්ඤා ච	422
අරෙඤ්ඤ හෙට්ඨා පුරිසො	410
අරෙඤ්ඤකසතං බතායා	314
අරො අන්තා ච මෙ ජීනා	16
අරො අරොගං යොග්ගං	16, 478
අරො උභො අරොගා මෙ	468
අරො ධංසාව මකසාව	414, 428, 456, 468
අරොපි තං මහා රාජා	482

අ	පිටුවනං
අදසසනෙන මඤ්ඤං තෙ	402
අදිට්ඨ පුබ්බං දීඨාන	278, 282
අදෙසෙ වත නො වුසුං	330
අද්ධා ඉමෙ අවතනිංසු	82
අද්ධා පජානාමි අභමපි එතං	276
අද්ධා සතං භාසසි නාභි ධම්මෙ	286
අද්ධා හි පඤ්ඤව සතං පසස්සා	304
අද්ධා හි සො සොචති රාජ සෙට්ඨා	286
අද්ධා හි සච්චං භණ්ඩි	248
අද්ධං වෙ පාතසිසාමි	166
අධිච්ච ලද්ධං පරිණාමජං තෙ	278, 284
අධිපයාය එලං එකෙ	24
අධියන්ති මහා රාජ	342
අනඤ්ඤා ඤාතීනං භොති	24
අනරියරූපො පුරිසො ජනිඤ	316
අනාගතපා ජපාය	18
අනාගතං පච්චුප්පන්නං	352
අනිත්තරා ඉත්තර සම්පසුඤ්ඤා	170
අනිද්ධිනං මහා රාජ	476
අනුජානාමි තං පුඤ්ඤං	382
අනුජානාමි මං අමම	380
අනුඤ්ඤානො අභං මත්භා	6
අනුඤ්ඤා අවපලො	256
අනුමොදමි තෙ දෙව	456
අනෙක රූඵිරං රූපං	112
අනෙක රූපං රූඵිරං	110
අක්ඛිනමං තස්ස න වඤ්ඤා සුරියා	216
අක්ඛා මාතා පිතා මඤ්ඤං	58
අනග භස්සා ව තෙ ව්‍යමෙභ	222
අනෙතන පානෙන උපෙන රූපං	276
අපථෙ පසස්ස සන්තපෙ	382
අපාර නෙය්‍යං අවචන්තං	24
අපාර නෙය්‍යං යං කමමං	24
අපි අතරමානානං	6, 8, 10,
අපි ජීවං මහා රාජ (සමාන ගාථා 2යි)	76
අපි ඤාතිකුලෙ ජීවෙ	384
අපි නො කිසානි මංසානි	476
අපිස්සා භොති අස්සනො	384
අපි භායකු නාග කුලස්ස අස්සො	274
අපුරාණං වත මහා රාජා	26
අප්පසෙතොපි වෙ මත්ති	332
අප්පසෙතො මහා සෙනං	332
අපෙථාටා පුරියවලපී ව	422
අඤ්ඤාකුට සමා උච්චා	218, 220
අඤ්ඤානො වත ලොකස්මිං	84
අභයච්ඤාමපි මෙ භස්සී	118

අ	පිටුවකින,
අභයං සමිමි තෙ දමමි	12
අමර්ණපො අභං පුත්ත	16
අමනාපං චිත තෙ ඤාති	398
අමනාප වාසං වසසි	400
අමිත්තා නපසසගෙය්‍යං	474
අමිත්තා නුන තෙ මාතා	398
අමිත්තා නුන නාඤ්ඤති	10
අමො ඉච්ච පථෙ පාතං	
අමො කපිත්ථා පතසා	410
අමො ච තාත නිකකනාතා	434
අමො ජමබ්බු කපිත්ථාව	418
අමො තිලකා ච ජමබ්බුයො	234
අමම අසසාස මා සොච්චි	162
අමමාය පතනු කෙසා	468
අයං අචච්චුඛි නාම	166
අයං එක පදී එති	426, 442
අයං එක පදී රාජ	62
අයං තෙ සායුරො දෙව	332
අයං දෙවධා පථො භද්ද	52, 54,
අයං නාගො මහිඤ්ඤිකො	166
අයං පඤ්ඤාල වණ්ඨිතෙ	332
අයමච්චි දුතියො විජයො මමර්ණ	250
අයමසස අසස රථො	134
අයමසස පොකබරණි	132
අයමසස පාසාදෙ ඉදං	132
අයං මං මාණවො නෙති	262
අයං සො පුණ්ණකො යකෙඛා	232
අයං සො සාරථී එති	10
අයං හි සො ආගතො යං කම්මච්චසි	276
අයො පොකබරසඤ්ජනා	220
අරියාවතංසොසි අනාරියරූපො	270
අලඛකතා සුචසනා	230
අලං මෙ තෙන රජෙජන	6
අලඛා පුබ්බං ලොකන	294
අලාතො දෙවදත්තොසි	224
අලීන විත්ත සඤ්ඤාරො	224
අචරුඤ්ඤසහං හරියා	444
අචරුඤ්ඤස්ඵ අරඤ්ඤසම්මි	460
අචසි කං මඤ්ඤ නිභං අගාරෙ	266
අචජෙකා බ්‍රාහ්මණො දුතො	408
අච්චාපජකං කථං අසස	250
අච්චාපජකං සියා එච්ච	250
අච්චයනොච ගච්චනා	416
අසතච්චිතං නො පි ච දිට්ඨ පුබ්බං	272
අසමා නුන තෙ හදයං	434

අ	පිටුවනිකා
අසමනිනොව ගණනා හි	266
අසමොදියමපි වො අසස	394
අසසනං සසසනං නු තවයිදං	278, 284
අත්තී මෙ නාරද සද්දහාසී	214
අසසතරී රථඤ්ච එක මෙකං	298
අසසඤා පනසා වෙ මෙ	436, 440
අසසඤා ව පථෙ ජාතං	406
අසසරතනමපි තෙ සිං	118
අසසාසකාකි කරොභති	138
අසසාසයිඤා ජනතං	50
අසසාස හෙසසාමී තෙ පතී	230
අසෙස ව සාරථී යුතෙත	14
අහං පතීඤ්ච පුතෙත ව	450
අහං හි කුඤ්ජරං දපං	392
අහං සෙට්ඨාසමී දනෙන	82
අහං හි දෙවකො ඉදති එමී	212
අහං හි වනං ගච්ඡාමී	364
අහජ්ජ අඉමං පසෙසමු	442
අහඤ්ච ඛො සාමීකො වාපි මඤ්ඤං	284
අහඤ්ච හරීයා ව මනුසසලොකෙ	278
අහඤ්ච මීගමෙසානො	152
අහමපි තාත ජානාමී	162
අහමපි තාත පසාමී	428
අහමපි පබ්බජියාමී	10
අහමපි වසුමා අචෙඨා	164
අහමපි සබ්බජයනෙන	148
අහිතං වත තෙ ඤාතී	398
අහි මහානුභාවොපි	148
අහු පුබ්බ නිමිත්තං මෙ	450
අහු වාසී කලිචෙගසු	398
අහො වත රෙ ජට්ඨතී	442
අහොසිං සිවිරාජස්ස	320

ආ

ආජාතීයා හසුසසිංසු	472
ආදාය ඛෙලුවං දණ්ඩං	404
ආදිකෙත වාරිමජ්ජකං ව	220
ආදියෙනෙව තෙ මඤ්ඤී	454
ආදු තෙ පහිතා දුතා	448
ආදු පඤ්ඤා කිමත්ථීයා	330
ආදු වාපං ගහෙඤාන	438
ආනන්දෙ තෙ මහා රාජ	344
ආනයිස්සං මෙට්ඨනකෙ	402
ආමනතයස්ස තෙ පුතෙත	430

ආ	පිටුවක
ආමනනයිත් රාජානං	364, 380
ආමනනයෙ භූරිදකං	152
ආමාය දසාපි භවිතති හෙකෙ	248
ආයාගවස්සීති පුටුප්පව්වා	174
ආයුධබලවනානං	334
ආරකා පරිවජේජයා	260
ආරඤ්ඤකසස ඉසිනො	156
ආරාම වන ගුමෙඛ ව	244
ආරුඤ්ඤ නාවං තරමානො	332
ආරුඤ්ඤ පවරං නාගං	334
අරුළහා ගාමණියෙහි	32, 34, 36, 40, 378, 470
ආරොපෙනතු ධජෙ තත්	472
ආරොහනෙ මහානිධි	26
ආලඛොනො හි නාගෙන	164
ආවත්ත ව පරිවත්ත ව	126
ආවෙලලිත සිඛ්ඛිනො හි මෙණ්ඩා	296
ආසජ්ජ ඛො තං ජඤ්ඤාපි	166
ආසිංසෙනෙව පුරිසො	26
ආභංගඤ්ඤා සබ්බවිජා	346, 472
ආලඛිරා මුතීඛිනා ව	102, 106
ආලාරිකා ව සුද ව	472
ආලාරියෙ ව සුදෙ ව	242

ඉ

ඉඛ්ඛ අනොපුරං මඤ්ඤං	340
ඉඛ්ඛ පසස මහාරාජ	340, 342
ඉඛ්ඛ මද්දී නිසාමෙහි	474
ඉඛ්ඛානුවිනොසි සයමිපි දෙව	212
ඉච්චෙවං ජතරං කඤ්ඤා	212
ඉච්චෙවං මනනයනානං	478
ඉති කම්මානි අනෙවනති	210
ඉති මද්දී වරා රොහා	454, 456
ඉතො ගතා මහාරාජ	340
ඉතො ගතො දක්ඛසි තත් රාජ	216
ඉතො නිතා මහාරාජ	340
ඉතො විමුච්චමානාහං	462
ඉත්ථාගාරමපි තෙ දම්මි	18
ඉත්ථාගාරමපි තෙ දම්මි	20
ඉතථිඉමඛස්ස පවරා	348
ඉත්ථී සහස්සං හරියානං	264, 266, 268
ඉත්ථී සියා රූපවතී	294
ඉදං අවෙජරකං දිසා	390
ඉදං ව තෙසං කීළනං	448
ඉදං ව පව්වයං ලද්ධා	480
ඉදං ව මෙ මණිරතනං	240

ඉ	පිටුවකි
ඉදං ච මෙ සතතුභනනං	414
ඉදං ච සුඤ්චා වරුණස්ස වාකායං	232
ඉදං නනො දුක්ඛතරං	448
ඉදං තෙසං පරස්සනනා	446
ඉදං චඤාන පිතරං	158
ඉදං චඤාන මසවා	356, 462
ඉදං චඤාන වේදෙහො	200
ඉදං චඤාන යො යාමො	62
ඉදං චඤා නිමි රාජා	114
ඉදං චඤා බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම	402
ඉදං චඤා භූරිද්දෙනා	154
ඉදං සුඤ්චොප පඤ්චාලං	352
ඉදං සුඤ්චාන නිගෙසාසං	162
ඉදං සුඤ්චාන බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම	414, 426
ඉදමස්ස අච්චනං	132
ඉදමස්ස අසොකචනං	132
ඉදමස්ස අසසරතනං	132
ඉදමස්ස උයානං සුසුඤ්චිතං	132
ඉදමස්ස කණිකාරචනං	132
ඉදමස්ස කුටාගාරං	132
ඉදමස්ස පාටලීචනං	132
ඉදමස්ස භජරීරතනං	132
ඉද්ධි දුතියං සල්ලං	60, 450
ඉද්ධි පණණිකං මය්‍යං	16
ඉද්ධි පාතියං සීතං	66, 416, 428, 458
ඉඳං චිතඤ්චිදං රච්චං	394
ඉධෙව අච්චනං කණ්ඩා	434
ඉධෙව තාව අච්චසත්‍ය	10, 394
ඉධෙව තෙ නිසිනනස්ස	16
ඉධෙව යො හොති අධිච්ච සීලො	214
ඉත්ඤ්චොපකචණණ්ඩා	372
ඉත්ඤ්චස්ස බාහාරසී දුක්ඛණ්ඩා	182
ඉධෙහති එතෙ සමතා භවන්ති	186
ඉමං ගලෙ ගභඤාන	318, 326
ඉමං භොගොතා නිසාමෙථ	82, 464
ඉමං මංසංච පාතබ්බං	338
ඉමං මය්‍යං හදය සොකං	134, 136
ඉමං මුළාලච්චකං	450
ඉමං සුවණණ භාලිද්දී	450
ඉමමති නං පදෙසමති	446
ඉමසමිං මෙ සමණ භජෙ	52
ඉමස්ස භක්ඛාපාදෙව	338
ඉමා තා පොකඛරණියො රච්චො	452
ඉමා තා වන ගුම්බායො	452
ඉමෙ කුමාරෙ දීඤ්චාන	430

ඉ

පිටුවකයා

ඉමෙ කුමාරෙ පසසනොතා	366
ඉමෙ තිට්ඨානති ආරාමං	436, 440
ඉමෙ තිට්ඨානති ආරාමං	452
ඉමෙ තෙ ජමබ්බකා රුකඛා	436, 440, 452
ඉමෙ තෙ පි මඤ්ඤං පුත්තා	140
ඉමෙ තෙ හත්ථිකා අසසා	452
ඉමෙ නුන අරඤ්ඤසමිං	474
ඉමෙ නො පාදුකා දුකඛා	440
ඉමෙ නො හත්ථිකා අසසා	436, 438
ඉමෙ සාමා සසොලුකා	452
ඉමෙ භංසා ච කොඤ්ඤා ච	452
ඉසසෙසෙ වසමි කුසලො	56, 60, 64, 68

උ

උකකුසා කුරරා භංසා	426
උගභස්සනං ගිඛගමකං	482
උග්ගපුත්ත රාජපුත්තියානං	296
උග්ගා ච රාජපුත්තා ච	358, 360, 362
උච්චාවචා මෙ විවිධා උපකකමා	98
උච්චබෙඛ මං නිසීදෙඤ්ඤා	8
උච්චබෙඛ මෙ විවිනනති	448
උච්චාදයො ච නභාපනෙ	262
උච්චාතා කමම ධෙයොගසු	260
උච්චාන පරිවරියාය	60
උච්චෙති කනෙත තරමානො	360, 466
උච්චෙති ජාලි පතිට්ඨ	428
උච්චෙතං මුඛ ජුලලඤ්ඤා	482
උච්චෙතා ච වානො නිරයමති දුසසභො	218
උච්චෙතන නදී සීද	82
උදකඤ්ඤා නිසීදෙවියසං	166
උද්දුපවනතං උද්දුළුච්චං	420
උද්දුලකා සොම රුකඛා	412
උද්ධං තාරක ජාතාව	316
උදනඛඤ්ඤා මාසමිමං කරොත්තඤ්ඤා	292
උපචාර විපනනාසස	154
උපජ්ඣඤ්ඤා මෙ අසස	164
උපච්චානමපි මෙ අයොග	348
උපමං තෙ කරිඤ්ඤාමි	204
උපයාචිතකෙන පුත්තං	138
උපරි දුම පරියායෙසු	410
උපසඛිකමිඤ්ඤා වෙදෙභං	202, 416
උපාගතං රාජ උපෙභි ලකඛං	246
උපෙභුං අනන්තපානෙනි	104
උපෙසථං උපවසී	108

C	පිටුවක
උපොසථං උපවසුං	104
උපොසථං ච උපට්ඨි	102, 104, 106
උබ්බරියා පි මෙ අයො	350
උබ්බධතෙ මෙ හදයං	324, 330
උභතො සරං මුච්චිදුං	420
උභයෙනව මං නෙහි	84
උභො කුමාරා නීතනිතා	476
උභො පි තෙ අඤ්ඤාමනෙ විදිඤා	288
උභො සදිස පෑඳියා	462
උච්ඡග්ගා නිකමුච්චනා	332
උච්ඡක්කා භවිසසාමි	134
උරුච්චෙක කසසපො රාජා	224
උසභවපි යුථපතිං අනොජං	118
උසුභි සක්ඛි ච කොමරෙහි	92
උසුභි සක්ඛි සුනිසුතාහි	216

උ

උඤ්ඤාමනො යො සභතෙ ජීවිච්ඡං	226
උරුබ්බාසු ච මෙ පසස	2

උ

උකග්ගවිතො උකමමකා	296
උකඤ්ච වකඤ්ච නිගග්ගා	54
උකභග්ගා පුරෙ ආසිං	480
උක රතනී වසිච්චනා	430
උක රතෙනං උභයො	350
උකායනො උකපථො	444
උකො මණි මානව කිං කරිසසති	240
උකො රාජ නිපජ්ජාමි	16
උකෙයො පසදකිණ්ණං	426
උකඤ්ච සට්ඨං වචනං භවෙයො	178
උකිදුපතං නගරං පදියසති	290
උතෙ වඤ්ඤා ච රාජානො	80, 222
උතෙ නරානං වතුරො ච දසා	250
උතෙ නිලා පදිසසනති	408, 416
උතෙ සිද්ධතරෙ නාගා	110
උථ මාණවා උච්චෙථ	332
උථයො රාජ වසතිං	254
උදිසෙහි පරිකඤ්ඤා	336
උචං අමතං ච රඤ්ඤා ච	328
උචං බො යාතං අනුයාසී භොති	274
උචං චෙ තෙ ලද්ධමිදං විමානං	280
උචං චෙ නො සො විචරෙත්ථ පඤ්ඤං	250
උචං චෙ මෙ විලපනියා	376

එ	පිටුවකයා
එවි. වේතං ජනො ජඤ්ඤා	164
එවි. ජානං වො බණ්ඩනාලො	124
එවි. තං අනුගච්ඡාමී	366
එවි. තං විතනිකාන	338
එවි. තං සිවියො ආහු	364
එවි. කුචං නාග අසමථදෙසං	280
එවි. කුචං නාගී අසමථදෙසං	286
එවි. න මූලෙහාසි සුඤ්ඤාති කභෙහා	270
එවි. නො සාධු පඤ්ඤාමී	54
එවි. මහඤ්ඤා පඤ්ඤා	352
එවඤ්ඤා මෙ වීලපතො	406
එවි. වග්ගකරො සනෙහා	8
එවි. වුඤ්ඤා වජ්ඣ	140
එවි. සංඝඛන සමථනනං	246, 352
එවි. සමනුසාසිකා	262
එවි. හි යො වඤ්ඤාමො බ්‍රාහ්මණොති	180
එවඤ්ඤා තෙ ලොකේදං විමානං	284
එවමෙතං මහාරාජ	334, 340, 346
එවමෙතං යථා බ්‍රුසි	282
එවමෙව කුචං රාජ	318, 338,
එවමෙව නරො පාපං	204
එවමෙව නරො පුඤ්ඤං	206
එවමෙව නුනාමෙහපි	50
එවමෙව දුග්ගතො සනෙහා	198
එවමෙව බාලස්ස පජ්ජමානාති	300
එවමෙව කුචං රාජ	324
එස භීයොහ පමුඤ්ඤාමී	76
එසයොහ රාජවසති	262
එසසෙලො මහා බ්‍රහ්ම	408, 416
එසසෙලො මහාරාජ	396
එසිකා පරිබායො ව	240
එසො වෙ සිවිනං ජනෙ	360
එසො තෙ වාසුල පිතා	126
එසො හි වත මෙ ජනෙ	152
එහි අමුච පියධිති	432
එහි කණ්ණ මරිසසාම	440
එහි තෙ අහමකබ්බස්සං	402
එහි තං අනුසිකවාමී	64
එහි තං අනුසිසසාමී	50
එහි තං පටිනෙසාමී	6
එහි තාත පියපුතත	432
එහිදුති ගමිසසාම	252
එහිමං රථමාරුඤ්ඤා	84
එහි සමච්චිවතතෙසු	10
එහි සමුච්ච හරිපකබ	318
එලමචරක සඤ්ඤානා	420

ම	පිට්ඨකා
මකඤ්චයි භුතානි	440
මකඤ්චයෙ පහඨයංච	186
මරබ්භිකා සුතරිකා ච මචජ්ඣා	92
මරොධා ච කුමාරා ච	6, 14, 266, 292, 346, 376, 484
මසංධෙහි ච දිට්ඨෙහි	470
මහරෙතං ධනුං වාපං	336

ක

කංචජජ ජාතා තසිතා	438
කඤ්චා කතමායා ච	424
කච්චායනො මාණවකොසම් රාජ	238
කච්චී අකශිරා චුක්ඛි	192
කච්චී අනකා ච තෙ ඵිතා	16
කච්චී අරොගං යොග්ගං	16, 478
කච්චී උභො අරොගා තෙ	468
කච්චී ධංසා ච මකසා ච	414, 428, 456, 468 476
කච්චී කුඤ්චෙ වෙදෙහ	194
කච්චී තෙ සුසරෙ ඛමනීයං	318
කච්චී නු මෙ අයඤ්ච සුතත	448
කච්චීනනු තාත කුසලං	14, 478
කච්චීනනු තෙ ජාතපද	48
කච්චීනනු භොතො කුසලං	414, 428, 456
කච්චී බහුච්චිං මාලං	202
කච්චී රමසි පාසාදෙ	202
කච්චී වො කුසලං සුතත	476
කච්චී මජ්ඣම ජාතත	14
කච්චී චා වාසනා	422
කතමං තං වනං සාම	62
කච්චී ධීතානං වෙදෙහ	210
කච්චී සරෙසු කිච්චානි	266
කච්චී කිරි සුතකාමායො	124, 126
කච්චී වන්දන ලිඤ්චෙකා	372
කච්චී වරෙයඤ්ච වුද්දෙසු	194
කච්චී ධම්මං වරිච්චාන	194
කච්චී ධම්මං වරෙ මච්චො	194
කච්චී නාම සාමසමසුන්දරාහි	134
කච්චී නාම සාමසමසුන්දරෙහි	134
කච්චී නු අභිවාදෙයඤ්ච	278
කච්චී නො අභිවාදෙයඤ්ච	282
කච්චී නො කුඤ්චරං දජජා	358
කච්චී භජෙහි පාදෙහි	12
කච්චී භවෙ භාසනි නාගරාජා	226
කච්චී හි ලොකාපච්චිතො සමානො	176
කච්චී කෙවිට්ච මහොසධෙන	316

	ක	පිටස්වකා
කථනනු වීරං ධාරෙතනී		372
කථනනු තාසං හදයං		386
කථනනු පථං ගච්ඡන්තී		438
කථනනු යාතං අනුයාධි හොති		272
කථනනු සො න ලජෙජයා		438
කදලී මහා බහු වීත්‍රා		242
කදලීච වාතච්ඡුපිතා		482
කද්‍ය සතඵලං කංසං		36
කද්‍ය සඤ්ඤා සතා හරියා		36
කද්‍ය සඤ්ඤා මෙසෙ		42
කද්‍යසු මං අජරථා		40
කද්‍යසු මං අමච්චගණො		42
කද්‍යසු මං අරියගණො		42
කද්‍යසු මං අසසගුමො		38
කද්‍යසු මං අසසරථා		38
කද්‍යසු මං ඔට්ඨරථා		38
කද්‍යසු මං ගොණරථා		40
කද්‍යසු මං ධනුග්ගාහා		40
කද්‍යසු මං ටීගරථා		40
කද්‍යසු මං මෙණ්ඩරථා		40
කද්‍යසු මං රථාරුහා		40
කද්‍යසු මං රාජ පුත්තා		42
කද්‍යසු මං සජ්ජරථා		38
කද්‍යසු මං සඤ්ඤා		42
කද්‍යසු මං සොණ්ණරථා		38
කද්‍යසු මං හතීගුණො		38
කද්‍යහං අජරථෙ		34
කද්‍යහං අමච්චගණො		36
කද්‍යහං අරියගණො		36
කද්‍යහං අසසරථෙ		34
කද්‍යහං අසසරුහෙ		36
කද්‍යහං ඔට්ඨරථෙ		34
කද්‍යහං කප්පාස කොසෙයා		32
කද්‍යහං වීණංච රුජකො		44
කද්‍යහං ගිරිදුග්ගෙහු		42
කද්‍යහං ධනුග්ගෙහෙ		36
කද්‍යහං පඤ්ඤා ගභෙඤ්ඤා		42
කද්‍යහං පොකඛරණියො රච්චො		32
කද්‍යහං මණිපලලබ්ධො		32
කද්‍යහං ටීගරථෙ		34
කද්‍යහං ටීචීලං චිතං	28,	30
කද්‍යහං මෙණ්ඩරථෙ		34
කද්‍යහං රථකාරොච්චි		44
කද්‍යහං රථසෙණියො		32
කද්‍යහං රථාරුහෙ		36

ක	පිටියබයා
කදහං රාජජුතෙත	36
කදහං සජ්ඣුරථෙ	32
කදහං සබ්බහං ධානං	42
කදහං සුව ඤාණපලලබ්බෙත	32
කදහං හජාරුතෙ	34
කදහං හත්ථිගුලෙඛ	32
කපණං විලපති සෙලා	126
කප්පාසිකඤ්චි කොසෙය්‍යං	482
කම්බලසසතරා උට්ඨෙත්තකු	148
කම්මනානං සංවිධෙත්තාන	266
කම්මාරානං යථා උක්කා	162, 324, 330
කරවීයා ච චග්ගා ච	324
කරෙරිමාලා විතකා	418
කරොති චෙ දරුතීණෙන පුඤ්ඤං	176
කරොමි තෙ තං චචනං	2, 10
කරොටීයා චම්බරා	486
කලිමෙව නුන ගණකාමි	198
කලීං හි ධීරානං කචං මගානං	174
කල්‍යාණං චක මං හවං	46
කල්‍යාණකීඤ්චං සුවිමං	404
කසිරඤ්ච පරික්කඤ්ච	8
කාසමා නාභිහරියනාති	372
කසස අඛං පරිග්ගඤ්ච	186
කසස ඵතාති අකඛිති	186
කසස කඤ්චන පචෙට්ඨන	186
කසස ජඤ්චොනදං ජකනං	186
කසස නු ඵයො පදසද්දෙ	64
කසස පසස චචො සුත්තා	196, 198
කසසපෙච්චුණහත්තාති	186
කසස ගෙරිමුතීඛා ච	186
කසස ලාධාරස සමා	188
කසස වාතෙන ජුජිතා	186
කසෙසනං මුඛමාභාති	462
කසෙසනෙ ලපනථා සුද්ධා	188

කා

කාකා උලුකා ච රහො ලභිත්වා	180
කාමං ජනපදෙ මාසී	360
කාමං මං සිවයො සබ්බෙ	364
කායෙන වාචා මනසා	212
කායො තෙ රථසඤ්ඤාතො	222
කාලඤ්ච ඤ්චො අභිජීහනාය	306
කාලඤ්චතා වික්කසාරො	224
කාසං කුසං පොච්ඡිලං	384
කාසික සුවිචත්ඨරා	128, 142
කාසියාති ච ධාරෙත්වා	372, 386

කී	පිටුවක
කීං තෙ වතං කීං පන බ්‍රහ්වරියං	278, 284
කීං ධනං යං ජියෙථ	22
කීං පන තං අතීදනං	116
කීං මාණවස්ස රතනානී අපී	238
කීවජා ලද්ධො පියො පුත්තො	66
කීන්ත්‍රු තාත ත්වං පජ්ඣායසි	230
කීන්ත්‍රු තුඤ්ඤං බලං අපී	156
කීන්ත්‍රු ත්වං වීමනො රාජසෙට්ඨ	310
කීන්ත්‍රුමා න රමයෙය්‍යුං	134
කීන්ත්‍රු මුගො කීන්ත්‍රු පකෙඛා	12
කීන්ත්‍රු සන්තරමානොව	2, 336
කීමග්ගියමඤ්ඤි වො තාත	466
කීමිදං අපපයෙද්දව	448
කීමිදං තුණ්හීභුතොසි	448
කීමබ්බියං ගහපතී	104
කීමෙහසො මහතො සොසො	46
කීසම් මෙ සිවයො කුඨා	362

කී

කීටා පටඛයා උරගා ව හෙකා	178
කීලෙ රාජා අමචෙවහී	256

කු

කුකුත්තා කුචිරකා	424
කුකුඤ්ඤං නදතී මාතඛෙයා	472
කුටජා සලලා නිපා	412
කුටඪී කුට්ඨකගරා	410
කුණාරකා බහු වීත්‍රා	240
කුණ්ඩලෙසු සුසිතෙ මාලෙ	468
කුතො ව යුපෙ මණ්ඩපට්ඨ මුත්තං	180
කුතො නු ආගච්ඡසී දෙවචණ්ණී	212
කුතො නු ත්වං භාරදවාජ	464
කුතො නු සමම ආගමම	58, 320
කුමාරිකෙ උපසෙනියෙ	52
කුමාරියොපි වදෙථ	116
කුමහමු පඤ්ඤං කුරියා	262
කුමඤ්ඤා මකරා වෙත්	242
කුමෙබ්බාදරො භග්ගපිට්ඨී	434
කුරරී භතජාපාව	160, 374
කුසලං පටීනාදුච්ඡී	154
කුසලකෙඤ්ච නො මුග්ගම	428, 456
කුසලකෙඤ්ච මෙ පුත්ත	14, 478
කුසලකෙඤ්ච මෙ මුග්ගම	414
කුසලකෙඤ්ච මෙ සමම	318

	කු	පිට්ඨකයා
කුසලසේනී ව මෙ සමඳො		392
කුසලා නවට්ඨිතසස		18, 20
කුසලො සබ්බනිච්ඡිනානං		350
කුභිතඤ්ඤ රටෙට්ඨ තච ජාතභූමී		238

	කු	388
කුටාගාථෙර සධිසොන		

	කෙ	
කෙන දුකුල මනෙතසි		66
කෙන මබ්බාහතො ලොකො		20
කෙන මං පයමං නෙමී		84
කෙන වා වාචපෙයොන		464
කෙන වා වීකලං තුඤ්ඤං		202
කෙවලො වාසි නිගමො		358
කෙසග්ගභණ්ඩුකෙඛිපා		384
කෙසෙසු ජටං බන්ධිතො		468
කො වෙ සමච්ඡිජ්ජනාදය		72
කොඤ්ඤං මග්ගරඤ්ඤ පියඤ්ඤ කෙකං		252
කොට්ඨකෙ උසුකාරසස		54
කොට්ඨාගාරඤ්ඤ කොසඤ්ඤ		22
කොට්ඨි සුඤ්ඤා සුලො ව		424
කො තෙ දිට්ඨා රාජකලී		144
කො තෙ බලං මහාරාජ		392
කො තං බ්‍රහ්ම බාහු වනසස මජ්ඣෙකි		150
කෙදනී නභාපධිසසති		72
කොදනී භොජයිසසති		72
කොඤ්ඤ තෙ භගවා සඤ්ඤා		48
කොඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණවංශොඤ්ඤ	156,	162
කොඤ්ඤ මං උසුතා වීජ්ඣති		56
කොඤ්ඤ මෙ පටිපඤ්ඤා		46
කො ඤු වා තං කසස වා		56
කොමාරී සභසසභං භට්ඨා		458
කොයං මජ්ඣෙකි සමුද්දසමිං		24
කොරණ්ඩකා අනොජා ව		422
කොරව්‍ය රාජසස ධනඤ්ජයසස		232
කො රාජසුතං නිසභං		404
කොලිනියායො ඉධ ජීවලොකෙ		96
කොසලේයං සෙට්ඨිකුලෙ		208

	ඛ	
ඛජ්ජරෙත්ඨිලාමයා		234
ඛණ්ඩාලුකලමඛානී		468
ඛණ්ඩිකං මෙ පතති		444

බ

පිටස්ථාන

බන්ධ්‍යමනිතා ව නයො ව වෙද	184
බන්තා න වෙසා න බලිං හරනති	178
බදිරධගාර වණණහා	186
බනන් හවෙ හාසති නාගරාජා	226
බරා බාරොදිකා තන්තා	220
බරාජිනො ජටි රුමි	164
බලුකපාදෙ අඛිනමො	434
බලං සාලං පසුං බෙත්තං	260

බි

බිඛාරති සමාපනතං	348
බිඛං රතිං වීඤ්ඤාසං සබ්බං	226
බීඤ්ඤාං ගීචං පසාරෙහි	168
බීඤ්ඤාං මමං උඤ්ඤාං කාතියාන	272

බී

බීයතෙවසස නං පුඤ්ඤං	204
බීයතෙවසස නං පාපං	204
බොමා ව තස්ස පදුමා	418

භ

භවිජරං වදෙරං කුමාරෙ	116
භවිජරං වො සරණියො	126
භවිජනො සො භාරඤ්ඤාපො	414
භණ්ණාමසෙ මණිං තාන	156
භණ්ණාභෙතං මහානාගං	158
භනාඨා ගිරිවිදුඤ්ඤානං	398
භනාමන වීලිච්චිචා	388
භනාං මෙ ධාරයනතියා	354
භමහීරෙ අසමෙයාසමිං	24
භවං සහස්සං උපහඤ්ඤා නාගං	228
භහපතයොපි වදෙරං	116

භා

භාමවරං නිගමවරං	122
භාමෙ භාමෙ සතං කුමහා	472
භාවො තස්ස පජායතති	6

භී

භීව්‍යා බද්ධා කීසස ඉමෙ පුනෙකෙ	92
-------------------------------	----

	ග	පිටුවකයා
ගුණො කසිපගොතොයං		192
ගුණසස හි ගුණමෙව සාධු	310,	312
ගොමණචල පරිබ්බලොහා		22

ස

සමමභිතතො මනුජා පිවනති	94
සරමාවසමානසා	250

ච

චචෙකාරා කුකකුටා නාගා	424
චණ්ඩල පුතොපි අධිච්ච වෙදෙ	184
චතතාමයා ජානපද	50
චන්දං ඛො නං දෙහලායසි	230
චමරී මොරහකෙහි	388
චමෙපයාකා නාගමාදියො	234
චමෙං විහනනති එළකසා	296
චමෙවාසී ජමාසෙති	414
චරිතාපි බහුං හදුං	196
චරියා තං අනුබන්ධෙසො	350
චරියාය අයං අයො	350
චාතුද්දසිං පඤ්ඤසිං	100, 104, 106, 198
චාතුරනො මහාරචෙධා	350
චාපො වුනුදරො අසා	258
චාපො දුනුදරො ධිරො	258
චාරුත්ඛිරුකාං වෙඤ්ඤ	410
චිත්තකුටොති යං ආහු	112
චිත්තා ජානපද ආහු	486
චිත්තං මං වින්දති සුතදිසවා	100, 102,
චිත්තකලෙරු සුසිතෙ	356
චිරං විවාදෙ මම කුඤ්ඤමසා	248
චීවරං පිණ්ඩපාතංච	104, 106, 108
චුලොසිති මහා කපප	196
චෙතියො පරිකරිංසු දිසවා	392
චෙලුකෙඛපො අවක්ඤ්ඤ	486
චොරා ධනසා පඤ්ඤති	22

ජ

ජකලීව මිථි ජාපං	446
ජකලීව මිථිං ජාපා	446
ජන්දකඤ්ඤ රාජිනො අසා	262
ජනනං හි එකංච මති සමෙති	316
ජමායං වෙ නිසිඤ්ඤසා	166

ජ	පිටුවකයා
ජවං වලිතං පඩකගතං	72
ජානාසි ඛො රාජ මහානුභාවො	316
ජයො මහාරාජ පරාජයො ච	248
ජාතරූපමයං වසසං	486
ජාතරූපමයා කණණො	234, 236
ජාතීමනං අජවං ච	82
ජානාමී මාණව කයාභමසමී	252
ජාලිං කණ්ඤාජිතං ධීතං	458
ජිණ්ණභමසමී අබලො	402
ජිහනං පොසං ගවාසසඤ්ඤා	222
ජිවිතං ව පසස ඛලිසෙ න වීඤ්ඤා	94
ජීවිතං නුන තෙ වසනං	140
ජෙට්ඨපුතනං උපගුඤ්ඤා	264
ජෙට්ඨො අථ මජ්ඣමො කණ්ඤො	310

ධී

ධීතෙ මජ්ඣන්තිකෙ කාලෙ	384
----------------------	-----

ක

කං ව දිසවාන ආයතනී	478
කං වජ්ඣන ගඤ්ඤානුලිඤ්ඤා	252
කං වෙතං අනුසාසිංසු	396
කං තඤ්ඤා ගතිමා ධීතිමා	250
කං කං කණ්ඤාජිතාවොච	440
කං කං වෙතා පුරකකඤ්ඤා	394
කං කං පිතාපි අවච	120
කං කං බුද්ධි මහාරාජ	370
කං කං මාතා අවච	118
කං කං ගතඤ්ඤා යාවසසු	402
කං කං දඤ්ඤා මහාරාජ	164
කං කං පතීත මඤ්ඤා	168
කං කාදිසිං පාණඤ්ඤා	346
කං දිසවා වෙතපාමොකඤ්ඤා	392
කං දිසවා රාජා පරමපතීතො	290
කං දෙවා පටිනාදිංසු	112
කං නාගකඤ්ඤා වරිතං ගඤ්ඤා	276
කං පඤ්ඤානු පුච්ඤ්ඤා	318
කං පට්ඨං බුභාරඤ්ඤා	404
කං භාවිතඤ්ඤාතරං	156
කං මෙ තථා හොතු වසෙමු තීහං	252
කං මෙ වතං කං පන බුභව්වරියං	280, 284
කං මෙ වතං සමීඤ්ඤා	480

ක	පිට්ඨකයා
තං මෙ සුඨිට්ඨං සුද්දතං	408
තං විමානං අභිජ්ඣාය	152
තං සුචා අනෙතාපුර	116
තං සුචා අමනුසෙසා	144
තං සුචා බණ්ඩහාලො	144
තං හඤ්ඤමානං නිරයෙ වජනාං	216
තගරඤ්ඤ පලාසෙත	206
තගස තෙ මයමකඛාම	396
තඤ්ඤ දීඨවාන ආයතනං	14, 476
තඤ්ඤ දීඨවාන ආයතනී	160
තඤ්ඤ දීඨවාන වෙදෙහො	202
තඤ්ඤ සොවණ්ණසෙසෙ පිට්ඨෙ	200
තඤ්ඤෙව කුමාරං මසවා සමධ්වී	182
තතද්දසා මීගො සාම	58
තතො අන්ධානමාදය	70
තතො අස්ස සහස්සානී	470
තතො කණ්ණාජිනායාපි	450
තතො කත්තා තරමානො	466
තතො කුමාරා පසකාමුං	432
තතො කුමාරා බ්‍රහ්මිනා	432
තතො කුමාරෙ ආදය	432
තතො බොමඤ්ඤ කායුරං	482
තතො ව බො සො ගතඤ්ඤාන	318, 322
තතො ව පායාසි පුරෙ	322
තතො ව රාජා තරමානො	84
තතො ව රාජා පායාසි	14, 322
තතො ව රාජා වෙදෙහො	324
තතො ව සො අපකාලෙ	318
තතො වුතා සා වුසතී	356
තතො වුතාහං වෙදෙහ	198, 208, 210
තතො වුතො ඉධ ජාතො	196
තතො ද්‍රෝසකත රත්තස්ස	200
තතො නාගසහස්සානී	470
තතො නික්ඛන්ත මත්තං තං	220
තතො පට්ඨාය පාසාදෙ	212
තතොපි පටීරාජානං	348
තතො මද්දිමපි නභාපෙසුං	480
තතො සො පණ්ඩිතො ධිරො	330
තතො රත්තා විවසනෙ	200, 360, 376, 456, 462
තතො රථසහස්සානී	470
තතො රාජා තරමානො	14
තතො වෙස්සන්තරො රාජා	438, 440, 474, 480, 486
තතො සට්ඨිසහස්සානී	470, 480, 484

	ක	පිටුවනො
තනො සුණහං මහාරාජ		382
තනො සෙනාපතී රඤ්ඤ		190
තනො සෙනාපතී රාජා		470
තනො සො බ්‍රාහ්මණො ගනකං		404
තනො සො බ්‍රාහ්මණො භීතො		402
තනො සො බ්‍රාහ්මණො උදෙඤ්		432
තනො සො මුද්‍රකාභිධියා		192
තනො සො රජප්‍රමාදය		432
තනො සො විරුණො නාගො		232
තස්ස කා නන්දිකා බිධිධා		22
තස්ස තෙ පුරිසව්‍යාසං		170
තස්ස තෙ සො පාතුරහු		168
තස්සද්දස කුමාරං සො	362,	476
තස්ස නව්වනතී ගායතනී		252
තස්ස පඤ්ඤා සානුවරො		150
තස්ස බිඤ්ඤාසරා විගු	398,	474
තස්ස මිත්තං අසෙවිසසං		208
තස්ස සඤ්චිතන ගතං තං		220
තදයං අසිතො ධාතො		442
තත්‍රාසුං කුමුද සුත්තා		192
තදසී යං භීංසනකං	358, 380, 432,	458
තදහං බ්‍යථිතා භීතා		450
තමගතනී වෙඵරියං මහගසං		238
තමඤ්චුත්තං සරණං පවිසස		180
තමජ්ඣපත්තං රාජපුත්තං		456
තමකීසකමම හද්දෙනත		396
තමනුපුළ්ඡී වෙදෙහො	188,	198
තමනනු යායුං බ්‍රහවො		192
තමබ්‍රවී මහාරාජා		382, 386
තමබ්‍රවී රාජ පුත්ත	364, 382	384, 386
තමානුපත්තං අසිපත්ත පාදපං		220
තමාරුහතනී නාරියො		218
තසමා අහං කුසා වධාය යුත්තො		272
තාසමා පලපුටසෙසව		206
තසමා සතඤ්ච අසතඤ්ච		460
තසමී මෙ සිවියො කුඤ්චා		392
තසස උත්තර පුබ්බන		396
තසස කොමාරිකා හරියා		234
තසස වෙනො පටිසෙසාසි		406
තසසජ්ජහං අත්තසුඛී විධෙයොසා		254
තසස තෙ අනුමොදනතී	456,	460
තසස තෙ සබ්බො ආනන්දෙ		48
තසස තං දදතො දනං		82
තසස තං විචනං සුත්වා	148, 154, 332,	462
තසස සොහං න දසසාමී		408

	ක	පිටුවනො
තසසි පාදෙ ගහෙඤාන		10
තසසි පාදෙ පමජනනා		68
තසසි පුටොධා වීයාකාසි	86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112	
තසසි වෙකා දුතියාසි		320
තසසි යානං අයොජෙසුං		192
තසසි රජජසස සො භීතො		12
තසසි රජජසසහං භීතො		8
තසසි රඤ්ඤෙ අහං පුනෙතා		4
තසසි සඩ්ධිපපමඤ්ඤෙය		78
තසාහං මනෙත පරකදොධා		156
කුඤ්ඤා කසස වා පුනෙතාසි		56
කුඤ්ඤා දෙව සපඤ්ඤෙය		204
කුඤ්ඤා සෙටොධා කුමනුකරොසි		228
කුං නො ආවිකරොති භූමිපාල		310
කුං නො විනෙසසසි රථං ච නඤ්ඤං		290
කුං මං නාගෙන ආලඛි		164
තසසා උතරපුටෙඛන		398
තසසා කාමාති සම්මනෙතා		320
තසසා ච නාගමානෙසුං		482
තසසානුජං ධීතරං කාමයාමී		270
තසසා බාලාං අභිගමිංසු		200
තසසා ලාලඤ්ඤං සුඤ්ඤා		376
තසසා ලාලපමානාය		446
තසසාවිදුරෙ පොකඛරණී	412, 418	
තසසා යායනහ කාලමභි		444
තසසා සුමජකියාස පියාස හෙතු		290
තසසාහං ඵරුසං සුඤ්ඤා		8
තං කම්මං නිභිතං අට්ඨා		208
තං ඛජජමානං නිරයෙ වසනතං		216
තං ඉණො පට්ඨමොදී		192
තා ච සත්තසතා හරියා		44
තා නං තඤ්ඤා ගතාවොට්ඨං		398
තාය සෙනාය මිටීලා		316
තාවතීංසෙ ච යාමෙ ච		246
තිණමාසි පලාසමාසි මෙණෙඤ්ඤා		296
තිංස මෙ පුරිස නාට්ටනෙතා		334
තිණ ලතා ච ඔසඤ්ඤා		442
තිණෙණා භීයො රාජා ගඛනං		336
තිඤ්ඤාති පියාලාති	64, 76, 414, 428, 458	

කී

කීණි උපපලජාතාති	418
කීණි තසසාරුජාතාති	422

කු	පිටුවක
කුමභ ව පුතෙහි පසෙසප	444
කුමභහි බුහෙහි පකතො	404, 406
කුඤ්ඤ මංසෙහි මෙදෙන	408
කුඤ්ඤව සමබලං හොතු	414
කුලා යථා පග්ගහිතා	206, 254, 256
කුච්ඡුච්ඡු ගච්ඡාමී අනොම පඤ්ඤා	298
තෙ ආගතෙ මුඛනි ධම්මපාලො	254
තෙ ගන්ධබ්බෙ ව රක්ඛසෙ	230
තෙ ගන්ධවා දීසමඤ්ඤානං	390, 474
තෙ ඡෙත්වා මච්ඡුනො ජාලං	28
තෙ තස්ස අමෙහි පසුඤ්ඤා	390
තෙ තස්ස ගහපකයො අවොචිංසු	118
තෙ තස්ස ජුෂ්ඨ උභයෙ සමාගතෙ	248
තෙ දීඤ්ඤාන ලබ්බෙන	150
තෙතීඨ රඤ්ඤා වරමාභිජෙති	238
තෙ නුත පුකකතා මඤ්ඤා	444
තෙ පාචිසු අකමච්ඡෙන මන්ණා	246
තෙ පාචිසු පුරං රච්චං	486
තෙ පාචිසු බුහාරඤ්ඤා	474
තෙ මනුසං මිඟං වාපි	382
තෙ ජීගා වීය උසකණ්ණං	446
තෙ රාජ පුකකියා පුතෙහි	476
තෙ වසසපුගානි බහුනි තස්ස	98
තෙසමි තාදීසකං ඉච්ඡන්ති	122
තෙසං ලාලභිතං සුඤ්ඤා	370, 442
තෙසං ලාලභමානානං	74
තෙසං සධ්ධසාමඤ්ඤාය	460
තෙසං සුඤ්ඤාන නිගෙසාසං	474
තෙසාහං පභිතො දුතො	408
තෙසු මන්ණා කිලන්තා ව	376, 380

උ

උනා ව මඤ්ඤිමෙ පුරා	448
උනා මෙ නපපතෙයසුං	354
උයා ඉඤ්ඤා නසංසෙය්හ	314
උයොපි තස්ස පකකන්දුං	378
උලා ජවෙන භායන්ති	14
උලා සිඛ්ඛටකා වෙසී	412

ඳ

ඳකඛිණං වාපහං බාහුං	362
ඳජෙජමු ඛො තෙ සුනාහුං සුනෙතං	270
ඳුතො මෙ න වීයෙථ	462
ඳුමී න වීකමාමී	356, 430, 458

ද

පිටුවකයා

දදුම් හොතො හරියං	460
දදුම් දැනි තෙ හරියං	324
දදුභි දැනි මෙ හරියං	322, 324
දදුලලමානා ආහෙතඤ්ඤා	100
දදුනෙගෙසු මහානිධි	26
දදුමි නිකඛසහස්සං තෙ	344
දදුරිතො පඤ්ඤානො වා	6
දදුමාසෙ ධාරධිජාන	356
දදුසෙසු කාළියො ඡ ව	246
දදුජෙජු මො පඤ්ඤානානි හොතො	214
දදුසෙසු රාජියො සෙතා	246
දදුසෙසු පඤ්ඤානා අහු	314
දදුසෙසු මානලී රඤ්ඤා	84
දදුහරා ව රුකඛා වදා ව	420
දදුහරා කුං රුපවනී	400
දදුහරාපි හී මීයනනී	20
දදුහරා විය අලුච්ඡාරා	348
දදුහරා සත්තසතා ඵතා	128
දදුහරො යුචා නානී බුහා	66
දදුනානි දෙහි කොණ්ඩකඤ්ඤා	118, 120
දදුනමස්ස පසංසාම	464
දදුසං දසිඤ්ඤා සො දජ්ජා	464
දදුසෙ කම්මකරෙ පෙසෙසු	262
දදුසො ව පඤ්ඤාසු යසසු ඛාලො	304
දදුනනුච්චං න භාපෙසා	260
දදුනතං නිකඛසහස්සං මෙ	344
දදුච්චං අධියසෙ මායං	342
දදුචා වා යදි වා රතනී	256
දදුච්චාන තං වීමලං භූරිපඤ්ඤා	282
දදුච්චාන පතීතං සාමං	70, 72
දදුච්චාන ලොකවනනානා	48
දදුච්චා මණිං පහස්සරං ජාතිමනා	238
දදුච්චා සම්පතීතෙ සොරෙ	382
දදුච්චං උපයාවනානී	136

දී

දීසස්ස කෙසා අසිතා	66
-------------------	----

ඳ

ඳුකකතඤ්ඤා හී නො පුහන	468, 480
ඳුකකතං වත හො රඤ්ඤා	464
ඳුකකරං වත තෙ ඤ්ඤානී	398
ඳුකඛං මො දෙව ජායෙන	124
ඳුකඛං මො මෙ ජනායථ	120
ඳුකඛස්ස හදයං ආසී	446

	ද	පිටියකයා
දුකඛපතීනො පි නරො සපඤ්ඤා		26
දුදදං දදමානානං		460
දුදීපො සාගරො සෙලො		80
දුභතො චනචීකාසෙ		368
දුමං ඉච පථෙ ජාතං		406
දුමං යථා සාදුඵලං අරෙඤ්ඤා		300
දුයයිධං තෙ නචමීයං		400

	ඳ	
දෙවතානුසි ගතධෙධා		2
දෙවපුඤ්ඤා මහිඤ්ඤා		84
දෙවරාජ නමො ත්‍යජ්ඣ		354
දෙවවාහචතං යානං	234,	736
දොරං නප්පතීඤ්ඤාචී		198
ද්විති සමණ චක්ඛුති		54

	ධ	
ධජො රථසස පඤ්ඤාණො		386
ධනවධා හී තෙ නාගා		188
ධනුග්ගහානං පචරං		384
ධම්මකාමො සුතාධාරො		250
ධම්මංචර මහාරාජ	76,	78
ධම්මං නෙසාදු හණථ		68
ධම්මාසසාපචීන්. කුමඹී		370
ධම්මෙන රජජං කාරෙනා.		480
ධම්මො මනුජෙසු මානිනං		228
ධවසසකණණං බද්දිරා	410,	416
ධාතා චිධාතා වරුණො කුචෙරො		170
ධාරයිමං මණිං දීව්‍යං		152
ධාරෙතොතා බ්‍රාහ්මණං චණ්ණං	408, 410, 412, 416, 418,	426
ධීරා ච බාලා ච භවෙ ජනිඤ්		298

	න	
න ඉටියකා භොග්ගී සීලා විරෙනපි		182
න ඉමං අකුසලො දීව්‍යං		154
නකඛනෙ උකුපබ්බෙසු		402
න බො නො දෙව ප්‍යඤ්ඤාචී		454
න භුඤ්ඤාමකං විචරෙය්‍ය		314
නග්ගා නදී අනුදකා		384
නච මෙ තාදීසො චණ්ණො		80
නචමඤ්ඤා ව්‍යමහිතො නාග		278
නචමඤ්ඤා ව්‍යමහිතො නාපි		282
නචා පි මෙ සිවලි සො අභතෙධා		52

න

පිටියැකා

නවායං බ්‍රාහ්මණො නාත	440, 466
නවාහමෙනං ඉච්ඡාමී	144
න වාහං තසස දුබ්බායං	360
න වාහං පණණං භුඤ්ජාමී	16
න වෙච්ච තෙ කතං පාපං	354
නච්ච ගීත තුරියෙහී නාදිතෙ	290
නඤ්ජාදයො සුඤ්ඤානියායො	242
න නාව භාරො පරිපුරො	204
න තෙ කට්ඨානී භික්ඛානී	452
න තෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්ඡාමී	400
නඤ්ඤී කීඩා උඤ්ඤී රඤ්ඤී	400
නඤ්ඤී දෙච පිතරො වා	194
නඤ්ඤී ධම්මසස විණණසස	194
නඤ්ඤී මෙ සිප්පට්ඨානං වා	402
නඤ්ඤී භනතා වා ජෙය්‍යා වා	106
නදනතු හෙරි සත්තාධා	12
න දිසසතෙ අගගිමත්‍රුප්පට්ඨා	174
න දුක්ඛං අහිනා දට්ඨං	400
න දෙච මඤ්ඤං වචනා	470
න ධනෙන න විතෙන	232
න නිද්දානං ඛුං මඤ්ඤා	256
න නු ඤ්ඤී සද්දමසසාසි	450
න නු මද්දී වරාරොහා	450
න නො විවාහො නාගෙහි	148
නන්දය නුත මරණෙන	342
නන්දිකා ජීව පුත්තා ච	412
න පණ්ඩිතා අතන සුබසස හෙතු	306
න පුත්තො මඤ්ඤාමානො	258
න බධිරො න මුගොසභී	2
න බාළභං ඉඤ්ඤී ගච්ඡය්‍ය	258
න භවං ඵනී පුඤ්ඤාඤ්ඤා	416
න මඤ්ඤං මතතිකං නාමං	356
න මීගාජන ජාතුවච	48
න මීගෙ න පි උය්‍යානෙ	26
න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං	434
න මෙ ඉදං යථා දුක්ඛං	60
න මෙ ජජෙඤ මනී අඤ්ඤී	394
න මෙ දෙසසා උභො පුත්තා	458
න මෙ මංසානී බඤ්ඤානී	56
න මො තෙ කාසිරාජත්ථී	68
නමො තෙ කාසිරාජත්ථී	62
නමහී දෙවො න ගන්ධබ්බො	2
නයිධ සතති සමණබ්‍රාහ්මණො වා	280, 286
න රඤ්ඤාඤ්ඤා සද්දිසං වත්ථං	256

න	පිටියිඛකා
න රඤ්ඤ සමකං භුඤ්ජ	256
න රියො ඉමා සමපරිභින්නගන්නා	96
න වා මායං මණිකෙයො	154
න වාස මභිරොවාමී	430
න වෙ තෙත්තංස ඛද්ධා මෙ	16
න වෙ රාජා සධා හොති	258
න සාධාරණ දුරුස	250
න සාධු ඛලවා බාලො	300
න සිප්පමෙතං විද්ධාති භොගං	298
න සිරි තරමානස්ස	320
න සො මුගො න සො පකෙඛා	12
නහනුනායං රටියිපාලො	140
නහනුනිමස්ස රඤ්ඤ	140
නභි කුටකාරිස්ස හවනභි තාණා	96
නභිනුන තුඤ්ඤං කලායාණි	400
නභි රාජකුලං පඤ්ඤා	254
නහෙතා යාව යොගී	430
නහෙතෙ දුලලහා දෙව	190
නහෙතෙ සුලලහා කායා	80

නා

නාග නාසුරු කලායාණි	342
නාගවර වචො සුඤ්ඤාභි මෙ	230
නාගාව කප්පිතා දනභි	334
නාගො හමසමිං ඉඤ්ඤා	150
නාති දුරෙ හවෙ රඤ්ඤ	258
නාති මඤ්ඤමී රාජානං	148
නාති වෙලං පභාසෙයා	258
නාධිවච ලඤ්ඤං පරිණාමජං මෙ	278
නාධිවච ලඤ්ඤං න පරිණාමජං මෙ	284
නානාදුම ගණාකිණණං	244
නායං පුරෙ උක්කමති	294
නාරදෙ ඉති මෙ නාමං	48
නාලං අජධා වනෙ දච්චිං	66
නායස්ස වොරා පසභනභී	4
නාස්ස පීඨං න පලලඛකං	256
නාස්ස හරියාභි කීලෙයා	256
නාහං අකාමා දුසිච්චි	382
නාහං අසජ්ඣිකා පකෙඛා	8
නාහං එවං ගතං ජාතු	106
නාහං තච්චි කරිස්සාමී	432
නාහං තච්චි කුලෙ ජාතං	400
නාහං ද්විජාධිපො හොමී	156

නී	පිටපිඛයා
නීතනිණිකා නභාපෙකා	466
නීකබමනෙත මභාරාපෙ	386
නීකබ්භත සසා පච්චසා	190
නීග්‍රොධංච පථෙ ජාතං	406
නීචචමඛ්‍යා භතො ලොකො	20
නීජකුඛ්‍යා සිවයො සබ්බෙ	408
නීඝ්‍ර නඤ්ඤී විජමභිකා	46
නීනභාදීතා තෙ පඨවී	456
නිමනාසී ච නාමෙභි	114, 463
නීමී භවෙ මාතලීං අජකුඛාසථ	86
නීයාම දෙව යුද්ධාය	190
නීඋයෙ තාව පසසාමී	84
නීරයං නුන ගච්ඡාමී	62
නීරිඤ්ඤියං සනතං අසඤ්ඤකායං	176
නීචනඤ්ඤිකාන රථං	474
නීචානචුක්ඛි වද්දෙසු	260
නීචෙසනමභි තෙ දෙව	332
නීචෙසනානී මා පෙකා	332
නීචෙනෙසු සොබ්බෙහසු	148
නීසජ්ජ රාජා සමෙමාදී	192
නීසමම බන්ධියො කඤ්ඤිරා	308
නීසමම වත්තං ලොකසස	24
නීසීද දුනී රාජීසී	112

නී

නීචෙ වොලභ්බතෙ සුරියො	444
නීයමානං කුමාරා තෙ	436, 440
නීලනෙත්තා නීලභමු	354
නීලච්ඡඨරානෙකො	470
නීලුපලාභං විමලං අනඤ්ඤං	112, 228

නෙ

නෙදීප්පා තෙ අමිත්තානං	320
නෙ ච තං අනිමඤ්ඤමී	164
නෙච මං නිං පඤ්චෙතං	52, 54
නෙච මඤ්ඤං අයං නාගො	162
නෙච මිභා නසසුනො පි ගාවො	180
නෙචස්ස මඤ්ඤී භකුටී	458
නෙචාසං කෙසා දීඤ්ඤනඤ්ඤි	448
නෙචෙස ධම්මො න පුනෙතං කිම්බං	264
නෙසධම්මෙඤ්ඤි මභාරාජ	68, 332, 364
නෙසාද පුනෙතා භද්දනෙත	56

නො

නො භජෙඨ්ඤ්ඤි ජනමාදෙඤ්ඤි	222
-------------------------	-----

ප

පිටස්ථාන

පකකාමී සො රුණණමුට්ඨො	404
පවචනො වා පි කුපිතො	122
පවචන් නිරයෙ සොරං	158
පඤ්ච ථුපං දීඝසන්දං විමානං	100
පඤ්ච පණ්ඩිතා සමාගතා	308
පඤ්ච පණ්ඩිතා මයං හදනොත	302
පඤ්ඤාල පච්චුග්ගත සුරසෙන	246
පඤ්ඤාලො සබ්බ සෙනාය	314
පඤ්ඤවා බුද්ධියමපනොතා	260
පඤ්ඤය ව අලාභෙන	8
පඤ්ඤයුපෙතං සිරියා විභීතං	298
පඤ්ඤවෘත්තං මහොසධොක්ඛි	312
පඤ්ඤ හවෙ හදයං පණ්ඩිතානං	288
පච්චිග්ගභීතං යං දිනනං	394, 396, 416
පච්චලමං ගතං සලලං	56
පච්චිකො රාජමග්ගො	484
පච්චරුජුභි තෙ කඤ්ඤ	18, 22
පච්චිකමොදිනො රාජා	194
පණ්ඩිතෙ සුතසමපනො	188
පණ්ඩිතො ව චියනො ව	268
පණ්ඩිකමධලසඤ්ජනනං	358; 392
පණ්ඩු කිසියාසි දුබ්බලා	228
පතාකා වමමිනො සුරා	336
පත්ථාන යානං අතුලානුභාවං	276
පදුමං ජාලිනො දෙභි	450
පදුමං යථා හස්ගතං	158
පදොධා භුමමනනප්‍රිකඛසමී	350
පබ්බතභාහං ගන්ධමාදනෙ	74
පබ්බතෙ ගිරිදුගෙගු	162
පභාසති ඉදං ව්‍යමහං	102, 104, 106
පමනො මනනනාතීතො	324
පරදරං න ගච්ඡියාං	462
පරදිනනකෙන පරනීටධීතෙන	52
පරසසවා අභනනොවාපි හෙතු	302
පරිග්ගහං ලොභ ධමමඤ්ච සබ්බං	226
පරියාගතං තං කුසලං	210
පරියායවපී මෙ අයො	350
පරුළුභකච්ඡනචලොමා	356
පරුළුභකච්ඡා තගරා	82
පරොසහස්සපාසාදෙ	244
පරොසහස්සමි සමනතාවෙදෙ	182
පලලමොගු සධිකාන	388
පලසතා ව ගච්ඡා ව	242
පසනනමුච්චමණ්ණසි	336

ප

පිටුවකිනා

පසාරය සන්තනකඤ්ච	48
පසස වතුකඤ්ච සුරියකඤ්ච	244
පසස කුං පණණසාලායො	240
පසස තොරණමගෙගසු	240
පසස නගරංසු පාකාරං	240
පසස පබ්බතපාදෙසු	242
පසස හෙරි මුතියා ව	242
පසස මලෙල සමජ්ජසම්.	242
පසසසන්තං මුහුං උණං	218
පසසාම් වොහං දහරං	18
පසසාම් වොහං දහරං	18
පසෙසසු දෙවකඤ්ඤායො	244
පසෙසසු පොකචරණියො	244, 246
පහුතතොයා අනිබාතකුලා	90
පහුතහකෙඛා හවති	4
පාටලී සමුද්දකප්පාසි	422
පාඨිනවණණා නෙතනිංසා	336
පාථෙයාං මෙ කරොති	402
පාදෙ දෙව පසාරෙහි	316
පානාගාරෙ ව පොණ්ණ ව	240
පාපකං වත තෙ ඤාතී	398
පාපානි කම්මානි කරොති බාලො	298
පාපං සභායං ආගම්මි	208
පාරිකෙ කාසිරාජායං	66
පාරෙවටා රචිහංසා	426
පාරෙවතා හවෙය්‍යා ව	410
පාසාදගතො වීදෙහපෙට්ඨො	296
පිබ්බලො ව චීනතො ව	434
පිතු මාතු වහං වතො	6
පිපායා පියෙන සබ්බමි	454
පිතාලබ්බාරා පිතවසනා	334, 378
පුකඤ්ඤා සුරියසස නෙ ජනිතු	312
පුච්ඡසු මං රාජ තවෙස අපො	214
පුච්ඡාමි කඤ්ඤාරං අනොමපඤ්ඤා	226
පුච්ඡාමි තං නාරද එතමසු	214
පුච්ඡාමි තං මහාබාහු	80
පුණණපානං පලබ්බෙහි	6
පුණණමපි වෙනං පඨවීං ධනෙන	274
පුකතා පියා මනුසසානං	468
පුකෙන ව මෙ උදීකෙඛසි	264
පුකෙන පසුකඤ්ච ධඤ්ඤාකඤ්ච	454
පුකෙනසු මද්දීදය්‍යාසි	364
පුකෙනහි දෙව යජිතබ්බං	116

	ප	පිටුවකයා
පුකො මෙ සකක ජායෙථ		462
පුකං ලභෙථ වරදං		354
පුකං වා භාතරං සංවා	258,	262
පුච්චොම මචජාකිණ්ණං		398
පුන පි භතොත දකෙඛම්		200
පුළාභිභාරසස වනසස මජ්ඣේ		150
පුබ්බෙ ව බොසි මෙ වුනො	122, 124,	126
පුබ්බෙවසස කතං පුඤ්ඤං		204
පුරතො විදෙහෙ පඤ්ඤා		244
පුරතො සෙතතො යාති		332
පුරිමං සරති සො ජාතිං		12
පුරිමං සරාමභං ජාතිං		8
පුරිසසස වධං න රොවෙයාං		462
පුරෙ පුරස්වා කා කසස භරියා		184
පුරං උඤ්ඤාපසමපනතං		240
පුජකො ලභතෙ පුජං		4
පෙත්තිකං වා ඉණං භොති		164
පෙලකා ව විසාසාද		424
පෙසෙථ කුඤ්ඤරෙ දන්ති		334
පොසෙතා තෙ ජනෙත්ති ව		346
පංශුරා වකුලා සාලං		420
ඵාරුසකං වික්කලකං		144
ඵලං අමබං භතං දියවා		50
ඵලානමිව පකකානං		22
ඵුජති වරවණ්ණාහෙ		354

බ

බහුකා තව දිනං		142
බහු කීවා පටංගා ව		382
බහුජනො පසනොධාසි	292,	346
බහු ජානපද වඤ්ඤෙ		6
බහු දුක්ඛ පොසියා වඤ්ඤං		138
බහුති වසස පුගාති		414
බහුපකාරො නො භවං		114
බහු වසසගණෙ තස්ස		208
බහු හස්සී ව අසෙස ව		48
බහුභි වකවරියාභි		384
බහුං වීදං මුලඵලං		446
බාරාණසියං ගභපති		108
බාරාණසියං ඵීතාය		196
බාරාණසී පවාධිතා		150

බ

පිටුවක

බාලෙහි දනං පඤ්ඤිතං	194
බාලො නං ඵලමුගොසි රාජ	326
බාලාං බොසි තුවං කුඛො	70
බාලාං බොසි තුවං දිකො	70
බාලාං බො නං පමනොසි	70
බාලාං බොසි තුවං මනො	70
බාලාං බො නංසි විමනොසි	70
බාලාං බොසි තුවං සුමනො	70
බිලසතමි මං කනා	142
බිජකසස ව්චො සුනා	198
බුජ්ඣසු බො රාජකප්පි	144
බුභවරියසස වෙ භඤ්ඤා	154
බුභවාළමිගාකිණණං	68

භ

භතකුපරියෙසනං චර	230
භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා	94-96
භයංහි මෙ විඤ්ඤි සුත දිසවා	90
භරියාය මං නං අකරි සමඛිං	288
භවනති තසස වතොරො	62
භසසනති මකරඤ්ඤි	412
භාසනඤ්ඤ මුදුකා වාචා	316
භීරු කිමසුරියා රාජ	58
භුනා සකඵලෙ කංසෙ	386
භුමිනිරො වරුඤ්ඤා නාමනාඤ්ඤා	290
භෙරි උපලවණණාසි	352
භොගවති නාම මඤ්ඤි	234
භොගී තෙ සතති ඉධුපපනා	280
භොගී හි තෙ සතති ඉධුපපනා	286

ම

මඤ්ඤවෙසු රාජිසි	114
මඤ්ඤාබ්භාහතො ලොකො	20
මඤ්ඤකණ්ණාජිනං දසිං	416
මඤ්ඤ සහසස නෙත්තසස	152
මණයො සබ්බමුත්තා ව	44
මණං අනණං රුචිරං පභසසරං	228
මණං පභසස මඤ්ඤා	154
මඤ්ඤකා චෙලකෙදු	424
මඤ්ඤි ව සුත්තකා දිසවා	478
මඤ්ඤි හතෙ ගභෙත්තන	458
මඤ්ඤි ව සුත්තකෙ දිසවා	478

ම

පිටුවැනියා

මද්දී ව සිරසා පාදෙ	476-478
මද්ද ව මද්දලට්ඨී ව	422
මද්දනීව පලාතානී	370
මනසා පි න පත්තබ්බා	152
මනුසෙසා උදහු යතෙබ්බා	434
මනො දන්තපථජෙවනී	224
මනො මනුසසසස යථාපි ගවේජ	288
මනොහරො නාම මණි මමායං	238
මමං ඔහාය ගව්ජන්තං	46
මයමපි නානි මඤ්ඤම	164
මයමෙව බාලමහසෙ එළමුඟා	318
මයා පෙතං සුතං සමම	166
මයුරකොඤ්ඤාගණසමපසුට්ඨං	230
මයුරකොඤ්ඤාහිරුදං	150
මයුරකොඤ්ඤාහිරුලදෙ	354
මයුරගීවසංඛාසා	418
මයොච්ඡා ජානපද	348
මයං තෙ දරීකා දෙව	464
මයං පියා පුත්තා	140
මරණං වා තයා සඤ්ඤා	364
මහතා වානුභාවෙන	50
මහාජනසමාගමමනි සොරෙ	296
මහානුභාවස්ස මහොරගස්ස	270
මහානුභාවො වස්සසහස්සථීවී	172
මහාපථං නිව්ච සමව්ඤ්ඤානු	292
මහාය ඤ්ඤං යථිත්තාන	158
මහාසනං දෙව මනොමවණණං	170
මහීඤ්ඤා දෙවවරො යසස්සී	172
මහීසා සොණසිගාලා ව	424
මහොරගො අත්තමනො උදගො	282
මහොසධ අතීතෙන	326
මං පඨමං සාතෙහි	140
මං පස්ස මද්දීමා පුඤ්ඤ	454
මංසරසමොථිනො	128
මංසරසමොථිනො නභාපනක සුත්තාකා	142, 144
මංසා පුට්ඨා සචතුලියො	472

මා

මා කාසියානී ධාරෙච්චා	382
මා ව කඤ්ඤ වණ්ඤබ්බකෙ	376
මාණවො වමමීනො සුරා	334
මාතරං පඨමං දජ්ජං	346

ම

පිටවඩක

මා තසස සඤ්භෙසි	122
මාතා දීපද ජනිඤ්ඤ සෙට්ඨා	310
මාතා පෙතති හරං ජනතුං	370
මාතා පෙතතිහරො අසස	260
මාතාහි තච ඉරඤ්ඤ	230
මාතු හරියාය භාතුචච	352
මා කං චිඤ්ඤ රුච්චි	140
මා කං භාසි ඔභාරාජ	330
මා නං දණ්ණොදන සඤ්ඤ	360
මානො දෙව අච්චි	120, 122, 124, 136
මා පණ්ණිකියං විභාවිය	2
මා පුතන මා ච පතිං	136
මා පුතන සඤ්භෙසි	118, 120
මා බාලාං පරිදෙවෙසි	60
මා බාලාං පරිදෙවෙථ	68
මා මෙ කං අකරා කණ්ණං	400
මා රොධිසි නාග අසභමසම්	288
මාලකං ගතකං විලෙපනකං	280, 284
මාලාකාරෙ ච රජකෙ	242
මාලාගිරි හිමවා යො ච ගිජේකං	172, 182
මාලා ච ගජ්ඣා ධනති	412
මා වො රුච්චිඤ්ඤ ගමනං	394
මා සඤ්ඤං අච්චිඤ්ඤ	466
මාසසුතිණ්ණො අමණ්ණිකො	46
මා හෙව කං යකෙඤ්ඤ අභොසි මුලො	270
මා හෙව ධම්මෙසු මනං පණ්ණිති	264
මා හෙව නො රාජපුතති	442, 458
මා හෙව නො රාජපුතො	450

මී

මීගං දියාන සායනං	368
මීගානං විසසාසමපෙවසා	60, 68
මීගා නමණ්ණි රාජානො	444
මීගො උපට්ඨිතො ආසි	58
මීච්චොයං ගහපති	108

මු

මුත්තාමණිකනක විභුතානි	140
මුත්තො පණ්ණිකා සඤ්ඤ	472
මුත්තො විස සො දිබ්බො	210

මු

මුලො හි මුලොගාගම	204
------------------	-----

මො	පිටුවකයා
මොසං තෙ ගජ්ජිකං රාජ	336
ය	
යඤ්චජ්ජ ඛිජ්ජකො දුසො	206
යඤ්ච ව සා ආහරති	468
යතො පි ආගතො අයො	352
යතො සරාමී අත්තානං	58
යථ පුකාරානි හි ඉට්ඨකානි	182
යථා අගනථො සඛායාම	402
යථා අයං නිමිථාජා	82
යථා අහු ධතරට්ඨො	220
යථා ආරඤ්ඤකං නාගං	366
යථා කදලීතො සාරං	328
යථා සාරදෙ ආකාසො	112
යථා පයො ව සඛෙඛා ව	460
යථා පලසකං වම්මං	340
යථාපි ආසභං වම්මං	338
යථාපි ඉඛ්භා ධනධඤ්ඤ හෙතු	186
යථාපි ඛීරං විපරිණාමධම්මං	174
යථාපි තතොන විතතෙ	20
යථාපි නියතො භාතා	332
යථාපි මච්චො ඛලිසං	318, 324
යථාපෙතං සුසානසම්මං	344
යථා මයං අදුසකා	96, 474
යථා යාචිතකං යානං	114
යථා රුකෙඛා තථා රාජා	4
යථා වාරිවහො පුරො	20, 420, 458
යථා වෙසසනාරො රාජා	378
යථා සිඛ්ඛලීතො සාරං	330
යථා භොතති ගාමනීගමා	134
යථෙව ඛලුති භුමා	264
යථෙ ව වරුණං නාගං	286
යදු කතොරුසඛිකසස	368
යදු ව දහරො දහරා	400
යදු දකඛිසි නච්චතො	366
යදු දකඛිසි මාතඛයං	366
යදු දකඛිසි හෙමතො	368
යදු මොරිහි පරිකිණණං	368
යදු සමාගතා ආසුං	478
යදුසස සීලං පඤ්ඤඤච	254
යදු සීහසස වාග්ගසස	368
යදු සොසසසි නිගෙහොසං	368
යදුහං දුරකො හොමී	356
යදු හෙමතනිකෙ මාසෙ	368

ය	පිටුවක
යදි කිර යජිනා පුකොභි	124
යදි කෙවි මනුජා එනති	390
යෙපි තෙ සිව්සෙට්ඨස්ස	476
යෙ බ්‍රාහ්මිනා යෙ ච සමණා	378
යෙ මං පුරෙ පච්චදෙනති	446
යෙ මාතරං වා පිතරං වා ජීවලොකෙ	94
යෙ වුද්ධා යෙ ච දහරා	378, 462
යෙ වෙ අදුතියා න රමනති එකිකා	80
යෙසං පුබ්බෙ බ්‍රහ්මසු	142
යෙ සීලවං සමණං බ්‍රාහ්මණං වා	88
යෙ සුඤ්ඤිකං පලාපෙන මිසසං	90
යෙ හි කෙවි මහාරාජ	380
යෙ හිසු පුබ්බෙ නියාංසු	130
යො ඉච්ඡ දිබ්බභොගඤ්ච	210
යො ඉච්ඡ පුට්ඨො භොතුං	210
යො කිච්ඡගතස්ස ආතුරස්ස	310
යො කොපනෙයො න කරොති කොපං	226
යො චජෙථ මහාරාජ	342, 344
යො චස්ස සුකතො මග්ගො	256
යො වෙ පිතුභද්දසස්ස පද්ධඉ	310
යදි තත්ථ සහස්සානි	68
යදි තෙ සුතා බීරණ ජීවලොකෙ	100
යදි තෙ සුතො පුණ්ණකො නාම යකොඛා	270
යදි පස්සනති පවනෙ	390
යදි මෙ අජ්ජ ජාතරාසකාලෙ	294
යදි සකුණි මංසමිච්ඡති	130, 132
යදෙවි ත්‍යාහං චචනං	10
යදෙවි වරුණො නාගො	286
යදෙස ලොකාධිපති යසසී	168
යනනු කුචං අගමා මච්චලොකං	276
යනනුනාහං ජායෙයාං	126
යමෙතමකඛා උදධිං මහනතං	300
යමෙතං කුමාරෙ අද්ද	460
යසමා ච එතං චචනං අභුතං	178
යස්ස තෙ හදයෙනෙචා	282
යස්ස නත්ථි සරෙ දසො	464
යස්ස පුබ්බෙ අණිකානි	372
යස්ස පුබ්බෙ ධජග්ගානි	370
යස්ස රත්තා විචසනෙ	20
යස්ස රුකධස්ස ඡායාය	4, 274, 308

ය

පිටුවනං

යසසානුභාවෙන සුභොග ගඛනා	172
යසසා මුදුතලා පාද	372
යසසා මුදුතලා හත්ථා	372
යසසා හී ධම්මං මනුජො විජඤ්ඤා	308
යසසු පුංඤ්ඤ අසසවරධුරගතෙ	130
යසසු පුංඤ්ඤ රථවරධුරගතෙ	130
යසසු පුංඤ්ඤ හත්ථීවරධුරගතෙ	128
යසසු මං පතීමනොතසී	62
යසසු සායනහ සමයං	448
යසෙසකරකරම්පි සරෙ වසෙය්‍ය	274
යසෙසව සරෙ භුඤ්ඤය්‍ය	322
යා ඉවෙජ පුරියො හොතුං	210
යා කාවී නජේජා ගඛනමභීසසවනතී	300
යා කාවී නාරියො ඉධ ජීවලොකෙ	102
යාවං දදන්තු හත්ථීනං	344
යාතානුයාසී ච හවාහී මාණව	272
යා නං සිවාය සුඤ්ඤාන	384
යා දළිද්දී දළිද්ද සස	386
යා දීසං කුරුතෙ මිත්තං	206
යා දෙවතා ඉධාගතා	144
යා ධීතා ධතරට්ඨසස	166
යානන්තාවා ච මෙ හොථ	432
යානී කානී වී පුඤ්ඤානී	422
යා පි හී තා සකුණියො	122
යා මෙ සා සත්තමී ජාතී	208
යාව ආමනතයෙ ඤාතී	232
යාවනොතා පුරිසසසස්ථං	314
යාසසු ඉත්ථසහසසසස	374
යාසසු සිවාය සුඤ්ඤාන	374
යා සීලවතී අනඤ්ඤධෙය්‍යා	310
යුවා ච දහරො වාසී	18, 22
යුවා චරෙ බුහම්චරියං	18
යුපසස තෙ පසුබන්ධෙ ච බාලා	180
යෙ කෙවී කුපා ඉධ ජීවලොකෙ	184
යෙ කෙවී පුගායතනස්ස හෙතු	88
යෙ කෙවී බඬා මම අත්ථී රට්ඨෙ	292
යෙ කෙවී මච්චා ඉධ ජීවලොකෙ	102
යෙ කෙවීමෙ කාරණිකා විරොසකා	94
යෙ කෙවීමෙ මච්චරිනො කදරියා	86
යෙ කෙවීමෙ මනුජා ජීවලොකෙ	212
යෙ කෙවී විත්තා මම පච්චයෙන	292
යෙ කෙවී සන්ධානගතා මනුස්සා	94
යෙ ජීවලොකසමී අසාධුකමමීනො	92, 98
යෙ ජීවලොකසමී සුපාපදිට්ඨීනො	98
යෙ ජීව ලොකසමී සුපාපධම්මීනො	88, 90

පිටවැනියා

යෙ තෙ දසවරා දිනනා	356
යෙ දුබ්බලෙ බලවනෙතා ජීවලොකෙ	86
යෙ ධජී අමනුසා	144
යෙන කෙනවි වණ්ණන	480
යෙන කිං විමාල පණ්ඩු	282
යෙන සවේන බණ්ණහාලො	144
යෙන සවේනසං සාමො	72, 74
යෙන සතතු බිලඛා ව	304
යෙනොච්ඡා ජානපද	348
යෙ පණ්ඩිතා අඤ්ඤා හවනති	226
යෙපි තඤ්ඤ ආසුං	192
යොජයණ්ණ රථෙ අසෙස	12
යො කිං දෙවමනුසෙසසු	148
යො කිං මච්චෙර භුතෙසු	456
යො දෙති සයනං වඤ්ඤ	262
යොනු බොයං තිබ්බො සද්දෙ	320
යොපායං සිරිමාදය	196
යොපි වතුකෙ හනන කාලෙ න භුකෙසු	52
යො පුබ්බෙ හත්තියාති	372
යො බ්‍රාහ්මණෙ භොජයී දීසරතං	170
යො මාතරං වා පිතරං වා	76
යො මිඤ්ඤො තඤ්ඤ අභොසි රාජා	282, 286
යො මෙ සංසෙ මහානාගං	156
යො යාවනං ගති ආසි	404, 464
යො යාවනං පතිට්ඨාසි	404, 464
යො ලොහගුණෙ අනුසුතො	192
යො සාගරො සාගරංගං විජිත්වා	172
යො හි මෙ දසිදසසස	438
යං කිඤ්ඤාති කතං පුඤ්ඤං	72, 74
යං කිඤ්ඤි රතනං අඤ්ඤ	148
යං ගමනං සද්ධෙවං	150
යං තං අපුඤ්ඤ අකිත්තයී නො	304
යං තං කණ්ණාජිනාවොව	466
යං පණ්ඩිතො තොකෙ වදනති ලොකෙ	232
යං පුබ්බෙ පරිවාරිංසු	160
යං පුරං ධනරාජසස	170
යංකෙව ජඤ්ඤ පුරිසං ජනිඤ්ඤ	326
යං මං පපානසමිං පපානමිච්ඡසි	270
යං මානවො පාඨිවාදි ජනිඤ්ඤ	290
යං මෙ කිඤ්ඤි ඉධ අඤ්ඤ	470
යං යං කාමී කාමයති	320
යං යං ජනපදං යාති	4
යං යංහි රාජ භජසි	206
යං වද තකකරා රඤ්ඤ	316
යං වෙ නරසස අභිනාය අසස	274
යං සාලානසමිං සෙනතො	312

ර	පිටුවකයා
රකබ්බි තං මහාරාජ	324
රකබ්බා කප්පිණං රහතීං	334
රජප්පයා බජ්ඣ මීයාම	328
රඤ්ඤ මුගො ච පකෙඛා ච	2
රඤ්ඤමිණ අක්කාමො	126
රඤ්ඤ භිතං දෙවභිතං	370
රතනං දෙව යාවාම	356
රථං නීයාදධිචාන	10
රථාවතී කිම්පුරිසී	320
රමො චනචෙතානානී	152
රභදෙ අයං මුත්තකරීසපුරො	92

රා

රාජපුත්ති ච නො මාතා	446, 466
රාජපුත්ති ච වො මාතා	466
රාජායතනා කප්පිඤා	106
රාජා සන්චවකාමො තෙ	316
රාජා සබ්බවීදෙහානං	78
රාජාසී ලුද්දකමො	116
රාජාභමඤ්ඤ කාසීනං	56, 64

රු

රුකඛං නිසසාය වීජකීඤො	168
රුකෙඛා හී මය්ඤං පඤ්චාරෙ සුජාතො	290

රූ

රූපෙ සද්දෙ රසෙ ගජෙඛි	224
----------------------	-----

රො

රොදනෙන දරකෙ දීඤ්ඤා	390
--------------------	-----

ල

ලබ්බිකා මුඛසීකා වෙඤ්ඤා	242
ලඤ්ඤාමො කතොකාසො	350
ලඤ්ඤාමො ලභෙ ඤ්ඤාමො	258
ලඤ්ඤං සුඛං මජ්ඣනී අපපඤ්ඤා	300
ලඤ්ඤාන මානුසස්සත්තං වෙ	236
ලඤ්ඤායං ලභතෙ මචෙච්චා	194

ලා

ලාබා රසරත්තභානුච්ඡවී	236
ලාජා ඔලොපියා පුඤ්ඤා	472
ලභා චත මෙ අනාඤ්ඤා	298
ලභා චත වීදෙහානං	342

ලු

ලුකේතනී ගීවං අථ වෙය්යිකා 90

ලෙ

ලෙනකේඛි තාණං අරණං අනඛණං 84

ලො

ලොකාං සජන්තං උදකං 168
 ලොභා ඛණනී අත්තානං 188
 ලොච්ජාලධකරාභා 314
 ලොභිකකඛ සහඤ්ජාභි 154
 වච්ඡ දන්තමුඛා සෙතා 334
 වජ්ජන්තභු භොනෙත අමුලකේඛි 442
 වජ්ජානී වජ්ජකාමානං 376
 වජ්ජනෙ මෙ විමානස්මිං 220
 වජ්ජිකා රොදමානො සො 362
 වජ්ජිකා සිරසා පාදෙ 262
 වඤ්ඤාභි පරියායිකා 372, 388, 392
 වරං වෙ මෙ අදෙ සකක 354, 460

වා

වාචා කතා ගිඤ්ඤිකතා ගභිතා 184
 වාණිජ්ජානං යථා නාවා 204
 වායමෙච්ච පුරිසො 26
 වාරිපසෙසව මෙ සතො 438
 වාලච්ජනිච්චුණ්ඤිසං 14
 වාපුකායපි ඔකිණ්ණං 446

වි

විකාසිතා වාපසතානි පකේඛි 170
 විවික්ඛවජ්ජාභරණං 210
 විජයමපි මඤ්ඤං මහෙසීං 116
 විජයාය වචො සුඛා 190
 විජයො ව සුනාමො ව 200
 විජිතානි තෙ මහාරාජ 110
 විකතීභි මං විදුතී සුත දිස්වා 104, 106, 110, 112
 විදිතානි තෙ මහාරාජ 98
 විදොධාස්මි පුපුසලෙලන 56
 විධමං දෙව තෙ රුධං 358
 විධුර වසමානස්ස 250
 විනිතො සිසවොදනො 260
 විනෙතුං විඤ්ඤා වෙසු 240
 විමානං උපපනෙතාසි 152
 විවිධානි පුඤ්ජාතානි 436, 440, 452

	වී	පිටුවකිසි
වීච්චානි ඵලජාතානි		436, 440, 452
වීභෙදකා නාලිකෙරා		410
වීවාදපපඤ්ඤා දුකියො		52, 54
වීච්චි භාසෙය්‍යා දිවා රහස්සං		314
වීච්චෙහි උපායෙහි		306
වීරුළුභ මූලසන්තානං		6
ව්‍යග්ගිනසා ලොභ පිට්ඨා		424

වී

වීතිවහ්‍යාසු රක්ඛිසු		338
වීසතිකේඛි වය්සානි		8
වීසතිකේඛිව වය්සානි		12
වීසතිං තස්ස සොවණ්ණො		246

වූ

වූකතිං ව පරිභාරකේඛි		342
---------------------	--	-----

වෙ

වෙද න තාණාය භවතති රස්ස		174
වෙදෙහස්ස වචො සුඤ්ඤා	190, 194, 198, 202	
වෙධං අස්සඤ්ඤා ව		434
වෙධාමි රුකෙධා වීය ජිජ්ජමානො		220
වෙලලාලිනො වීතමලා		336
වෙචරිය වණ්ණපනිභං		418
වෙසමා අඤ්ඤමා ජාලා		44
වෙය්සන්තරකේඛි මද්දකේඛි		478
වෙභාසයා වෙ ධගුකා		108

ස

ස කතො තරමානොව		362
සකං නිවෙසනං පන්තං		156
සකුණි මානුසිනීව		482
සකුණි හතසුඤ්ඤාව	160, 374	
සකඤ්ඤා නෙ උපට්ඨාසි		100
සකඤ්ඤා සකඤ්ඤා භොති		4
සකඤ්ඤා න ගතකුං ඉති මඤ්ඤා භොති		264
සමෙකභවමසම් දෙවීදෙඤ්ඤා		460
සග්ගානමග්ගමාවිකම්		116
සධිච්චිංසු පථං යකඤ්ඤා		390
සධිකට්ඨයන්තා සිධ්ධානි		382
සථෙ එසා පවඤ්ඤා		394
සථෙ කිර කච්චෙ භූරිපඤ්ඤා		306
සථෙ ගච්චසි පඤ්ඤාලං	318, 324	

	ස	පිටුවකයා
සවෙ ව කිසිවී කාලෙ		352
සවෙ ව යුපෙ මණිසබ්බමුත්තං		180
සවෙ ව රාජා පඨවීං විජීජා		184
සවෙ තුං දච්චකාමාසී		12
සවෙ තුං න ඉවජසී		152
සවෙ තුං න කරිසසසී	360,	430
සවෙ තුං නිවජ්ජෙ දච්චං		430
සවෙ පසසසී මොසබ්බං මෙ		326
සවෙ මෙ දසං දසීං වා	400,	402
සවෙ මෙ භතෙ ව පාදෙ ව		338
සවෙ මං චීතනීජාන		340
සවෙ මංසං ව පාතංඛං	338,	340
සවෙ වො රාජා කුරුලෙක්ඛවාසී		254
සවෙ වො දුඤ්ඤාමානානං		346
සවෙ සො සත්තරතෙත		268
සවෙ හී අග්ගී අනාරතො වසෙය්‍ය		174
සවෙ හී කතෙත අනුසාසිතා තෙ		266
සවෙ හී ධනකාමොසී	156,	158
සච්චං හී දෙවා විදහු කුරුනං		248
සවෙ හී පුතො උරගුප්පසස		168
සවෙ හී යො ඉසසරො සබ්බලොකෙ		178
සවෙ හී සො සුජ්ඣති යො භනාති		178
සවෙ හී සංසාරපථෙන සුජ්ඣති		204
සච්චං කීරෙවමාහංසු		438
සච්චංච ධම්මො ව දමො ව වාණො		214
සච්චවාකාසමන්තෙධො		222
සජොතිභුතා ජලිතා පදිනා		88
සජොතිභුතා පඨවීං කමනහී		86
සඨා ව දුඤ්ඤ උපලඤ්ඤාලා		180
සතං භතී සතං අසො		232
සතෙ අසසසතෙ දඨා		378
සතෙ ඉතීසතෙ දඨා		378
සතෙ ජච්චො මහාරාජා		210
සතෙ දසීසතෙ දඨා		380
සතෙ ධෙතුසතෙ දඨා		380
සතෙ තො මාසෙ වසතං	428,	456
සතමී ව ගතී දෙව		210
සතෙ රථසතෙ දඨා		378
සතෙ භතීසතෙ දඨා		378
සතෙ උසු තොමර භෙණ්ඩිවාලා		218
සතමෙ සසොතා කායා		196
සතංයො තෙලධොතායො		334
සද්දහාමී මහාරාජ		294
සද්ධාය දනං දදතො		430
සද්ධාය සුනිවිට්ඨාය		110

පිට්ඨකයා

සඬා ලොභ සුසඬබාරො	222
සනතං හි සාමො චජනී	64
සනතීකෙ මරණං තුඤ්ඤං	354
සනතීමාණච පුත්තා මෙ	342
සනතී වෙභාසයා අසසා	326
සනතී වෙභාසයා නාගා	326
සනතී වෙභාසයා පකඛී	326
සනතී වෙභාසයා යකඬා	326
සන්ද්වසිකං කමමඵලං	24
සන්ධාවමානං තං රජෙපු සුක්කං	218
සත්තඤ්ඤා මණ්ඩවමොන	334
ස පුණණකො ආනමනො උදගෙහා	288
ස පුණණකො කාමවෙගෙන හීඤ්ඤා	234
ස පුණණකො කුරුනං කඤ්ඤසෙඨ	272
ස පුණණකො කුරුනං කඤ්ඤසෙඨ	288, 290
ස පුණණකො භුතපතී යසසසී	236
ස පුණණකො වෙපුලලමාහිරුවසී	236
සප්ඵි තෙලං දධිං බීරං	472
සබලො ච යාමො ච දුට්ඨෙ සුපාණා	216
සබ්බං උපට්ඨපෙඵ යඤ්ඤං	118
සබ්බං පටිපාදෙඵ යඤ්ඤං	118
සබ්බකෙඤ්ඤි මච්චා සධනා සහොගා	174
සබ්බමෙච හි තුනෙතං	198
සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි	484
සබ්බ රතනසස යඤ්ඤං	128
සබ්බසංභාරකො නජ්ඵී	294
සබ්බසේ උපකඬවසී	144
සබ්බානී ඵතානී සුභාසීතානී	228
සබ්බාහිභුතාහුධ ජීවිකජා	176
සබ්බා සීමනභීනියො	126
සබ්බෙ පතිංසු නිරයං	146
සබ්බෙපි ලග්ගං පුත්තා	118, 120
සබ්බෙ චජනතී නිරයං	124
සබ්බෙ චජනතී සුගතී	122, 124, 128
සබ්බෙ චණණං අධමමට්ඨා	82
සබ්බෙ චනා ගඤ්ඤමයා	74
සබ්බෙච සාභා කරොඵ	190
සබ්බෙසු විපපුඤ්ඤෙසු	144, 146
සබ්බො ජනො පච්ඤධිනො	50
සභාවං විනතයනතසස	356
සමඤ්ඤී කචා පමදහී යකඬං	252
සමජජා වෙඤ්ඤ චක්කතනී	242
සමණං බ්‍රාහ්මණං වාපි	190
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ තුන	400, 452
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි	260

පිටස්වකා,

සමතුලානී භූතානී	194
සමනොදක සමපතනං	244
සමාකුලං පුරං ආසි	358
සමාගතා ජාතපද	14, 266, 268, 292, 346, 484
සමාගතානං ඤාතීනං	478
සමානසුඛදුඛමිභා	452
සමාරුහනතං චූරසඤ්චිතං ගිරිං	218
සමාරුහනතං නිරයං	218
සමාරුහනතං පබ්බත සඤ්චිකාසං	218
සමාසනා භොථ මයාව සබ්බ	254
සමා සමනා පරිනො	150
සමීගාජින මද්දකං	50
සමුද්දජා හී මෙ මානා	150
සමුද්දෙ මාසො භරතො ච	82
සමුඤ්චො මෙසි තුවං පපානා	272
සමමතාලඤ්ච චූණණඤ්ච	242
සමමද්දතෙව ගජෙධන	420
සමමුඤ්චාමී පමුඤ්චාමී	76
ස රාජා පරිදෙවීජා	64
ස රාජා පරිදෙවෙසි	62
ස ලොමභට්ඨා ලිනුජ්ඤෙ	80
ස ලොමභට්ඨං ඤ්චාන	80
සවෙ එතෙන යාතෙන	224
ස සමුද්දපරියායං මහී	350
ස සෙනවුන්නං සමුපපේයායං	358, 392
සභංසග්ගං හී මං තාත	466
සභසසුඤ්චානං භයවාහී	110, 112
සඛගභොතා ච මිත්තානං	250
සංසාර සුද්ධිති පුරෙ නිව්ට්ඨා	204

සා

සාකං හිසං මධුං මංසං	392
සා ච සබ්බජ්ජකගතා	200
සා තඤ්ච පරිදෙවීජා	454
සාතපුත්තා මයා චූළභා	208
සා දෙවතා අනාරභිතා	64, 74
සා දෙහළුනී සුච්චිතා	236
සාධුති ව්ඤ්චනා පඤ්චකාමො	252
සා නුන කපඤ්ච අච්චා	60, 436
සා නුන චකඤ්චාකීච	160, 374
සා මද්දී නාගමාරුඤ්ච	482

	ස	පිටුවකයා
සාමා ව සොණ සබලා ව ගීරකා		86
සා මොහමසී හදුං වො		74
සායමෙක න දිසසනභී		22
සාරයනභී හී කමොනී		64
සාලං ඉව පපෙ ජාතං		406
සාලාව සමමචීතා	162, 264,	376
සාමිකං අනුබන්ධිසසං		386
සා සෙනා මහතී ආසී		472, 474

සි

සිඛිං හී දෙවෙසු වදනභී හෙකෙ		176
සිභාලා රක්භාගෙන		336
සිතෙරුං හිමවනකඤ්ඤා		244
සිසා විසං සිඵකකයා		166
සිරිසා සෙනපාරිසා		418
සිරො තෙ වජ්ඣසිඤ්ඤා		408
සිවයො දෙව තෙ කුජකා		362

සී

සීලවා ව අලොලො ව		262
සීලවනෙසු දජ්ජාසී	364:	388
සීලවා වනසමංකෙසා		250
සීසං නභාතෙ සුච්චිසෙ		468
සීසං නභාතො උදකෙ සො		362
සීසං නභාතා සුච්චිසා		482
සීසං නභාතො සුච්චිසො		480
සීහසස වාසසස ව දීපිනො ව		184
සීහා බීලාව නිකඛනා		464
සීහො වෙනං විහෙදෙයා		442
සීහො වාසො ව දීපී ව		450

සු

සුකභවජචී වෙධවෙරා		384
සුඛකාමා රහොසීලා		28
සුඛං දුකෙඛන පරිපාවයනො		306
සුඛං වා යදී වා දුකඛං		200
සුඛාවහො දුකඛනුදෙ		340
සුඛී හී ඵකෙ න කරොනභී පාපං		306
සුජාතා භුජගලට්ඨිව		342
සුජාතා මීගජාපීව		342
සුඤ්ඤං මාතා රථං දීසවා		10

සු	පිට්ඨකයා
සුඤ්ඤානො ලිච්චවිපුනො	224
සුඤ්ඤාසී සීචලී ගාථා	52, 54
සුඤ්ඤාහී එතං වචනං	328
සුඤ්ඤාහී මෙ මහාරාජ	164
සුතමෙව මෙ සුරෙ ආසී	204
සුතං මෙනං අරහතං	166
සුතතඤ්ඤා සුතතච්ඡේදඤ්ඤා	482
සුඤ්ඤාන වාකයං පතීනො අනුජජා	252
සුදසසනො කරවීකො	110
සුධම්ම ඉතී යමාහු	112
සුධම්මං තාවතීංසඤ්ඤා	244
සුනාමසස වචො සුඤ්ඤා	190
සුරතතපාද කලාණී	340
සුරහී තං වනං වාතී	412
සුරහී ච රුකවා නගරා	422
සුරහී සමුච්චායනහී	418
සුරියුගගමනො නිධි අපො	26
සුවණ්ණපරුසමුච්චනො	336
සුවණ්ණපිලකාකීණ්ණං	188
සුවණ්ණමාලං සතපතඤ්ඤා	288
සුවසාලියසසිසුධං	168
සුවො අහොසී ආනන්දෙ	352
සුවො ච සුචීං කාමෙසං	320
සුසුඛං වත ජීවාම	46
සුසුඛං වත සංචාසො	332, 344
සුපච්චේණ්ණො අයං සෙලො	154
සෙහි මොකෙඛා පලාහෙන	306
සෙනපණ්ණී සතතපණ්ණො	420
සෙනං ඡතං සෙනරථො	192
සෙයොයා වීසං මෙ ඛාසිතං	370
සෙවමානො සෙවමානං	206

සො

සො අසසරාජා වීධුරං වහනො	266
සො අහං වායමිසසාමී	24
සො ආගමා නගරං ඉන්දකො	238
සො ආගමා රාජගහං සුරම්මං	236
සො ආබහනං සිරිං හිඤ්ඤා	50
සො ච පණ්ණරසී රතනං	188
සො ච මීකෙන අමචෙව ච	254
සො වොදිනො බ්‍රාහ්මණියා	404

සො	පිටුවකය
සො ජනෝ තං අවවාසි	404
සොණදිනෝනා ගහපති	100
සො තසු ගුණා රමමානං	404
සො තසු ගුණා පබ්බතමනාරසීං	268
සො තසු ගුණා අවච්චි	362
සො තසු ගුණානා විවිණයනෝනා	268
සො තදු පරිච්චේණේණා මෙ	156
සො තං ඵලං ගතෙ ඔසෙ	24
සො තෙන පරිච්චේණේණා	168
සො නුන කපණො තානො	60, 436
සො නුන බ්බන්දො ඵකො	444
සො පුට්ඨො නරදෙවෙන	80
සො පුණේණො කුරුනං කණ්ණසෙට්ඨං	276
සො මුහුණං ච සධිකා	192
සො උම්මමානො නරකෙ පපාතෙ	268
සො වනං මෙසසධිකාසං	396
සො හවෙ ඵලමාහකා	66
සොහං ඵලං පජානාමී	22
සොහං කියස නු භාසිසසං	266
සොහං ගුණා මනුසෙසසු	114
සොහං තෙන ගමිසසාමී	364
සොහං දදමී සාරනො	348
සොහං සකෙ අභිසසිං	380
සොළසිකී සහසසානී	350

සච

සචාගතං තෙ මහාබුගෙම	414, 428, 456
සචාගතං තෙ මහාරාජ	16, 64, 74, 392
සචාගතං තෙ වෙදෙන	322

හ

හසුගතං පණගතං	158
හසානීකං රජානීකං	18, 20, 240
හසා පමුණො උරගො	162
හසාරුහා අනීකට්ඨා	6, 292, 362
හසාරුගෙ අනීකට්ඨං	240
හසාරුභ අනීකට්ඨා	264, 266, 346, 484
හසාරුභ අනීකට්ඨං	334
හසාරුගෙ අනීකට්ඨං	258

හ	පිටුවැනියා
හසොරොහා අනීකට්ඨා	14
හසී අසසා රථා පතී	324
හසී අසස රථෙ දව්වා	380
හසී අසස රථෙ පතී	344
හසීකඛ්ඤිතො ඔරුඤ්ඤා	358, 476
හසී ගතෙ අසස ගතෙ	122
හසී ගවාසසා මණිකුණ්ඩලා ව	248, 302
හදයං දදෙයාං චකුමුච්චි	356
හද්ද ඛො මං අනුජානාමී	322
හද්ද ඛොහං ගමීසසාමී	320
හද්ද ව යානං අතුලානුභාවං	276
හද්ද ව පදුම පතනානං	138
හද්ද ව මං උපගුහ	138
හද්ද ව මුදුකානී ව්ඤානී	138
හද්ද ව වීලෙපනානො	138
හද්ද තුවං යකඛි මමපි නෙහි	274
හද්දති අපායාමී	158
හද්දති ගමීසසාමී	160
හද්දයා මං හනාසු	140
හද්දහං ගවජාමී සුමර ජනිතද	322
හනනී හසෙහි පාදෙහි	304, 308
හරං හතතඤ්ඤා පානඤ්ඤා	308
හලිද්දකා ගතධිසිලා	422
හලිද්ද ලොභිකා සෙතා	426
හසසං අනිජ්ඣානා ඛමං අතචජං	176
හංසො නිකඛිණ පතනානී	370
හිඤ්ඤාසතථලං කංසං	44
හිමච්චයෙ හෙමච්චතො	188
හිමච්චා යථා ගතධිරො	470
හිරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා	364
හිනෙන චුභමච්චියෙන	80

සඳහා නාමානුකූල මණිකා

අ	පිටුවක	උ	පිටුවක
අකික	82	උපසෙති	116
අඩක	236, 238	උපලවණණ	352
අඩකානි	188, 190, 202	උඩබරි	348
අඩගිරස	82	උරුවෙලකසසප	224
අඩො	172	උසිනර	220
අට්ට්ට්ට්ට්	166	උසිනර	80
අච්චක	118, 414		
අච්චන	170	එ	
අට්ට්ක	80, 220	එකබුරො	132
අච්චන	238	එකරාජ	116, 128, 130, 142
අනොජ	118	එරාවණ	244
අභයධකර	113	එරාවතී	116
අමිකකතාපනා	398	එරාවණ	132
අර්ට්ට්	162, 174		
අර්ච්ච	82	ඔ	
අලාක	188, 190, 192, 196, 224	ඔපරකවී	134
අසිපකනනිරය	220	ක	
අසකක	80	කව්වින	248
අසකකණණ	110	කව්වියන	238
		කණණිටක	208
ආ		කණනසස	320
ආනඤ	224	කණනාජනං	386, 390, 476, 480
ආභසසර	46	කච්චලලිය	322
ආරසුර	364	කච්චලසසකර	148
ආලමඩ	164	කරවිකො	110
ආලමඩන	156, 164	කලිඛක	398
		කසසප	48, 82
ඉ		කංසසස	168
ඉඤ	80		
ඉඤගොකක	374	කා	
ඉඤපකක	238 288,	කාකනෙරු	172, 182
ඉඤ	456, 460	කාච්ච්ච	312, 328
ඉරඤකී	230, 232, 234, 236, 270, 288	කාසි	2, 56, 64, 68, 70, 344
ඉසිකාලික රකවිය	82	කාසිපුතන	152
		කාසිරාජ	62, 66
ඊ		කාසි	148
ඊසධර	110	කාලාගිරි	266
		කාච්චකාල	216

	කි	පිටස්වකා	ච	පිටස්වකා
කිබේලා		104	චන්ද 116, 120, 128, 134, 136,	
කිසවච්ඡ		82		146
			චන්දක	200
			චචන්ද	140
			චන්දමා	170
කුරු		244	චිත්ත කුට	112
කුරුබෙහක		254	චිත්ත ලතා	244, 482
කුටේර	170, 234,	236, 270	චුලනියො	334
කුරුනාං		238, 246	චුළනී	316, 318, 324, 352
			චේත	390, 394
			චේතිය	392
			චේතෙභි	394
			ජ	
කෙතක		246	ජමබුද්ධිප	244
කෙතුමති		396	ජව	210
කෙච්චා		316	ජාලවති	320
කෙසිනී		116	ජාලිං	390, 468, 476, 480
කෙසී		118	ජාලිනා	472, 476
			ජාලී	386
			ජුජක	396
			ජේතුකාර	356, 484
			ත	
			තගර	82
			තාවතීංසං	244, 246
			තුසිත	246
			තෙමිය	14
			ඵ	
			ඵණ	52
			ද	
			දසණණ	208
			දීසාවු	50
			දුද්ධ	80, 172
			දේවදහක	224
			දේවවාහවහ	234, 236
			දේවීන්ද	312, 328
			ධ	
			ධකරඨ	148, 150, 166, 170, 220
			ධනඤජය	232
			ධාතා	170
			ඝ	
ගඤ්ඤාදන	64, 74,	396, 416, 470		
ගඤ්ඤාරා		372		
ගච්චාති		118		
ගාමණිය		378		
ගිජ්ඣ		172, 182		
ගුණ		192, 224		
ගොතමීපුත්ත		138, 140		
ගොයානිය		244		
ගොරීමන්ද		298		
සට්ඨියා		134		

	න	පිටස්වකා	ඛ	පිටස්වකා
නඤ්ඤ		244, 412	බීජක	196, 198, 224
නඤ්ඤෙන	128,	134, 334	බීරණී	100
නඤ්ඤ	116,	338, 340, 342	බ්‍රහ්මදක්‍ෂ	166, 314, 316, 322,
නරදෙවෙන		312		324, 328, 332
නාසිකා		134	බ්‍රහ්මා	456, 460
නාරද	48,	212, 220		
නාලාගිරි		118	භ	
නාලික		396	භගිරස	80
නිමි	78, 80, 82, 86,	114	භද්‍රජී	224
නිමේක		246	භද්‍රසෙන	116
නිසභ	118, 172,	182	භද්‍රීය	116
නෙමිඤ්ඤ		110	භරත	82
	ඃ		භාගිරජී	172
පජාපති		456, 460	භාම	70, 72, 74
පඤ්ඤාල	144, 246, 314, 316,		භාවසෙට්ඨි	198
	318, 324, 330, 334		භූමිඤ්ඤවරුණා	270
පඤ්ඤාලවණ්ඩි	332, 338, 340		භූරිදක්‍ෂ	150, 152, 154, 156,
පඤ්ඤාල වණ්ණධා	332, 338, 340			160, 162
පඤ්ඤාල රාජසක්‍ෂ	318, 320, 322		භෙරි	352
පඤ්ඤාලා	316, 322		භොගවති	234
පඤ්ඤාලියා	314, 316			
පයාගසමිං		168	ම	
පරනිමේත		246	මසව	78, 356
පාටියෙ		244	මච්ඡා	246
පිට්ඨල		196	මඤ්ඤ	246
පියකෙන		252	මඤ්ඤ	364, 372, 382, 384,
පිළියකඩ	56, 64			386, 388, 390, 392,
පුණ්ණස	312, 328			476, 478, 480
පුණ්ණරික	396		මනොපච	82
පුණ්ණක	118, 232, 234, 236,		මනොභර	238
	246, 268, 270, 276, 288		මයුර	252
පුණ්ණ මුඛ		116	මසක්‍ෂසාර	236, 252
පුපුජන		80	මහාමායා	352
පුප්ඵවතී	116, 130	134	මහොසධ	294, 298, 304, 312,
පුරිඤ්ඤ	2, 80,	354		314, 316, 322, 326,
පොකඛරකඛි		134		328, 330, 332, 334,
				338, 340, 342
	ඵ		මාස	82
ඵාරුසක		244	මාසිර	318, 320, 322
ඵුසති	354, 356		මාකලි	84, 86, 88, 90, 92,
				94, 96, 98
	ඛ		මාලාගිරි	172, 182
බාරාණසි	108, 148, 150, 168		මිභාජිත	48, 50
බිලබා		352	මිච්චලා	28, 46, 50, 84, 106, 316
			මිච්චලගභ	112, 114, 294
			මිසක්‍ෂක	244

	ම	පිටවඩ්ඛා		පිටවඩ්ඛා
මුච්චිඤ්ඤා	80, 170, 396, 418		වාසුදේව	320
මුද්දිකා		116	වාසුල	126
මොග්ගලාන		224	වීජය	188, 190
			වීජයා	116
	ය		වීජයො	224
යම		170	විදෙහ	78, 148, 244, 316, 340
යමුනා	150, 168		විධානා	170
යමො	456, 460		විධුර	228, 230, 232, 236, 248, 250
යවමජ්ඣික		304	විනතක	110, 118
යාමතඟ්ගි		220	විපුල	396
යාමහනු		82	විමලා	234, 282
යාමුනා	148, 170		වෙජයනන	244
යාමෙ		246	වෙතරණි	84, 86, 220
යුගඤ්ඤා		110	වෙදෙහ	30, 50, 82, 84, 112, 114, 188, 294, 318, 320, 322, 324, 330, 332, 334, 338, 340, 342
යුජ්ඣති		118		
	ර		වෙපුල	236
රජාවතී		320	වෙසසනතර	356, 388, 390, 470, 474, 476, 478, 484, 486
රජභග		236	වෙසසවණ	234, 236, 456, 460
රාහු		330	වෙසසාමින	220
රුජා		224		
රොරුව		208		
	ල			
ලකඛණා		480		
	ච		සකත	2, 80, 112, 152, 302, 312
චඩ්ඛ	360, 380, 384, 388, 390, 472		සඤ්ඤා	356, 360, 464, 470, 480, 482
චච්ඡ		320	සඤ්ඤයෙන	356
චජ්ඣ		210	සමුද්ද	82
චච්ච		116	සමුද්දජා	148, 150, 188
චරුණ	148, 170	286	සහසසධාහු	170
චරුණාදක		118	සාගර	80, 172
චරුණො	232, 234		සාම	56, 60, 66, 68
චසවකී		114	සාරිපුන	224, 352
චසවක		120	සාවතී	108
චාමගොන		116	සිගාල	116
චාසු		170	සිනෙරු	244
චාරුණි		374	සිකිසස	320
චාසව	80, 114, 252, 354, 356		සිලුවටය	244
			සිවයො	394
චාසව	174, 236		සිවිරාජා	220, 320, 322, 354, 356,
චාසා		234		

	ස	පිට්ඨක		ස	පිට්ඨක
සිව්චරධ		470	සුරසෙන		246
සිව්නං	356,	358, 462	සෙනසොගන්ධි		396
සිද		82	සෙනක	298,	312, 328, 332
සිව්ලී		26, 52, 54	සෙල		80, 126
සුඝරා		318	සොණ		86
සුජමපති		82, 356, 462	සොණ දිනන		100
සුදසසන	110,	112, 150, 160,	සොතුඛෙර		382
		162, 172 182	සොව		170
සුදොදන		352	සොමදක		156, 158
සුධම්ම		112, 244	සොමන සස		30
සුනකඛක		224	සොමයාග		82
සුනන්ද		116	සොමො		456, 460
සුනාම	188,	190, 224		හ	
සුභග		162, 168	භිමවනන		172
සුරාමුඛ		118	භිමවා		182, 470
සුථ්ස	116,	120, 134, 136, 170	භිර ඥාණවතී		234
සුර		116			

විසෙසපද්‍රව්‍ය කකමණිකා

අ	පිට්ඨකා	අ	පිට්ඨකා
අගරු	412	අනිදනං	116
අගලුවඤ්ඤාවිලිකා	128, 144	අනිබලා	426
අගභජිණඩිකා	122	අනියකරා	378
අගගරයභං	170	අනිවාකායං	384
අගගලානි	240	අථබ්බණං	358
අඝේනුකතං	180, 404	අද්දුභයස	168
අඝේනුකතකං	400	අදෙතනි	86
අගභියං	394, 416	අඤ්ඤානො	434
අගභියානි	472	අධිකාරකතො	222
අගභාගාරං	420	අනගාරා	80, 82
අඝං	404	අනඤ්ඤධෙය්‍යා	310
අඝමභගා	382	අනාමයං	392
අධෙකාලා	418	අනීකට්ඨා	358, 376
අධගභෙකුකා	424	අනීකට්ඨ	240
අධගාරකාසුං	88	අනුග්ගානි	222
අධගාරිකා	176	අනුවච්ඡග්ගි	372, 374
අච්චෙලො	190	අනුසාසෙමු	252
අච්චිමනතං	246	අනෙලකං	410
අච්ඡ	242, 450	අනොජා	422
අච්ඡරෙ	28	අනාකෙන	22
අච්ඡසු	10	අනාරපුරසමිං	126
අච්ඡාදනං	100	අපච්චිං	70
අච්ඡිවා	420	අපච්චො	370
අච්ඡරං	390	අපාරතෙය්‍යං	24
අච්ඡරකං	390	අපාලමඛ	222
අඡගරා	382	අපිලකුකතං	348
අඡඤ්චමාරි	52	අපුරාණං	26
අඡියායං	144	අපොචා	422
අඡ්ඡ්ඤ්ඤාණං	420	අබ්භසනනතරෙ	108
අඡ්ඡ්ඤා	420	අභිජිගිංසනි	164
අඡ්ඡ්ඤායකො	168	අභිජිහනාය	306
අඡ්ඡ්ඤායකං	182	අභිදෙසගතො	312
අඡ්ඡ්ඤානං	170	අභියසිං	380
අඡ්ඡ්ඤානා	176	අභියමෙභානො	256
අඡ්ඡ්ඤාදකුච්චරා	308	අභියමෙභාසසං	384
අච්චාල	28	අභුලෙම	364
අච්චාලකා	234	අභුං	364
අච්චාලකො	240	අමමං	226
අච්ච්චාද	424	අමබා	284 410, 418
අච්ච්චංකං	312	අමබුජො	204
අච්ච්චංසා	112	අමමා	438

අ	පිට්ඨකයා	ආ	පිට්ඨකයා
අයිතො	264	ආරහො	148
අයොකුචං	144	ආරොහනො	26
අරා	228	ආලු	468
අරිඤ්චො	78	ආවෙණියං	114
අරියගණ	36, 42	ආසජ්ජ	166
අරියසීලවතො	360	ආසදං	410, 412, 414, 416
අවජ්ඣා	116	ආසහංසෙසති	164
අවජේඣා	168	ආසිච්චෙන	156
අවරුඤ්චි	380	ආතිසංඝං	400
අවරුඤ්චකො	464	ආහුතග්භි	168, 396
අවරුඤ්චිනී	392, 394	ආහුතිං	408
අවසුච්ඡති	436	ආලම්බරා	102, 106
අවසුඤ්චිං	230	ආලාරපච්චුමා	378
අවංසිරා	88	ආලාරිකා	472
අව්‍යාපජ්ඣං	250	ආලාරියො	242
අවාකර	466		
අවාකරොති	246, 248	ඉ	
අසඬකුසකචතති	262	ඉකතා	424
අසනා	412, 418	ඉහතරසමපයුතතා	170
අසනතුලෙයොතා	248	ඉතී ගුම්භස්ස	348
අසමමොදියා	394	ඉඤ්චොපකචණ්ණොහො	158
අසංයුතං	148	ඉඤ්චොපකසඤ්ඤානං	150, 368
අසඬච්ඡකණානි	120, 124	ඉඤ්චුරොභිතා	112
අසසඤ්චා	410	ඉඤ්චස්සගොතනස්ස	374
අසසාසකානී	138	ඉඤ්චිරා	422
අසිලොකො	360	ඉඤ්චිරෙති	420
අසී	422	ඉඛතා	186
අසොකා	422	ඉරිනො	448
		ඉලලියා	32, 470
		ඉලලියාචාපධාරිති	378
		ඉසෙ	220
		ඉසසෙඤ්ච	56, 60, 64
		ඉසසරො	178
		ඊ	
		ඊසාච	222
		ඊසාදනතං	356
		උ	
		උකතා	162
		උකකුසා	426
		උග්ගසුච්චං	482
		උග්ගා	358, 360, 362
		උච්ඡු	426
		උඤ්චාවරියාය	398
ආකුච්චා	424		
ආසාතනො	96		
ආචා	426		
ආච්චන්තං	392		
ආඤ්ච	2		
ආනාඤ්චනො	146		
ආපතෙ	440		
ආභෙහති	100		
ආමග්ගිඤ්චා	318, 324		
ආමලකා	410		
ආමාය	100		
ආමුක්ඛමණිකුණ්ඩලා	210, 362		
ආමුක්ඛහස්ථාහරණො	362		
ආයාගච්ච්චිනී	174		
ආයුහතං	248		

උ	පිටියකා	ඔ	පිටියකා
උඤ්ජාලදො	442	ඔකසමපනං	244
උඤ්ජන	414	ඔකතනසතං	322
උතුළොඬු	402	ඔකතාමුචෙ	186
උතනමහණිචෝනා	98	ඔගාලාං	168, 170
උතනරාමුචො	396	ඔගතමනෙ	26
උදසානෙ	102, 104	ඔචිනායතු	2
උදරස්සුපරොධන	384	ඔජනාමසෙ	190
උදුඛො	410, 418	ඔච්චිභිවිසො	234
උදුපසමඤ්ජනං	240	ඔදනීයාසරා	240
උදුලකා	234, 412	ඔදරියා	178
උදු නපථලො	208	ඔධිසුඛකං	246
උතනකා	422	ඔපපාතිකා	284
උපකච්චසස	120, 124, 126	ඔපචුඛං	356
උපගුණ	254	ඔපුප්ථපද්මා	152
උපජ්ජනං	164	ඔපුප්ථානී	368
උපථෙයාං	392	ඔරෙන	162
උපයාවිතකෙන	138	ඔරොධා	376
උපයානකා	412	ඔලොපියා	472
උපරිහද්දකා	234	ඔච්චෙචා	42
උපසෙතියෙ	52	ඔච්චිපිණ්ඩිකො	434
උපස්සුතිකා	314	ඔසධොයා	166, 442
උපාධියො	222	ඔභාරිතී	314
උපායනානී	6		
උපාරතා	28		
උපාසෙමු	190		
උච්චෙගගද්දාරං	332	කකණ්ඨකො	294
උරගා	178	කකුධා	412
උරගුසහසස	168	කකභටා	424
උරච්ඡද	234, 236	කකාරු	424
උරුලහවං	356, 358	කකිගු	294, 472
උලකසස	374, 392	කච්චිකාරා	418
උසිරං	394	කඤ්ඤනවෙලලිවිග්ගහා	234
උසුකාරො	54	කචං	174, 198, 246
උසුචියාරා	424	කචෙරුකෙභි	420
		කචෙරුහා	422
		කණ්ඨෙරා	420
		කණිකාරචනං	132
		කණිකාරා	160, 420, 422
		කණිකාරො	236
		කණ්ඨප්චිනො	382
		කණ්ඨසස	320
		කතමායා	424
		කතනසෙට්ඨො	268
		කතනා	232, 248, 362
		කතනාරං	226
		කතෙඤ්ඤ	270, 276, 360, 362
		කථජ්ජ	372, 374
උකචරෙන	316		
උකඤ්ඤමසි	440		

ක පිට්ඨකා		කා පිට්ඨකා	
කදමො	418, 424, 426	කාමවණණිනි	270
කදලිමිගා	242, 426, 452	කාමසා	156
කදලියො	420	කායුරධාරිනො	140
කනෙරුසබ්භංජන	368	කාරණසං	316
කපණලඥෙහි	138	කාරණිකා	94
කපලෙල	48	කාලං	68, 154
කපිඤ්ජරා	424	කාසං	384
කපිකුතා	410	කාසිකසුච්චසුධරා	128, 142
කපිකා	106, 410, 418	කාසියානි	372, 386
කපාසපිචුරාසි	158	කාසුං	2
කපුරා	422	කාසුමාරියො	64, 76, 414, 428
කමණ්ණිලුං	66, 404	කාභනනි	386
කමුකායුරධරා	150	කාලකා	424
කමොජකානං	178	කාලා	234
කඛ්ඵං	48	කාලායසං	44
කමමධෙයොසු	260	කාලාමෙයා	424
කමුනා	24	කාලියා	422
කමුඛනු	82	කාසුකා	420
කමුඛානං	162	කාසුකවලලියො	422
කධිනො	90	කිංකිසකාරිනා	158
කරතියො	420	කිංකිසං	62
කරවියා	424, 426	කිලුප්ප	244
කරෙරිමාලා	418	කිලුප්පි	320
කරොටියා	486	කිලුප්පෙ	368
කලම	468	කිලමුදුඤ්ජං	24
කලමකා	420	කිලියො	44
කලමකෙහි	418	කිසිසු	364
කලාපසනගඤ්චා	186	කිසියා	228
කලිං	174, 198, 246	කීටා	178, 382
කලිංභු	422	කුකුසුකා	424
කලුනං	464	කුකකුටා	424
කච්චානි	472	කුකභා	240, 424
කච්චපරානුපභාසා	184	කුඤ්ජරං	366
කසිණං	334	කුඤ්ජවාදිකා	424
කසිරං	8	කුටපං	368
කළාරො	434	කුටපා	412
කංසපජ්ජානනො	384	කුටපී	410
කංසුපධාරණා	380	කුටුඛො	472
		කුට්ඨා	410, 420, 422
කාකොලසඛකා	86	කුඩ්ධුමි	202
කාකොලසඛෙහි	216	කුණාලකා	240
කාකොලා	448, 454	කුණාලා	186
කාවඛමයා	234, 236	කුණාලිනො	128, 142, 144
කාකියාන	268, 272	කුච්චනිං	84
කාපුරිසෙන	326	කුප්පිලසාදිසා	188

කු	පිට්ඨකයා	බ	පිට්ඨකයා
කුඛබරො	222	බග්ග සස	368
කුමිනාමුචෙ	438	බග්ගා	424
කුමිහථුණිකො	242	බජ්ජුරි	234, 410
කුමිහිලා	242, 422	බණ්ණිකං	444
කුමෙහාදරො	434	බණ්ණො	450
කුමුඛාසො	472	බන්තසමික පරිබ්බුලො	14
කුමුචි	370	බන්තසමික පරිබ්බුලො	164
කුරරා	426	බන්තියම නාහා	184
කුරරි	160, 374	බන්තියවනනනි	96
කුරියා	262	බරමුබානි (දකඛිණාවනසමික)	472
කුරුයො	288, 290	බරාජිනං	372
කුරුනං	226	බරාජිනො	164
කුලාවකං	160	බාධිනං	370
කුලාවරා	420	බාරිකාජං	372
කුලාවා	424	බුජ්ජෙලොපකාකිණො	354
කුලීරකා	424	බුද්ධක පොඤ්ඤා	414
කුසං	384	බුද්ධපුප්ඵියො	422
කුසලං	14	බුරුපං	336
කුසුමහරා	420	බොමකොදුමරානි	372, 386, 482
කුටං	94		
කුටාගාරෙර	388	ඟ	
කුටෙ (පාස)	324	ගණිකායො	240
කෙතක	234	ගනුසිලා	422
කෙතකා	420	ගනුසිකෙ	242
කෙචුකෙ	26	ගවජා	242
කෙයොහා	154, 156	ගවජඵලො	290
කොක	242, 450	ගවසසස	368
කොකනිසාතකා	424	ගාමණියෙහි	32, 34, 38, 40
කොකිලා	412, 426		378, 470
කොඤ්චං	368	ගිබ්බමකං	482
කොටුමරානි	32	ගිරිකණ්ණිකා	420
කොට්ඨං	424	ගිරිගඤ්ඤා	368
කොට්ඨු	424	ගිරිගඤ්ඤා	66, 76
කොදුමරානි	372, 386	ගිරිගඤ්ඤා	396
කොධසා	66	ගිරිපුත්තාගා	410
කොතනිලෙනි	340	ගිරිබුහා	110
කොතනිමනවිසුතිධිනං	340	ගුගුලො	422
කොමාරිකා	234	ගුණිකාසුරධාරිනං	334
කොරණ්ඩකා	422	ගොට්ඨියො	194
කොලං	468	ගොණසිරා	424
කොලිනියායො	96	ගොධකා	424
කොලියා	234	ගොධා	472
කොවිලාරා	410, 418	ගොණකෙ	388
කොසමිකා	412	ගොහනුබෙධිනො	384
කොසුමහඵලකසුමෙසාණි	340		

	ඝ	පිටියධනා		ජ	පිටියධනා
ඝනසිසෙකා		150	ජඤ්ඤාමු		214
සරණියො		124, 126	ජටං	410, 412, 414, 416	442
			ජමිනී		164
	ච		ජමී		254
වක්ඛවාකා	240,	426	ජනසංකො		456
වක්ඛවාකී		160	ජනංඛිප	234, 410, 418	
වට්ඨකායා		424	ජමබ්බු	234, 236	
වජ්ඣරෙසු		148	ජමොඤ්ඤා		242
වකුට්ඨං		388	ජාතවේදං	410, 412, 416	
වත්තා		118	ජාත	48, 102, 106, 224	
වඤ්ඤාචාර්යනෙ		30	ජාලකා		420
වඤ්ඤා මරකකගහෙහි		134	ජීගිංසං		156
වඤ්ඤාන		140	ජීමං		54
වමරි		424	ජීවජීවකා	424, 426	
වමරිමොරහසේභි		388	ජීවඤ්ඤාජීවකා		240
වමපකදලවී මිථියසායො		138	ජීවසුත්තා		412
වමෙටයාකා		234	ජීවසොකිනං	386, 428, 456	
වඤ්ඤානී		472	ජෙසසනතං		366
වලනී		424			
වාතුමසස		188		කඩ	
වාතුරනො		350	කඩාපිතා		424
වාරුතිමොරුකං		410	කඩාමකා		422
විකායා		172			
විත්තකා		424		ඩ	
විත්තගලෙ		356	ඩංසා		414
විත්තගලෙරුසුසිතෙ		356			
විත්තපෙකුච්චි		368		ක	
විත්තා	240,	242	කකකාරී		420
වීරරක්ඛකපසස්නො		156	කගරා	410, 420, 422	
වීරං		372	කකකලානී		468
වුඤ්ඤා		228	කපනීය කපපනෙහි		130
වුලලාසීතිමහාකපො		196	කමකංචි		466
වේතපාමොකෙඤ්ඤා		392	කරවජ		242
වේලකෙද		424	කාරාවිතා		410
වේලාපක		354	කාලාවචරං		242
වේලකෙඛපො		292	කාලීයා		422
වේලකෙඛපං		146	කිණසරානී		120
වොරකා		422	කිකිඤ්ඤා		424
	ජ		කිකිඤ්ඤායො		424
ජකලො		208	කිදිවොකචරා		236
ජාප		160, 348	කිදුක		64, 76
			කිදුකානී		414, 428
			කිපුරං		30

	කි	පිටියවතා	ද	පිටියවතා
තිබෙරුසන්නී		342	දුජව්වා	96
තිලකා		234	දුනිධුරා	52
තුඩහවණටකා		422	දුකුභි	346
තුරියතාලිකසංසුට්ඨං		242	දුහතො	368
තුලසිති		420	දුභිං	48, 156
තුලා		254, 256	දුභී	168
			දුමපරියායෙසු	410, 416
	තු		දුයභිට්ඨං	400
තුලියා		424	දුරභිසමභවං	120, 124, 126
			දුසසිකෙ	242
	තෙ		දුහති	4
තෙලධොතායො		334	දෙඩ්ඛුභසස	166
තෙවීජ්ජසවකා		180, 186	දෙණඛිමා	186
			දෙණඛිමානී	346, 472
	තභ		දෙවකුඤ්ජරො	78
තභජ්ජ		448	දෙවචණ්ඨි	212
			දෙවො	166
			දෙසසියා	458
	ඵ		දෙමිලා	410
ඵණ්ඩිලසායිනී		480	දෙසිනාමුඛං	192
ඵරුග්ගහා		336	දෙහළො	228
	ද		ධ	
දකරකඛිනො		346, 348	ධනියති	230
දකඛිණසසා		388	ධනු	420
දකඛිසි		368, 396	ධමමං	48
දකෙකමු		200, 274	ධමුඤ්ඤ	228
දජ්ජුං		6	ධරණීරුහං	354
දජ්ජමු		214, 270	ධවා	412
දමහතා		162, 164	ධිති	432
දදෙමු		280, 286		
දද්දප්පමානා		238		
දද්දප්පමානා		100	න	
දසවරා		356	නකුලා	424
දසීමකවකො		420	නකඛකෙත	402
දිට්ඨා		22	නගා	82
දිංතරුපා		96	නඩහලකොට්ඨදෙධා	318
දිඤ්ඤා		424	නජ්ජුභා	410, 416, 424, 426
දිඤ්ඤාමානී		472	නටනටකගායකෙ	242
දීරසඤ්ඤා		174, 184	නදීවරා	426
දීවං		78	නද්දී	146, 486
දීව්‍යං		136	නද්දිකා	412
දීවෙඤ්ඤා		150	නඤ්ඤා	222
දීසමපති		26, 84, 308	නරකෙ	272
දීපියො		424	නරද	422
දීපෙ		378	නරියො	96, 150, 350

න	පිට්ඨකයා	න	පිට්ඨකයා
නවමියං	400	නීලසුපථී	420
නභාපකසුතභාතා	142, 144	නීලියා	422
නභාපකසුතභාපිතා	128	නීවාරො	426
නළකා	426	නෙතනිංසබ්ඛා	16
නළඝභිවණ්ණා	82	නෙතනිංසවරධාරිනො	160
නළපී	422	නෙතනිංසා	336
නළසනනිභා	424	නෙලබෙයා	222
නාගකුඤ්ජර	228	නෙතනිංසො	142
නාගනාසුරු	342	නෙලපතී	446
නාගමාලිකා	234		
නාගවලලිකා	422		
නාගා	424	ප	
නාදියො	422	පකතො	392, 404
නාභ්‍යා	228	පකීරවාගිං	82
නාරදපබ්බතා	456	පකීරහරි	168
නාළිකෙරා	410	පකීලෙද්දයිචා	90
නිකතිණිචා	466	පකබරං	192
නිකතිණිසංඝාමී	466	පකබරෙ	470
නිකතිණ්ණං	158	පකබරො	222
නිකතිතා	476	පකෙඛා	2
නිකඛං	154	පගබ්බිතා	208
නිකකරජ්ජුභි	378	පංකදනනා	356
නිකබ්ණපනො	370	පංකදනනො	414
නිබණ්ණං	2	පංගුරා	420
නිගළ	52	පවලාකා	424
නිගළබන්ධකා	120, 124, 136	පඤ්චුපං	100
නිගගුණට්ඨ	418	පඤ්චමාලිතං	368
නිග්‍රොධා	410	පටංගා	178, 382
නිසඤ්ඤපි	2	පටීතුඤ්ඤකා	424
නිඛකසුකරා	242	පටීසං	126
නිජ්ඣාපෙපතුං	394	පටීචජදං	50
නිනනිතා	132	පටීචජදෙ	222
නියකොභාතා	332	පටීපාදුකං	482
නියතී	196, 198	පටීභාණානි	136
නියතීයා	200	පටීභොගො	164
නිරජ්ජනී	378	පටීමුසකා	52
නිලිච්ඡිතඵලො	208	පටීසන්තං	16
නිවාපො	66	පණවදෙණධිමා	242
නිසම්මකාරිනො	308	පණවා	186
නිභතමානො	242	පණ්ඩරජනන	222
නිභතෙ	242	පණ්ඩිතියං	2
		පණ්ඩිතමුලා	372
		පණ්ණකං	16
නිධුරො	52	පතතංවරො	156
නිපා	412	පතොදෙ	224
නීලකා	424	පතිරාපෙභි	370

ප	පිටුවකයා	ප	පිටුවකයා
පන් කාරකා	358, 376	පව සසතො	374
පනතිමනී	314	පවාසං	128
පක්ඛරන	318	පව්‍යධිතා	150
පථඤ්ඤා	240	පව්‍යධිතො	50
පදං (පථං)	154	පසද	422, 426
පද්ධියා	280, 284	පසාදියා	412
පද්මමුත්තරො	422	පසුරා	116
පඬුගු	310	පසෙසමු	404
පඬුවරා	232	පළුච්චි	196
පඤ්ඤා	350	පලියං	240
පදමකං	368	පංසුතුලානං	42
පදමකා	418, 422	පාකභංසා	426
පඤ්ඤා	290	පාටලියො	410
පධංසෙකුං	394	පාටලී	418, 422
පනසා	410	පාටිභාරියපකඛං	100, 104, 108
පනුභන	216, 248	පාඨිනා	247
පපා	102, 104	පාණිසසරෙ	242
පපුත්ත	352	පාතුරහු	78, 84
පබ්බතානො	6	පාථෙය්‍යං	402
පභිකකං	358	පාදංසු	398
පමපකා	424	පාපකං	8
පරකඤ්ඤා	156	පාරිකා	66, 68
පරදරගමනාසස	208, 210	පාරිච්ඡන්තං	244
පරපෙසසිතාය	178	පාරිච්ඡෙදක	418
පරිකරිංසු	392	පාථෙවටා	426
පරිගහභං	226	පාථෙවතා (රුකඛ)	410
පරිබොධො	240	පාචුසා	242
පරියාපුණාථ	476	පාසකනී	408
පරිවදනනිකා	426	පාහුනො	16, 392
පරිවදෙනනිකා	472	පිබ්බල	246
පරිසුභිනි	304, 308	පිබ්බලො	434
පරිසුභනා	384	පිබ්බියං	168, 681
පරුළුකකච්ඡනබලොමා	356	පිබ්බලායො	424
පරුළුකකච්ඡා	82	පිච්ච	424
පලපුටසස	206	පිණ්ණරොදකං	450
පලමෙහසි	6	පිට්ඨිමනී	314
පලසතං වච්චං	340	පියකා	234
පලසතා	242	පියඤ්ඤා	422
පලාපෙන	90	පියානන්ද	412
පලිසසජ්ජ	476	පියාපුඤ්ඤා	412
පලිසසජ්ජි	290	පියාල	64, 76
පලුභං	18	පියාලානී	414, 428
පලලබ්ධසු	388	පිතෘ සිතො	142
පලලකථං	160, 370, 374	පුකකුසකුලෙ	126
පවනෙ	390	පුච්චිමන්දකනී	234
පවළුභා	54	පුණ්ණපනං	408

ප	පිටියබ්‍යා		බ	පිටියබ්‍යා
පුතනථිවා	412	බාලමනො		2
පුපුය ඤාණං	114	බිණුසසරා		398, 474
පුපුලොම	244	බිබෙජාලං		368
පුපුලොමමට්ඨා	396	බිලකතා		92
පුතනාගා	410	බිලබා		304
පුඤ්චොවිකිණණං	132	බිලසතං		140, 142
පුඤ්චිභාරසස	150	බිලාරා		242
පුබ්බපථානුගනෙන	230	බිලාලී		468
පුමුනා	60	බෙලුවංඤා		404
පුරිසකාරියං	24	බෙලලා		468
පුරිසවාගොසා	170	බොහුකකසස		296
පුරිසාලු	422	බුභා		66, 68
පුගානී	414	බුභාබාහු		150
පෙතං	80	බුභාවනෙ	60, 62, 68, 208,	364
පෙතනීකසමුභවං	356	බුභමබ්ඤ්ඤ		116, 402
පෙතනීකං	364	බුභමියානං		460
පෙලකා	424	බුභමා		178
පෙසසකරා	298	බුභෙම	402, 404,	406
පෙසසියා	54	බ්‍යථිතා		432
පෙසසියො	438		හ	
පෙසෙස	262	හකුථි		458
පෙලාබ්ඛං	330	හගිනිමාලා		234
පොකබරසාකකා	424	හගනාසකො		434
පොටකිලං	384	හගපිටඨි		434
පොඨෙනොත	242	හණඨි		422
පොරිසියං	184	හණ්ඤ		424
පචෙබ්බමෙ	382	හඤ්චනතා		422
ඵණ්ණිකො	420	හලලාටක		468
ඵලීකාසු	102, 104	හලලියො		412
ඵසසිතගලෙ	388	හචෙය්‍යා		410
		හචො		250
		හසමරාසි		166
බකා	424	හසසරා		424
බඳරානී	410	හාකුපරිසරං		168
බඤ්ඤකපුඤ්චි	246	හිසං		392
බරිහිතං	368	හුසං		8, 24
බලගානී	240	හුතපනී	178, 236,	302
බලචකපාඨෙ	434	හුතහචං		480
බලඤ්චා	394	හුතහචවා		468
බලාකා	424	හුතහතා		134
බලීබඤ්ඤ	436, 438, 440	හුතහුනො		274
බලීසා	204	හුමිච්ඤ්ඤ		10
බලීයකඛා	424	හෙකා		178
බහුතයො	424	හෙරවා		86
බහුකකභොසියා	138	හෙරී		186
බහුමංසසුරොදනං	390	හෙසමං		150

	හ	පිටස්ඛිකා	ම	පිටස්ඛිකා
භෙසමා		116	මාගධ	354
භොගලුච්ඡේද		404	මාණියෙ	482
භොවාදී		178	මාතඛං	366
	ම		මානියා	82
මකරා	242,	422	මානුසිනී සකුණී	482
මකසා		414	මාලධාරිනෝ	366
මකකටා		424	මාලධාරී	366
මග්ගනායෙන	472,	474	මගරථ	34, 40
මධ්‍යලාං		154	මිගසච්ඡිත	58, 66
මට්ඨා	86,	92	මිගසත්ථි	408
මට්ඨානං		22	මිත්තදුකො	274, 308
මච්චු		26	මිත්තදුභො	4
මච්ඡගුමඛ		242	මිත්තදුනො	94
මඤ්චාත්මඤ්ච		242	මිලකඛා	176
මණිවමෙච්ඡිත		334	මිසං	46
මණ්ඩකජාපියා		164	මිහිතපුට්ඨ	188
මහනිකං		356	මිහිතපුඛං	336
මඤ්චකා		424	මිලහං	94
මඤ්චකෙහි		452	මුඛච්චුලලං	482
මධුක	64,	76	මුග්ගතියො	420
මධුකා		410	මුච්චිඤ්ඤ	234
මධුකෙ	414,	428	මුඤ්ඤ	242
මධුගතධියා		422	මුඤ්ඤබබච්ඡං	384
මධුගතධියො		422	මුඤ්ඤචපිකා	54
මධුපිණ්ඩිකා		402	මුට්ඨිතා	242
මධුලධී		422	මුතිඛා	102, 106, 186, 242
මධුච්චිප්ඵලං		396	මුදයනති	422
මනුජා	90,	92	මුද්දිකා	410
මනොජවො		214	මුළාලිහි	412
මනනපදනී		178	මුළාලච්චකං	450
මන්දලකෙහි	32,	246	මුග්ගො	2, 26
මසුරකොඤ්චාහිරුදං		150	මෙණ්ඩසස	296
මසුරකොඤ්චාහිරුච්චේද		354	මෙච්චනකෙ	402
මලෙල		242	මොරා	424
මසං	410,	412, 414, 416	මොරිහි	368
මසාරගලලිනො		234	මොළිං	138
මහා		108		ස
මහානාමා		420	යකඛගුතභව්‍යානී	144
මහාමණ්ඩල		22	යකඛා	390
මහාසෙනෙන		22	යනෙඛා	100
මනිසා	382,	424	යනෙඤ්ඤසු	180
මභොදිකං		396	යනනසුනෙහ අග්ගලෙ	332
මංසකාජං		168	යමසාධනං	380
මංසි		420	යාවයොගෙන	80
මංසුපසෙවනං		386		

	ය	පිට්ඨකයා	ල	පිට්ඨකයා
යාවයොගො		168	ලොමපදමකං	368
යුතීනා		422	ලොලුපා	422
යුපසස		180	ලොහකුලහිං	88
	ර		ලොහපිට්ඨා	424
රජසස්ථරො		414	ලොහමයු	434
රත්තාවිවසනෙ	360, 362, 376		ලොහවිජ්ජාලධාරාහා	314
රත්තො		20	ලොහිතකවිජ්ජපධාරිතා	336
රට්ඨකාරකුලෙ		126	ලොහිතකො	108
රට්මණ්ඩලං		392	ලොහිතකාසහසොනි	154
රට්ඨානීකං		240	ලොහිතකො	150
රටීකා	358, 376		ලොහිතධානසස	234
රටීයා		148	ලොහිතසීසසස	166
රට්ඨසහ	362, 384		ලොහිතා	426
රත්ඨං		16		
රචිහංසා		426	ච	
රසමියො		224	චකුලා	420
රහදෙ		94	චග්ගා	424
රාජකලී		144	චගගු	398
රාජායතනා		106	චගගුකරො	8
රුක්ඛාකො		6	චධානසසනා	96
රුච්චිග්ගහා		160	චධානපඛඛකො	390
රුච්චි		436	චච්චසී	396
රුණ්ණමුට්ඨො		404	චච්චාමී	400
රුමඹ		164	චජ්ජා	406
රුරු		242	චජ්ජාසී	10
රුහිරං		216	චට්ටංසකා	356
රුපියපකඛරං		192	චණ්ණනිභාය	238
රොහිවච		388	චණ්ණො	82
රොහිවචචචණ්ණො		388	චණ්ඛකො	376
රොහිවචා		422	චත්තචතං	150
රොහිතා		422	චනගුලොයො	452
	ල		චන චෙත්තොනී	152
ලකඛං		246	චනරා	28
ලඛිකා		242	චනවිකාසෙ	366
ලඛි		424	චමෙක මුඛනී	152
ලඛුජා		412	චමෙතා	324
ලොඛා		236	චග්ගාහි	372, 388
ලාලසමානාය		446	චරං	462
ලාලජ්ඣං		376	චරකො	426
ලාලසමානානං		74	චරණ	420
ලීඛං		54	චරාකා	80
ලුතො		18	චරාකියා	444
ලුතාසිරා		90	චරාරොහා	456
ලෙඤ්චුකං		144	චරාහා	424
ලොකායනීකං		250	චරුණාදනනී	132
ලොකනී		168	චලජා	242
ලොණකරා		176	චලලිහො	422

ව	පිටප්පිටකා	වී	පිටප්පිටකා
වසවකනිනං	152	වීවනං	406
වසාමසෙ	392, 394	වීවනෙ	448
වසිනා	170	වීවසනෙ	200
වසුමා	164	වීසසානානං	156
වසෙමු	252	වීසමවකකුලො	434
වසසාසුගානී	98	වීසසමෙතාරං	406
වසසමානසස	368	වීසසාස කලුනී	98
වසසවරා	378	වීහනනනාරංසො	150
වළභියො	230	වීහරෙමු	188
වංසරාජා	360	වීභීයසී	370
වංසො	146	වීණා	346
වාගුරාභී	474	වුකනං	6
වාචපෙයෙයන	464	වෙජජා	156
වානජවා	240	වෙජෙසු	126
වාමරොභිණී	314	වෙතාලියෙ	242
වාරණා	418, 426	වෙදිසා	436 440
වාරණාභීරුද	426	වෙධධිධං	384
වාරිවරං	94	වෙධවෙරා	384
වාරිවරො	300	වෙමාතා	166
වාරිවහො	20	වෙයාගෙස	378
වාරුණී	376	වෙලාඛකා	424
වාරුණී	374, 478	වෙලලාලිනො	336
වාසනනී	422	වෙසියානා	6, 264, 266, 292, 358, 360, 362, 376
වාසයෙමු	252	වෙසී	240
වීකකනනං	328	වෙසසානාරං	172
වීකනනා	96	වෙසසා	176, 178
වීකාසිතා	170	වෙභාසයා	108
වීග්ගහො	226	වෙච්චිය ඵලකරොදයො	244
වීසාසාද	424	වෙච්චියාසු	106, 112
වීජං	48	වාගෙහිනසා	424
වීජුත්තභසනා	236	වාමභං	102, 104, 106, 112
වීතනිකාන	338, 340	වාමෙහිකමානාසා	212
වීතනං	154	වාමෙහිනො	278, 282
වීතනී	100, 102, 104, 106	වාමෙභ	222
වීතනො	156		
වීදුග්ග	86	ස	
වීදහු	248	සලපචේයං	392
වීදා	56	සකුණියො	120
වීධමං	358	සබ්ලො	250
වීනලිකනං	50	සඩකුලා	402
වීභීතකා	410	සඩකුලියො	472
වීභෙදිකා	410, 422	සභ්බා	186, 248, 346
වීයග්ගරාජසස	254	සභ්බාතා	250
වීයග්ගො	368	සඛාරං	22
වීයාකරොභී	214	සජනනං	168
වීයුලානානී	240	සජකුරථ	32, 38

	ස	පිට්ඨකයා	ස	පිට්ඨකයා
සට්ඨිභායනං		334, 366	සසොලුකා	452
සට්ඨිං		158	සසසුයා	364
සතපුපඵා		422	සංජලෙනවෙ	304
සතඵලෙ		386	සංවෙසනාකාලෙ	444
සතඵලෙකංසෙ		386	සංසාදියා	412
සතඵලං		36, 44	සංසාර සුඤ්චි	204
සතෙරතා		200	සංසුමුභමානා	68
සතඤ්ජණණ	234,	420	සාකං	392
සතතු		304	සාතපුත්තා	208
සතතුභත්තං		402	සාතවෙ	206, 208
සතතුමුලිඤ්චි		164	සාරඛණං	358, 392
සද්වලංචං		150	සාධාරණදරො	250
සනතෙව		384	සාමසමසුඤ්ජරෙභි	134
සඤ්චනායුතං		168	සාමා	86, 452
සඤ්චානගතා		94	සායනා	418
සඤ්ජනං		388	සාරිතකකඛා	222
සනධිබ්බුගෙ		240	සාලා	106, 162, 410, 412
සනතිසිනෙනසු		384	සාලිනිගෙයාසො	134
සබ්ලා		420	සාලි අකට්ඨපාකො	426
සබ්බභූතෙවො		26	සාලුකං	450
සබ්බභූතභව්‍යානං		118	සාවං	158, 160
සබ්බසංභාරකො		294	සාසපො	422, 426
සබ්බසිඛිනො		118	සාසුරො	332
සමඛිනී		144	සාලිකා	318, 424
සමජ්ජා		242	සිත්තායසමයා	336
සමතුලායානිභූතානි		194	සිඛණ්ඨි	240
සමුද්දකසායී		422	සිගාලා	424
සමුපාකරොනතු		118	සිඛු	422
සමුසීතධජං		240	සිඛ්ඛාටකෙසු	240
සමුලං		414	සිනෙරුවනවටංසකා	356
සමුඛාධප කඛිනතං		330	සිත්ථිවාරකා	234, 436, 440
සමමනාලං		242	සිරිනිගුණඤ්චි	418
සමමනී	14, 408, 410,	416	සිරිංසපා	414
සමමනාතං		156	සිරිසා	418
සරකුතතිං		256	සිලාභූතො	166
සරණසිනී		144	සිලුවචයං	236
සරදෙසකං		210	සිලෙසිනො	222
සරභා		422	සිවාය	374 384
සරිරදභා		176	සිච්චිකාය	372
සලලා		412	සිඵත්තසස	166
සලොකා		140	සිංසාටකා	412
සලලකියො		420	සිංසපා	420
සචනනීනං		404	සිද්ධන්තරෙ	110
සච්චපථෙයාං		358	සිමනනිනියො	126
සසකණණකා		242	සීභසංකාපෙ	126, 136, 144
සසුරමභි		364	සීභා	424

සි	පිටුවකයා	සෙ	පිටුවකයා
සුකඤ්චි	384	සෙලං	154
සුධිකිසං	230	සෙලො	154
සුච්චිනා	236	සෙවාලසිංසක	420
සුච්චිනං	270	සොණා	424
සුණා	240	සොණදානං	376
සුණිසාය	370	සොණකිකතෙ	150
සුණා	296	සොඤ්චානං	120
සුණා	382, 482	සොලොහසු	148
සුකභවජ්ජං	482	සොහඤ්ජනා	420
සුනා	482	සොභියා	242
සුද්ද	176	සොමරුකධා	412
සුනිච්චං	110	සොචණණ වීකකා	132
සුපණණ	156	සවාගතං	414
සුපාණා	216	සවාජෙකොච	370, 372
සුභගමානිනො	384	හ	
සුභඛණං	236	හජ්ජලකෙහි	140
සුභොග	170	හජ්ජානිකං	240
සුමනා	422	හජ්ජාරුහා	358, 376
සුමනං	148	හජ්ජීකා	436, 438, 440
සුමනති	434, 440, 476	හජ්ජීච්චකන්තී	120, 124
සුරතො	250	හජ්ජීනාගෙ	358
සුරියචලී	422	හජ්ජීචරධුරගතෙ	128
සුලොපි	424	හදයකොඤ්චා	314
සුචණණකච්චා	470	හයවාහී	110
සුචණණකච්චජ	378	හරිත සද්දලං	168, 396
සුචණණහාලිද්දී	450	හරතායුතො	422
සුචසාලිය සංසුචං	168	හරිතුකතමා	150
සුචා	424	හරිතකී	410
සුසංඤ්ඤා	378, 382	හරෙණුකා	422
සුපු	422	හලිද්ද	422, 426
සුංසුමාරා	242	හසීසසතකී	474
		හසුලා	378
		හංසගගහරභා භිකී	340
සුච්චි	426	හංසා	426
සුණා	424	හාරහාරිණී	474
සුතමාගධචණනිකෙ	354	හාහිති	372
සුද්ද	176	හිඛකාලො	410
සුදෙ	242	හිඛගුරාජා	426
සුනාග්ගචෙලලිකා	66	හිණ්ඩසසතකී	60
සුනෙසු	92	හිතචවාහී	153
සෙඛවා	168	හිරිචෙරා	422
සෙකගෙරු	420	හිංගු	420
සෙකපණ්ණි	420	හුසා	476, 478
සෙකපාරිසා	418	හෙමකසන වාසසා	470
සෙකචාරී	420	හෙමකසන වාසසෙ	378
සෙසා සොගනධිකෙහි	418	හෙමජාල පච්චිජ්ජනා	160
සෙසා	426		